

Odbor administrativy a zpracování informací MZV ČR

Zahraniční politika České republiky

dokumenty

I-III/2012

Ministerstvo zahraničních věcí ČR, duben 2012

Prezident České republiky	9
<i>leden 2012.....</i>	10
Prezident poblahopřál Mons. Dominiku Dukovi k jmenování kardinálem.....	10
Odpověď prezidenta k aktuální situaci ve vládě a o nové evropské smlouvě.....	10
Václav Klaus, projev na konferenci „Tranzitivní ekonomiky – 20 let poté“	10
Václav Klaus, úvod projevu na 13. konferenci Rady pro spolupráci v Zálivu, ...	13
Václav Klaus, část projevu na 13. konferenci Rady pro spolupráci v Zálivu	14
Odpověď prezidenta k postoji České republiky k připravované evropské fiskální smlouvě	16
<i>únor 2012 .....</i>	17
Prezident zaslal kondolenční telegram prezidentovi Italské republiky.....	17
Rozhovor prezidenta pro deník Právo o postoji České republiky k evropské fiskální smlouvě	17
Prezident zaslal blahopřejný dopis prezidentovi Finské republiky	18
Projev prezidenta republiky při státní návštěvě v Turecku	19
Předmluva prezidenta k jeho francouzské knize „Sauver les démocraties en Europe“	20
Dopis prezidenta republiky Christianu Wulffovi	22
<i>březen 2012.....</i>	22
Projev prezidenta na státní večeři u příležitosti návštěvy prezidenta Libanonské republiky	22
Dopis prezidenta republiky řediteli českého zastoupení Konrad Adenauer Stiftung	23
Prezident zaslal soustrastný telegram prezidentovi Polské republiky	24
Prezident zaslal blahopřejný dopis prezidentovi Spolkové republiky Německo.....	24
Prezident zaslal blahopřejný telegram zvolenému prezidentovi Moldavské republiky.....	24
Prezident zaslal blahopřejný telegram zvolenému prezidentovi Senegalské republiky	25
Parlament České republiky.....	26
<i>leden 2012.....</i>	27
Poslanec Z.Stanjura: Podepsat bianco šek není odpovědné	27

Poslanec P. Drobil: Vyjádření místopředsedy ODS k výrokům ministra Schwarzenberga	27
Poslanec J. Bauer: Reakce na výroky ministra zahraničí Karla Schwarzenberga.....	27
Místopředseda Senátu P. Sobotka: Prohlášení k výrokům ministra Schwarzenberga.....	28
Vyjádření poslance V. Filipa k otázce referenda k nové fiskální unii.....	28
Vyjádření poslance KSČM J. Dolejše k půjčce na pomoc eurozóně.....	28
Projev předsedkyně Sněmovny u příležitosti Dne památky obětí holocaustu.....	29
P. Sobotka: Projev na slavnostním shromáždění u příležitosti uctění obětí holocaustu	31
Poslanec Z.Stanjura: Zachraňujeme-li eurozónu, měla by nás pozvat ke společnému stolu.....	32
Usnesení poslaneckého klubu ODS	33
Místopředseda Senátu P. Sobotka: Počkejme na přesné znění smlouvy, ukvapenost škodí.....	33
únor 2012	34
Poslankyně I. Weberová: Evropská občanská iniciativa je jen demokratická fasáda.....	34
Rozhovor se senátorem J. Štětinou o genocidě Arménů	34
Rozhovor s předsedou poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové Petrem Gazdíkem	41
Poslanec J. Bauer: Česko-bavorské pomezí stále trápí špatná dopravní dostupnost	42
březen 2012.....	43
Rozhovor s poslanci J. Chalánkovou , D. Šlauchem, J. Hamáčkem a dalšími hosty.....	43
Usnesení Senátorského klubu ODS	51
Gratulace Robertu Ficovi k vítězství ve slovenských parlamentních volbách	51
Vyjádření poslance V. Filipa k pozastavení čerpání evropských fondů	51
Vláda České republiky	53
leden 2012.....	54
Prohlášení MŠMT	54
Premiér P. Nečas: Rozhovor pro časopis Reflex	54
Projev premiéra Petra Nečase na mezinárodní konferenci Nový svět.....	58
Premiér P. Nečas: Obsah smlouvy o posílené hospodářské unii se neustále mění	60
Premiér P.Nečas v rozhovoru pro LN: Je to výrazný přesun pravomocí	60

Rozhovor s ministrem M. Kalouskem v pořadu Události, komentáře.....	61
Premiér specialistům: V Afghánistánu riskujete, abychom žili bezpečněji	65
Rozhovor s ministrem financí M. Kalouskem pro list Ekonom.....	67
Vystoupení premiéra na konferenci Galileo Application Congress v Praze	70
Tisková konference po jednání premiéra P. Nečase a viceprezidenta EK A. Tajaniho	72
Tisková konference premiéra Petra Nečase po jednání Evropské rady o fiskální unii.....	74
Brífink premiéra Petra Nečase k fiskální úmluvě.....	77
Rozhovor s Miroslavem Kalouskem, ministrem financí.	79
únor 2012	81
Premiér P.Nečas pro LN: Máme "luxus" svobodné volby	81
Premiér P. Nečas v rozhovoru pro MF Dnes: Trochu adrenalinu v tom bylo, uznávám	84
Premiér P. Nečas: Moje vláda se k paktu nepřidá	87
Projev premiéra P. Nečase před českým parlamentem o podpisu fiskální úmluvy	90
Projev premiéra P. Nečase na konferenci v Berlíně	94
Vyjádření Ministerstva dopravy k článku HN "Stát přišel o dvě miliardy z EU kvůli mýtu"	98
Ministr M. Kuba: Rozhovor pro týdeník Profit	99
Rozhovor s ministrem M. Kalouskem v Rádiu Česko.....	103
Prohlášení premiéra k návrhu EK na pozastavení budoucích závazků pro Maďarsko	104
Projev premiéra Nečase na London School of Economics and Political Science.....	105
Rozhovor s ministrem M. Kubou o roli MPO v zahraniční politice.....	109
březen 2012.....	112
Brífink premiéra P. Nečase před jednáním Evropské rady.....	112
Tisková konference premiéra P. Nečase po březnové Evropské radě	113
Premiér P. Nečas hostem pořadu Ranní interview	115
Kondolence premiéra P. Nečase k vlakovému neštěstí v Polsku	118
Rozhovor premiéra P. Nečase pro sobotní Lidové noviny	118
Reakce ministra T. Chalupy na článek „Rakousko zaplatí české odpůrce Temelína“.....	122

Ministr M. Kuba: Evropská integrace a furiant Nečas	122
Martin Kuba: Elektřina pro nás může být jako ropa pro Rusko	123
Rozhovor s ministrem A. Vondrou o naší roli v NATO.....	125
Premiér zaslal kondolenci k nehodě belgického autobusu	126
Rozhovor ministra M. Kuby pro list Ekonom.....	127
Rozhovor s ministrem M. Kalouskem o dotacích z EU	131
Projev premiéra Petra Nečase na konferenci Hospodářské zájmy ČR v EU a jejich prosazování	132
Brífink po přijetí komisařů Evropské komise	134
Projev premiéra Petra Nečase na Evropském bankovním a finančním fóru.....	136
Ministerstvo zahraničních věcí ČR	139
<i>leden 2012.....</i>	140
Karel Schwarzenberg: Prohlášení k úmrtí Josefa Škvoreckého	140
Vyjádření mluvčího MZV o žádosti Olexandra Tymošenka o udělení azylu v ČR	140
Rozhovor s ministrem zahraničních věcí Karlem Schwarzenbergem	140
Rozhovor s předsedou TOP 09 Karlem Schwarzenbergem	141
Rozhovor s ministrem zahraničních věcí Karlem Schwarzenbergem.....	143
Rozhovor s ministrem zahraničních věcí Karlem Schwarzenbergem.....	144
Reakce velvyslance Koláře na článek v týdeníku Ekonom.....	144
Prohlášení k 15. výročí podpisu Česko-německé deklarace.....	146
Prohlášení ministra Schwarzenberga ke smrti kubánského disidenta W. V. Mendozy	146
<i>únor 2012 .....</i>	147
Schwarzenberg: Nečas se bojí vlastních lidí a v Evropě jsme za šašky	147
Prohlášení MZV k teroristickým útokům na zastupitelské úřady Izraele	148
Prohlášení MZV k odsouzení bývalého ministra vnitra Ukrajiny Jurije Lucenka	148
Společný dopis ministrů ke kandidátskému statusu Srbska.....	148
Prohlášení MZV k rozhodnutí o odvolání velvyslance ČR z Minsku ke konzultacím	150
Ministr Schwarzenberg na Radě pro lidská práva v Ženevě.....	150

březen 2012.....	152
Vystoupení pana Tomáše Duba, náměstka ministra zahraničních věcí	152
Společné stanovisko ministrů zahraničí Vyšehrádské skupiny, Estonska, Litvy a Lotysska.....	153
Společné stanovisko ministrů zahraničních věcí Vyšehrádské skupiny ohledně aktivit dotýkajících se Východního partnerství	156
Podpora exportu a ekonomických zájmů ČR v zahraničí.....	157
Kondolence ministra K. Schwarzenberga v souvislosti s nehodou ve Švýcarsku	158
Prohlášení ministra K. Schwarzenberga k volbě Moldavského prezidenta.....	158
Prohlášení k nelegálním volbám v gruzínské Abcházii a Jižní Osetii	159
Čeští zástupci v evropských strukturách	160
leden 2012.....	161
Společné prohlášení vysoké představitelky EU C. Antonové a eurokomisaře Š. Füleho k úmrtí bývalého prezidenta FYROM	161
J. Maštálka (KSČM) k udělení azylu Oleksandru Tymošenkov.....	161
Jan Zahradil: Prohlášení k výrokům ministra Schwarzenberga	161
Oldřich Vlasák: Více povinností, více vlivu, více prestiže	162
E.Tošenovský (ODS) a L. Rouček (ČSSD) v pořadu Ozvěny dne	163
Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po setkání se srbským ministrem zahraničí.....	174
Projev Š. Füleho ve výboru pro zahraniční záležitosti o arabském jaru	174
I.Strejček (ODS) v pořadu Impulzy Václava Moravce	177
Europoslanci I. Strejček (ODS) a L. Rouček (ČSSD) v pořadu Ozvěny dne	187
únor 2012	190
J. Zahradil: Evropští světáci, nebo servilní čecháčci?	190
Projev Š. Füleho na konferenci o arabském jaru v Mnichově	191
Jan Zahradil: Pro Schwarzenberga je úřad asi nad jeho síly	194
Místopředseda EP O. Vlasák : Jako kluk jsem chtěl být architektem. Vlastně se mi to splnilo... ..	196
J. Zahradil (ODS): Vystoupení v Heritage Foundation ve Washingtonu	198
Společné stanovisko vysoké představitelky EU C. Ashtonové a komisaře Š. Füleho ke jmenování vlády BaH	201

Společné stanovisko komisaře Š. Füleho a předsedy výboru zahraničních věcí EP E. Broka k Ukrajině.....	201
Výzva Evropských socialistů a demokratů P. Nečasovi k jednání s nizozemským premiérem.....	202
Společné stanovisko vysoké představitelky EU C. Astonové a eurokomisaře Š. Füleho o dohodě dosažené v dialogu Bělehrad – Priština.....	202
Rozhovor s Oldřichem Vlasákem pro pořad Člověk a obec.....	203
Stanovisko vysoké představitelky EU C. Antonové a komisaře Š. Füleho ohledně verdiktu proti J. Lučenkovi.....	204
Projev eurokomisaře Š. Füleho o vztazích EU a Ukrajiny v European Policy Centre.....	205
Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho na TK po jednání Rady pro obecné záležitosti.....	207
březen 2012.....	209
Projev Š. Füleho v EP ohledně FYROM	209
Projev Š. Füleho na pracovní snídani IEMed v Barceloně: The EU and the Challenges of Arab Transitions	210
Jan Zahradil: Tlak na integraci jen zvyšuje v Evropě napětí	214
Europoslanci ODS: Ženy v politice a byznysu ano, ale bez kvót a akčních plánů	214
Vystoupení Š. Füleho před EP ve Štrasburku o FYROM.....	215
Vystoupení Š. Füleho před EP ve Štrasburku o Islandu.....	216
Vystoupení Š. Füleho před EP ve Štrasburku o BaH	217
Vystoupení Š. Füleho před EP ve Štrasburku o Kosovu	218
Oldřich Vlasák: Zpráva o pokroku Bosny a Hercegoviny	220
Oldřich Vlasák: Budoucnost Evropského programu monitorování Země (GMES)	220
Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho o zahájení přístupového dialogu s FYROM	221
Europoslanci ODS: Jednostranné klimazávazky poškodí podnikání a Evropu.....	221
Prohlášení vedoucího delegace ČSSD v EP	222
Vystoupení Š. Füleho v Prištině	225
Š. Füle v EP s úvodními projevy v rozpravách o Srbsku, Černé Hoře, Turecku a Kosovu	226
Zahraniční politika na ostatních úrovních	232
leden 2012.....	233

Š. Pánek (Člověk v tísni): Haiti je dva roky po katastrofě v půli cesty k obnově, pomáhají i Češi	233
Stanovisko synodní rady ČCE ke sjednocování Evropy.....	234
Rozhovor s ředitelem kanceláře Jihočeského kraje v Bruselu.....	237
Článek kardinála G. Copy o V. Havlovi.....	239
únor 2012	241
Komentář místopředsedy TOP 09 Marka Ženíška	241
Rozhovor s B. Jochumem z organizace Lékaři bez hranic.....	242
březen 2012	243
Rozhovor s místopředsedou TOP 09 Markem Ženíškem	243
Prohlášení hejtmana Karlovarského kraje k ministru zdravotnictví.....	244

Prezident České republiky

leden 2012

6. 1. 2012

Prezident poblahopřál Mons. Dominiku Dukovi k jmenování kardinálem

Prezident republiky Václav Klaus poblahopřál v pátek dne 6. ledna 2012 Mons. Dominiku Dukovi k jmenování kardinálem:

Vážený pane arcibiskupe,

s radostí jsem přijal dnešní zprávu o Vašem jmenování kardinálem.

Vnímám toto rozhodnutí papeže Benedikta XVI. jako vstřícné pro naši zemi a také jako ocenění Vašeho dosavadního působení coby biskupa, arcibiskupa a českého primase.

Jsem rád, že Benedikt XVI. dal tímto jmenováním jasně najevo, koho si přeje mít v této těžké chvíli tak rozporuplného světa po svém boku v nejvyšší církevní hierarchii.

Blahopřeji Vám proto k získání kardinálské hodnosti a do dalšího působení přeji mnoho úspěchu.

Václav Klaus

KPR

12. 1. 2012

Odpověď prezidenta na otázku Radiožurnálu k aktuální situaci ve vládě po sporech o církevní restituce a o nové evropské smlouvě

Pane prezidente, jak vnímáte atmosféru ve vládní koalici po projednávání dvou aktuálních témat, církevních restitucí a nové smlouvě o rozpočtové a ekonomické unii?

Jsem z toho skutečně velmi rozladěn a myslím, že nejen já. Témata jako církevní restituce na straně jedné a další radikální revoluční zvrat v Evropské unii směrem k fiskální unii na straně druhé, jsou samozřejmě těžká témata, která musí vést ke sporům. Ale já si myslím, že ty spory musí být normální, kultivované, standardně řešené. Jako prezident republiky se nemohu smířovat s tím, aby jedna politická strana dvakrát za den a půl vyhrožovala odchodem z koalice za a) jestli nebudou církevní restituce, za b) jestli nebude podepsána tato evropská smlouva. Takhle se politika vést nedá. Myslím, že je třeba už to straně TOP 09 a zejména panu Schwarzenbergovi říci velmi jasné.

Radiožurnál

19. 1. 2012

Václav Klaus, projev na konferenci „Tranzitivní ekonomiky – 20 let poté“

Prezident Václav Klaus pronesl následující projev na konferenci ve Vídni dne 14. ledna 2012. Překlad z angličtiny publikován v týdeníku Ekonom 19. ledna 2012.

Mezinárodní institut aplikované systémové analýzy Politicko-ekonomické aspekty zavádění tržní ekonomiky

Děkuji za příležitost být a promluvit na tomto zcela mimořádném setkání. Těší mne i to, že zde mohu potkat řadu svých dlouholetých kolegů a přátel. Je trochu zvláštní, že jsem se dodnes nezúčastnil žádné

akce, která byla organizována tímto velmi známým a navíc geograficky blízkým vídeňským Mezinárodním institutem aplikované systémové analýzy, ale mám pro to určité vysvětlení. Jako ekonom, který věří ve standardní ekonomické paradigma a který se vždy brání atakům, které po celá desetiletí přicházely vůči ekonomii ze strany tzv. systémových věd, jsem měl díky názvu Vašeho institutu jisté aprioristické výhrady. Skupina ekonomů, kteří jsou zde dnes, mne však přesvědčila, že jsem měl už dávno této instituci věnovat větší pozornost.

Když jsem před mnoha měsíci dostal Vaše pozvání, přemýšlel jsem, proč jste mi nabídli hovořit o „neekonomických či mimoekonomických aspektech ekonomických reforem“. Bylo to proto, že jsem byl svými politickými protivníky léta obviňován, že cílevědomě zužuje komplexní úkol transformace jen na jeho ekonomickou dimenzi? Doufám, že nikoli, protože to byla kritika falešná. Zásadní systémová změna, v 90. letech nazývaná transformace, je mnohadimenzionálním procesem a lidé jako já to věděli vždy. Na počátku 90. let jsme však „pouze“ chtěli změnit politický, sociální a ekonomický systém a neměli jsme ambice měnit člověka a lidstvo – tyto věci jsme nechali jiným, měli-li tyto cíle. Nám se systémová transformace povedla, oni nového člověka nevytvorili.

Politici, kteří byli podobně jako já do transformačního procesu aktivně zapojeni, velmi rychle pochopili, že jsou všechny vědecky se tvářící teorie optimálního řazení jednotlivých transformačních opatření, které byly zformulovány ještě v době komunismu jak v našich zemích, tak na Západě, prakticky nepoužitelné a nezajímavé. Bylo naprostě zřejmé, že komplexní systémová změna nemůže být organizována či řízena osvíceným panovníkem či diktátorem (nebo skupinou akademických ekonomů), ale ani demokraticky zvolenou vládou. Tato změna byla – jak jsem vždy tvrdil – kombinací spontánnosti a konstruktivismu, ve které politici (a jejich akademickí poradci) byli jen jednou stranou celého procesu a ne vždy tahali za delší konec lana. Milióny konečně svobodných lidí, zcela fascinovaných nově nabytou svobodou, chtěli žít bez toho, aby byly jejich životy kýmkoli plánovány či řízeny, a navíc nebyl nikdo, kdo by jim v tom chtěl bránit. Jednotliví občané, voliči, občanská sdružení, politické strany, byznysmeni a jejich „komory“, nevládní organizace a všichni další nutně museli mít odlišné krátkodobé a dlouhodobé zájmy a motivace od těch, které měli tvůrci tehdejších reforem. My jsme to věděli, ale zahraniční poradci a komentátoři to často nevěděli a zejména tuto elementární pravdu nechtěli respektovat.

Získali jsme rovněž zkušenosť, že je v takových situacích relativně velmi jednoduché vytvořit negativní konsensus, tedy dohodnout se na tom, co nechceme – jako bylo pokračování komunismu, ale že je mnohem obtížnější najít pozitivní shodu, najít pozitivní vizi – nejdříve, kam chceme jít a posléze, jak se tam dostat. Reálně existující konflikt vizí, tolik potřebný prvek každé demokracie, se v tomto složitém a riskantním okamžiku stal další komplikací. Někdy to vedlo k nekonzistentním, problematickým a dokonce protichůdným krokům a opatřením. Bylo to však nevyhnutelné. Systémová změna není cvičením z aplikované ekonomie.

Nemělo by se zapomínat ani na to, že leckteré změny začaly dříve, než bychom to chtěli a bez ohledu na to, zda jsme měli pocit, že jsou všechny pro ně navýsost potřebné předpoklady splněny či nikoli. Jak jsem již řekl, spontánní chování miliónů našich spoluobčanů nebylo možné zastavit, i kdybychom to chtěli, což navíc nebyl náš případ. Dobře jsme věděli, že je vakuum způsobené kolapsem institucí starého režimu nezbytné vyplnit co nejrychleji.

Tato jednoduchá pravda vyvolávala jak přátelské a produktivní, tak neprátelské diskuse a kritiky. Část z nich měla racionální základ, ale mnoho z nich vycházelo spíše z politické než ze zásadní obsahové motivace. V tomto kontextu bych se rád dotknul alespoň dvou velmi kontroverzních témat, která souvisejí s řazením transformačních kroků:

- makroekonomické dilema: začít liberalizací cen a zahraničního obchodu nebo předem vytvořit stabilní makroekonomické prostředí?
- institucionální dilema: liberalizace, deregulace, privatizace před tím či poté, co vybudujeme spolehlivé institucionální prostředí?

Odpověď na první otázkou byla pro většinu ekonomů koncepčně relativně snadná. Věděli, že liberalizovat ceny a zahraniční obchod, aniž by existovala určitá přijatelná míra makroekonomické

rovnováhy, by vyvolalo rychlou inflaci nebo dokonce hyperinflaci a spolu s tím i obrovské problémy platební bilance. Někteří z nás to věděli, někteří dokonce uspěli v tom, že se špatné sekvence vyvarovali. Česká republika dosáhla ze všech tranzitivních zemí nejnižší inflaci, a to jednak proto, že jsme z minulosti zdědili relativně nízkou úroveň makroekonomické nerovnováhy, ale také díky velmi obezřetné měnové a fiskální politice, kterou jsme zavedli hned po pádu komunismu. Náš první postkomunistický státní rozpočet – na rok 1990 – byl rozpočtem přebytkovým a já osobně jsem vložil mnoho svého politického kapitálu do toho, abych ho politicky prosadil.

O druhý problém se vedl a vede dodnes zásadní a nemilosrdný spor. Naši různí, mnohdy velmi hlasití kritikové – akademici, od reality odtržení ekonomové, obzvláště pak stoupenci institucionální ekonomie, političtí odpůrci radikální transformace a fundamentální systémové změny vůbec, zastánci všech variant třetích cest a víry v možnost efektivního a produktivního řízení lidské společnosti shora – se z mnoha, často vzájemně si odporujících důvodů, domnívali, že je možné odložit rychle se rozvíjející spontánní procesy do té doby, než vláda vytvoří „efektivní“ institucionální rámec – včetně právního státu a celé k tomu potřebné legislativy, než zajistí vymahatelnost práva a než uvede do chodu všechny doprovodné instituce – a teprve poté bude správné „spustit“ tržní ekonomiku. To bylo samozřejmě tragickým omylem a mělo by to být řečeno velmi silně, alespoň tady a teď.

Naši kritici – zdá se – nechtěli vědět, že různá transformační opatření mají své různé, objektivně dané, časové nároky a že jejich zavedení a implementace nemohly probíhat ve stejný čas. Institucionální rámec a právní stát se musí vyvinout, nemohou být „zavedeny“. Dokončit je trvá léta či desetiletí, nikoli dny nebo týdny. Povýšenecký pohled některých našich západních, ale i domácích kolegů, kteří chtěli hrát úlohu nezaujatých komentátorů či nezúčastněných pozorovatelů, byl v tomto ohledu velmi necitlivým a neodpovědným chováním. Byl to navíc postoj až příliš snadný a pohodlný.

Rozhodujícím faktorem pro úspěch transformace byl čas. Toto téma bylo – při nejmenším na počátku – diskutováno pod velmi zavádějícími pojmy: gradualismus vs. šoková terapie. Jednoznačně musím říci, že jsou oba tyto koncepty špatné – ani jeden z nich nemá žádnou spojitost s realitou.

Podstatné bylo něco jiného. V určitou dobu bylo nutné připravit a v chod uvést „kritickou masu“ reformních opatření s cílem dát občanům našich zemí jasný signál, že to myslíme zcela vážně a že jsme plně odhodlání zemi transformovat. Poté bylo nutností – kdykoli k tomu byla příležitost – uskutečnit všechna reformní opatření, která byla v té chvíli k dispozici.

Rád bych zmínil i důležitost vazby mezi ekonomií a politikou, neboli mezi ekonomickou a politickou stránkou transformace. Věděli jsme, že k tomu, abychom s obtížnými, bolestivými, z minulosti navyklé vzorce chování zcela likvidujícími opatřeními uspěli, musíme pro ně získat politickou podporu. Moje zkušenost říká, že podpora sama od sebe většinou nepřichází. Ekonomičtí reformátoři si ji musí vytvořit sami. Velmi často dokonce byli jejich prezidenti nebo premiéři jejich hlavními oponenty, což byl i můj případ, když jsem tehdy byl v roli ministra financí.^[1]

Za diskusi stojí i otázka nezbytnosti – nebo eventuálně nikoli nezbytnosti – souladu politických a ekonomických reforem. Ukázalo se, že v této věci hrají klíčovou roli neekonomicke, tedy kulturní a historické faktory a návyky. Tato věc není tak jednoduchá a tak zřejmá, jak jsme se tehdy domnívali. Dělat příliš jednoduché generalizace může vést k omylu.

Ve střední a východní Evropě, a obzvláště u nás v České republice, se tato specifická otázka nikdy nestala tématem ostré diskuse. K politickým a ekonomickým změnám docházelo současně, jejich koincidence byla převážně automatická a jejich souhra se ukázala být výhodou. Pro nás proto bylo jen zcela teoretickou otázkou občas nastolované dilema, zda politické a ekonomické změny mohou být udělány nezávisle na sobě anebo s jak velkým zpožděním. V našem případě postupovaly obě tyto sféry společně.

Vytvořit standardní politický systém se nám podařilo velmi rychle, ale v dnešní Číně je časování reforem očividně jiné. Navzdory svému hlubokému přesvědčení o nutnosti vzniku fungující parlamentní demokracie, připouštím dnes možnost, že to snad lze v jiných částech světa dělat jinak. Otázkou ale je, jak velká mezera mezi těmito dvěma složkami reforem může být.

Vysoko kontroverzním tématem – dnes už téměř zapomenutým (a používaným pouze pro politická obviňování) – je privatizace. V České republice jsme vycházeli ze tří základních premis:

- privatizace musí začít okamžitě, nebo přinejmenším co nejdříve. Věděli jsme, že sanovat státní podniky nemá smysl;
- privatizace musí být organizovaná. Spontánní privatizaci, ke které došlo v některých středo- a východoevropských zemích, jsme nemohli akceptovat, protože by to zavedlo celou ekonomiku – navíc de facto se souhlasem vlády – do rukou lidí, kteří získali peníze a/nebo vliv za starého režimu;
- byli jsme přesvědčeni, že musíme garantovat i to, že neprodáme celou zemi zahraničním subjektům (kteří jako jediní tehdy kapitál nezbytný pro standardní privatizační metody měli).

Závěr z toho byl zcela jasný: v transformaci musí dostat svou roli i nestandardní metody privatizace, proti kterým – logicky – protestovali zahraniční investoři a jejich poradci.

Závěrečná poznámka: v roce 1993 jsem na setkání „Group of Thirty“ zde ve Vídni představil své „Desatero ekonomické transformace“, které bylo v následujících letech přeloženo do řady světových jazyků. Když se na něj dívám dnes, po téměř 20 letech, musím přiznat, že o moc chytřejší, než tomu bylo tenkrát, nejsme. Všeobecná ztráta reformního elánu, posílená současnými ekonomickými problémy v Evropě, by naši sebedůvěru neměla slabovat.

Ekonomické reformy 90. let naštěstí dnes aktuální nejsou. Alespoň doufám. V Evropě je však na pořadu dne jiná, na dlouhou dobu neodložitelná transformace: transformace sociálně tržního hospodářství do skutečné tržní ekonomiky. Učinit to by však vyžadovalo obdobné radikální změny, obdobnou odvahu a riskování. Možná by právě toto mělo být tématem nějaké další zdejší konference. Současný evropský, zcela nefunkční, přeregulovaný a nadměrně paternalistický stát blahobytu si zasluzuje neméně kritickou „systémovou analýzu“ jako kdysi komunismus.

Ekonom/ Vídeň

18. 1. 2012

Václav Klaus, úvod projevu na 13. konferenci Rady pro spolupráci v Zálivu,

Dne 17. ledna 2012 přednesl prezident V. Klaus v Rijádském mezinárodním kongresovém a výstavním centru v Rijádu projev, který byl publikován v překladu v Lidových novinách dne 18. ledna 2012.

Jak je to s „vědomostní“ ekonomikou?

V uplynulých dvaceti letech – zejména v jejich první polovině – jsem býval v zahraničí většinou žádán o to, abych hovořil o problémech transformace, kterou tehdy na své cestě z komunismu k systému parlamentní demokracie a tržní ekonomiky musely podstoupit bývalé komunistické země, včetně České republiky. Tato zcela unikátní a svou podstatou revoluční historická fáze je již sice za námi, ale přesto jsem přesvědčen, že by zkušenosti, které jsme tím získali, neměly být úplně zapomenuty.

Respektuji název Vaší dnešní konference a Váš zájem o naši zkušenosť – jak jste mi napsali ve svém pozvání – s přechodem z tradiční průmyslové na moderní „znalostně“ (či snad vědomostně) založenou ekonomiku“. Patrně Vás ale zklamu, neboť nemohu zamlčet, že v myšlenku „vědomostní“ ekonomiky nevěřím a když řeknu, že jsme ani před 20 lety určitě neměli sebemenší ambice něco takového budovat. Našim historickým úkolem tehdy bylo přeměnit zcela iracionální a zcela neefektivní centrálně plánovanou, semiautarkní, státem zcela vlastněnou ekonomiku na ekonomiku tržní, založenou na soukromém vlastnictví, s minimem vládních zásahů a s otevřenými hranicemi vůči celému světu.

Vzhledem k tomu, že jsme téměř půl století na vlastní kůži prožívali onen komunistický „experiment“, jsme ještě dnes velmi citliví na některá slova a pojmy. Žili jsme tehdy ve světě detailního plánování,

„národních průmyslových politik“ a všemožných „rozvojových politik“, jak Vy to dnes nazýváte, a naše zkušenosť ukazuje, že to nefungovalo. Nechtěli jsme proto opakovat své předešlé chyby, nechtěli jsme ale ani začít dělat chyby nové, které by byly založeny na ambicích opět řídit ekonomiku shora. Chtěli jsme nechat ekonomické subjekty, aby se samostatně rozhodovaly o tom, kam, jak, v jaké oblasti či v jaké zemi investovat. Ekonomiku jsme liberalizovali, deregulovali jsme ji, odstranili jsme z ní obrovské dotace, které ji ničily a neměli jsme v úmyslu ji začít znova řídit jinými, možná modernějšími, ale stále byrokraticky či technokraticky a nikoli ekonomicky koncipovanými prioritami.

Věděli jsme dobře, že neexistují žádná „magická“ odvětví, která by mohla spasit naši nefunkční a zastaralou ekonomiku. Věděli jsme, že chybou nebylo to, že jsme v minulosti měli „špatná“ odvětví, ale to, že byla neefektivnost v ekonomice jako celku. Museli jsme restrukturalizovat celou „starou ekonomiku“, nejen se orientovat na „novou ekonomiku“, jak se nyní módně říká. Věděli jsme, že je zcela klíčová konkurence (jak domácí tak zahraniční), neboť platí známá teze, že „bez konkurence neexistuje ani konkurenceschopnost“.

Naším ekonomickým programem proto bylo privatizovat a deregulovat, zavést konkurenci, zajistit makroekonomickou stabilitu, minimalizovat inflaci (po desítkách let, kdy jsme administrativně stanovovanými cenami ztratili jakýkoli kontakt s ekonomickou realitou). Nepokoušeli jsme se říkat firmám, co mají dělat. Chtěli jsme, aby samy měly možnost nacházet si své komparativní výhody. Věřili jsme v jejich racionální chování – za předpokladu, že je necháme volně se rozhodovat. Jako ekonom věřím v efektivnost skutečné tržní ekonomiky a nevěřím na módní adjektiva, která jsou k ní přidávána – jako sociálně tržní ekonomika nebo informační či znalostní ekonomika.

Nedávná krize nám v tomto ohledu poskytla další jasný signál. Přinejmenším v Evropě platí, že se s krizí vypořádaly mnohem lépe země, které nepodlehly módním lákadlům deindustrializace, než země, které se spoléhaly na sektor služeb a na podporu nejmodernějších a nejsložitějších technologií. Solidní a široce rozvětvená průmyslová základna se ukázala být nespornou výhodou.

Lidové noviny

18. 1. 2012

Václav Klaus, část projevu na 13. konferenci Rady pro spolupráci v Zálovu

Rijádské mezinárodní kongresové a výstavní centrum, Rijád, 17. ledna 2012. Překlad z angličtiny publikován v MF Dnes dne 18. ledna 2012.

O dnešním evropském problému v Saudské Arábii

Předpokládám, že se od člověka, který přichází z Evropy, očekává, že bude hovořit o Evropě, protože ta se v poslední době stala – pro někoho možná poněkud nečekaně – velmi problematickým regionem. Pro mnohé z nás v Evropě to až tak nečekané nebylo. Zahraniční pozorovatelé začali věnovat Evropě větší pozornost až v posledních dvou letech, kdy se naplno rozběhla dluhová krize eurozóny, ale to pravděpodobně jen proto, že předcházející vývoj podceňovali. Současná dluhová krize, která se teď každodenně objevuje jako hlavní zpráva v médiích, je pouze viditelnou špičkou ledovce mnohem hlubší a mnohem déle trvající evropské krize, která je dlouhodobým důsledkem:

- evropského ekonomického a sociálního systému, charakterizovaného svou přeregulovaností a svým neproduktivním paternalismem a
- formami a metodami evropského integračního procesu.

Tento argument je třeba více objasnit. Evropská integrace začala racionální a bezesporu pozitivní myšlenkou svých otců-zakladatelů Evropu liberalizovat, otevřít ji, odstranit bariéry na hranicích

evropských zemí, vytvořit zónu volného obchodu, celní unii a společný trh a díky tomu všemu velký, vnitřně propojený ekonomický prostor. Tyto tendenze však převažovaly pouze v první etapě procesu evropské integrace. Někteří, a to jak v Evropě, tak ve zbytku světa, stále – a to chybně – předpokládají, že je toto vhodným popisem i současné éry.

Další vývoj integrace byl již mnohem méně pozitivní. Liberalizace a odstraňování bariér byly nahrazeny odlišným projektem – centralizací, regulací a standardizací, harmonizací ekonomických aktivit a ekonomických parametrů, radikálním přesunem pravomocí od jednotlivých členských států do sídla EU v Bruselu, změnou celé koncepce integrace z intergovernmentalismu na supranacionalismus, oslabováním „governance“ v jednotlivých členských státech a přechodem k evropskému vládnutí. Ve své podstatě heterogenní evropský kontinent, který v minulosti prosperoval právě díky své různorodosti a neuniformitě, byl postupně uměle unifikován a homogenizován centrálně řízeným vládnutím a legislativou. To přineslo negativní ekonomické efekty a politicky to vedlo k něčemu, co je nazýváno demokratickým deficitem (či absencí demokratické kontroly). Já to nazývám postdemokracií.

Tento velmi problematický vývoj byl nejvíce urychlen změnami, které přinesly Maastrichtská a Lisabonská smlouva. Na nižším stupni integrace nebyly důsledky této centralizace tak dramatické. V éře hlubší integrace se však existující evropská heterogenita stále více dostává do sporu s institucionální homogenitou, ze které se stala svěrací kazajka a brzda ekonomické aktivity.

Nejdůležitějším momentem v tomto procesu bylo vytvoření Evropské měnové unie a zavedení společné měny pro původně 12, v současné době 17 zemí, které však bohužel nepředstavují tzv. optimální měnovou zónu. Musíme trvat na tom, že je současná evropská dluhová krize nevyhnutelným důsledkem zavedení jednotné měny, jednotného měnového kurzu, jednotné úrokové míry pro země s velmi odlišnými ekonomickými parametry. Politické rozhodnutí o vytvoření tohoto měnového uspořádání bylo uskutečněno bez toho, aniž by se dostatečně vzaly v úvahu existující, resp. neexistující ekonomické předpoklady. Musíme říci, že někteří z nás tento projekt kritizovali již od samého počátku 90. let.

Je zřejmé, že neoptimální měnová unie může být „zachráněna“ solidaritou mezi svými členy a obrovskými fiskálními transfery, avšak to vyžaduje dvě věci:

- skutečný pocit solidarity (který existoval např. v Německu po jeho sjednocení, ale neexistuje v Evropě);
- dostatečné množství finančních prostředků, kterými mohou disponovat politické autority.

Žádný z těchto předpokladů není dnes splněn a to je důvod, proč nevidím žádné jednoduché řešení dluhového problému eurozóny. Dlouhodobé řešení, vyloučíme-li nerealistický „revoluční“ nárůst pocitu skutečné evropské solidarity, závisí na akceleraci ekonomického růstu v Evropě. Zdroje takového zrychlení je však nyní těžké najít. Většina členských zemí EU musí provádět rozpočtové škrty, nikoli fiskální expanzi a to nejen v krátkém, ale přinejmenším i ve střednědobém horizontu. Nutná fiskální opatření proto fiskální stimulaci neumožňují.

Hlavní problém Evropy spočívá v jejím ekonomickém a sociálním systému, které rychlý ekonomický růst vylučují. Evropská „soziale Marktwirtschaft“, jak je to nazýváno v němčině, upřednostňuje sociální politiku založenou na redistribuci příjmů na úkor produktivní práce. Preferuje volný čas a dlouhé prázdniny na úkor tvrdé práce. Preferuje spotřebu oproti investicím, zadlužování se oproti úsporam, opatrnost oproti zdravému riskování. To vše je součástí širšího civilizačního a kulturního problému, který je na evropském kontinentu nebo alespoň ve většině evropských zemí hlučně zakoreněn. Proto tento systém nemůže být změněn přes noc, proto nemůže být změněn tím či oním evropským sumitem, proto nemůže být odstraněn bezbolestnými kosmetickými změnami. Naopak, vyžaduje hlubokou systémovou změnu strukturálně podobnou úkolu, který jsme my museli provést před dvěma desetiletími po pádu komunismu.

Mnozí z Vás vědí, že je Česká republika členem EU, ale nikoli eurozóny. Stále máme svou vlastní měnu, českou korunu. Jako středoevropská země v samém srdci Evropy jsme neměli a nemáme žádnoujinou

alternativu, než se podílet na evropském integračním procesu. Proto jsme se téměř před osmy lety stali členy EU. Byli jsme si však vědomi problémů spojených s existencí jednotné evropské měny a chtěli jsme udržet náš ekonomický růst, pokračovat v také potřebných přizpůsobovacích procesech, ale zároveň jsme k tomu chtěli mít dostatečný přizpůsobovací potenciál, který vyžaduje – mimo jiné – flexibilní měnový kurs, naše vlastní úrokové sazby, naší vlastní měnovou politiku. Neviděli jsme žádnou výhodu v tom, že bychom měli mít německé či řecké úrokové sazby a měnové kurzy. V tu chvíli proto také nemáme žádné ambice do eurozóny vstoupit.

Zároveň jsme se pokoušeli posuzovat náklady i přínosy našeho členství v EU, i když se dnes v Evropě stalo módní a politicky korektní hovořit jen o jeho přínosech.

Jaké jsou hlavní ekonomické přínosy z členství v EU?

1. být součástí – alespoň donedávna – velmi prestižního klubu ekonomicky vyspělých a stabilních zemí může vylepšit image země a přilákat zahraniční investory;
2. větší trh – bez protekcionistických překážek mezi jednotlivými členskými zeměmi – je bezpochyby výhodou;
3. existence určitých fiskálních transferů (za předpokladu, že daná země je pod průměrem EU v úrovni HDP na obyvatele, což je i případ České republiky), i když tyto přínosy nejsou velké a z makroekonomického hlediska jsou prakticky irelevantní;
4. povinná implementace evropské legislativy je výhodou v případě, že daná země má méně liberální legislativu a je obecně méně organizovaná. (V případě České republiky to jako pozitivum nevidíme.)

Současně existují neoddiskutovatelné ekonomické náklady spojené s členstvím země v EU:

1. všechny země se musí podílet na financování této velké, drahé a vysoce byrokratické organizace;
2. existují nezanedbatelné domácí náklady spojené s členstvím (úřednické papírování a všechny druhy podobných věcí, nutnost organizovat nikdy nekončící konference, setkání, zahraniční cesty, financovat uměle vytvořená unijní místa, atd.);
3. import velké, a tím ekonomickou aktivitu oslabující legislativy založené na přebujelé regulaci, řízení, harmonizaci, standardizaci, subvencování;
4. implementace navýsost štědrého a demotivujícího evropského sociálního systému.

Je velmi obtížné, ne-li nemožné, kvantitativně odhadnout dopad všech těchto faktorů. Můj odhad je, že čistý pozitivní efekt členství v EU je velmi malý, ne-li negativní. Velmi pomalý ekonomický růst po více jak půl století prohlubování integračního procesu a prosazování hesel „čím více Evropy, tím lépe“ nenaznačuje, že by opak mohl být pravdou.

Výsledkem toho všeho je, že Evropa nebude „tahounem“ ekonomického oživení a růstu ve světě. Očekávám, že země BRIC – společně s racionálně fungujícími zeměmi vyvážejícími ropu – budou v dohledné budoucnosti nejdynamičtější částí světové ekonomiky. Přeji Vám v tomto ohledu mnoho úspěchů.

MF Dnes

31. 1. 2012

Odpověď prezidenta na otázku českých médií k postoji České republiky k připravované evropské fiskální smlouvě

Co říkáte postoji premiéra Nečase, který se přidal k Velké Británii a prozatím odmítl účast České republiky na tzv. Paktu rozpočtové kázně?

S postojem premiéra Nečase plně souhlasím. Nemyslím, že se přidal k Velké Británii, spíše to interpretuji tak, že jednal jako zodpovědný představitel České republiky. Nemáme důvod se za nikoho

schovávat a k někomu se přidávat. Lekáte mne trochu svou otázkou, že účast České republiky odmítla „prozatím“. Pevně věřím, že se ve svém postoju nenechá zviklat.

Jinou debatou by byla polemika s názvem „Pakt rozpočtové kázně“. Ať nám nikdo nenamlová, že jde o rozpočtovou kázeň. Jde o zneužití dnešní vážné situace v eurozóně k protlačení něčeho, co by ještě před několika lety, např. v období schvalování Lisabonské smlouvy, nemělo šanci na úspěch. Jde o další krok v likvidaci suverenity jednotlivých evropských zemí přechodem k fiskální unii, v možná srozumitelnější terminologii, k zbavení jednotlivých zemí zodpovědnosti za své státní rozpočty.

KPR

únor 2012

1. 2. 2012

Prezident zaslal kondolenční telegram prezidentovi Italské republiky

Prezident republiky Václav Klaus zaslal ve středu dne 1. února 2012 v souvislosti s úmrtím bývalého prezidenta Oscara Luigi Scalfara kondolenční telegram prezidentovi Italské republiky Giorgiovi Napolitanovi.

Vaše Excelence,

s hlubokým zármutkem jsem vyslechl zprávu o skonu bývalého prezidenta Italské republiky, pana Oscara Luigi Scalfara.

V prezidentovi Scalfarovi odešla významná a silná osobnost italského politického života. Jsem přesvědčen, že jeho odkaz nebude zapomenut, a že zůstane navždy ve vzpomínkách a srdcích italských občanů.

Dovolte mi, abych Vám i rodině prezidenta vyjádřil jménem svým i jménem občanů České republiky upřímnou soustrast.

S úctou

Václav Klaus

prezident České republiky

KPR

1. 2. 2012

Rozhovor prezidenta pro deník Právo o postoji České republiky k evropské fiskální smlouvě

Podle ministra Schwarzenberga postoj premiéra Petra Nečase k fiskální unii poškodil Česko. Co říkáte na tento rozpor v české zahraniční politice?

Být panem Schwarzenbergem, takováto silná slova bych nepoužíval. Ve chvílích, kdy premiér Nečas vedl složitá jednání v Bruselu, náš pan ministr zahraničí vystupoval v televizi Prima v pořadu B. Tachečí Fakta a řekl tam věty, které – na rozdíl od postoje premiéra Nečase v Bruselu – Českou republiku skutečně poškozují. Možná, že si pan ministr myslí, že se dá nezávazně a jeho roztomilou češtinou říci cokoliv. Na otázku jak se mu líbí slova Tomia Okamury (před časem ve stejném pořadu), že by mělo dojít ke konečnému řešení cikánské otázky a k vytvoření zvláštního státu pro tyto občany, pan Schwarzenberg odpověděl:

„Kdyby našel (myšleno T. Okamura – pozn. V. K.) řešení, tak by to bylo hezký. Pokud pan Okamura ví místo na světě, které by bylo dobrovolně postoupeno, aby to byl životaschopný stát, tak to je zajímavá myšlenka.“

Nedovedu si představit, že by byl jakémukoliv jinému politikovi u nás či v cizině takový výrok prominut. Já ho panu Schwarzenbergovi v žádném případě nepromíjím.

Proto se domnívám, že naši republiku poškodil pan Schwarzenberg, nikoliv pan premiér Nečas.

Premiér Nečas si Vaše stanovisko vzal jako jeden z důvodů, proč se k paktu rozpočtové kázně nepřipojit, protože jste avizoval, že byste jej nepodepsal. Je to i Váš dnešní postoj?

Premiérovo stanovisko v Bruselu velmi oceňuji a vím, že pro něho nebylo a nemohlo být – v ovzduší bruselských jednání – snadné. Měli bychom mu to připsat k dobru. Přesto mne trochu překvapilo, že v obhajobě svého postoje – asi však jen před českými novináři, nikoliv na summitu – použil jako první argument mé stanovisko. Jsem přesvědčen, že ví sám i beze mne velmi dobře, že je další radikální evropský integrační krok – posun od měnové k fiskální unii – tragickou chybou. Tragickou chybou byl ostatně už vznik měnové unie, což dnes ví snad každý.

Hovořit o této smlouvě jako o „paktu rozpočtové kázně“, jak Vy to nazýváte, je mylné. Rozpočtová kázeň – povinnost každého rozumného hospodáře, a tedy i politika – nemá se vznikem fiskální unie bezprostředně nic společného. Tento pakt je založen na předpokladu, že jsou lidé nerozumní a že někdo v Bruselu je rozumnější, než oni. To pravda není.

Souhlasíte se třemi důvody, které Petr Nečas uvedl - limitovaná účast nečlenů na jednání eurozóny, malá pozornost ke dluhovému kritériu a zmíněný problém s ratifikací?

Důvody bych formuloval úplně jinak. Neúčast či limitovaná účast nečlenů na jednání eurozóny je zcela irrelevantní věc. Nejsme-li členy tohoto klubu, pak jim do toho nemáme, co mluvit. V posledních dnech propagovaná myšlenka, zejména od TOP 09 a od ČSSD, že máme být za každou cenu u toho, nemá žádné opodstatnění.

Nevím, co myslíte malou pozorností k dluhovému kritériu. Před týdnem jsem v rozhovoru pro Lidové noviny podrobněji diskutoval problémy a nejasnosti velmi měkkého kritéria 0,5 % HDP jako povolené výše tzv. strukturálního deficitu státního rozpočtu. Jestli měl pan premiér na mysli toto, pak s ním souhlasím.

Ratifikace bývá problémem jakékoli demokratické společnosti, pouze v diktaturách s ratifikací problém nebývá.

Jak by podle Vás pakt měl vypadat, aby byl i pro Vás případně přijatelný?

Já jsem zásadně proti přechodu k fiskální unii, a proto nemám sebemenší motivaci formulovat racionální principy takové unie. Fiskální unie na kontinentální úrovni je absolutním pošlapáním suverenity jednotlivých zemí, což – mimo jiné – naznačují podivným způsobem „uniklé“ výroky některých německých politiků během uplynulého víkendu, kdy de facto navrhovali, aby se Řecko dostalo pod protektorát EU.

Právo, KPR

7. 2. 2012

Prezident zaslal blahopřejný dopis prezidentovi Finské republiky

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v úterý dne 7. února 2012 dopis Sauli Niinistövi, v němž mu poblahopřál ke zvolení do funkce prezidenta Finské republiky:

Vážený pane prezidente,

dovolte mi, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky srdečně poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentem Finské republiky.

Jsem přesvědčen, že se tradičně přátelské vztahy mezi našimi zeměmi budou i nadále úspěšně rozvíjet a jsem připraven hledat spolu s Vámi příležitosti k jejich dalšímu posílení.

Do dalších let Vám, vážený pane prezidente, přeji pevné zdraví a mnoho úspěchů jak v osobním životě, tak ve Vaší zodpovědné a náročné funkci.

S úctou

Václav Klaus

Prezident České republiky

KPR

14. 2. 2012

Projev prezidenta republiky při státní návštěvě v Turecku

Vážený pane prezidente, vážená paní GÜLOVÁ, vážené dámy, vážení páni,

jsem opravdu velmi rád, že Vám mohu při této slavnostní příležitosti vyjádřit své poděkování za pozvání k návštěvě Vaši zajímavé a krásné země a za velmi srdečné přijetí, kterého se mi zde dostává.

V Turecké republice nejsem v roli prezidenta České republiky poprvé. Na oficiální návštěvě jsem zde byl v roce 2006, dva roky předtím jsem se v Istanbulu účastnil summitu Severoatlantické aliance a v roce 2005 jsem byl ve Vašem největším městě znovu, při příležitosti vydání překladu mé knihy do turečtiny. Vím, že i pro Vás, vážený pane prezidente, není Česká republika zemí neznámou a že jste ji opakovaně navštívil.

Šest let, které uběhly od mé první oficiální návštěvy Turecké republiky, znamenalo ve vývoji nejen obou našich zemí, ale i našeho okolí velmi důležité období.

Pro Vaši zemi to bylo období velmi úspěšné, Vaše země udělala viditelný pokrok v ekonomickém rozvoji a v růstu životní úrovně, stala se stabilní demokratickou zemí a inspirací pro řadu dalších zemí muslimského světa. Turecko se zařadilo mezi nejrychleji rostoucí ekonomiky světa a je pro nás velmi atraktivním partnerem v politické i hospodářské oblasti.

Při našich setkáních, vážený pane prezidente, je stálým tématem členství Turecka v Evropské unii. Půl století je Turecko trpělivým čekatelem členství a čas od času toto téma a tato skutečnost budí vášně střídavě ve Vaší zemi či v některých evropských zemích, nebo spíše u některých politiků, kteří nemají zájem o rozšiřování Evropské unie.

Toho, že členy EU dosud nejste, asi nemusíte litovat. V situaci, kdy Váš dynamický růst a všeobecný společenský rozvoj ostře kontrastuje s krizí zmítanými členy eurozóny, je evidentní, že úspěšný model rozvoje nespočívá ve společné měně, ve stále se rozšiřujícím objemu dotací, v zesilování regulací, ale ani v nadnárodní centralizaci hospodářské politiky.

Nevím, je-li pro Vás Evropská unie i dnes atraktivním cílem. Chci však zdůraznit, že Česká republika by si z hlediska vlastních zájmů Vaše členství v Evropské unii prála. Vstup tak velké, lidnaté, hospodářsky silné a především dynamické země by mohl změnit dnešní atmosféru v Evropské unii a mohl by přispět ke změně jejího dosavadního směrování, které vedlo k dnešní krizi, stagnaci a napětí. V každém případě si přejeme, aby Turecko pro naši zemi zůstalo prioritním ekonomickým a politickým partnerem a spojencem.

Vážený pane prezidente, Česká republika je středně velkou evropskou zemí s vyspělým průmyslem, která je charakterizována politickou i ekonomickou stabilitou a – což je dnes v Evropě vzácností –

zdravými financemi a nízkou zadlužeností. Považujeme za nutné posilovat svou přítomnost na trzích mimo Evropskou unii, na teritoriích, která nabízejí obchodní a investiční příležitosti. Turecko je nepochybně jedním z nich.

Vážený pane prezidente, mou delegaci na této státní návštěvě doprovází vůbec největší podnikatelská mise, jaká kdy s českým prezidentem do zahraničí jela. To ukazuje, že české firmy velmi dobře znají příležitosti, které Turecko nabízí a mají zájem je využít. Věřím, že se jim to s jejich tureckými partnery podaří.

Turecko se také stále více stává jednou z nejoblíbenějších destinací českých turistů, kteří k Vám přijíždějí za odpočinkem i poznáním. Zvyšuje se i počet návštěvníků z Turecka v České republice. To vše si zasluhuje naši podporu. Věřím, že tato moje návštěva se stane jedním z potřebných impulsů, které naši spolupráci pozdvihne na vyšší úroveň.

Vážený pane prezidente, dovolte mi, abych pozvedl číši a připil na šťastnou budoucnost Turecké republiky, na šťastný život jejích občanů, na naši spolupráci a na zdraví Vás a Vašich blízkých.

KPR

20. 2. 2012

Předmluva prezidenta k jeho francouzské knize „Sauver les démocraties en Europe“

O Evropě, o jejím ekonomickém a sociálním modelu i o jejím modelu integračním mluvím a píšu už dlouho, téměř po celá poslední dvě desetiletí, která uplynula od pádu komunismu. Pro nás, kteří jsme sice v Evropě byli vždy, a nepříjemně se nás dotýká, když to tak někdo necítí, přinesl tento okamžik zahájení možnosti podílet se na evropském vývoji aktivně, nejen se na něj pasivně dívat přes železnou oponu. Toto „dívání se“ však přesto mělo svůj efekt. Léta prožitá v komunismu pro nás – možná paradoxně – nebyla zcela ztracená. Mnohé jsme sice nemohli, ale leccos jsme naopak dobře pochopili.

Pochopili jsme, co znamená nesvoboda a díky tomu jsme do dnešních dnů velmi citliví, až přecitlivělí, na všechny symptomy, které naznačují počínající ohrožení svobody. Pochopili jsme iracionalitu všech pokusů státu řídit ekonomické procesy. I evropský integrační proces jsme sledovali s velkou pozorností. Viděli jsme jeho pozitivní stránky, a proto jsme se na něm po pádu komunismu chtěli podílet, ale viděli jsme i jeho stránky problematické. Všímali jsme si toho, že v prostoru nad úrovní státu nevyhnutelně vzniká pro občany nebezpečné, pro politiky však lákavé pásmo – ničím a nijak neodstranitelné vakuum legitimacy. To nás trápilo a trápí, a proto vůbec nepodečnujeme problém, který bývá v dnešní Evropě – poněkud eufemisticky – nazýván demokratický deficit. Považujeme to za problém mimořádně vážný.

Poučeni komunismem, poučeni naprosto evidentním selháním státu, věříme také daleko více v trh, než je v západní Evropě obvyklé, a proto jsme tolik deprimováni neproduktivním, paternalistickým ekonomicko-sociálním modelem, který dnešní Evropě dominuje. Míra regulace, kontroly, řízení, organizování ekonomického života shora je v dnešní Evropě daleko za hranicí jakéhokoli racionálního ekonomického uspořádání. Míra státní intervence do ekonomiky je sice v dnešní EU diametrálně odlišná od raného agresivního komunismu, ale ne tak odlišná od jeho závěrečných, už značně „měkčích“ fází.

Důsledkem toho je i dnešní evropská krize, která samozřejmě není „jen“ z vnějšku dobře viditelnou dluhovou krizí eurozóny či problémem některých jejích ekonomicky slabších a fiskálně méně zodpovědných členských zemí, ale která je krizí evropského paradigmatu jak v rovině modelu evropského integrování, tak v rovině evropského ekonomicko-sociálního uspořádání. Bud' si to uvědomíme, tuto „défi“ přijmeme a něco s tím uděláme, nebo bude naše evropská krize permanentní.

O těchto témaitech jsem pronesl už mnoho projevů a napsal mnoho textů, ale přesto mám pocit, že jsou mé skutečné názory málo známé. Jsou navíc často vytrhávané z kontextu, vědomě trivializované a desinterpretované, v řadě případů karikované a démonizované. V mnoha zemích, ale snad nejvíce ve Francii. Proto jsem velmi rád, že vznikla tato kniha mých vybraných textů z několika posledních let, která umožňuje představit mé názory šířejí a komplexněji a která snad pomůže těm, kteří se o to pokusí a kteří o to budou mít zájem, mé skutečné názory a postoje pochopit.

Vím dobře, že myšlenky – sebelépe vyargumentované – politiku změnit nemohou, protože ta je založena na něčem úplně jiném, ale nyní mám – a zdůrazňuji, že velmi nerad – významného pomocníka. Tímto pomocníkem je reálná situace v Evropě, jejíž vážnost už nemůže nikdo zakrývat a pokoušet se přemalovávat na růžovo, neboť je zcela evidentní. Teď už není možné říkat, že je všechno v pořádku a že je možné jít dále stejnou cestou jako dosud. Teď už by to byl zcela cynický postoj, který by se dal jen velmi špatně obhajovat a prodávat veřejnosti.

Není pro mne žádnou výhrou a žádným zadostiučiněním, že teď mohu říkat, že jsem se svou kritikou nepřišel teprve až nyní, kdy je to módní a v podstatě legitimní. To mne těší a uspokojovat nemůže. Nejsem nezávislým pozorovatelem Evropy z jiného kontinentu či jiné planety. Jsem obyvatelem tohoto kontinentu, žije zde má rodina, žijí zde moji synové a vnoučata, žije zde mnoho lidí, které mám rád, na pozitivním vývoji Evropy mám eminentní zájem, a proto jsem frustrován, že evropští politikové dnešní situaci neberou vážně. Pořád si myslí, že stačí dělat jen drobné kosmetické zásahy, pořád věří (či předstírají), že nejsme na klíčové křížovatce, kdy je třeba udělat zcela zásadní věci.

Měli bychom už konečně jasné říci, že to takto dále nejde. To se však nedá říci na tom či onom, dnes už téměř každotýdenním evropském summitu. Nejde také o žádné jednorázové rozhodnutí (a opatření), jde o systémové řešení. Předpokládá, že se do Evropy vrátí politika, a když říkám do Evropy vrátí, tak nemyslím, že přijde do Bruselu. Tam politika (nemyslím politikaření či lobbování za parciální zájmy) nepřijde, protože tam být nemůže. Politika může být jen tam, kde je demokracie, to je na úrovni státu. Na úrovni kontinentu politika být nemůže. Žádný evropský lid – jako předpoklad demokracie a politiky – neexistuje a ani existovat nemůže. Politiku, ohlížející se na evropský celek, mohou dělat jen politici v jednotlivých evropských zemích, jako doplněk své politiky domácí.

Neštěstím evropského vývoje posledních desetiletí, zejména od éry Jacquesa Delorse, je to, že se věčnou lidskou – a navýsost politickou – otázkou vztahu plánu (státní regulace) a trhu podařilo fakticky zrušit. Zlý národní stát v EU mizí a tím je tato věčná otázka jakoby vyřešena – reguluje (řídí) jiná entita, která se dilematu plán-trh údajně vyhýbá. Řídí Evropská komise (a další EU orgány), což přece není žádný stát. Tento úžasný tah těch, kteří lidské svobodě a trhu nevěří (a nikdy nevěřili), evropští liberálové a demokraté bohužel neprokoukli. Proto se lidem typu Jacquesa Delorse, Romana Prodiho, José Manuela Barrosa zdařil. Teď je snad jedinečná příležitost vrátit to zpět.

Už teď je cena (náklad) dnešního systémového uspořádání Evropy obrovský a tato cena bude nikoli lineárně, ale exponenciálně narůstat. Jean-Claude Trichet nedávno řekl, že celé další desetiletí nedojde v Evropě k inflaci. To je půvabný výrok, výrok politicky korektní, protože politicky nekorektní výrok by byl, že – což je totéž – celé desetiletí nebude v Evropě žádný ekonomický růst, že bude celé desetiletí stagnace. To je ona cena za neliberální experimenty Evropy, resp. těch evropských neliberálních politiků, kteří obsadili evropské instituce.

Stále opakuji, a moje zkušenosť s transformací země od komunismu k politické demokracii a tržní ekonomice to jen zesiluje, že nezbytná a neodkladná změna může v Evropě přijít buď jako „připravená politická změna“, nebo jako něco, co proběhne spontánně, a proto nevyhnutelně konfliktně a chaoticky. Náklady tohoto druhého řešení by samozřejmě byly daleko vyšší. Uvědomují si to takto silně evropští politikové?

Cesta z dnešní evropské krize vede pouze přes obnovení občanských a ekonomických svobod, přes omezení neúnosného břemene sociálního státu a stejně neúnosných environmentalistických záteží ekonomiky (s jejich vrcholem v boji proti emisím CO₂ – o tom byla moje kniha *Planète bleue en péril vert*: IREF, Aix-en-Provence, 2009), přes prosazení ekonomické liberalizace, deregulace a desubsidizace.

Všichni si přece ještě pamatujeme (nebo bychom si aspoň pamatovat měli), že ta část Evropy, která byla objektem centralistického řízení a plánování spojeného s nesvobodou člověka – byla nevýkonná, zatímco její druhá část, ta svobodnější, na tom byla nesrovnatelně lépe. Ve chvíli, kdy se EU začala proměňovat v centrálně řízený projekt a v prostor pro sociálně inženýrské pokusy, zastavila se. Nic jiného v tom není.

Velký britský historik Arnold Toynbee napsal, že civilizační sebevražda nastává, když lidé přestávají inovativně reagovat na výzvy, které před nimi stojí. Jsme přesně v této situaci.

Václav Klaus

KPR

28. 2. 2012

Dopis prezidenta republiky Christianu Wulffovi

V Praze dne 28. února 2012

Vážený pane prezidente,

dovolte mi, abych Vám poděkoval za to, že jste během svého působení ve funkci spolkového prezidenta osobně přispěl k rozvoji vztahů mezi našimi zeměmi. Vážím si naší spolupráce a jsem přesvědčen, že posunula česko-německé vztahy zase o kousek dál.

Zpráva o Vaší rezignaci mne překvapila a nepotěšila. Dovolte, abych Vám popřál pevné zdraví, mnoho úspěchů a spokojenosti v osobním životě. Doufám, že budeme mít příležitost se v budoucnu opět osobně setkat.

S úctou

Václav Klaus

www.klaus.cz

březen 2012

1. 3. 2012

Projev prezidenta na státní večeři u příležitosti návštěvy prezidenta Libanonské republiky

Vážený pane prezidente, vážená paní Sleiman, vážené dámy a pánové,

dovolte mi, abych Vás dnes již podruhé přivítal na Pražském hradě a vyjádřil naději, že se Vám u nás líbí a přesvědčení, že tato Vaše návštěva bude znamenat významný krok k rozšíření našich vzájemných vztahů.

Velmi dobře si vzpomínám na svou oficiální návštěvu Libanonské republiky v roce 2004, v době plné optimismu ze započaté obnovy Vaší země po dlouhotrvající občanské válce, v době plné nadějí na národní usmíření a stabilitu. Mohli jsme obdivovat přírodní krásy Vaší země – nejen zasněžené vrcholky hor nad palmami a subtropickým mořem, ale i poklady Vaší, mnoho tisíciletí trvající historie –, mohli jsme se setkat s klíčovými osobnostmi Vašeho politického i hospodářského života a spolu s nimi jsme se snažili pro nás znovu otevřít Vaši zemi jako tradiční bránu na Blízký východ.

Následující tragické události – smrt premiéra Harrího, s nímž jsme tehdy měli velmi pěkná jednání – a řada dalších politických komplikací uvnitř Vaší země i v jejím okolí naše tehdejší společná optimistická očekávání bohužel zkomplikovaly. Potvrzuje se, že stabilita Libanonu až příliš těsně souvisí se stabilitou poměrů ve Vašem okolí a ty, zdá se, představují uzel stále komplexnějších a komplikovanějších problémů. Již nejde pouze o více než 60 let trvající izraelsko-palestinský konflikt,

který je trvalým ohniskem napětí v regionu i v celosvětové politice. Další destabilizaci poměrů přinesla válka a na ní navazující situace v Iráku, opakující se napětí kolem Íránu a v poslední době i tzv. Arabské jaro, které otráslo poměry v mnoha arabských zemích a v současnosti se projevuje zejména v tragickém občanském konfliktu v Sýrii, v zemi, s níž jste historicky velmi silně spojeni.

Dobře si uvědomujeme, jak složité a obtížné je zajistit obyvatelům Vaši země v této situaci mír, stabilitu a prosperitu. Přesto věřím, že se Vaši zemi i celému regionu podaří projít dnešním obdobím nejistot úspěšně, že společenský pohyb v sousedních zemích nakonec přinese stabilnější poměry a lepší život jejich obyvatelům a že se existující konflikty podaří vyřešit mírovou cestou jednáním těch, kterých se to týká. Spoléhání se na spásná řešení, která by měla přijít od velmocí či mezinárodního společenství, se ukázala být jako lichá. Zvítězit může pouze ochota ke kompromisu, realismus a hledání společných zájmů mezi těmi, kterým je souzeno spolu nebo vedle sebe žít.

Česká republika má s arabským světem i s Vaši zemí mnohostranné vztahy a má zájem je dále rozvíjet. Dobře víme, že je libanonský trh v mnoha oborech a komoditách i dnes branou do celého regionu a že na něm působí řada zkušených a dlouhodobě úspěšných partnerů našich firem.

Naše země má zájem rozšířit své ekonomické vztahy s Vaší zemí a s Vaším regionem. Nechceme udržovat přehnaně vysoký podíl stagnující Evropské unie na našem zahraničním obchodu. Hledáme nové partnery, nové možnosti, nové trhy.

Vážený pane prezidente, jsem přesvědčen, že Vaše dnešní návštěva bude významným impulsem pro česko-libanonskou spolupráci. Přeji Vaši zemi, aby se jí dařilo překonávat problémy a obtíže plynoucí z nelehké historie i neméně komplikované přítomnosti. Přeji občanům Vaši země stabilitu a prosperitu. Přeji našim národům úspěšnou a bohatou vzájemnou spolupráci.

Dovolte mi, vážený pane prezidente, abych na to pozvedl číši a abych rovněž popřál zdraví a štěstí osobně Vám a Vašim blízkým.

1. 3. 2012

Dopis prezidenta republiky řediteli českého zastoupení Konrad Adenauer Stiftung Hubertu Gehrингovi

V Praze dne 1. března 2012

Vážený pane řediteli,

byl jsem šokován agenturní zprávou, že Konrad Adenauer Stiftung, jako hlavní sponzor konference Centra evropských studií při VŠE na téma Fiskální unie a směřování EU v kontextu dluhové krize, která je plánována na 7. března tohoto roku, oznámila organizátorem, že jestli nezruší účast předsedy strany Svobodných Petra Macha, neposkytne této akci slíbenou finanční podporu.

Stále se snažím věřit, že jde o omyl nebo o chybnou informaci. Vůbec si nechci připustit, že by bylo možné, aby Vaše nadace tímto brutálním způsobem limitovala diskusi na tak závažné téma – tím spíše na akademické půdě. Na Vaši webové stránce jsem našel, že úkolem Konrad Adenauer Stiftung v Praze je hledat a podporovat společensko-politický dialog.

Strana Svobodných je legitimní českou politickou stranou a její předseda Petr Mach je výraznou postavou nejen na naší politické scéně, ale také v odborných ekonomických záležitostech. Několik let řídil také Centrum pro ekonomiku a politiku, think-tank, který jsem založil (v té chvíli s Vaší nadací spolupracoval), dlouhá léta učil na Vysoké škole ekonomické a nyní učí na Vysoké škole ekonomie a managementu.

Ale i kdyby šlo o někoho jiného, vůbec si neumím představit, že by se k takovému politickému nátlaku – hraničícímu s vyděračstvím – mohla Vaše úctyhodná organizace propůjčit. Znamenalo by to, že už opravdu žijeme v docela jiném světě, než o který jsem usiloval po více než dvě dekády, kdy se pohybuji v české i evropské politice. Musel bych asi zvážit, zda v tom případě nevrátím cenu, kterou jsem v prosinci 1993 od Nadace K. A. Stiftung v Praze obdržel.

Věřím, že pochopíte, proč mě tato zpráva tak šokovala. Budu s velkým zájmem očekávat Vaši odpověď.

Václav Klaus

www.klaus.cz

4. 3. 2012

Prezident zaslal soustrastný telegram prezidentovi Polské republiky

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v neděli dne 4. března 2012 v souvislosti s tragickým železničním neštěstím soustrastný telegram prezidentovi Polské republiky Bronisławu Komorowskému.

Vážený pane prezidente,

s hlubokým pohnutím jsem přijal zprávu o tragickém železničním neštěstí, ke kterému došlo včera večer mezi Krakovem a Varšavou.

Dovolte, abych v této těžké chvíli jménem svým i jménem občanů České republiky vyjádřil Vám a Vaším prostřednictvím rodinám obětí svou hlubokou soustrast.

Václav Klaus

prezident České republiky

KPR

19. 3. 2012

Prezident zaslal blahopřejný dopis prezidentovi Spolkové republiky Německo

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v pondělí dne 19. března 2012 blahopřejný dopis Joachimu Gauckovi ke zvolení do funkce prezidenta Spolkové republiky Německo.

Vážený pane prezidente,

dovolte mi, abych Vám jménem občanů České republiky i jménem svým srdečně pogratuloval k Vašemu zvolení prezidentem Spolkové republiky Německo.

Naše země spojují těsné, přátelské a užitečné vztahy v ekonomické, politické i kulturní oblasti, a to jak bilaterálně, tak i v rámci NATO a Evropské unie. Spojuje nás také mnoho osobních vazeb a profesionálních kontaktů. Jsem tomu velmi rád a věřím v další rozvoj spolupráce mezi našimi státy.

Přeji Vám, pane prezidente, pevné zdraví, trpělivost a hodně úspěchů při výkonu prezidentského úřadu. Dovolte mi, abych Vás pozval na oficiální návštěvu České republiky. Bude mi radostí se s Vámi setkat a přivítat Vás zde na Pražském hradě.

S přátelským pozdravem

Václav Klaus
prezident České republiky

KPR

23. 3. 2012

Prezident zaslal blahopřejný telegram zvolenému prezidentovi Moldavské republiky

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v pátek dne 23. března 2012 blahopřejný telegram Nicolaemu Timoftimu v souvislosti s jeho zvolením do funkce prezidenta Moldavské republiky.

Vážený pane prezidente,

dovolte, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentem Moldavské republiky.

Tradičně přátelské vztahy mezi Českou republikou a Moldavskem se dlouhodobě rozvíjí ve všech oblastech a jsem přesvědčen, že tomu tak bude i nadále. Budu rád, jestli se budeme moci v brzké době setkat.

Přeji Vám, vážený pane prezidente, mnoho zdraví a úspěchů jak v osobním životě, tak i ve Vaší prezidentské funkci.

S úctou
Václav Klaus
prezident České republiky

KPR

29. 3. 2012

Prezident zaslal blahopřejný telegram zvolenému prezidentovi Senegalské republiky

Prezident republiky Václav Klaus zaslal ve čtvrtek dne 29. března 2012 blahopřejný telegram Mackyovi Sallovi v souvislosti s jeho zvolením do funkce prezidenta Senegalské republiky.

Vaše Excelence,

dovolte mi, abych Vám jménem svým i jménem českých občanů pogratuloval k Vašemu zvolení prezidentem Senegalské republiky.

Českou a Senegalskou republiku spojují přátelské vztahy, které se opírají o tradiční obchodní partnerství. Senegal je pro nás branou do frankofonní Afriky, jejíž potenciál nebyl českými podnikateli dosud plně objeven, a skrývá tak velký prostor pro další spolupráci.

Rád vzpomínám na svoji státní návštěvu Senegalu loni v prosinci a na milé přijetí, kterého se mi zde dostalo. Pevně věřím, že se nám podaří navázat na předchozí úspěchy a že společně přispějeme k dalšímu rozvoji vztahů mezi našimi zeměmi.

Pane prezidente, dovolte mi, abych pogratuloval senegalskému lidu k demokratickým volbám a popřál Vám ještě jednou pevné zdraví a hodně úspěchu ve Vaší zodpovědné funkci.

S úctou
Václav Klaus
Prezident České republiky

KPR

Parlament České republiky

leden 2012

12. 1. 2012

Poslanec Z. Stanjura: Podepsat bianco šek není odpovědné

Na rozdíl od ministra zahraničí Schwarzenberga jsem velmi opatrný a nespoléhám na to, že zatím nedokončený text mezivládní dohody dojednávaný v Bruselu bez nás bude výhodný i pro Českou republiku.

Stát i organizace chránící spotřebitele dlouhodobě apelují na občany, aby se chovali odpovědně a nepodepisovali bianco spotřebitelské smlouvy, které je mohou dostat do dluhové pasti. Stejný přístup bych očekával od ministra zahraničí a předsedy strany, která si dala odpovědnost do svého názvu.

Podepsat bianco šek bez důkladné analýzy jeho vlivu na Českou republiku za odpovědné nepovažuji. ODS bude trvat na tom, aby se vláda rozhodovala na základě znalostí všech faktů a dopadů, nikoli pod tlakem uměle vyvolané hrozby izolace v EU.

www.ods.cz

2. 1. 2012

Poslanec P. Drobil: Vyjádření místopředsedy ODS k výrokům ministra Schwarzenberga

Jasně dohodnutá téma politiky koalice obsahuje koaliční smlouva a programové prohlášení vlády. Neplnění těchto témat by mohlo být předmětem rozhořčení kterékoliv koaliční strany a eventuelně důvodem pro její odchod z vlády. Vše ostatní by mělo být předmětem dohody koaličních stran.

V případě smlouvy o fiskální unii je tomu stejně. A navíc, tato smlouva a její text, pokud vím, ještě není připravena. Kdo tedy teď vyhrožuje odchodem z vlády v případě jejího nepřijetí, tak zároveň říká, že podepíše i prázdný papír nadepsaný smlouva o fiskální unii a je mu jedno, co si na něj později Francie nebo Německo napíší. A takto nezodpovědně vůči zájmům této země se ODS chovat neumí.

Trochu mi to připomíná vtip, který se před lety vyprávěl o jednom předsedovi KDU-ČSL, že ten je ochoten za post ministra zahraničí podepsat jako koaliční smlouvu i prázdný list papíru.

www.ods.cz

12. 1. 2012

Poslanec J. Bauer: Reakce na výroky ministra zahraničí Karla Schwarzenberga

Ministr zahraničí by měl primárně hájit zájmy České republiky a česká diplomacie by právě nyní měla tyto zájmy na půdě Unie aktivně prosazovat.

Teprve nad finálním návrhem, který můžeme jako svébytný členský stát Unie ovlivnit, bude možné odpovědně rozhodnout o tom, zda vůbec je pro Českou republiku přijatelné se k novým pravidlům v Unii připojit. A také jakou cestou bychom tak měli učinit.

Silné výroky předsedy TOP 09 ve chvíli, kdy žádná dohoda není na stole, proto oprávněně budí otázku, zda TOP 09 chce skutečně mířit do tvrdého jádra Evropské unie, nebo k předčasným volbám na podzim.

www.ods.cz

12. 1. 2012

Místopředseda Senátu P. Sobotka: Prohlášení k výrokům ministra Schwarzenberga

Úkolem každého ministra zahraničí je hájit zájmy České republiky. Překvapuje mě, že pan ministr Schwarzenberg chce podepsat bianco smlouvu, jejíž obsah nezná a nezná jej vlastně nikdo. Navíc bez diskuse na vládě a v parlamentu.

Případný rozpad vlády, kterým pan Schwarzenberg vyhrožuje, nedokončení reforem a následný propad ekonomiky bude mít za výsledek odpadnutí od hlavního proudu Evropské unie, čehož se pan ministr bojí a hlavního proudu se chce za každou cenu držet.

Počejme na text smlouvy a pak demokraticky jednejme o jeho obsahu a o další roli ČR v EU, kterou pochopitelně nikdo nechce opouštět.

www.premyslsobotka.cz

19. 1. 2012

Vyjádření poslance V. Filipa k otázce referenda k nové fiskální unii.

KSČM považuje změnu základních dokumentů o rozhodování a účasti České republiky v Evropské unii za věc, která se vždy musí posuzovat z pohledu naší státní suverenity, včetně suverenity sdílené. To se týká i návrhu o nové fiskální unii. Je evidentní, že bude dohoda mít vliv na kompetence vlády a zejména Parlamentu České republiky, a tedy na ústavní pořádek ČR. Půjde o závažnou změnu podmínek. O takové změně podle našeho názoru musí rozhodovat občané v referendu, protože se výrazně mění podmínky platné před vstupem v roce 2004, ale i podmínky přijaté bez referenda a uvedené v Lisabonské smlouvě.

I když upřednostňujeme přijetí zákona o obecném referendu, aby konečně došlo k naplnění slibu o posílení přímé demokracie, v tomto případě podpoříme i referendum jednorázové v prvém čtení.

Naše konečná podpora jednorázového referenda k fiskální unii se však bude odvíjet jednak od přesné formulace otázky, která by byla v referendu položena, a od vytvoření spravedlivých podmínek pro srozumitelné vysvětlení pozitiv, negativ a problémů takového rozhodnutí.

Mediální úsek ÚV KSČM

25. 1. 2012

Vyjádření poslance KSČM J. Dolejše k půjčce na pomoc eurozóně.

Vláda ČR se rozhodla pro půjčku 1,5 mld. eur (38 mld. korun) Mezinárodnímu měnovému fondu, a to z devizových rezerv ČNB. Politické rozhodnutí vlády proto ještě musí provést nezávislá ČNB. Nejde o čerpání rozpočtových prostředků, tudíž se půjčka nepromítne přímo do bilance veřejných příjmů a výdajů. Tyto prostředky budou jen staženy z depozit ČNB a budou figurovat jako naše aktiva u MMF.

Toto politické rozhodnutí vlády má právě vyjadřovat sounáležitost s ostatními zeměmi EU, které se pro půjčku MMF rozhodly. Původní požadavek na částku 3,5 mld. eur (90 mld. korun) byl jako

nepřiměřený pokrácen. Ale i v tomto objemu jde o významnou částku, a vláda tak přijala politickou odpovědnost za smysluplnost naší účasti na této půjčce a za její důsledky. Předchozí záchranné akce tohoto typu totiž dluhovou krizi v EU nezastavily a částky zapůjčené MMF se ještě nevrátily.

MMF je dosud stabilní instituce, tudíž naše pohledávka u ní není bezprostředně ohrožena. Přesto i tato operace má své náklady – jde o rozdíl v úročení devizových depozit ČNB a zvláštních práv čerpání MMF. Tento rozdíl by nepochybně musel ČNB uhradit český stát. Veřejnost také nebyla seznámena s dalšími podmínkami půjčky, zejména s její reálnou návratností. Přinejmenším to by měla vláda neprodleně napravit.

Mediální úsek ÚV KSČM

27. 1. 2012

Projev předsedkyně Sněmovny u příležitosti Dne památky obětí holocaustu

Projev předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslavy Němcové na slavnostním shromáždění v Senátu u příležitosti Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti.

Vážené dámy, vážení pánové, vážení hosté,

každé společné zamýšlení nad osudem Židů v historii naší země začíná nebo končí konstatováním, jak se různé kultury (česká, židovská, německá) v průběhu století navzájem ovlivňovaly, jak pozitivní dopady koexistence těchto kultur na našem území měla. Často se v této souvislosti mluví v zejména o Praze, a oprávněně. Je však dobré připomínat, že obdobné zkušenosti měli také občané v různých částech naší země.

Pocházím z Českomoravské vysočiny, regionu, který byl v historii významně ovlivněn židovskou komunitou.

Jednalo se o přínos intelektuální, duchovní, hospodářský i všeobecně kulturní. Důkazy nalezneme na mnoha místech. Ať již ve městech – například v Jihlavě, Třebíči, Třešti, ve Velkém Meziříčí, nebo v menších sídlech – například v Polné, Chotěboři a na mnoha dalších místech.

Někdy nám tuto společnou historii připomene celá městská čtvrt zapsaná v seznamu světového dědictví UNESCO (to je příklad Třebíče), jindy pár ulic či domů zanesených v kronikách či v turistických průvodcích. Připomínkou jsou také přírodotu ukryté hřbitovy za hranicemi obcí, exponáty v muzeích či synagoga již dávno opuštěná.

Kdyby nebylo druhé světové války, kdyby nebylo tragického a neomluvitelného selhání tehdejších intelektuálních a politických elit zejména v Německu, ale i jinde, kdyby hlas svědomí, odpovědnosti, odvahy, rozumu i srdce již na počátku třicátých let minulého století zvítězil nad řevem nacistických zločinců a jejich sympatizantů, těšili bychom se z nerušeného pokračování společného soužití a jeho plodů. To se však nestalo.

Naopak, stalo se to, co se rozumu vzpírá a stojí v naprostém protikladu k tomu, co je posláním lidské bytosti na této planetě. 6 miliónů Židů bylo zavražděno. Stali se oběťmi těch, kteří byli v jejich vraždění aktivní i těch, kteří jakoby nic neviděli, nic nevěděli. Jak to? Ptáme se dnes. Vždyť my, kteří jsme

válečnou a předválečnou dobu nezažili, vidíme z dokumentárních filmů jasné, jak byla základní občanská práva našich židovských spoluobčanů omezována, popírána, pošlapávána. Vidíme-li to dnes, muselo to být zřejmé i tehdy. Vždyť nápisy v parcích, kinech, tramvajích, označování židovských majetků – obchodů či firem, vyloučování z akademického světa a z mnoha profesí, to vše vypovídá o dění v zemi jasnou řečí. A postavy lidí označených žlutou hvězdou nemohl též nikdo přehlédnout.

Nešlo přehlédnout shromažďování Židů a jejich třízivé průvody na nádraží k vlakům, které je odvážely někam. Z celé Evropy takové vlaky odvážely lidi, kteří k nám patřili a byli po staletí součástí našich životů. Najednou zmizeli. Prošli utrpením, které nemá lidský rozměr.

Nedávno jsem byla ve Velké synagoze v Plzni a spolu s přítomnými vzpomínala na tři transporty, během nichž muselo své město opustit 2 064 Židů, dalších 540 osob pocházelo z Plzeňského kraje. Tyto události se staly přesně před 70 lety. V mrazivém lednu 42. roku, si své zavazadlo do transportu balila také 90letá Marie Ebenová, nejstarší z oněch více než 2,5 tisíce osob. Za čím se ta stará žena ohlížela? Co viděla před sebou? Co vířilo v hlavě matce osmiměsíční Evy Fischerové, nejmladšího dítěte z transportů?

Z apokalypsy koncentračních táborů se vrátil domů mizivý počet Židů. Z plzeňských transportů to bylo snad 5 %. Země celé Evropy i jiných částí světa byly po druhé světové válce a vlastně dodnes jsou konfrontovány s dopadem této genocidy. Jak jsem řekla v úvodu, ceníme si památek na šťastnější období vzájemného soužití a obohacování. Ale v památce Unesco, v Třebíčské židovské čtvrti, nevidíme činorodý život původních obyvatel a jejich potomků. Vidíme naštěstí opravené domy, ale ti, kteří jim vtiskli podobu i život, ti chybí. Chybí ti, kteří by s láskou a odpovědností pečovali o synagogu ve Velkém Meziříčí, byli vyhlazeni. V tomto třízivém výčtu je možno pokračovat.

Ale právě pro tyto nenávratné a neodčinitelné skutečnosti, máme společný úkol my, dnešní občané České republiky. Nejde jenom o to, pečovat dobře o památky na naše spoluobčany – Židy. Jde zejména o to, vychovávat naše děti tak, aby nebyly pasivní, aby uměly vz dorovat bezpráví a byly připraveny dnešní, (zdánlivě samozrejmou), svobodu hájit.

Proto jsem se rozhodla prosadit do všech škol v naší zemi vzdělávací projekt, který vede žáky a studenty k pochopení toho, co to byl holocaust. Součástí tohoto projektu je film režiséra Mateje Mináče Nickyho rodina, kniha o skutcích sira Nicholase Wintona i počítáčový program, který umožní studentům aktivně se do pátrání po konkrétních lidech či historických událostech zapojit. Musím vám s velkým uspokojením říci, že s tímto projektem cestuji po mnoha místech naší země a zájem studentů i pedagogů je mi velkým povzbuzením. Tento zájem přechází v konkrétní činy mladých lidí na poli charity, spolupráce v nejrůznějších oblastech, vede je k přemýšlení o vlastní odpovědnosti. Dnes, s tímto projektem navštívím Uherský Brod a i v příštích letech se mu chci intenzivně věnovat. V tom vidím svůj úkol, svou odpovědnost.

Chtěla jsem do vzpomínky na nejhrůznější okamžiky naší civilizace včlenit právě tento odkaz přinášející naději, neboť jsem si jista, že bez naděje není naplněn smysl života, právě tak jako není naplněn bez odpovědnosti za to, co po sobě zanecháme.

Děkuji vám za pozvání i za pozornost.

27. 1. 2012

P. Sobotka: Projev na slavnostním shromáždění u příležitosti uctění obětí holocaustu

Projev 1. místopředsedy Senátu PČR Přemysla Sobotky na slavnostním shromáždění u příležitosti „Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti“

Vážené dámy, vážení pánové,

jsem velice rád, že jsme se zde dnes sešli, tak jako každý rok, abychom na jedné straně uctili památku obětí holocaustu a na straně druhé si s hořkostí uvědomili, že tyto miliony obětí zrůdného nacistického režimu mohou mít kdykoliv dlouhou řadu následovníků, protože nenávist, fanaticismus a také antisemitismus stále nezmizely ze světa historií nepoučitelného lidského rodu.

Valné shromáždění vyhlásilo Den památky obětí holocaustu v listopadu roku 2005. A již v roce 2006 jsem měl tu čest se tady v Senátu s vámi sejít a tento významný den si připomenout. Dámy a pánové, letos se zde scházíme po sedmé.

Již při svém prvním vystoupení jsem tady prohlásil, že nám nezbývá než burcovat všechny slušné lidi k aktivnímu odporu proti všem formám zla a demagogie, které se staví proti základním principům humanismu a demokracie, a že i z malých a zdánlivě marginálních projevů obhroublosti a netolerance k názorům a životu druhých může vyrůst zlo do katastrofálních rozměrů. Mějme to proto vždy na paměti.

Když došlo 27. ledna 1945 k osvobození nacistického vyhlazovacího koncentračního tábora Osvětim a neodvratně se blížil konec hitlerovského režimu, optimisté byli přesvědčeni, že se lidstvo ze svých chyb – především z těch, které nacisty přivedly k moci a potom k vyvolání světové války – poučí. Bohužel tento druh společenského optimismu stále nevychází a moje věty z ledna 2006 platí – bohužel – s nemenší naléhavostí dál. To se týká i antisemitismu, který dostává stále nové podoby a nové ochránce či pasivní diváky, kteří tak opět a znova naplňují slova britského konzervativního filozofa a politika Edmunda Burkeho z 18. století, že „k vítězství zla stačí pouze to, aby dobrí lidé nic nedělali.“

V minulých letech jsem se zde několikrát zmíňoval o neonacistických skinheadech. Na tuto kritiku holých lebek ochotně slyší různí levicoví aktivisté a liberální intelektuálové. Je však zajímavé, že titíž lidé již kupodivu neslyší na kritiku náboženských fanatiků, kteří produkují ještě mnohem větší míru nenávisti a dokáží ji již veřejně prezentovat i na území naší republiky, aniž bych zaznamenal u těchto lidí stejně pobouření jako u činnosti mladých neonacistů. Zvláště zarázející je to v západní Evropě, která se chlubí svými vyspělými demokratickými systémy.

V roce 2010 jsem navštívil Izrael právě v době, kdy tam došlo k řízené provokaci s tureckou lodí při pokusu o narušení blokády Gazy, ve které jak známo vládnou teroristé z Hamásu, kteří často ostřelují izraelské území raketami. Mediální kampaň ve prospěch těchto provokatérů mne tehdy dost zaskočila a připomněla mi rok 1938, kdy nacisté měli často větší mediální šikovnost než demokraté. Jedni z prvních, kdo pocitil důsledky toho na vlastní kůži, jsme potom byli my zde v srdci Evropy.

Povinností demokratů je nesmlouvavě odmítat všechny ty, kterým je cizí lidská svoboda a z neúcty k ní jsou ochotni hlásat netoleranci, nenávist a lež jako své desatero. Rozhodně nejsou na místě žádné ústupky vůči nim.

Za jeden z dokladů toho, že v tomto směru Senát dělal a dělá užitečnou práci, je jistě i skutečnost, že v prosinci roku 2006 jsme přijali na jednání našeho pléna Deklaraci proti zpochybňování holocaustu. Rád bych zdůraznil, že ani já ani Senát jako celek otázku holocaustu či antisemitismu nechápeme jako nějakou konjunkturální příležitost k zviditelnění a blýsknutí se před televizními kamerami.

Měli bychom mít na paměti – a opět to nezmiňuji poprvé - že například současné ekonomické potíže, dluhová krize, nikoliv pozitivní výhledy do budoucnosti, jsou živnou půdou pro demagogu a populistu všeho druhu. Ne náhodou se objevují víc než dřív rasově motivované kriminální činy, ne náhodou se aktivizují všichni ti, kterým je otevřená demokratická společnost cizí.

Nebudu proto pasivní ani k jakýmkoliv novým formám mnichovanské mentality. V opačném případě by se například uctívání obětí holocaustu stalo jen pouhou formalitou bez potřebného výsledku...

Děkuji vám za pozornost.

www.premyslsobotka.cz

31.12.2012

Poslanec Z.Stanjura: Pomáhame-li zachraňovat eurozónu, měla by nás pozvat ke společnému stolu

Za nepovedené, nešťastné a pro ODS až urážlivé označil předseda poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura výroky ministra zahraničí Karla Schwarzenberga, kterými komentoval postoj premiéra na včerejším summitu EU.

Podle Zbyňka Stanjury je naopak uvážlivý postoj předsedy vlády na místě a má plnou podporu poslanců ODS.

„Zásadně odmítám slova o národněsocialistickém křídle ODS. Poslanci ODS postup premiéra na včerejší jednání špiček EU jednomyslně podpořili. Vláda se doposud neshodla na způsobu ratifikace a finální znění smlouvy nám navíc neumožnilo rovnocennou účast na jednáních zemí eurozóny. Jsem tím mimořádně zklamán zejména s ohledem na fakt, že jsme jen před několika dny avizovali připravenost poskytnout půjčku Mezinárodnímu měnovému fondu na pomoc zadluženým zemím eurozóny. Pomáháme-li eurozónu zachraňovat, měla by nás také pozvat ke společnému stolu,“ komentoval závěry včerejšího summitu Zbyněk Stanjura.

Podle něj je třeba schválenou, v pořadí již šestou verzi paktu, důsledně zanalyzovat. „Obáváme se zejména koncentrace moci do rukou největších zemí a přesunu dalších kompetencí,“ doplnil Stanjura. Nelze podle něj vyloučit, že se Česká republika k paktu připojí v budoucnu, protože finální podoba smlouvy to umožňuje.

O vstupu do eurozóny, jejíž fungování bude nový pakt o rozpočtové odpovědnosti upravovat, by měli podle poslanců ODS rozhodnout lidé v referendu.

www.ods.cz

31. 1. 2012

Usnesení poslaneckého klubu ODS

Poslanecký klub ODS jednohlasně podporuje postoj premiéra a předsedy ODS Petra Nečase na včerejším jednání Rady Evropské unie.

Dohoda o rozpočtové odpovědnosti států eurozóny fakticky znamená významný přenos národních kompetencí členských států na celoevropskou úroveň. Proto trváme na tom, aby o přistoupení ke smlouvě rozhodli občané v referendu při vstupu České republiky do eurozóny.

Považujeme za nepřijatelné, aby Česká republika na jedné straně finančně přispívala na záchranu některých předlužených států eurozóny, na druhou stranu ale měla minimální možnost účastnit se klíčových jednání o její budoucnosti.

Poslanecký klub ODS

www.ods.cz

31.12.2012

Místopředseda Senátu P. Sobotka: Počkejme na přesné znění smlouvy, ukvapenost škodí

Jsem překvapen stanoviskem ministra zahraničí Karla Schwarzenberga k závěru pondělního mimořádného summitu členských zemí EU v Bruselu. Podle K. Schwarzenberga jde postoj předsedy vlády Petra Nečase údajně proti zájmům České republiky.

S tímto pohledem nesouhlasím. Schválená smlouva staví země stojící v daném okamžiku mimo eurozónu na druhou kolej, nedovoluje těmto státům účast na jednáních zemí, které Dohodu o rozpočtové odpovědnosti podepsaly. Od těchto států se tedy požaduje finanční účast na pomoci zemím eurozóny, ale do přímých jednání vstupovat nesmějí. ČR přitom již tuto finanční pomoc schválila.

Navíc definitivní znění dohody bylo dokončeno až na jednáních v Bruselu a některá stanoviska, včetně postoje ČSSD, jsou pravděpodobně bez znalosti konečného textu. Premiér Petr Nečas jel na jednání s jasným mandátem, který nepřekročil.

Až bude text dohody znám, jistě o něm bude vláda i obě komory českého parlamentu dále jednat. Dělat nyní přesné závěry je dle mého soudu unáhlené a nezodpovědné.

www.premyslsobotka.cz

únor 2012

1. 2. 2012

Poslankyně I. Weberová: Evropská občanská iniciativa je jen demokratická fasáda

Poslanci dnes do druhého čtení poslali návrh zákona o evropské občanské iniciativě. Ten navazuje na přímo použitelné nařízení EU, které lidem ve členských státech, včetně České republiky, umožní obracet se přímo na Evropskou komisi s vlastními legislativními návrhy. Pod návrhem musí být podepsán alespoň milion lidí z nejméně jedné čtvrtiny členských států EU.

„Obecně vítám opatření, která posilují demokratické principy v EU. Ráda bych se mýlila, ale obávám se, že striktní podmínky evropské občanské iniciativy v praxi téměř vylučují její účinné využití. Reálně je jen těžko představitelné, že občané budou schopni shromáždit pro podporu iniciativy tak mnoho podpisů, navíc z tolika různých států Unie, aby se Komise musela požadavky této iniciativy zabývat,“ neskrývá rozpaky nad zákonem jeho zpravodajka, poslankyně ODS a členka Výboru pro evropské záležitosti Ivana Weberová.

„Spíše jde o další zbytečné opatření, které má jen dát demokratickou fasádu bruselské politice, která se od běžných lidí v Evropě mílovými kroky vzdaluje,“ doplňuje Weberová. Ta zároveň upozorňuje, že pro Českou republiku vyplývají z povinnosti zavést kontrolní mechanismy v rámci evropské občanské iniciativy v souladu s nařízením náklady ve výši několika milionů korun.

Iniciativu může zorganizovat skupina alespoň sedmi lidí, kteří mají bydliště v sedmi různých členských státech. Ve formě prohlášení o podpoře jí následně musí podpořit jeden milion občanů EU ze 7 nebo více členských států. V sedmi státech, ve kterých jsou prohlášení o podpoře sbírána, se musí během jednoho roku shromáždit minimální počet prohlášení, který odpovídá počtu evropských poslanců zvolených v dané zemi vynásobený číslem 750.

„Pro Českou republiku je to tedy konkrétně podle přílohy k citovanému nařízení minimálně 16 500 občanů,“ dodává Weberová. Organizátoři mají rok na to, aby potřebné podpisy nasbírali v listinné nebo elektronické podobě. Pokud se organizátorům podaří nasbírat příslušný počet podpisů, Komise musí sdělit, zda a jaká opatření přijme, případně proč žádná opatření přijímat nebude.

www.ods.cz

1. 2. 2012

Rozhovor se senátorem J. Štětinou o genocidě Arménů

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Turecká vláda ostře kritizuje francouzský zákon o arménské genocidě. Ti, kdo ji budou ve Francii popírat, mohou jít na rok za mříže, anebo budou muset zaplatit pokutu 45 tisíc eur. Pro nás je tento mezivládní spor důvodem k připomínce toho, co se za první světové války odehrálo v tehdejší osmanské říši. Moderuje a dobrý poslech přeje Martina Mašková.

No, a mé pozvání přijali, mými hosty dnes jsou jednak senátor Jaromír Štětina, který v Arménii mnohokrát byl, dobrý den.

Jaromír ŠTĚTINA, senátor

Dobrý den.

Martina MAŠKOVÁ

A také akademický malíř Tigran Abramjan z arménské komunity v Praze, jinak předseda Českoarménského klubu. Dobrý den i vám.

Tigran ABRAMJAN, předseda Českoarménského klubu

Dobrý den.

Martina MAŠKOVÁ

Nejprve, jaká jsou fakta, pane senátore, ověřená fakta, která už dnes víme i ze zpětného pohledu po desítkách let o tom, co se stalo za první světové války, když osmanští Turkové nechali vyvraždit velké množství Arménů?

Jaromír ŠTĚTINA

Je to vlastně začátek války, kdy začala genocida arménského obyvatelstva ve východní části Osmanské říše. To byla ta část, která se nazývala kdysi v historii Velká Arménie, která sahala od Kavkazu až ke středozemnímu, respektive až k Černému moři. A jelikož tehdejší ministr obrany Talat paša cítil ropu na Kaspiku a cítil ji stejně, jako ji cítí dnešní politici, tak zaútočil na Rusko, tu válku prohrál a musel hledat obětního beránka, který se mu hodil a řekl, že tu válku prohrál proto, že to způsobili Arméni jako pátá kolona první světové války, ve které Turecko bylo. V tom roce 15 potom došlo k tomu masovému zabíjení a vyhánění Arménů s těmi neuvěřitelnými čísly stovek tisíc obyvatel.

Martina MAŠKOVÁ

Turecká vláda poukazuje na to, že třeba Francie z jejího pohledu tedy nemá právo mluvit do těchto věcí, vyhlašovat takovéhle zákony. Pokud došlo k různým excesům, k zabíjení za francouzské koloniální vlády v Alžírsku, jak se na to, pane senátore, díváte? Je to srovnatelné?

Jaromír ŠTĚTINA

Tak, já bych řekl, že to srovnatelné není, protože arménská genocida byla první moderní genocida ve 20. století. Ty genocidy se odehrávaly už v 90. letech minulého století, kdy takzvané amídie vyvražďovaly Armédy, když ještě to byla hluboká doba Osmanské říše. A potom, co se týče rozměrů, ty rozměry jsou samozřejmě dokumentovány různě, určitě Tigran nám řekne přesnější čísla, ale byly to rozměry milionové, to znamená, že to byly rozměry, které měly osvětimské měřítko.

Martina MAŠKOVÁ

Pane Abramjane, je téma genocidy v arménské komunitě tématem stále živým? Mluví se třeba v rodinách o tom, co se událo v těch letech 1915, 1916?

Tigran ABRAMJAN

Rozhodně ano. Protože já třeba, já jsem se narodil 40 let poté, po těchto událostech, ale já jsem se seznámil s desítkami osudů Arménů, kteří zažili genocidu a můžu vám říct, že jejich vyprávění a výpovědi byly natolik autentické a shodné, a třeba Arméni, který přežili genocidu v Rusku nebo tady v Čechách dokonce, jsem byl v Brně, mně vyprávěl nějaký starší řecký pán, jak zachraňoval Armény a podobně, když to všechno srovnám, tak já sám pro sebe můžu vytvořit nějaký obraz a vůbec nepotřebuji prostě mít k tomu nějaký dokumenty a podobně. Ještě navíc, myslím si, že téměř neexistuje Armén, kterej nějak pochází ze západní Arménie, teda z toho teritoria Anatolie, který by neměl v rodině nějaké podobnej případ. Takže to, co jste řekla, to je naprostě aktuální dneska.

Martina MAŠKOVÁ

Vy jste se zmínil o tom, že vlastně ty informace, které máte, jsou založeny na osobních svědectvích, na tom, jak se to třeba traduje v rodinách. Jak si vy, coby Armén, coby člověk z rodiny, kde se třeba tato téma probírají, vysvětlujete, že tehdy došlo ke genocidě?

Tigran ABRAMJAN

Zřejmě tydlencty věci se stávají nejen tak. Tam byly určité příčiny, že jo. A ta genocida se nestala v roce 1915, předcházely různé pogromy, třeba v roce 1894 za Abdülhamida II. bylo povražděno obrovské

množství Arménů. V této oblasti žili samozřejmě nejenom Arméni, ale představitelé jiných etnik. Tam byli Řekové, Asyřané a podobně, takže vláda Turků, že jo, to byli Emverth, Halata, Gemal paša. Oni asi vytvořili nějaký plán homogenizace společnosti. A ta genocida vždycky v podstatě se odehrává, už když má nějaké zázemí. A tady nastala taková velmi zajímavá věc, teda fenomén uplatňování kolektivní vinu, že jo. Oni na základě něčeho prostě vymysleli kolektivní vinu a začali prostě tento proces.

Martina MAŠKOVÁ

Pane senátore, co podle vašich informací nebo i z toho, jak pravidelně mluvíte s Armény, když jezdíte do Arménie, mohlo motivovat Mladoturky k takovéhle akci? Jsou to motivy třeba srovnatelné s tím, co slýcháme o nacistických motivacích, při vraždění Židů, nebo to mělo ještě nějaké jiné pozadí?

Jaromír ŠTĚTINA

Samozřejmě, že to byla kolektivní nenávist. Byla to kolektivní nenávist v případě Židů k národnosti a v případě Arménů to byla kolektivní nenávist k náboženství. Arméni jsou jedni z nejstarších křesťanů na světě. Měli jako státní náboženství křesťanství už ve 4. století našeho letopočtu. A to všecko hrálo roli spolu s tou hrůzou první světové války a s úrovní vzdělání Turků v té době. Nezapomeňte, že to Turecko patřilo k těm méně vyvinutým zemím a způsobit masovou nenávist nebylo za války tak obtížné.

Martina MAŠKOVÁ

Možná někteří z našich posluchačů četli velice, myslím, hlubokou knihu s názvem 40 dní, která popisuje příběh, pokud vím, založený na skutečné události, příběh záchrany části Arménů v Turecku a z téhle knihy je patrné, že jakoby Arméni dříve vycházeli velmi dobře s Turky, ba hlavní hrdina vlastně měl velice dobré postavení. Jak se to stalo nebo kdy došlo k nějakému tomu zlomu, kdy vlastně už tam vznikla větší nesnášenlivost vůči Arménům? Máte představu, ať už jeden nebo druhý z mých dnešních hostů?

Jaromír ŠTĚTINA

Já bych řekl, že ta kniha Franze Werfela, který byl mimochodem pražský rodák, je dokonalým obrázkem toho, co se v Arménii dělo. Jmenuje se 40 dní Musa Dagh, což znamená 40 dní Mojžíšovy hory. Musa Dagh je turecky Mojžíšova hora, je v úplném koutě Středozemního moře na východě, já jsem tam byl asi před 6 lety se podívat, je to fenomenální hora a to, co Werfel napsal, skutečně otevřelo v Evropě cestu k tomu, aby lidé začali o té arménské genocidě uvažovat. No, a co se týče toho, proč nastal ten zlom, to jsou ty doutející nenávisti, které se v době míru skrývají, ale v okamžiku, kdy nastane válka, tak vypuknou. Zvlášť, když jsou řízeny, poněvadž ta genocida byla řízena Mladoturky. Ta vycházela z Istanbulu. Ta nevycházela z místních poměrů. A ty příkazy obyčejně ve válce hrajou velkou roli. Nezapomeňme také, že v té době museli Arménští muži jít do války, byli odvedeni jako Turci do armády. Jenže nedostali zbraně, pracovali vlastně jako PTPáci, byli to takové pracovní tábory a ti, co zůstali doma, to byli starci, ženy a děti a ty byli vražděni především. Ty byli vyháněni v těch pochodech smrti do syrských pouští. Takže už jenom z tohoto faktu neobstojí argumentace, že to byla občanská válka, která přinutila Turky, aby vyhnali Armény. Ty ženský a ty děti v těch arménských obcích, ty žádnou válku Turkům nevyhlásily.

Martina MAŠKOVÁ

Posloucháte Studio Česko, tentokrát o genocidě Arménů z doby první světové války. Mými hosty jsou senátor Jaromír Štětina, který byl mnohemkrát v Arménii, a akademický malíř Tigran Abramjan z arménské komunity v Praze, předseda Českoarménského klubu. Pane Abramjane, tehdy, pokud vím, myslím tím tedy v době té genocidy, spoléhali vaši krajané nebo vaši soukmenovci Arméni na pomoc Německa. Protože Německo, myslím, bylo jako, byla možnost, aby se ho někdo zastal Arménů ze zahraničí. Proč se té pomoci tehdy nedošlo? Proč se nepodařilo získat nějakou větší ochranu mezinárodní komunity?

Tigran ABRAMJAN

Jednak chtěl bych říct, že Německo bylo spojencem Turecka, garantem Turecka a financovalo válku, takže z tohoto titulu by nemohlo nějak poskytovat nějakou větší pomoc. Ale většina jaksi korespondence právě se zachovalo v německých archivech ministerstva a třeba jeden německý redaktor Wolfgang Gust, kterej se zúčastnil taky konference Arménská genocida v roce 2006 pod záštitou Václava Havla a tam přispěl svým příspěvkem, tím, a vydal rok před tím knihu Arménská genocida roku 1915, 16 a přes 600 stran má ta kniha a tam jsou uvedeny právě tydlensty dokumenty z německých archivů.

Martina MAŠKOVÁ

Já vidím, že pan senátor Štětina nějakou knihu nám ukazuje, tam se zřejmě píše i o těch diplomatických souvislostech.

Jaromír ŠTĚTINA

Tam se píše, ale je to popsané, je to kniha, kterou napsal Čech Karel Hansa. Je v Arménii velmi známá, mimochodem Tigran má první vydání této knihy z roku 23 v rukou.

Tigran ABRAMJAN

Tady ji mám s sebou a mám tam autogram přímo od Karla Hanse.

Martina MAŠKOVÁ

To je určitě cenné.

Jaromír ŠTĚTINA

Zajímavé je to, že vlastně tato svědectví jsou strašně důležitá, poněvadž tenkrát nebyly družicové telefony, tenkrát nebyly mobily. Turecko je strašně veliká země a je rozlehlá, takže ty zprávy se do Evropy dostávaly velmi pomalu. Zajímavé je, že první zprávy o genocidě, to byli jednak diplomaté, kteří tam pracovali, ale především to byli pracovníci mezinárodního Červeného kříže, kteří ty neuvěřitelné příběhy do Evropy přinášeli.

Martina MAŠKOVÁ

No, a teď abychom neopomněli tu současnou debatu, současné souvislosti a reakce. Pane Abramjane, pomůže vaši komunitě, myslíte, třeba ten francouzský zákon o arménské genocidě nebo to je spíše předvolební tah, který může zhoršit vztahy?

Tigran ABRAMJAN

No, já si nemyslím, že je to předvolební tah, protože samozřejmě Francie je jedna ze zemí Evropy, která opakovaně probírala tento zákon, uznala, že o tento zákon, todlensto je trošinku jiný zákon, to je trestání popírání genocidy, což je, já si myslím, z hlediska lidských práv to je významný krok vpřed. A teďka posledně jsem slyšel, že levicové senátoři chtějí nějakým způsobem zpochybnit ten zákon, možná, že pan senátor o tom ví víc.

Martina MAŠKOVÁ

Tak, rovnou můžem tohle téma otevřít. Mluvíte o Francii pořád.

Tigran ABRAMJAN

Vo Francii, ano.

Martina MAŠKOVÁ

Pane senátore Štětino?

Jaromír ŠTĚTINA

Tak, já bych především chtěl říct, klobouk dolů před francouzským parlamentem, že to udělal a udělal to ve velmi dobrém poměru v Senátu. Pro ten zákon bylo 127 senátorů a proti 86 hlasů a 10 senátorů se hlasování zdrželo. Proč smekám klobouk? Proto, že nastala vlastně diplomatická válka mezi Tureckem

a Francií a ty výhrůžky Turecka vůči Francii, si myslím, že nejsou reálné, ale jsou silné a patří k nim i takové výhrůžky, jakože Francie se nebude podílet na výstavě atomových elektráren v Turecku, že Francie nebude mít otevřený letecký prostor pro svá letadla, až budou vyvážet své vojáky z Afghánistánu a tak dále. A tento tlak, ten funguje všude. Já si myslím, že tento tlak funguje v celé řadě zemí a ovlivňuje parlamenty, že takovou deklaraci nebo takový zákon nepřijímají a k tomu, k nim patří i Česká republika.

Martina MAŠKOVÁ

Víte, co mě ale překvapuje? že Turecko a Arménie v roce 2009 podepsaly dohodu o usmíření. Co se změnilo? Proč se jako nepodařilo nějak vzájemné vztahy vylepšit?

Tigran ABRAMJAN

No, právě tím zásadním problémem, to je popírání genocidy, že jo, to je na prvním místě. A neumím si představit, aby vůbec došlo k nějakému usmíření, aniž by tadlensta politika se změnila. A já bych chtěl dodat, že třeba společnost v Turecku se dělí na 2 tábory. To nejsou jenom popírači, je tam docela velké množství lidí, který uznávají, že byla spáchaná tato tragédie, teda genocida, na Arménech.

Martina MAŠKOVÁ

Myslím, že když jsme se připravili na dnešní pořad, tak jste mluvili o 21 zemích, kde nějakou formou je tohle zohledněno. Můžete to upřesnit, pane senátore, případně?

Jaromír ŠTĚTINA

V podstatě je možné přijmout dvojí formu odsouzení genocidy. Buďto zákonem, tak jako to udělali Francouzi, anebo prostou deklarací, která nemá hodnotu zákonné normy. Já si myslím, že ty pokusy, které jsme podnikali tady v České republice, aby Senát přijal takovou deklaraci, se musí opírat o tuto druhou normu. Má to tu výhodu, že tato norma se nemusí nechávat schvalovat oběma komorama Parlamentu, poněvadž je to pouze deklarativní text.

Martina MAŠKOVÁ

Takovým smutným symbolem nesouladu mezi Turky a Armény kvůli téhle záležitosti zejména je to, že ve městě Kars v Turecku chtěli postavit sochu turecko-arménského smíření, ale nějak to nevyšlo, protože proti byl sám premiér Recep Tayyip Erdogan. To se nejvíc probíralo, pokud si pamatuji, loni. No, a ačkoliv teda nevíme, jestli se nakonec podařilo prosadit to zbourání sochy, protože byl, tuším, proti soud, tak jaké důsledky měla třeba celá tahle ta debata, pane Abramjane?

Tigran ABRAMJAN

Tak, tuto debatu přesně jsem nikdy nesledoval, akorát vím, že ta socha byla postavena, vysoká 30 metrů a tak dále, ale chtěl bych dodat v první řadě to, že město Kars bylo hlavním městem Arménie v 10. století a pak, pak ten osud se měnil samozřejmě a v roce 21 karskou dohodou přešel, přešlo to město včetně hory Ararat do Turecka. Ten význam právě jsem před chvílí vám říkal, že ta společnost turecká se dělí na 2 tábory minimálně a to je v podstatě gesto, že jo, toho sochaře, který to chtěl postavit. Teďka to chtějí zbourat, postavit nějakou sochu obětem, jak to nazývají, "asyrské" genocidy, někde vedle francouzské ambasády, ty v Turecku, takže já vidím v tom nějaké určité rozpor. Někde chtějí zbourat sochu, někde chtějí postavit novou. Je to trošinku absurdní na můj pohled.

Martina MAŠKOVÁ

Na druhou stranu, pokud mám správné informace, tak v Turecku žije početná arménská menšina, hodně Arménů tam pracuje, desítky tisíc. Pane senátore, jak si vysvětlujete tenhle ten paradox? Na jednu stranu na úrovni vlád nebo na té nejvyšší úrovni takovýhle nesoulad a na druhou stranu tisíce Arménů žijících, myslím, poměrně poklidně v Turecku.

Jaromír ŠTĚTINA

No, v tom nevidím žádný nesoulad. Já vidím nesoulad v tom, že jsou tam jich tisíce a před tím jich tam žilo několik milionů. To je ten hlavní nesoulad. A ten nesoulad je z vnitru turecké společnosti, jak říkal

Tigran, ta je rozpolcená. Třeba nositel Nobelovy ceny Orhan Pamuk. Ten zcela jasně prohlásil, že Turecko má na svědomí přes milion ubitych Arménů a jelikož pouští slovo genocida, je naopak zase v Turecku v zákoně trestáno, tak za to měl dostat 3 roky. Ale jenom díky tomu, že byl tím nositelem Nobelovy ceny, tak do basy nešel. V každém případě si myslím, že je třeba dnes rozšířit řadu těch 21 zemí na světě, abychom tu genocidu odsoudili, protože když odsoudíme tyto základní genocidy, jako byla rwandská, jako byla šoa, tak tím zabráňujeme novým genocidám a ty vznikají, jak vidíme. Ve Rwandě je, byla zcela moderní genocida. Já jsem byl nedávno ve Rwandě se podívat, mimochodem tam mají muzeum rwandské genocidy, kde je celá jedna místnost vyhrazena genocidě Arménů.

Martina MAŠKOVÁ

Jestli se nemylím, tak ten pojem genocida byl svým způsobem inspirován tím, co se dělo Arménům, ten kořen slova, myslím, nebo ...

Jaromír ŠTĚTINA

Určitě, protože ten, no, vůbec ten pojem zpracoval Raphael Lemkin, on za studia už se zabýval touto otázkou a ve všech odkazech vždycky říkal, že stalo se to vícekrát, stalo se to Arménům přímo, tak to citoval, zachovaly se dokumenty, že jo, a takže ta návaznost bezpochyby je.

Martina MAŠKOVÁ

Přesto v té historické a vůbec veřejné debatě se setkáváme s názorem, já teď třeba odcituju názor Petra Uhla, který byl taky znám, že se přece jenom angažoval tady v ochraně lidských práv ještě za komunismu a on je přesvědčen o tom, že ochranu před popíráním, v tomto případě genocidy, ale on píše o holocaustu, nezajistí zákon. Co si o tom myslíte, pane Abramjane?

Tigran ABRAMJAN

No, právě byl ten zákon udělán, teda ta norma, že jo, ta rezoluce OSN z roku 1948, aby právě ochránila, že jo, tak já nevím, co pan Uhl měl na mysli.

Martina MAŠKOVÁ

Hm. Pane Štětino?

Jaromír ŠTĚTINA

Já si myslím, že neměl pravdu, poněvadž Raphael Lemkin jasně genocidu definoval. On řekl, že je to úmyslné a systematické zničení celé nebo části etnické, rasové, náboženské nebo národnostní skupiny. Co to bylo jiného? Bylo to zcela jasně řízené tehdejší vládou, vybíjení celé jedné národnostní skupiny v Osmanské říši.

Martina MAŠKOVÁ

A abychom na konci nezůstali jenom u jakoby historického ohlédnutí, tak co by z vašeho pohledu, ptám se nejdřív třeba Tigrana Abramjana, pomohlo usmíření Turků a Arménů? Už jenom ten samotný fakt, že Turecko uzná, že kde ke genocidě došlo.

Tigran ABRAMJAN

Bez pochyby ano, vidím, že 97 let popírání najednou, aby Turecko změnilo názor nebo najednou řeklo, že my jsme to popírali omylem nebo něco takového, tak já nějak v brzké době nepředpokládám.

Martina MAŠKOVÁ

A to nejsou v Turecku žádné skupiny názorové, politické, jakékoliv, které by přispěly nebo přispívaly k tomu smíření a uznání genocidy?

Tigran ABRAMJAN

Samozřejmě, samozřejmě jsou. Třeba když bylo 95. výročí těchto smutných událostí, tak turecká inteligence a intelektuálové udělali takovej pochod obrovskej, teďka nevím, kolik se zúčastnilo lidí, a měli fotografie, portréty arménských intelektuálů. To datum se počítá od 24. dubna roku 1915, když

vědomě zatkli celou arménskou kulturní a intelektuální elitu a pak povraždili přes tisíc 300 lidí, že jo, takže tyhle sty portréty měly v rukou turečtí intelektuálové a házeli kytky a podobně prostě. To byla docela silná scéna.

Martina MAŠKOVÁ

Pane senátore Štětino, ještě máme chvilinku před koncem pořadu, co myslíte si, že by pomohly iniciativy třeba na podporu té arménské komunity? I tady v České republice, tuším, že vy sám se v tomhle směru trochu angažujete.

Jaromír ŠTĚTINA

Já myslím, že by to pomohlo. Každá taková pomůže, ale já si myslím, že to už je dneska celoevropská záležitost, poněvadž dřív nebo později se Turecko stane členem Evropské unie a Arméni si to přejí, Arméni říkají, my chceme sousedit s Evropou, my nechceme sousedit s Turkem. A obě strany musí ustoupit. Turci nesmí klást podmínky tím, že budou podporovat boj Ázerbajdžánu proti Arménům a Arméni by si neměli klást podmínku uznání genocidy k tomu, aby podporovali vstup Turecka do Evropské unie. A potom ať se soudí mezi sebou historici.

Martina MAŠKOVÁ

No, ale asi ten vstup Turecka je dost obtížně realizovat, když už to trvá desítky let, byť je Turecko kandidátskou zemí, myslím, že překážkami jsou velké země.

Jaromír ŠTĚTINA

Já si myslím, že ano ale ta arménská genocida už dneska není tou hlavní překážkou. Já si myslím, že mnohem důležitější teď pro Armény je momentálně, než se do toho historici pustí, je, aby byla otevřena hranice mezi Arménií a Tureckem, poněvadž Arménie je odřízlá od světa a je zavřená ta slavná železnice Gjumri-Kars, kterou by se dostala Arménie se svým obchodem k Černému moři. A to Turci blokují. Turci by měli vyjít vstříc Arménii a především, aby se posunulo jednání, tuto železnici i otevřít.

Martina MAŠKOVÁ

Může k tomu pomoci arménská komunita ve Francii?

Jaromír ŠTĚTINA

Já si myslím, že ta může pomoci. Vždyť ona pomohla tomu, aby to ten arménský parlament přijal, ten vliv té komunity ...

Martina MAŠKOVÁ

Francouzský, francouzský parlament.

Jaromír ŠTĚTINA

Francouzský parlament přijal, ten vliv té komunity je veliký.

Martina MAŠKOVÁ

Děkuji oběma, že jste přišli do studia. Mými hosty dnes byli senátor Jaromír Štětina a akademický malíř Tigran Abramjan, předseda Českoarménského klubu. Na shledanou.

Tigran ABRAMJAN

Na shledanou.

Český rozhlas – Rádio Česko

6. 2. 2012

Rozhovor s předsedou poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové Petrem Gazdíkem

Gazdík: Evropa rozumí Británii. Nám argumenty chybí

A já už teď ve Světě o osmé zdravém předsedu poslaneckého klubu TOP 09 Petra Gazdíka, pěkné ráno.

Hezké dobré ráno, vám i posluchačům.

Pane předsedo, spekulovalo se o tom, že jste se ještě včera večer měli s ministrem Schwarzenbergem po jeho návratu z Izraele sejít a vyjasnit si rizika jeho odchodu z vlády. Tak je to dezinterpretace, nebo skutečně k takové schůzce došlo?

Ne, k takové schůzce nedošlo. Předsednictvo TOP 09 se sejde zítra ráno a po něm poslanecký klub. A předpokládám, že toto bude jedno z témat, které budeme řešit.

Vy jste prohlásil, že úvaha kolem demise pana ministra zahraničí je trochu přeceněná. Tak co to znamená, že tedy ministr Schwarzenberg zatím z vlády odcházet nechrtlá, nebo ta podmínka, že vládu, která se k evropské fiskální smlouvě nepřipojí, opustí. Jaké máte informace?

Já si myslím, že pan ministr Schwarzenberg určitě zatím vládu opouštět nechrtlá. Chápu jaksi to, že pan ministr celý život bojoval za svobodu, za sjednocenou Evropu. A teď když v České republice mnozí státníci a představitelé Evropské unie nerozumí a jistě to dávají Karlu Schwarzenbergovi najevo, takže to pro něho není lehká chvíle a že může takovou, takovou větu říct. Ale já předpokládám, že u Karla Schwarzenberga zvítězí odpovědnost za Českou republiku, také k tomu doposud bylo vždy. A že úvahy o případné, případné demisi či odchodu z vlády ještě zváží.

Vy jste sám už řekl, že v úterý se má sejít právě celý poslanecký klub TOP 09 a také premiér s ministrem zahraničí ve sněmovně. Co se dá od těch schůzek očekávat. Vy budete se třeba snažit premiéra právě prostřednictvím Karla Schwarzenberga přesvědčit o tom, abychom se ještě tedy k té smlouvě přece jen do března připojili.

Paní redaktorko, to má dvě roviny. Já za ten, a myslím, že takřka celá TOP 09 nebo náš poslanecký klub, za ten největší problém nepovažujeme, pouze to, že se Česká republika nepřipojila k té dohodě o fiskální stabilizaci. Za nejhorší je, že Česká republika se stává v Evropské unii naprosto nečitelnou a nevyzpytatelnou zemí. Předvedli jsme to již s Lisabonskou smlouvou, předvedli jsme to, kdy v polovině evropského předsednictví u nás padla vláda. A tady a teď ten postoj k té dohodě, který je takový typicky český, nemastný, neslaný, ano i ne, tak tomu Evropa nerozumí. Evropa rozumí postoji Británie, která jasně řekla ne už dříve a má k tomu argumenty. U nás ty argumenty trochu chybí.

Přece jen ale nebylo by v takové situaci lepší si nejdřív vyjasnit tu situaci doma mezi sebou než tím, aby přece jen ministr zahraničí vyhrožoval tím, že z kabinetu odejde? Není to potom pro Evropu ještě méně čitelné?

Já myslím, že ne. Já myslím, že Evropa potřebuje slyšet, že v České republice je těch, je těch proudů několik, že Českou republiku nezastupuje jen pan prezident Klaus nebo pan, pan premiér, který občas dělá nevyzpytatelné kroky na eurosummitech. Myslím, že je to dobré. Samozřejmě není to dobré pro vnitrostátní politiku. A já sám nejsem příznivcem toho, abysme si kvůli každé věci vyhrožovali odchodem z vlády. A pevně věřím, že pan, pan předseda Schwarzenberg svůj postoj zváží.

Pane Gazdíku, otázka ještě na jiné téma. Lidové noviny dnes uvedly, že ministr zdravotnictví Leoš Heger připustil, že premiéroví navrhne sloučení svého resortu s ministerstvem práce a sociálních věcí, v jehož čele stojí jeho stranický koleg Jaromír Drábek a tedy i váš. Premiéroví se tento nápad prý líbí. Podle vás by mělo spojení těchto obou resortů smysl?

Já tak mohu potvrdit ze své zkušenosti starosty, kdo kdykoliv měl co do činění se sociálními službami, tam určovat hranici mezi tím, co je ještě, ještě sociální péče a co už je zdravotní péče, není, není úplně mnohdy, mnohdy jasné. Ty systémy se tam protínají a mnohdy se některé věci zbytečně platí dvakrát.

Nebo zas naopak, ten člověk nedostane péči, kterou by si zasloužil z toho nebo z onoho systému. Takže ty úvahy jsou, myslím, zcela namístě. A pokud pan ministr zdravotnictví, kterého považuji za skutečně významného odborníka, pan ministr řídil Fakultní nemocnici v Hradci Králové celé roky. Pokud by o takovém záměru...

Vy byste takové propojení podpořil.

Samořejmě. Je to teď velmi předčasné, chce to vidět na stole argumenty, co by to znamenalo, co by se tím uspořilo. Nicméně obecně z hlediska principu bych se tomu také nebránil.

Šéf poslaneckého klubu TOP 09 Petr Gazdík. Já vám děkuji za rozhovor.

Hezké dobré ráno, také děkuji. Na shledanou.

Český rozhlas – Rádio Česko

19. 2. 2012

Poslanec J. Bauer: Česko-bavorské pomezí stále trápí špatná dopravní dostupnost

Za největší problém v česko-bavorském pohraničí považuje Jan Bauer, poslanec ODS a předseda sněmovního evropského výboru, špatnou dopravní dostupnost regionu. Uvedl to tento víkend na setkání komunálních politiků bavorských pohraničních měst ve Freyungu. Setkání se zúčastnila také německá spolková ministryně zemědělství Ilse Aigner.

„Ačkoliv je Německo hlavním obchodním partnerem České republiky, propustnost a četnost hraničních přechodů a celková úroveň silniční sítě zejména v Jihočeském kraji a sousedním Bavorsku naprosto nevyhovují požadavkům třetího tisíciletí,“ uvedl Jan Bauer, který zároveň ocenil iniciativní přístup starostů bavorských měst, kteří na zlepšení situace aktivně apelují u bavorské vlády. „O rozvoji našeho společného regionu můžeme sice neustále hovořit, ale pravdou zůstává, že pro turisty a investory zůstáváme územím dopravně velmi nedostupným,“ dodal Bauer.

Za pozitivní příklady spolupráce mezi Jihočeským krajem a Bavorskem naopak označil přípravu velkého Euroregionu Dunaj-Vltava. Také spolupráce a předávání informací mezi Bavorským národním parkem a Národním parkem Šumava jsou podle něj oboustranně prospěšné. Za velmi důležité označil prohloubení spolupráce v rámci Integrovaného záchranného systému v příhraničí.

„Určitě se musíme koncentrovat také na společnou přípravu budoucího rozvoje regionu v rámci nového plánovacího období EU pro roky 2014-2020. Bavorské partnery jsem kromě toho seznámil s tím, že jsem připraven navrhnout komunálním politikům na obou stranách hranice zvážit možnost zapsání tzv. Zlaté solné stezky, která nás po staletí spojuje obchodně i kulturně, na seznam kulturních památek UNESCO. Tuto možnost jsem nedávno diskutoval přímo v centrále v Paříži a jsem přesvědčen, že by ji měli začít aktivně prosazovat regionální zástupci na obou stranách hranic. Příprava a podání žádosti je sice složitý a dlouhodobý proces, mezinárodní rozdíl ale může šance Zlaté stezky zvýšit,“ doplnil Bauer.

www.ods.cz

březen 2012

2. 3. 2012

Rozhovor s poslanci J. Chalánkovou (TOP09), D. Šlauchem (ODS), J. Hamáčkem (ČSSD) a dalšími hosty

Daniela DRTINOVÁ, moderátorka

Dobrý večer. Představitelé 25 zemí dnes podepsali evropský pakt rozpočtové kázně. Nepřipojila se Velká Británie a Česká republika. Co tím země ztrácí a co získává? Připojí se časem? Nebo je na místě zůstat mimo dosah rozbouřených vod v dobách finanční krize? Naše první téma, vítejte. Bez dvou všichni členové 27 tedy podepsali, podle německé kancléřky Angely Merkelové je pakt rozpočtové stability základem budoucí politické Unie. A Němci taky prosadili tvrdší pravidla. Státy eurozóny se už nebudou smět zadlužovat a budou muset mít vyrovnané rozpočty. Přistoupilo na to taky 8 států bez eura, jak už jsme řekli, kromě Česka a Velké Británie.

Eva HRNČÍŘOVÁ, redaktorka

Černé na bílém. Nová odpověď na krizi, nový symbol jednoty. Bortí se ale kvůli Velké Británii a Česku. Jeho premiér si tím vysloužil i pozornost americké CNN. Nejbližší spojence v Unii ale podráždil.

Iveta RADIČOVÁ, slovenská premiérka

Je nefér, abychom dnes, když vznikly problémy, se předbíhali v tom, kdo bude křičet, že tam nepatří. Toto nedělá čestný a rovný chlap.

Eva HRNČÍŘOVÁ

Když 25 podepisovala nový pakt, český premiér čekal v zákulisí. Sem kamery normálně nesmí. Sterilní neosobní bruselské kuloáry, kde se politici za dveřmi připravují. Petr Nečas tu zůstal sám. I v momentě, kdy už u stolu měla být celá 27.

Petr NEČAS, premiér ČR /ODS/

Dokumentů je, je plno, takže jsem to strávil prací a pak byly nějaké technické problémy s výtahy.

Eva HRNČÍŘOVÁ

Pozdě přišel i britský ministerský předseda. Stejný příběh. Taky čelí kritice za to, že smlouvu nepodepsal. Britská opozice se mu vysmála. Podle ní se teď David Cameron o tom, co se děje tady v Bruselu, bude dozvídат už jen z Financial Times. A tak i britská média teď svému premiérovi kladou stejně otázky, jako ta česká.

Peter SPIEGEL, šéf bruselské redakce Financial Times

Lidé se teď premiéra ptají, co za to dostanou. A pro vládu je velmi těžké říct, že z toho nebudou mít nic. Že jsou prostě jen ti, co zůstali mimo.

Eva HRNČÍŘOVÁ

Petr Nečas zdůraznil, že to nemusí být nadobro. Ministr zahraničí ho chce přesvědčit, aby nakonec podepsal.

Petr NEČAS

Je nezbytné dosáhnout koaliční shody a dosáhnout koaliční shody je možné pouze vyjednáváním.

Eva HRNČÍŘOVÁ

Příběh s otevřeným koncem nejen pro Česko. I ostatním teď musí doma smlouvu posvětit a všude to nepřijde hladce. I jednota 25 může ještě dostat ránu a hrozí, že od smlouvy ještě někdo odpadne. Bohumil Vostal a Eva Hrnčířová, Česká televize, Brusel.

Daniela DRTINOVÁ

Do Olomouce zdravím poslankyní TOP 09 Jitku Chalánkovou, dobrý večer.

Jitka CHALÁNKOVÁ, poslankyně, členka výboru pro evropské záležitosti /TOP 09/

Dobrý večer.

Daniela DRTINOVÁ

Do Brna místopředsedu sněmovního zahraničního výboru, poslance ODS Davida Šeicha, dobrý večer.

David ŠEICH, poslanec, místopředseda zahraničního výboru /ODS/

Hezký večer.

Daniela DRTINOVÁ

A v Mladé Boleslavě je Jan Hamáček, místopředseda téhož výboru, poslanec ČSSD, hezký večer i vám.

Jan HAMÁČEK, poslanec, místopředseda zahraničního výboru /ČSSD/

Hezký večer.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Šeichu, podle slovenské premiérky Radičové není postoj České republiky fér. Vy máte jiný názor?

David ŠEICH

Já si myslím, že bychom měli opustit ten stav hysterie, že jsme jaksi o něco přišli, něco jsme, něčeho se neúčastníme důležitého, já si myslím, že Česká republika je v tom hlavním proudu Evropské unie, v tom všem, co dělá. Spousta těch zemí, které ten pakt stability podepsaly, tak ve skutečnosti nemají, nemají žádné z těch kritérií vlastně, nenaplňují řadu z těch kritérií. Česká republika má úplně jasné konsolidovaný program toho, jak má stabilizovat své veřejné rozpočty, má úplně jasnou cestu k tomu, jak naplnit ty kritéria daleko nad požadavky toho paktu a já si myslím, že řada těch států sice podepsala, ale na druhou stranu nesplňuje ta kritéria. My třeba v červnu chceme schvalovat v českém parlamentu novou finanční ústavu, která je další cestou k posílení veřejných rozpočtů. My v této chvíli jsme jedna z mála evropských zemí, která zvýšila svůj rating v době, kdy všechny země svůj rating snižují. Čili já si myslím, že Česká republika nestojí mimo hlavní proud a že je v tom hlavním proudu.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Hamáčku, podle vás to nefér je?

Jan HAMÁČEK

Tak hlavně po dnešku je v Evropě 25 zemí, které vědí, proč tu smlouvou podepsaly, pak je tam jedna, která ví, proč jí nepodepsala, to je Velká Británie a ta poslední země, Česká republika, neví, proč jí nepodepsala a ve svém důsledku posloužila Velké Británii za užitečného idiota, protože jí dodala argumenty k tomu nepodpisu. A to ve svém důsledku slouží hlavně zájmům britských finančníků, kvůli kterým to David Cameron udělal a smlouvou nepodepsal. Nevím, jak to slouží České republice, vidím to jako fatální chybu a selhání české, evropské diplomacie a ve sévém důsledku to České republice uškodí, protože tam najde jenom o tu smlouvu a o její samotná ustanovení, ale jde o to, zda je Česká republika ochotná působit v tom hlavním integračním proudu, anebo zda se chce vyčlenit. Všichni naši nejbližší spojenci, ekonomičtí partneři, sousedé se do toho proudu začlenili a my jsme zůstali sami.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Šeichu, vaše reakce, že Česká republika neví, proč ji nepodepsala a že tedy posloužila jako užitečný idiot Velké Británii.

David ŠEICH

Já se pořád snažím pochopit tu argumentaci, o co vlastně přicházíme a co jsme udělali špatně, protože Česká republika je v situaci, kdy jako stejně jako řada jiných evropských zemí je ve velmi vážné

rozpočtové situaci. Česká republika se svým vlastním rozpočtem, se svými vlastními občany má velký problém, kde vzít peníze do státního rozpočtu na příští rok a v této chvíli my se zavazujeme podporovat pakt stability, který má jakým způsobem garantovat posílení eurozóny.

Daniela DRTINOVÁ

Pane poslanče, promiňte, a ví tedy Česká republika, proč ten pakt nepodepsala. Já jsem se vás ptala na toto, jinak bych už dala slovo paní poslankyni, chtěla jsem vás nechat zareagovat na to, že Česká republika posloužila jako užitečný idiot Velké Británii.

David ŠEICH

Já si myslím, že tomu tak není. Česká republika ten pakt nepodepsala proto, protože má své vlastní rozpočtové problémy a v té době nemůže sanovat eurozónu ve chvíli, kdy netuší, jakými pravidly se ten pakt vlastně bude řídit, protože ty pravidla jsou velmi vágní, velmi nejasná a já myslím, že pan premiér velmi správně vyjednal, že můžeme v jakoukoliv chvíli se k tomuaktu dál připojit a já myslím, že je to velmi cenná zkušenost, že uvidíme, jak bude fungovat spolupráce zemí, které euro mají a zemí, které euro nemají. A jsou součástí jakéhosi aktu, který nemá jasná pravidla a vůbec netuší, do čeho se hrnou a vůbec netuší, jak bude ten pakt fungovat. Takže já myslím, že ta zkušenost bude zajímavá.

Daniela DRTINOVÁ

Paní poslankyně, TOP 09 drží ministerstvo zahraničí a šéf diplomacie Karel Schwarzenberg se ostře vymezil proti tomu českému ne podpisu. Ale premiér Nečas skutečně říká, jak jsme slyšeli, že se Česká republika může připojit kdykoliv později. Tak o co jde, o jaké ztráty?

Jitka CHALÁNKOVÁ

Tak TOP 09 především jasně deklaruje a deklarovala, že si přeje, abychom přistoupili k tomuto aktu stability a růstu. Vzhledem k tomu, že vlastně tento pakt odpovídá i programovému prohlášení vlády, tak my nemáme co ztratit, protože se snažíme tato kritéria také plnit. Jde spíše o to, abychom vyslali jasný signál, jasný signál svým partnerům v Evropské unii, že jsme s nimi v týmu a že chceme vlastně vzájemně, vzájemně komunikovat tak, aby i ty ostatní státy plnily tato kritéria, neohrožovaly se navzájem nebo neohrožovaly nás, takže to je, to je náš postoj a náš jasný signál a přání, aby i vláda a pan premiér vyslal tento jasný signál ke svým partnerům. Pokud jde o.

Daniela DRTINOVÁ

Paní poslankyně, ale otázka je přece někde jinde, není prozírává, že si Česká republika nechala čas na to, aby zjistila, jak bude pakt fungovat v praxi?

Jitka CHALÁNKOVÁ

Já se domnívám, že my jsme vlastně v této chvíli neměli vůbec co ztratit, nás v této chvíli nic neohrožuje, protože platnost by byla až v okamžiku přijetí eura, které termín nemá. To znamená, že my můžeme pouze získat dobrou pověst, ale nemáme co ztratit. Takže se domnívám, že se měl, měl tento pakt podepsat v současné době.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Hamáčku, jaké ztráty to může České republice přinést, ten ne podpis.

Jan HAMÁČEK

Znamená to, že jsme se prostě vyčlenili z hlavního proudu a podle mě ty ztráty budou zejména v důvěryhodnosti České republiky. A už dnes je evidentní, že zahraniční investice do naší země klesají, investoři si vybírají země, které jsou stabilnější, to znamená, buď patří do eurozóny, nebo mají některé jiné charakteristiky. A prostě u nás s takovou politikou nejsme předvídatelní a investoři budou hledat země, které předvídatelné jsou. A to jsou ty podle mě hlavní škody, které Česká republika utrpí.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Šeichu, neposouvá tedy tento postoj Českou republiku na periferii, za hranici území, na kterém se rozhoduje?

David ŠEICH

Já si myslím, že Česká republika zůstala v tom hlavním proudu, skutečně ta hysterie není na místě. Česká republika ten pakt nepodepsala, ale v současnosti plní spoustu z těch kritérií, má jasný, jedna z mála evropských zemí má jasný konvergenční program, jak své veřejné rozpočty stabilizuje. Spousta těch zemí, které ten pakt podepsala, tak žádný program o stabilizaci svých vlastních financí nemá, řada z těch zemí nesplňuje ta kritéria, České republice stoupá rating, zvyšuje se počet zahraničních investorů, který jdou do České republiky, ta hysterie má jenom politický charakter diskuse a nemá vůbec nic společného s ekonomií a reálnou ekonomickou situací. My jsme ve složité ekonomické situaci jako řada zemí Evropské unie a v této chvíli vstupovat do paktu, který netušíme, co znamená, je prostě holé šílenství.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Hamáčku, a stejně by přece pakt pro Českou republiku začal platit až ve chvíli zavedení eura. Nechápu, kde vlastně je prostor pro ty ztráty, protože Česká republika se přece skutečně může podle premiéra Nečase připojit k tomu paktu kdykoliv později, až zanalyzuje právě případné ztráty, které by podle premiéra ve skutečnosti mohly nastat.

Jan HAMÁČEK

Samozřejmě je pravdou, že se k tomu můžeme teoreticky připojit, kdy budeme chtít. Nicméně v té době, kdy nebudeme smluvní stranou této smlouvy, tak se prostě nebudeme účastnit jednání o budoucnosti eurozóny. Koneckonců ten dnešní obrázek z Bruselu byl výmluvný, 25 lídrů Evropské unie sedělo v jedné místnosti a podepisovalo smlouvu a pan premiér seděl na chodbě, nebo případně někde v pracovně, a to je prostě pozice, která bude čím dál tím častější. Já znám tuto pozici z diskuse se svými norskými kolegy, kteří si vždycky stěžovali, že oni jsou vázáni drtivou většinou rozhodnutí, která, která padnou v Bruselu, ale nemohou jejich podobu ovlivnit, protože sedí prostě někde jinde. A dneska jsme se bohužel dostali do té situace, že budeme sedět na chodbě a o naší budoucnosti bude rozhodovat těch 25 signatářů. A to je podle mě fatální chyba.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Šeichu, proč se tedy Česká republika sama dobrovolně pasovala do role někoho, kdo sedí na chodbě. Přece kdyby teď Česká republika ten pakt podepsala, stejně, jak říkám, by začal platit až ve chvíli zavedení eura a mohli jsme se účastnit těch jednání a nemuseli jsme sedávat na chodbě.

David ŠEICH

Já ještě připomenu, že skutečně nejsme členy eurozóny v této chvíli. V českých obchodech se eurem skutečně ještě neplatí.

Daniela DRTINOVÁ

Ano, i to já akcentuji, nicméně můžeme, mohli bychom se účastnit těch jednání, ano, o tom já jsem mluvila.

David ŠEICH

Já myslím, že pro ten psychologický pocit sedět na chodbě opravdu nemůžeme zavřít oči před ekonomickou realitou. Prostě Česká republika ty prostředky v této chvíli nemá, chybí českým domácnostem, chybí českému rozpočtu. Česká republika je připravena být solidární s Evropskou unií, ale musí znát ta pravidla, za kterých ta, to uskupení bude fungovat. Já ještě připomenu jeden velký argument. Česká republika, český parlament někdy kolem června tohoto roku chce přijímat finanční ústavu, čili chce jít nad limity podepsaného paktu a ta finanční ústava může zakládat nějaká nová ústavní uskupení, která vlastně mohou být v protikladu s tím paktem, jo. Čili je velmi rozumné počkat minimálně do června tohoto roku, kdy přijímáme finanční ústavu, zcela zásadní revizi české ústavy,

která znamená, že se zavazujeme k větší finanční disciplíně, než je popsána v tom paktu. A pokud tu finanční ústavu přijmeme, tak ty ustanovení české ústavy mohou být v rozporu s tou smlouvou.

Daniela DRTINOVÁ

Paní poslankyně, TOP 09 nevadí, že by byl podepsán pakt, jehož přesná pravidla by nebyla dopředu známa, že bychom vlastně podepsali jakýsi bianco šek?

Jitka CHALÁNKOVÁ

Paní redaktorko, já pracuji už rok a půl ve výboru pro evropské záležitosti a vnímám i při svých cestách do Bruselu, že způsob práce právě na této úrovni je trošku jiný a jedná se především o možnost vyjednávání a ovlivňování této legislativy. A projevuje se to i v práci tohoto výboru, anebo při návštěvách třeba různých zemí, které k nám přijíždějí a komunikujeme spolu a je to i jiný způsob vlastně uvažování a jednání. A domnívám se, že velká škoda se tohoto zbavit, této možnosti ovlivňovat podobu. A pokud mohu ještě navázat na pana kolegu Šeicha, je velice chvályhodné, pokud se budeme bavit ještě o přísnějších pravidlech, protože skutečně všechny státy Evropské unie ohrožuje vývoj, ať už demografický, nebo hospodářský. Ale druhá věc, pokud přijmeme přísnější pravidla, tak to nám přece nemůže vůbec vadit v tom, že přijmeme ta jednodušší v rámci, v rámci té mezinárodní dohody o fiskálním paktu.

Daniela DRTINOVÁ

Takže, pane Šeichu, prosím stručně, všechny státy ohrožuje krize a nepředbíhají se v tom, kdo najednou v eurozóně a v Evropské unii není.

David ŠEICH

Ten pakt vlastně nezakládá nic nového, my máme maastrichtskou smlouvu, která jasně popisuje, co se má dodržovat. Problém je v tom, že to nevymáhá, velkým státům se to odstílo, malým státům se to netolerovalo. My budeme sice sedět u toho jednacího stolu, ale budeme tam prostě jakýsi člen do počtu, který není členem té eurozóny a bude se dívat za své vlastní peníze, které do toho vloží, na jednání těch druhých. Já si myslím, že podstata je v tom, že tam se nezakládají žádné nové povinnosti. Podstata je v sankcích, ve vymáhání těch povinností. To se dosud nedělo. Jakou máme my víru v to, že novou smlouvou, která opakuje to stejné, co je v maastrichtských kritériích, se to vymáhání stane účinnější. Ta pravděpodobnost, ta víra v to je čistě efimérní, prostě ta víra v to je velmi nejistá. A já bych chtěl vidět, že se to skutečně bude dít. Ta podstata není v těch pravidlech, ty jsou stejná, tam se nic nemění. Ta podstata je v tom vymáhání. A my věříme, že novým paktem se vymáhání zvýší a já se ptám, proč se to nestalo dosud, proč se ta pravidla platná do dnešního dne nevymáhala do dnešního dne a proč se mají v budoucnu vymáhat lépe. Já tomu prostě nerozumím.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Hamáčku, proč by se tedy měla Česká republika zbavovat suverenity tímto způsobem, když nemusí.

Jan HAMÁČEK

Tak za prvé já bych kolegovi Šeichovi doporučil, aby si tu smlouvu přečetl, protože tam právě se zavádí za první nová pravidla, a za druhé přesné mechanismy, jak vymáhat v případě jejich porušení, tak jak vymáhat jejich splnění. Takže samozřejmě jsou to nové. A je to to, co, po čem on právě teďka volá. To za prvé. Takže tam já trošku tu argumentaci nechápu. Tam prostě platí to, že jakkoliv Česká republika ta kritéria dnes plní, tak nám nic z toho podpisu nehrozilo, mohli jsme jenom získat a mohli jsme jenom potvrdit to, že Česká republika je důvěryhodný partner a i z kritiky například slovenské premiérky je evidentní, že jsme tuto naději zklamali.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Šeichu, četl jste tedy tu mezinárodní dohodu, její text. Všiml jste si toho, že tam jsou zavedená nová pravidla?

David ŠEICH

Nepochybně jsem ji četl, ale ta pravidla platila i do dnešního dne, ale když ten pakt porušovala v minulosti podle platné Lisabonské smlouvy, podle platných smluv Evropské unie, porušovalo Německo, porušovala Francie, tak se prostě ta pravidla nevymáhala. Takže já jenom musím věřit tomu, že podle nového paktu se ta pravidla vymáhat budou a já nevím, proč by ten rozdíl měl být tak značný.

Daniela DRTINOVÁ

Paní poslankyně, bude tedy TOP 09, bude se pokoušet o to přimět premiéra, aby postoj k paktu změnil a podepsal v dohledné době?

Jitka CHALÁNKOVÁ

No, nepochybně. Určitě, určitě ano.

Daniela DRTINOVÁ

A jaké páky jste ochotni vyvinout.

Jitka CHALÁNKOVÁ

Tak, domnívám se, že těch možností je víc, ať už na úrovni vládní koalice, vlády.

Daniela DRTINOVÁ

Ptám se spíš na to, do jaké míry je to tak vysoký zájem, že byste byli ochotni zatlačit třeba i způsobem, který by vám jako TOP 09 mohl přinést nějaké ztráty.

Jitka CHALÁNKOVÁ

Tak domnívám se, že setrvání v hlavním proudu Evropské unie je pro nás jednou skutečně z priorit a určitě se bude jednat o jednání pana ministra zahraničních věcí s panem premiérem a eventuelně vyjednávání na výboru pro evropské záležitosti.

Daniela DRTINOVÁ

Také zatlačí TOP 09 na premiéra, aby to udělal třeba i s tím, že řekne, my něco nepodpoříme, pokud vy neuděláte to, že podepišete pakt?

Jitka CHALÁNKOVÁ

Tak, ve vládě nesedím, takže nevím, jakým způsobem takto jednají, ale určitě můžeme, můžeme s kolegy zauvažovat třeba i takto, ale nevím, zatím jsem u tohoto takto nebyla.

Daniela DRTINOVÁ

Paní poslankyně, do jaké míry je podle vás problém, že dnes je v Česku vlastně už trojkolejná zahraniční politika vedená z Hradu, úřadu premiéra, z Černínského paláce.

Jitka CHALÁNKOVÁ

Jako problém to skutečně vnímám. Druhá věc, pohled na Evropskou unii je takový, který bychom si měli uvědomit, že to skutečně už není až tak úplně zahraniční politika, takže tam by bylo dobré ten konsensus rozhodně najít.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Šeichu, podle vás to problém není, v Bruselu jsou údajně zmateni, tak malá země a hned trojí výklad a linie zahraniční, respektive evropské politiky.

David ŠEICH

Já si myslím, že my se příliš zabýváme témi domácími problémy. Já myslím, že máme nějakou vládu této země a ta se rozhodla nějak a s tím mandátem tam šel premiér. Oni nesledují nepochybně dění jenom uvnitř těch politických stran, to je jako příliš mikroklima velké pro Evropskou unii. Já celou tu věc vidím jako opravdu zbytečnou hysterii. Já myslím, že pan premiér velmi správně vyjednal, že

máme možnost kdykoliv do toho paktu přistoupit, pokud se rozhodneme, že je pro nás přínosný, správný, má nějaký smysl pro Českou republiku, máme možnost kdykoliv do toho paktu přistoupit, já myslím, že je to vyjednáno a nemáme co ztratit. Tam by se vkládaly miliardy korun, to není prostě za tu cenu, že nebude sedět na chodbě při nějakých jednáních, který nevíme, čeho budou obsahem. Takže to bude stát desítky miliard korun. Já opravdu si myslím, že ty peníze v této době, v době vážné rozpočtové krize v českém rozpočtu chybí, chybí domácnostem, chybí českému rozpočtu a opravdu nemůžeme jimi mrhat. Nevíme vlastně v této chvíli, na co a za ten pocit, že budeme sedět u nějakého stolu, jakoby bianco dát miliardy korun, mně připadá jako velká nerozvážnost.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Hamáčku, ta trojkolejnosc nějakým způsobem podle vás poškozuje důvěryhodnost České republiky v Evropské unii nebo ne. Nebo si toho skutečně v Evropě nevšímají v Bruselu.

Jan HAMÁČEK

Samozřejmě, tak za prvé oni už si na to zvykli a po pravdě řečeno, Českou republiku moc vážně neberou, protože nevědí, co od ní mají čekat - za prvé. Za druhé, pokud se pan Šeich odkazuje na mandát, tady bych chtěl odkázat na to, že vláda postupovala v příkrém rozporu s usnesením Senátu, což je horní komora parlamentu, která jí jasné doporučila, jak postupovat a doporučila jí tuto smlouvu ratifikovat, respektive se k této smlouvě připojit. Takže pokud se zde mluví o mandátu, tak je evidentní, že ten mandát byl minimálně nejasný, protože Senát doporučoval přesně opačný postup. Stejně tak projednání v dolní komoře nebylo úplně detailní, odehrála se pouze debata na výboru pro evropské záležitosti, takže to taky nelze brát úplně jako komplexní projednání. Takže de facto vláda odjela do Bruselu bez jasného mandátu parlamentu a potom respektive se chovala proti usnesení horní komory parlamentu. A pokud pan Šeich mluví o miliardách, tak opět prostě přečtěme si ten text, ten text o žádných miliardách nehovoří. Ten mluví o tom, jaká jsou kritéria, které ty státy musí plnit a jaké jsou sankce a sankční mechanismy v případě, že je plnit nebudou. Není to o žádných miliardách, které bychom někam posílali.

Daniela DRTINOVÁ

Pane Šeichu, podívejme se na tu první část otázky a vaši reakci na to a pak se podíváme na ty mechanismy. Podle vás není problém tedy, že vláda jednala v přímém rozporu s mandátem Senátu, horní komory parlamentu?

David ŠEICH

Já myslím, že stačí, když si pan poslanec Hamáček přečte českou ústavu, která nemluví nic o tom, že vláda je odpovědná Senátu. Vláda je přece odpovědná Poslanecké sněmovně, neřku-li, vláda je samostatný orgán, je exekutivou. A já si myslím, že vláda ovládá, Senát ovládaný sociální demokracií skutečně ve svém politickém prohlášení sociální demokracie nemůže zavázat vládu, protože vláda skutečně odpovědná Senátu není, to neumím pochopit.

Daniela DRTINOVÁ

Dobře, a teď ty mechanismy rozpočtové kázně. Pokud se nepřipojíme k povinnosti, která bude vyplývat z paktu, tedy zakotvit nejlépe v ústavách pravidlo vyrovnaných rozpočtů. Nebude to svádět Českou republiku k rozhadovačnosti. Vy jste mluvil o tom, že se bude schvalovat finanční ústava, nicméně toto riziko tam je vždycky.

David ŠEICH

Já vidím ten největší rozpor kolegů v tom, co dnes ty státy, které to podepsaly, ty kritéria prostě nesplňují a nemají žádnou cestu, žádnou vizi, jak je splňovat budou. Česká republika splňuje ta kritéria, nepodepsala ten dokument, má tu vizi, má jasný program, konvergenční program, má svoji cestu, jak se dostat k rozpočtové disciplíně. Chce přijmout finanční ústavu, zvýšil se rating České republiky jako jedné z minima zemí v Evropské unii. Takže já si myslím, že přesto, že jsme ten dokument nepodepsali, máme jednu z nejasnějších cest, kam chceme jít a ty země, které to podepsaly,

v tom vidím tu slepou cestu, prostě podepsaly jakýsi dokument a věří, že se stane zázrak. Ale nesplňují ta kritéria.

Daniela DRTINOVÁ

Paní poslankyně..., ano, pane poslanče.

David ŠEICH

Já chci větu, jsem velmi zvědavý na postoj sociální demokracie a kolegů z TOP 09 a věřím, že to bude v pořádku, jak budou podporovat tu disciplínu, kterou si přijmeme ve své vlastní ústavě v červnu tohoto roku, kdy přijde na pořad schůze projednání dokumentu, který zaváže Českou republiku, že ve své vlastní disciplíně, ve své vlastní, ve své vlastní ústavě, ve své vlastní legislativě se zaváže, že bude plnit rozpočtovou disciplínu, tak tam chci vidět postoj sociální demokracie, jsem na to zvědavý, jestli skutečně k takové rozpočtové disciplíně se připojí na svém vlastním území. Tady v České republice, u nás, když to chce dělat někde v Unii.

Daniela DRTINOVÁ

Ano, pane Hamáčku, tak připojí se, připojí se ČSSD k takové rozpočtové disciplíně, prosím stručnou reakci.

Jan HAMÁČEK

Tak pokud se podívá pan kolega Šeich do našeho programu, tak tam najde, že sociální demokracie má v plná dosáhnout vyrovnaného rozpočtu k roku 2017 a plnit konvergenční kritéria. Tam, kde se neshodneme, jsou ty mechanismy, protože ODS se rozhodla jít cestou zvyšování nepřímých daní, DPH, zdražovat potraviny, snižovat důchody, my jsme zastánici daňové programy, majetkových přiznání a boje proti korupci.

Daniela DRTINOVÁ

Ano, a paní poslankyně, jak mohou země tedy, které podle poslance Šeicha nesplňují ta fiskální kritéria, jak mohou radit jiným zemím, která disciplínu dodržují.

Jitka CHALÁNKOVÁ

Tak my především, ještě se vrátím k naší zemi a jde o to, že vlastně jsme si vzali možnost ovlivňovat své rozpočty v budoucnu, držet je na uzdě. A jinak se jedná o takový mechanismus, který skutečně už hrozí, který přináší sankce, kde nařízení Evropské komise už určí hříšníkům, co mají činit a pokud tak nebudou činit, tak ostatní státy mají povinnost oznámit tuto nečinnost soudnímu dvoru Evropské unie a to, tento má potom povinnost vlastně vymáhat pod pohružkou nebo řešením sankcí vlastně vyrovnání těchto rozpočtů.

Daniela DRTINOVÁ

Paní poslankyně, pánové poslanci, děkuji vám za účast v této diskusi, na shledanou.

David ŠEICH

Hezký večer.

Jitka CHALÁNKOVÁ

Na shledanou.

Jan HAMÁČEK

Na shledanou.

ČT 24: Události, komentáře

13. 3. 2012

Usnesení Senátorského klubu ODS

Na návrh senátora Tomáše Grulicha vyslovuje Klub senátorů ODS podporu následující deklaraci podané iniciativou Právní narovnání zločinů komunismu, ke které se přidala velvyslanectví Estonské republiky, Litevské republiky, Lotyšské republiky, Bulharska, Maďarska, Polska a Slovenské republiky.

Vedení upřímnou snahou o právní narovnání zločinů komunismu a odčinění nesmírného utrpení, které postihlo miliony občanů v totalitních komunistických režimech, žádáme orgány EU a zákonodárné sbory těchto zemí, aby přijaly účinné právní normy, které by umožnily spravedlivé potrestání komunistických zločinů a zrušení výhod, které dosud užívají.

www.ods.cz

12. 3. 2012

Gratulace Robertu Ficovi k vítězství ve slovenských parlamentních volbách

Vyjádření poslankyně M. Vostré (KSČM) k výsledku slovenských voleb

Smer jako jednotnou stranu s jasným lídrem a dlouhodobě neměnnými postoji. Právě tato zásadovost přinesla Smeru úspěch. Něco podobného českou sociální demokracii nečeká.

ČSSD je rozdělena na tři frakce: Sobotkovu, Dienstbierovu a Haškovu, které válčí mezi sebou a zapomínají na občany.

Příkladem je zasedání vedení ČSSD, kde sociální demokraté posvětili poplatky v nemocnicích. Připomenu, že díky odporu k nim vyhráli téměř před čtyřmi lety krajské volby. Sobotka, Dienstbier a Hašek rozhodně nadějí pro české občany na spravedlivější politiku nejsou.

Občané si budou muset počkat na skutečného lídra. Bohužel.

Mediální úsek ÚV KSČM

15. 3. 2012

Vyjádření poslance V. Filipa (KSČM) k pozastavení čerpání evropských fondů

Neschopnost vlády potvrzena, přijde ČR o další desítky miliard?

Ukázalo se, že KSČM měla pravdu, když opakováně varovala před možnými výsledky kontroly Evropského účetního dvora nad čerpáním z fondů EU Českou republikou a když žádala, aby se tato otázka projednala na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Vinou této vlády bylo nyní čerpání z evropských fondů do června pozastaveno, a nebude-li do té doby sjednána náprava, můžeme přijít v letech 2012 a 2013 o cca 250 mld. Kč. Považuji proto za děsivou

neomalenost a drzost, když premiér Nečas tvrdí, že jedním z vládních kroků k oživení růstu ekonomiky má být právě efektivnější využití prostředků z fondů EU.

Nečasův kabinet opět neobstál před Evropským účetním dvorem a Evropskou komisí. Ne proto, že jsme nepodepsali pakt rozpočtové stability, to je jen zástupná otázka. Vláda nedokázala přesvědčit orgány Evropské unie, že je Česká republika schopna čerpat z evropských fondů bez rozkrádání a korupce. A to je skutečně závažný problém. Většina občanů České republiky to už ví, teď už to znají i v Bruselu.

Vláda by měla konečně přestat bojkotovat všechny návrhy opozice. Abychom neztratili tyto obrovské prostředky, je nutné urychleně projednat a schválit skutečně účinné zákony o majetkovém přiznání, o kontrolním řádu a o finanční kontrole ve veřejné správě.

Rád bych věřil, že částka 250 mld. je pro tuto vládu už dostatečně velká, aby ji přesvědčila o nutnosti konat, a že to neskončí jako s miliardami deponovanými u švýcarského soudu v souvislosti s kauzou Mostecké uhelné.

Mediální úsek ÚV KSČM

Vláda České republiky

leden 2012

3. 1. 2012

Prohlášení MŠMT

Ministerstvo situaci kolem Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost (OP VK) dlouhodobě aktivně řeší stejně jako u dalších operačních programů, které vykazují určité obtíže. U řady věcí totiž neexistuje jednorázové řešení a je potřeba nápravu provádět právě v delším časovém období. Nutno ale zdůraznit, že i když je problém spojený s OP VK závažný, není fatální a na evropské úrovni ojedinělý. Evropská komise v rámci aktuálního programového období takto vyhodnotila několik desítek operačních programů v celé EU.

V tuto chvíli je klíčové, že jsou nastaveny takové postupy a mechanismy, aby bylo možné odvrátit případné škody. Odhalení problémů jen dokládá, že kontrolní mechanismy fungují. Navíc je potřeba si uvědomit, že systém financování evropských fondů funguje v ČR na principu tzv. předfinancování. Projekty jednotlivých příjemců ČR předfinancovává ze svého rozpočtu a teprve následně v pravidelných cyklech předkládá k proplacení do Bruselu. I proto je předčasné spekulovat o možném dopadu aktuálních problémů na výši celkové alokace. V mnoha případech tak půjde prostředky z projektů, které neprojdou auditním sítěm, převést na jiné projekty.

www.msmt.cz

5. 1. 2012

Premiér P. Nečas: Rozhovor pro časopis Reflex

Rozhovor s premiérem Petrem Nečasem o tom, co čeká Česko v roce 2012.

Bude rozhodování o půjčce 90 miliard korun na záchranu předlužených evropských států zlomem v životě vaší vlády?

Nedával bych tomu takový fatální rozměr. Navzdory tomu, že jedna skupina říká, že když odmítneme půjčit peníze, staneme se letadlovou lodí Ruska a skončíme v politické izolaci. Druhým krajním názorem je, že bychom neměli peníze půjčovat za žádnou cenu, protože zvýšíme svůj státní dluh, což je odborně nesprávné.

Kam se řadíte vy?

Především tyto úvahy o půjčce nejsou uzavřeny a mají určitou dynamiku, takže všechno může být ještě jinak. Na druhé straně vím, že jsou zde objektivní důvody, proč tak velkou částku nepůjčovat.

Kdybychom sečetli všechny potenciální závazky k Mezinárodnímu měnovému fondu (MMF), znamenalo by to čtvrtinu všech státních rezerv a silnou závislost České národní banky na MMF. Navíc zde vznikají nerovnoprávné podmínky mezi členy a nečleny eurozóny. Státy, které platí eurem, natáhnou ruku pro tyto prostředky k Evropské centrální bance, kdežto my musíme sáhnout do vlastních devizových rezerv.

Ekonom Pavel Kohout nedávno napsal, že touto půjčkou nebude v první řadě zachraňováno euro nebo zadlužené státy. Je to prý jen clona pro sanaci západoevropských bank, jež jsou na tom špatně. Vnímáte to podobně?

Je jasné, že většina dluhopisů zadlužených zemí je v rukou soukromých investorů, tedy bank. Podívejte se na to však jinak. Půjčka má být ve výši 200 miliard eur. Z toho 150 miliard má jít ze zemí eurozóny a 50 miliard ze států mimo eurozónu. Uvědomte si, že za první tři měsíce roku 2012 jen Španělsko a

Itálie budou potřebovat prodat dluhopisy za 248 miliard eur. Na tom vidíte, že 200 miliard eur pomoci je částka, která prakticky nic neřeší.

Nenachází se tedy Evropská unie ve fázi jako Spojené státy v létě 2008, když vypukla finanční krize a některé banky potřebovaly sanovat? Zatímco Američané nějakým způsobem bankovní krizi vyřešili, tlačí Evropa své dluhy stále před sebou. Nebo alespoň státy typu Řecka.

Rozhodování ve věci Řecka jsem nikdy nepovažoval za příliš šťastné, ale to nemá nyní smysl rozebírat. Musíte si uvědomit, že stabilita finančního sektoru je pro Evropu mnohem důležitější, protože sektor průmyslu a služeb je založen na bankovním úvěrování, nikoli na emisích akcií jako v Americe.

Myslíte, že to před třemi lety Američané vyřešili správně?

To ukáže čas. Já se kloním spíše k těm hlasům, jež říkají, že zvolená opatření spíše ekonomiku poškodila, ale to je takové ex post hodnocení. Nezapomeňte, že Spojené státy se velmi vnitřně zadlužily. Žádný oběd není zadarmo.

Vraťme se k předluženým evropským zemím. Myslíte, že poskytnuté úvěry skutečně vyřeší finanční problémy států, aniž by měly vlastní měnovou politiku nebo možnost vyhlásit bankrot? Nepřipomíná to pokus o zvedání cihly, na níž stojíte?

Upozorňuji vás, že nemluvíte s nezávislým finančním analytikem, ale předsedou vlády členské země Evropské unie. Kritizovat zadluženost jednotlivých zemí by nebylo taktní.

Dobře, alespoň v obecné rovině: vezměme, že krokem A je snížení dluhů států. Co je tím krokem B, aby tyto státy začaly fungovat bez podpory jiných zemí?

Skutečně dlouhodobým a systémovým řešením je obnovená konkurenceschopnost států. Mluvili jsme o Řecku, jehož objem vývozu představuje šestinu českého a země vlastně žije ze služeb v oblasti cestovního ruchu a služeb. Odpovídá tomu mzdová úroveň, trh práce a celková výkonnost ekonomiky? Pokud ne, tak tyto země budou za pár let znovu ve stejných problémech. Čili jako dlouhodobé řešení vidím schopnost prosadit se na světových trzích. Klíčové je dokončení vnitřního trhu v Evropské unii.

Copak už není?

O Evropské unii se sice mluví jako o oblasti, kde funguje volný oběh zboží, služeb a pracovních sil, ale spadá sem jen asi 40 procent vnitřního trhu. Pro Česko republiku jako zemi závislou na vývozu do EU je důležité, aby tento poměr byl ještě vyšší.

Jak se omezený vnitřní trh projevuje?

Vzpomínáte si na kampaň proti polským instalatérům v době francouzského referenda o evropské ústavě? Pro české podnikatele je velmi obtížné prosadit se na trhu Evropské unie se svými službami, protože zde působí různé netarifní překážky a skryté prosazování národních výrobců a dodavatelů. Takže dokončení vnitřního trhu považuju za náš hlavní cíl.

Na co jste myslí, když jste slyšel závěry posledního summitu Evropské unie, který vyzývá k přísné rozpočtové politice?

Cítil jsem obrovskou satisfakci, protože všechna opatření v rámci protidluhové brzdy jsme v ODS prosazovali už léta. Ještě po volbách v létě 2010 se nám někteří koaliční politici za myšlenku vzniku například finanční ústavy vysmívali a brali to jako velký koaliční ústupek a dnes je to jedním z ekonomických cílů zemí Unie.

V roce 1988 Margaret Thatcherová ve svém slavném projevu v Bruggách prohlásila, že nevyháněla z Británie socialismus dveřmi, aby se jí tam dostal zpět oknem přes evropská opatření a direktivy. Není to dnes naopak? Nevycházejí z Bruselu spíše impulsy k přísnější rozpočtové politice?

To ovšem není výraz svobodné vůle eurounijních elit, ale prosté nezbytí. Jak se říká, přišla bída na kozáky. Tváří v tvář hrozbě krachu vám nic jiného nezbývá než být rozpočtově odpovědný.

Nemůže přísná rozpočtová politika vyvolat nepřátelství mezi evropskými státy ve stylu Němci nám zase diktují?

Existují státy eurozóny typu Nizozemska, Švédska nebo Finska, které rozpočtovou zodpovědnost razí ještě silněji než Německo. Čili spojovat si vyrovnané finance s Německem je velký omyl a Německo se, zaplatpánbůh, jen chová odpovědně. Mým cílem je, aby do této skupiny byla časem započítávána i Česká republika.

A strašák Německa?

Jestliže někdo po daňových poplatnících z evropského Severu chce, aby platili dluhy evropského Jihu, nemá právo používat historické argumenty typu, že Němci někoho za války okupovali.

V minulosti se velké dluhy odepisovaly velkou inflací nebo válkami. Hrozí dnes něco takového?

Od napoleonských válek je nejpoužívanější metodou srovnávání dluhů inflace, tedy tisk peněz a jejich znehodnocování. Když se podíváme, co dnes dělá americký Fed nebo britská Bank of England, popřípadě k čemu je tlačena Evropská centrální banka, zjistíte, že tato metoda je v rozumnějších podobách aplikována i dnes.

Budou se ty rotačky točit stále rychleji?

Pevně věřím, že ne. Je však rozdíl, jestli zvýšíte inflaci z 1,8 na tři procenta, což je nepříjemné, ale snesitelné. Anebo jestli ji zvýšíte na šest nebo sedm procent.

V politice jsou důležité symboly. Nedávno proletěla novinami fotografie, na níž stojí prezident EU Rompuy, šéf Evropské komise Barroso a mezi nimi ruský prezident Medveděv. Celý náš dospělý život by popiska pod fotkou byla v tom smyslu, že Evropská unie dala Rusku na něco peníze. Tentokrát tam bylo sdělení, že naopak Rusko půjčuje Unii několik miliard eur na řešení jejích problémů. Znamená to, že Evropa je v takovém úpadku, že si musí půjčovat právě od Ruska?

Vidím to tak, že evropské země se dostaly do slepé uličky své ekonomické politiky. Její podstatou byl sociální stát, který držely i za cenu vysokých deficitů veřejných rozpočtů. V porovnání se situací před dvaceti lety došlo k určité ekonomickopolitické konsolidaci Ruska. Hodně k tomu přispěly také vysoké ceny energetických surovin, jejichž je Rusko největším vývozcem. Výsledkem je fotografie, o níž jste mluvil.

A co za dalších dvacet let?

Pokud se Evropská unie vzpamatuje, tak jsem přesvědčen, že půjde o historický moment.

Ještě k Rusku a obrazu této země u nás. Jak hodnotíte výroky vašich kolegů, kteří tvrdili, že když nepůjčíme 90 miliard Mezinárodnímu měnovému fondu, dostaneme se do náruče ruského medvěda?

Tyto argumenty by mohly soutěžit o politicky nejpitomější výroky roku 2011. Pokud se podíváme na

provázanost některých členských zemí EU s Ruskem, typu Německa nebo Itálie, tak bych v duchu této logiky musel mluvit o jejich závislosti, což je – jak víte – nesmysl.

Podívejme se nyní na výroky vaší vlády. Když člověk poslouchá některé ekonomické ministry, dala by se jejich ekonomická doktrína shrnout do slov: podívejte, jací jsme pašáci, když dokážeme škrtat jakékoli výdaje! Co je ale váš skutečný cíl? Uškrtat se k smrti?

Uznávám, že někteří lidé některé kroky prezentují jako jistý druh ekonomického masochismu a touto formou chtějí upozornit na nepřijemné ekonomické dopady reforem. To je samozřejmě jen prostředek. Cílem je být modernizovanou zemí s vyrovnanými veřejnými financemi, jež je schopna obstát ve světové konkurenci.

Jaký je váš ideál v deseti větách? Jak by měl vypadat český stát, až odejdete z premiérské funkce?

Měla by to být moderní evropská země založená na práci kvalifikovaných lidí. Ekonomiku by měly táhnout obory s vysokou přidanou hodnotou, schopnou obstát na evropských, ale i světových trzích. Mou vizí je liberální společnost, jež se stará o potřebné a je otevřená mobilitě mezi různými sociálními vrstvami. Současně sem láká talentované lidi odjinud, kteří jsou ochotni spojit osud svůj a svých dětí s touto zemí.

Jaké státy vás inspirují?

Už v minulém volebním období jsme navázali velmi dobré vztahy se švédským kabinetem premiéra Fredrika Reinsfeldta, jemuž jsme v roce 2009 předávali evropské předsednictví. Mimochedom, Švédsko je příkladem i v hospodářství, přestože i ono prošlo bankovní krizí, ale dnes je konkurenčeschopné, především díky pružnému trhu práce.

Inspiruje vás švédský premiér také tím, že se staví odmítavě k půjčce Mezinárodnímu měnovému fondu, popřípadě, jak si chce Švédsko ponechat svoji měnu?

Česká republika je v některých zahraničních médiích řazena ke skupině zemí tzv. CHUKS, což je zkratka pro Česko, Maďarsko, Spojené království a Švédsko. Tyto čtyři země si drží nejen svou měnu, ale na posledním summitu Evropské unie nenaskočily na mezivládní dohodu o vyšší integraci. Na podzimním kongresu ODS jsme přišli s myšlenkou, že eurozóna se od našeho vstupu do Evropské unie natolik změnila, že přijetí evropské měny musí předcházet referendum. Když nás novináři kvůli tomu obviňují, že jsme euroskeptici, odkazuji je na Švédsko, které to rovněž udělalo.

Mají země trojúhelníku, řekněme Praha–Stockholm–Londýn, ještě něco společného?

Všechny kladou důraz na dokončení vnitřního trhu a myslí si, že společný trh je důležitější než společná měna. Británie a Švédsko jsou pro nás také inspirací tím, že jde o otevřené a proexportní ekonomiky. Na rozdíl od Česka jsou však zaměřeny i mimo trhy Evropské unie, což je dnes hodně důležité. Šanci mají jen ti, kteří jsou schopni se prosadit v širším teritoriu globalizované ekonomiky.

Co říkáte názorům, že se Británie izoluje od Evropské unie?

Nesouhlasím s tím. Izolace Británie navíc není v českém zájmu, protože jde o zemi, jež chce v EU vybudovat skutečný vnitřní trh a dělá rozpočtově odpovědnou politiku. Všimněte si, že německá kancléřka na rozdíl od francouzského prezidenta používá na adresu Británie mnohem měkčí výrazy.

Co vám v roce 2011 udělalo největší radost?

Že jsme dokázali překonat problémy uvnitř české vládní koalice. Výsledkem bylo, že jsme na podzim

dokázali přijmout a odhlasovat základní balík reforem, jež začnou platit od ledna 2012, popřípadě od roku 2013.

Jakých tří věcí si nejvíce ceníte?

Za klíčové považuji posuny v důchodové reformě, což je z dlouhodobé perspektivy důležité. Také jsme začali, i když pomale a opatrnl, reformovat zdravotnictví. Média si málo všímají, že díky opatřením z let 2007–2008 na trhu práce a v sociální legislativě máme stabilně pátau až šestou nejnižší nezaměstnanost ze 27 zemí Evropské unie. Navzdory tomu, že nepoužíváme nástroje typu zkrácené pracovní doby jako Rakousko a Německo, které si tím nezaměstnanost uměle snižují. Až do roku 2006, tedy za sociálně demokratických vlád, jsme byli na šestnáctém místě. I na tomto případu se ukazuje, že reformy fungují a přinášejí výsledky.

Reflex

6. 1. 2012

Projev premiéra Petra Nečase na mezinárodní konferenci Nový svět

Vaše excelence, vážení ministři, dámy a pánové,

je mi ctí a potěšením otevřít poslední kulatý stůl této konference. Předmětem pozornosti řady ctihoných řečníků, kteří se mnou sdílejí tento prostor, bude role Evropy v nové mezinárodní rovnováze. Jedná se o téma nadmíru aktuální, neboť současný vývoj v Evropě, ale i v okolním světě, nás nenechává ani minutu pochybovat o tom, že postavení starého kontinentu v mezinárodním společenství prochází velmi radikálními změnami.

Jsme konfrontováni s celou řadou výzev. Jednou z nich je hledání nové geopolitické rovnováhy z hlediska mezinárodní bezpečnosti. Nebezpečí terorismu překračujícího hranice států i světadílů se v budoucích letech bohužel jistě nezmění. Bouřlivé události v severní Africe v loňském roce známé pod názvem „arabské jaro“ byly pro Evropu i pro celý svět velmi dobrou zprávou o tom, že touha po svobodném a demokratickém uspořádání je universální a vývoj směřující k jeho naplnění se v dějinách lidstva neodmlčel. Demokracie je ale vždy, a zvláště v jejích počátečních fázích, křehká a spojená s porodními bolestmi, vyžaduje důraz na péči, odpovědnost a odhodlání, jinak může přinést mnoho rizik pro stabilitu a bezpečnost uvnitř států i v celém regionu. Významným úkolem Evropy a Evropské unie bude proto pomoc novým demokraciím při prevenci těchto rizik ohrožujících ukotvení standardů právního státu.

Rizik v oblasti světové bezpečnosti je samozřejmě daleko více. Žádný z evropských států ani Evropská unie jako celek nedisponuje silou světového hegemona. Nechceme ostatně být ani „světovým četníkem“, ale to neznamená, že bychom měli rezignovat na roli aktivního hráče světového „koncertu velmcí“. Tohoto cíle ovšem nedosáhneme politickou centralizací, ale ani špičkově vybaveným vojenským arzenálem, jakoli ani jejich roli při odstranění bezpečnostních hrozob nelze podceňovat. Nicméně je evidentní, že ohniska moci se přesouvají především do hospodářských center světa. Zásadní hrozby, kterým dnes naši občané čelí, jsou jiné, než jaké známe z 19. a 20. století. Jsem přesvědčen, že akutnější rizika dnes představuje turbulentní vývoj ve světě ekonomiky a finančních trhů. Hospodářská krize může v současnosti stát zdecimovat a oslabit daleko více, než cokoliv jiného. Navíc sama může rychle zvýšit potenciál dalších bezpečnostních rizik. Příklady z historie jistě nemusím uvádět.

Nenamloujeme si přitom, že stávající krize, s níž se potýkáme, je krízí globální. Ačkoliv velké světové ekonomiky dosud rostly i díky významné poptávce z Evropy, jak vidíme, dokážou se obejít i bez ní. Ostatně, vzájemná závislost mezi Evropskou unií a státy skupiny BRIC (Brazílie, Rusko, Indie, Čína) je menší, než bychom si mohli myslet. Vezměme například Německo, největšího exportéra EU. Jeho zahraniční obchod s partnery v EU v roce 2010 pětkrát převýšil obchodní výměnu se státy BRIC. Opatrnost klíčových světových aktérů při diskusi o pomoci Evropské unii je rovněž signálem, že tyto státy jsou připraveny i na variantu hospodářského sestupu starého kontinentu a jeho ústup na periferii

světového vývoje. Nemůžeme se proto již déle chláčolit iluzemi, že svět bez silné Evropy nepřežije. Opravdu tomu tak není.

Ovšem, my Evropané, bychom ani neměli chápat ostatní světové ekonomiky jako protivníky či konkurenenty. V posledních letech se v evropských médiích ustavil zvyk neustále varovat před rostoucí silou rozvojových zemí („emerging markets“) a před zaplavováním Evropy levným zbožím z různých koutů světa, především z Asie. Odpověď na tyto hlasy je i jakási nová vlna protekcionismu, kterou v mnoha částech Evropy velmi silně pocitují. To je možná také důvodem pro nižší pozornost, kterou Evropa, ve srovnání s ostatními regiony, věnuje Asii. Symbolické je v tomto ohledu, že na rozdíl od Spojených států amerických nebo Ruska se Evropská unie neúčastnila posledního Východoasijského summitu (East Asia Summit). Vysoká představitelka pro zahraniční a bezpečnostní politiku také v posledních dvou letech odmítala pozvání k účasti na regionálním fóru ASEAN.

Myslím, že problém neleží v tom, že jsme otevřeli naše trhy cizímu zboží, nýbrž v klesající konkurenceschopnosti evropských ekonomik. Řešením však není přiklonit se k protekcionismu a přílišné orientaci na domácí poptávku. Evropa nyní potřebuje rozsáhlé a komplexní reformy, aby si uchovala své specifické postavení ve světě. V rámci EU existují v tomto ohledu dalekosáhlé rozdíly. Zatímco šest evropských zemí patří podle Globálního ekonomického fóra mezi deset nejkonkurenceschopnějších ekonomik, některé další členské státy vykazují v oblasti konkurenceschopnosti závažné nedostatky.

Naším hlavním cílem musí být posílení konkurenceschopnosti evropské ekonomiky jako celku a orientace na vysoce kvalitní produkty a špičkové technologie. Ovšem pouze navyšováním výdajů pod heslem „více kvality“ to nepůjde. Neobejdeme se i bez výrazných úspor. A nemám na mysli jen úspory ve veřejném sektoru. Jde především o snižování nákladů pracovní síly, efektivní zdanění práce a náklady ekonomické produkce vůbec.

Co se týče konkurenceschopnosti a růstu, mám určité obavy. Hesel o nutnosti silnější hospodářské koordinace a „economic governance“ jsme slyšeli již mnoho. Osobně přitom preferuji pojem „economic government“ s jasnějšími odpovědnostními vztahy. Nejdůležitější ovšem je, co se za těmito pojmy bude reálně skrývat.

Nedávno jsem četl zajímavý článek v magazínu The Economist, podle kterého realitou dnešní Unie není ani tolik Evropa dvou rychlostí, ale spíše existence dvou věrouk (two-belief Europe). Na jedné straně stojí tendence k protekcionismu, na druhé naopak snaha o další liberalizaci a rozvoj vnitřního trhu. Paradoxně přitom právě mnoho států „rychléjší“ eurozóny inklinuje spíše ke zpomalení rozvoje vnitřního trhu. To má negativní dopady na konkurenceschopnost Evropy jako celku. Jeden příklad za všechny: Členské státy EU stále nezahrnuly čtyři pětiny sektoru služeb do vnitřního trhu.

Osobně si myslím, že na agendě vnitřního trhu se do značné míry ukáže, zda Evropská unie chce opravdu jít cestou podpory růstu a konkurenceschopnosti, a zůstat tak významným světovým hráčem, nebo se naopak bude chtít spíše uzavřít do sebe a izolovat od zbytku světa. To, co potřebujeme, je systém koordinace hospodářských politik zacílený na konkurenceschopnost a návrat k podstatě integrace, tedy k liberalizaci a odstraňování překážek růstu. Nepomůžou nám rozhodně nové daně, zaváděné jen v Evropské unii, ani další petrifikace sociální ochrany, nebo stále nové a nové směrnice na odstraňování diskriminace, které jen zatěžují podnikatele a činí trh práce stále rigidnějším.

Evropa má svou významnou tradici sociálního státu, kterou nemusí opouštět. Ovšem i tento sociální model musí být opřený o konkurenceschopné hospodářství. Jinak se velmi rychle zhroutí.

Dámy a pánové, děkuji vám za pozornost.

www.vlada.cz

11. 1. 2011

Premiér P. Nečas: Obsah smlouvy o posílené hospodářské unii se neustále mění

Předseda vlády Petr Nečas okomentoval návrh mezinárodní smlouvy o posílené hospodářské unii. Ten vláda projednávala na výboru pro Evropskou unii a zatím se nedohodla, zda-li Česká republika přistoupí k ratifikaci této smlouvy, která má posílit rozpočtovou disciplínu a koordinaci hospodářských politik členských států eurozóny.

„Předtím, než řeknu, že na něco mám negativní nebo pozitivní názor, tak musím mít jasné, co je obsahem té věci. Mě docela fascinuje mít názor na něco, co se v podstatě teď dvakrát obsahově mění a není vůbec známa definitivní podoba a definitivní vyznění podobného dokumentu.“

Já jsem svým způsobem s povytaženým obočím sledoval, jak ti, kteří říkají, že máme automaticky říci ne, tak kteří, aniž v tu chvíli bylo na stole víc než prázdný bílý papír, tak říkali, že se máme připojit. Já považuji oba dva tyto postoje za postoje, které jsou sice legitimní, ale já je nezastávám.

Takže, celá věc je v jednání, vláda i dnes přerušila tento bod, vrátí se k němu za týden. Za týden budou také k dispozici některé další verze tohoto materiálu, do konce ledna proběhne zasedání Ecofinu, ale také Evropské rady.

My se mimo jiné musíme shodnout i na způsobu ratifikační procedury v případě, že by Česká republika k tomuto postoupila. Tam jsou jasně dané i jisté časové rámce, protože tato smlouva, znovu opakují, nebude v definitivní podobě známa dříve než v průběhu prvního čtvrtletí letošního roku.“

www.vlada.cz

12. 1. 2012

Premiér P. Nečas v rozhovoru pro LN: Je to výrazný přesun pravomocí

Premiér Petr Nečas se zatím vyjadřuje opatrně, protože podoba dokumentu se pořád mění. Říká ale, že na odevzdání pravomocí bude třeba referendum.

Kdy se ODS rozhodne, zda bychom měli vstoupit do nové rozpočtové unie?

Považuji za velmi nezodpovědné vynášet silné výroky do chvíle, než uvidím definitivní znění smlouvy. Jak můžu rozhodnout dřív, aniž bych věděl, k čemu se vlastně zavazují? Smlouva se výrazně mění každým dnem. Ani ministr zahraniční neví, co v ní přesně bude.

Podle něj jsou všichni ostatní mimo Británii ochotni vstoupit. I kdyby nám něco nevyhovovalo, máme odmítnout jako jediní?

Ve hře jsou úplně všechny varianty. Ze současných jednání vychází, že i kdybychom se ke smlouvě připojili, závazky z ní pro nás začnou platit až ve chvíli, kdy přijmeme euro. Z dosavadních návrhů to vypadá, že smlouva je poměrně výrazným přesunem pravomocí. V koaliční smlouvě jsme se zavázali, že každý takový přesun bude schválen v referendu. I to musíme při rozhodování pečlivě zvažovat.

Ministr zahraničí tvrdí, že podle koaliční smlouvy je referendum povinné, jen pokud se pravomoce přesouvají v rámci primárního práva EU. To není případ této smlouvy, která je mimo evropské právo.

Přece je rozhodující podstata: přenáší se pravomoci, nebo ne? Všichni moc dobře vědí, že smlouva se dělá mimo primární evropské právo jen proto, že ji odmítla Británie a musela se hledat jiná cesta.

Lidové noviny

12. 1. 2012

Rozhovor s ministrem M. Kalouskem v pořadu Události, komentáře

Vláda nebude směřovat mimo hlavní evropský integrační proud

První host, 1. místopředseda TOP 09 a ministr financí Miroslav Kalousek. Dobrý večer, pane ministře.

Dobrý večer, děkuji za pozvání.

Nakolik je reálné, že kvůli tomuto sporu skutečně TOP 09 odejde z vlády?

Ale to přece dnes vůbec nepadlo. Já bych rád, abychom komentovali skutečně výroky ústavních činitelů a nikoli interpretaci Lidových novin redaktorů Zlámalová – Kaiser. Pan ministr zahraničí neřekl nic jiného, než že by nechtěl být ministrem vlády, která by směřovala mimo hlavní evropský integrační proud. Tam nebyla.

Promiňte, pane ministři, ale je logické, že to novináři interpretují, a i když tam byl ten kondicionál, že by nechtěl, tak ta interpretace, že tedy nebude, se prostě nabízí.

No, nenabízí, protože to je v podstatě to samé, jako kdybych já řekl, a klidně to také prohlásím, že bych rozhodně nechtěl být ministrem financí vlády, která by zvyšovala své deficitu. Já jsem hluboce přesvědčen, že jsme ve vládě, která nebude směřovat mimo hlavní evropský integrační proud a že jsme ve vládě, která bude snižovat deficitu, takže to je pouze konstatování toho, kam by mělo směřovat programové prohlášení vlády, určitě ne žádná ultimáta a určitě ne žádné výhrůžky.

Dobrě, ale nebudu sedět nebo nebudu se podílet na vládě, která by vedla Českou republiku mimo hlavní proud evropské integrace, co jiného to je než věta, která opravdu může být interpretována jako výhrůžka, že třeba z vlády chce pan ministr nebo vaše strana odejít?

Ne, to je ujištění toho, že jako 1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí si je jist, že sedí ve vládě, která nebude směřovat mimo hlavní proud evropské integrace. Já jsem, rozhodně jsem neslyšel od žádného oponenta – my nesouhlasíme s panem ministrem Schwarzenbergem, my chceme, aby tato vláda šla mimo hlavní proud evropské integrace. A jestli se to Schwarzenbergerovi nelibí, ať vypadne. Tohle nikdo neřekl. My jsme přesvědčeni, že jsme ve vládě, která směřuje v rámci své zahraniční politiky a garantuje to ministr zahraničních věcí, v hlavním proudu evropské integrace.

Jste přesvědčeni, já se nechci dotknout vaší víry ani víry pana ministra, ale znáte ten výrok o tom, věř a víra tvá té uzdraví. Kde je tedy řečeno, že skutečně v takové vládě sedíte?

Jsme si tím celkem jisti a já si myslím, že další vývoj to ukáže.

Promiňte, i při diskusích s koaličními partnery a i při diskusích nad tímto tématem, dostaneme se k nim, tedy k té věcné podstatě, ale skutečně jste si jisti, že, že vaši koaliční partneři, ať už ODS nebo Věci veřejné tento váš, teď nemyslím tu víru, ale ten postoj, že ta vláda je taková a že by měla taková být, že sdílejí?

Já jsem opravdu zatím neslyšel od našich koaličních partnerů, že by chtěli být ve vládě, která směřuje jinam než k hlavnímu proudu evropské integrace. To jsem vážně neslyšel.

A ten hlavní proud, to se automaticky rovná ta fiskální unie, tedy myslím to tak, že podpis té fiskální unie je něco, co je jakousi verifikací toho, že jsme v tom hlavním proudu, takhle to stojí?

Tak, tak my ten text definitivní zatím nikdo z nás nezná.

A promiňte, není právě tohle chyba, že třeba i pan ministra Schwarzenberg operuje textem, který ještě nikdo nezná nebo diskutuje nad textem, který nikdo nezná?

Myslím, že i pan prezident avizoval svůj postoj k textu, který ještě nezná a dokonce písemně, takže já si myslím, že ponechme to, oba dva jsou ústavní činitelé vyšší než já, tak to ponechme to jejich rozhodování a jejich prognózám. Nicméně ten text zatím nikdo nezná, ale pokud pan ministr zahraničí, a to myslím velmi správně, uvažuje o tom, že se podaří ten text dohodnout tak, že bude podepsatelný pro všechny země mimo Velkou Británii, která dopředu řekla, že se na tom nechce podílet, ale Velká Británie je logicky v úplně jiné pozici než ostatní země za kanálem, tak já si těžko umím představit, že Česká republika se nepodepíše také a já si myslím, že to také nikdo neřekl, že se to nestane.

No, tak dobře, tak pojďme zkusit rozebrat tu možnou podepsatelnost, použiju-li tento váš termín, nechci vás zkoušet, pane ministře, ale předpokládám, že víte, kde se píše: schvalování národních rozpočtů musí zůstat výsadní pravomocí národních parlamentů členských států.

Strana 13 koaliční smlouva, kapitola Evropská unie.

Dejte mi index, za 1. A tohle je stále v souladu s tou koaliční smlouvou, ten předpoklad, že bychom něco delegovali?

Za jisté, za jisté. Upřímně řečeno, já netvrďím, že v tom textu teď tak, jak je v tom polotovaru, je všechno, co se mi líbí. Například pravomoce Evropského soudního dvora mně hlava nebene. Já doufám, že ty definitivní formulace budou trochu jiné. Nicméně, když řekneme, k čemu ta dohoda směřuje, tak směřuje k tomu, že zavazuje všechny své signatáře, že nebudou mít deficit vyšší než 3 % HDP a že jejich dluh nebude vyšší než 60 % HDP. Česká.

Ale promiňte, to už je něco, co přece je o rozpočtu a přesto to není na národní úrovni. A já znova opakuji, schvalování národních rozpočtů musí zůstat výsadní pravomocí národních parlamentů.

A já teď říkám, tato koalice, která podepsala tuto koaliční smlouvu, má mnohem vyšší ambice, je mnohem přísnější na své veřejné rozpočty než tato poměrně měkká pravidla. My chceme být mnohem přísnější, my chceme jak v deficitu veřejných rozpočtů, tak ve výši dluhu dosáhnout lepších parametrů, než je tato obecná formulace, která míří pravděpodobně na někoho méně fiskálně odpovědného.

To znamená, že vám pak nebude vadit vůbec, že tedy bude nějaká fiskální kontrola takzvaně shora nebo z Bruselu, chcete-li?

Tak upřímně řečeno, jestliže sami sobě dáváme přísnější cíle, tak proč by nám mělo vadit měkké pravidlo, které je pro všechny?

Ale vy sám jste už před časem přece odmítal schvalování českého rozpočtu v Bruselu nebo bruselskou fiskální odpovědnost.

Ale to tam nikdo není, to tam nikde není. Tam není, tam není schvalování.

Dobře, tak nějaký dohled, dozor.

Tam opravdu není schvalování.

Pane ministře, ať se nebabíme o slovíčkách, je to prostě o tom, že někdo v Bruselu bude mít možnost nějakým způsobem nahlížet do toho, jak jste sestavili, nebo jak jste vy sestavil ten státní rozpočet.

Ale to, to má, upřímně řečeno, i teď.

Dobře, ale maximálně vám zavolat a říct, že se mu to nelíbí, ale nebude mít žádnou exekutivní pravomoc k tomu.

To má i teď. Nicméně tak, jak ten text je napsán teď, tak je tam řečeno – tady jsou nějaká kritéria, která by měly rozpočty národních zemí splňovat, a tím vůbec se neříká, že Brusel chce mluvit zemím do toho, jak si ten rozpočet uspořádá, jak stanoví jeho vnitřní strukturu. Jenom říká, z hlediska fiskální disciplíny, tedy šetrnosti, chcete-li, by měl splňovat taková to kritéria, a pokud ta kritéria překročí, tak

je to podrobeno sankcím. A jestliže my sami sobě chceme dát kritéria mnohem přísnější, tak proč by nám to mělo vadit? Jako věcně, zkuste mi odpovědět, proč by nám to mělo vadit?

Ne, já, já tomu rozumím, pane ministře, mně jde o ten princip. Mně jde o to, že něco je napsáno v koaliční smlouvě a já se snažím dopátrat k tomu, jestli náhodou to, co vy chcete, nebo chce váš pan předseda, nemůže být interpretováno jako, že to je proti koaliční smlouvě? Já jenom připomínám, že zrovna vaše strana třeba kolem církevních restitucí, to je ten minulý spor, velmi vytýkala Věcem veřejným, že nedodržuje dohody, teď vám někdo zase může říct, že vy nedodržíte koaliční dohodu, protože ono to opravdu je tak trošku na hraně.

Tam je, tam je věta, že sestavování národních rozpočtů, řekl jste mi, že.

Schvalování národních rozpočtů, tak.

Sestavování a schvalování národních rozpočtů, můžeme tam dát obě dvě ty slova, sestavování jsou výlučně v národní kompetenci.

No, ale sestavování a schvalování je trošku něco jiného. Schvalování, pokud to někdo má schvalovat někde nahoře v Bruselu, tak je to zase trošku něco jiného.

Ale to není pravda, to vždy schválí národní parlament, vždy to schválí národní parlament.

Dobře, ale ty sankce, ty sankce z Bruselu, to je přece nová věc?

Ty jsou přece vyloučené, protože my si sami dáváme přísnější kritéria, než ty hranice, které jsou podrobny sankci z Bruselu. To cítíte to komično? My si dáváme dvakrát přísnější kritéria než tato dohoda by měla stanovit pro všechny, a přesto by nám ta dohoda měla vadit? To je přece komické.

Nakolik v této věci vaše postoje zcela kopírují postoje pana předsedy Schwarzenberga a nakolik jsou třeba v něčem odlišné? Teď to myslím trošku obecněji, trošku šířejí.

My se nelišíme v názoru, ono to totiž vychází z programu TOP 09. Promiňte, já vám připomenu, že pan ministr Schwarzenberg je předseda té strany a já 1. místopředseda.

Ale to já jsem říkal od začátku, já jsem to nezpochybňoval, pane ministře.

Děkuji, a spolu jsme ten program psali, takže, a protože se, protože se důsledně držíme programu a hodnotových principů TOP 09, tak těžko můžeme mít odlišné názory. My jsme opravdu přesvědčeni, že prosperita a budoucnost národních zájmů České republiky, jsou v hlavním integračním proudu Evropské unie. Říkáme to oba, říkáme to při každé příležitosti.

Například dneska se objevil váš výrok pro Hospodářské noviny, že pomoci zadluženým zemím eurozóny neříkáte kategorické ne, nicméně že 3 miliardy jsou příliš. To je také zcela v harmonii s tím, co říká pan předseda Schwarzenberg?

Zajisté a mnohokrát jsme spolu o tom diskutovali. Ta, ten podíl byl vypočítáván úplně stejně jako pro země eurozóny a země eurozóny jsou ve zcela jiné pozici. Pokud by měly půjčit svojí vlastní měnu, kterou jim tiskne Evropská centrální banka než země mimo eurozóny, která se vzdává likvidity části svých devizových rezerv, neodevzdává je zcela, půjčuje je. Ale tím, že je půjčí, tak, tak zmrazí jejich likviditu. To je úplně jiná pozice tedy, než země, země eurozóny a proto si myslím, že ten podíl by měl být neskonale menší.

Proti té smlouvě je kategoricky prezident republiky Václav Klaus. Vy jste naznačoval, že když Karel Schwarzenberg neví, o čem v té smlouvě se bude přesně psát, takže to neví vlastně ani pan prezident, protože ten text ještě není.

No, tak ono to neví nikdo, při vší úctě, on to nemůže vědět ani pan prezident.

Nicméně tomu za rok a kousek vyprší mandát, teď jedna spekulace a poprosím vás o komentář, nakolik je možné tedy s podpisem počkat na jeho nástupce, nakolik je tato alternativa ve hře, i při vědomí toho, že on avizoval, že to nepodepíše?

Víte, ono to nejenom avizoval, on to napsal písemně předsedovi vlády.

Myslel jsem to písemné avízo panu premiérovi, tak.

A já tady, a ve světle toho, že pan prezident, při vší úctě k němu, dnes peskoval veřejně ministra zahraničí za nějaký názor.

No, tak nebylo to poprvé, pane ministře, tak to už je takový folklor politický.

Dobrá, ale, dobře, ale já bych tady chtěl ukázat trochu ten rozdíl v rámci ústavních kompetencí obou dvou tedy těchto úctyhodných pánů. Ministr zahraničí řekl, že by nechtěl být ve vládě, která dělá zahraniční politiku, která by se mu protivila. To si myslím, že je legitimní prohlášení ministra zahraničí v rámci jeho ústavních kompetencí právě proto, že on je garantem zahraniční politiky, za kterou už ústavy odpovídá vláda. Vláda, prosím pěkně. Pan prezident, který jako ústavní instituce za zahraniční politiku neodpovídá.

Promiňte, v ústavě je napsáno, že prezident reprezentuje stát navenek, to tam je.

Ano, ale za zahraniční politiku neodpovídá.

Ale reprezentuje stát navenek, to tam je v ústavě.

Reprezentuje, ale za zahraniční politiku neodpovídá. V ústavě je napsáno, že za ní odpovídá vláda. Pan prezident, byť za zahraniční politiku neodpovídá.

Ale stát reprezentuje navenek.

Ale stát reprezentuje navenek, to jistě, ale neodpovídá za zahraniční politiku, píše premiérovi, který za zahraniční politiku odpovídá, mu píše, ať si dohodnete, co chcete, já vám to stejně nepodepíšu.

Na druhou stranu promiňte, ale nutit prezidenta republika k podpisu čehokoli, to také zase není úplně korektní.

Já jsem dalek toho, abych ho k něčemu nutil. Předpokládal jsem, že každý, kdo zastává svoje ústavní kompetence, si je vědom jejich mantinelů. Já jenom chci ukázat na tomto rozdílu, že zatímco výrok pana ministra zahraničí je logický a v rámci jeho ústavních pravomocí, u pana prezidenta si tím zdaleka nejsem tak jist. Pan prezident, aniž by znal definitivně tu smlouvu, při vědomí, že není odpovědný za zahraniční politiku státu.

Byť reprezentuje stát navenek.

Byť reprezentuje stát navenek, děkuji, že ho tak hájíte.

Já ho nehájím, já jenom říkám to, co je v ústavě.

Já ho taky často a rád hájím, to máme společné, a byť reprezentuje stát navenek, píše, ať podepíšete, co chcete, já to nepodepíšu. A tady si myslím, a to mě velmi zlobí, že a přitom ještě peskuje ministra zahraničí za názor v rámci jeho kompetencí. A tady, tady já, já opravdu ale musím trochu povytáhnout obočí. Ministr zahraničí hovořil v rámci svých ústavních kompetencí, u pana prezidenta si tím opravdu nejsem jist.

Povytažení obočí, to je koneckonců slovník klasika, o kterém právě teď hovoříme.

Všichni jsme měli své učitele.

Ano, ale máte tedy pocit, že prezident Klaus tímto svým psaným avizem premiérovi překračuje své pravomoci a že tedy, jak by se to mělo dál řešit?

Prosím, abyste říkal pan prezident, ne prezident, pan prezident.

Já jsem řekl prezident Klaus.

Pan prezident, on reprezentuje stát navenek, hovořme o něm jako o panu prezidentovi, prosím pěkně. Mám pocit, že jeho výrok je daleko problematičtější ve vztahu k jeho ústavním pravomocím než výrok pana ministra zahraničí. O to víc mi připadá paradoxní, že právě pana ministra zahraničí tak speskuje. Nic víc a nic méně jsem říci nechtěl.

Už v citované koaliční smlouvě se uvádí, že v případě zásadních institucionálních změn Evropské unie, vyžadujících úpravu primárního práva, bude přesun dalších pravomocí z České republiky na EU potvrzován referendum. O referendu v takovém případě mluví i ODS a její předseda pan Nečas tvrdí, že jde o výrazný přesun pravomocí a že by to referendum být mělo.

Vy jste tu větu přečetl naprosto přesně a já si myslím, že na té větě je potřeba trvat, protože koaliční smlouva je závazná úplně pro všechny.

Máte na mysli ta, to primární právo.

To znamená závažný přesun kompetencí, vyžadující změnu primárního práva. Pokud dojde k takovým změnám kompetencí, že si to skutečně vyžádá změnu primárního práva, to znamená změnu Lisabonské smlouvy, tak ano. Pak nemůže být pochyb o tom, že musí být vypsáno referendum.

A tohle není ten případ.

A tohle není ten případ.

Ale ODS ústy pana premiéra avizovala, že je to závažný případ, tedy že by to referendum mělo být tak jako tak, tak toto.

To je názor ODS mimo koaliční smlouvu. Koaliční smlouva mluví jinak. Koaliční.

Já se vás ptám, teď se vás ptám na ten váš názor, na tento názor ODS.

ODS nám tento názor ve středu řekla a my jsme to podrobili právní analýze, protože koaliční smlouva je pro nás skutečně závazná, a ta formulace je zcela jasná.

Počkejte, ale referendum přece nemusí být jenom na základě koaliční smlouvy, na základě toho, že se prostě politici dohodnou.

Ne, ne, pokud by nebylo pochyb o tom, že to odpovídá koaliční smlouvě, tak i kdybychom s tím nesouhlasili, tak by nám nezbylo nic jiného, protože smlouvy platí. Nicméně ODS chce referendum nad rámec koaliční smlouvy a já jsem si téměř jist, že to nebude náš postoj, protože tyto změny si nevyžádají změnu primárního práva.

Je to tedy téma, které vládu rozloží?

V žádném případě, já jsem přesvědčen, já se skoro vsadím, že pan premiér, že podpis pana premiéra Nečase bude pod tou smlouvou, takže to nemůže tu vládu rozložit.

Zeptáme se i koaličních partnerů za malou chvíli. Vám děkuji za to, že jste přišel, na shledanou.

Já děkuji za pozvání.

ČT 24

13. 1. 2012

Premiér specialistům: V Afghánistánu riskujete, aby chom žili bezpečněji

Předseda vlády Petr Nečas se zúčastnil slavnostního nástupu Úkolového uskupení speciálních sil ISAF v Prostějově.

Tato speciální jednotka během svého půlročního působení provedla téměř 150 operací, jejichž prostřednictvím byla výrazně narušena činnost nepřítele v klíčových oblastech provincie Nangarhar.

Projev premiéra na slavnostním nástupu Úkolového uskupení speciálních sil ISAF v Prostějově

Vážené dámy a páновé, vážení hosté, vojáci!

Je mi ctí vás touto formou pozdravit. Jsem rád, že mohu vám, vojákům, osobně vzdát úctu a vyslovit díky za vaši práci.

Situace je z vojenského hlediska, naštěstí, v současné době klidnější než v minulém století. Globální konflikt nám nehrozí, přesto stále, bohužel, existují ohniska neklidu v různých částech naší planety.

V některých zemích, jako je Severní Korea nebo Írán, stále vládnou nevyzpytatelné a nedemokratické režimy. Jiné země jsou baštou terorismu a extremismu, které patří v tomto století mezi největší civilizační hrozby.

Proto úsilí mezinárodního společenství chránit svobodu, šířit stabilitu a bojovat proti terorismu a extremismu nesmí polevit.

Svět je propojený, nežijeme ve vzduchoprázdnu. Naši vojáci nepůsobí v nebezpečných teritoriích jen proto, že jsme součástí spojeneckých sil a je to od nás očekáváno, ale především proto, že čelí civilizačním hrozbám kvůli ochraně občanů České republiky.

Tím, že se vystavujete riziku v těchto zemích, snižujete riziko těchto hrozeb pro naše spoluobčany na našem území. Proto je vaše angažmá v tak náročných teritoriích, jako je Afghánistán, mimořádně významné a zaslouží ocenění.

Proto si já nejen jako předseda vlády, ale i jako občan České republiky nesmírně cením vaši osobní statečnosti.

Afghánistán je dnes těžištěm působení spojenců v mezinárodních misích. Je nejen největším útočištěm teroristů Al-Kájdy a spřízněných skupin, ale zároveň největším světovým producentem opia. Jeho prodej financuje teroristické hnutí.

Naši vojáci se v těchto komplikovaných podmínkách nejen účastní bojových operací, ale zároveň se zaměřují na rekonstrukci země a výcvik bezpečnostních složek. Nejlepší strategie je pomoci Afgháncům, aby si dokázali zajistit bezpečnost sami.

Úkolové uskupení speciálních sil ISAF provádělo celé spektrum operací, jako je speciální průzkum, úderné akce významně narušující činnost povstaleckých a kriminálních organizací a vojenskou assistenci. To vše bylo vedeno s cílem podporovat úsilí koaličních sil a legitimní afghánské vlády chránit obyvatelstvo a připravovat podmínky k převzetí zodpovědnosti za bezpečnost země afghánskými bezpečnostními silami.

Během svého půlročního působení provedla první rotace Úkolového uskupení speciálních sil ISAF téměř 150 operací, jejichž prostřednictvím výrazně narušila činnost nepřítele v klíčových oblastech provincie Nangarhar, vybudovala speciální jednotku Afghánské národní policie, přispěla k bezpečnosti obyvatel provincie a pomohla vytvořit podmínky pro předání zodpovědnosti za bezpečnost afghánským partnerům.

Rychlosť, spolehlivost a kvalita plnění operačního úkolu získaly vojákům 601. skupiny speciálních sil úctu mezi koaličními silami, v komunitě speciálních sil ISAF, ale také mezi představiteli afghánské vlády a bezpečnostních složek v provincii Nangarhar.

Úkolové uskupení speciálních sil ISAF tak navázalo na tradici působení všech předchozích misí 601. skupiny speciálních sil a na vynikající pověst našich jednotek mezi spojenci. Jsem přesvědčen, že jste si počínali přesně v duchu hesla „Pomoc a spolupráce“, jak je vepsáno na logu ISAF v perštině.

Chci vás požádat, abyste své zkušenosti s nelehkým bojem a často spíše mravenčí prací pro šíření svobody předávali dál, a to nejen svým následovníkům, ale i veřejnosti. A já vám mohu za celou vládu i sám za sebe slíbit, že můžete nadále počítat s naší podporou. Děkuji za pozornost a přeji hodně osobních úspěchů.

Rozhovor s ministrem financí M. Kalouskem pro list Ekonom

Kalousek: Cesta bude drsná, ale nesmíme být pro smích

Ministr financí Miroslav Kalousek má velký cíl. Zajistit, aby Česko (podobně jako Evropu) v budoucnu nepotkal osud zahnívajícího regionu, jenž bude nastupujícím mocnostem pro smích. Cesta, kterou jako spořivý ministr financí navrhuje, je drsná, což připomenou letošní rozpočtové škrty.

Češi, jen co se otřepali z šedé komunistické éry, se mají podle něho opět uskromnit, protože si po léta za cenu narůstajícího státního dluhu žili nad poměry. Ministr Kalousek požaduje omezit sociální výdaje a zároveň získat důvěru investorů. Případné protesty občanů budou logické, ale nepodstatné - říká bez obalu. Drsná jsou ostatně leckdy i slova, která při své argumentaci používá. Nevadí mu ovšem přijmout ani expresivní repliku od protistrany.

Kalousek se považuje za zkušeného a profesionálního politika a má řadu vzorů. Fasincují ho silné osobnosti bez ohledu na tábor, v němž kdy stály. Mezi ně patří někdejší západoněmecký kancléř a jeden ze zakladatelů evropské integrace Konrad Adenauer, doma zase vždy dobře vycházel s euroskeptickým Václavem Klausem. Už dříve přiznal slabost pro Miloše Zemana, ačkoli ten ideově stojí úplně jinde.

Svoji budoucnost teď Kalousek spojuje s předsedou TOP 09 a ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem, v němž vidí jediného politika, který má morální nárok stát se zhruba za rok třetím českým prezidentem. Hlavně proto, že ho nikdo nemůže spojovat s kolaborantstvím, komunismem ani s korupcí.

Ekonomika vázne a je jasné, že budete muset upravit v prosinci schválený rozpočet. Čím začnete?

Odhaduji, že se budeme muset vyrovnat s poklesem hrubého domácího produktu v rozmezí od nuly do minus dvou procent, což v rozpočtu znamená nějakých 30 miliard, to je ale jen můj pocit. Podle výsledků lednové prognózy vývoje ekonomiky musíme navrhnut skrtnout tolik, kolik bude zapotřebí – půjde hlavně o výdaje ministerstev. S mandatorními výdaji je to složité, protože potřebujete nějakou dobu ke změně zákonů, které je zavedly.

A nad těch předpokládaných 30 miliard začnete uvažovat o zvýšení daní?

Kdyby to bylo více než třicet miliard, tak budeme muset shánět i vyšší příjmy. Přitom platí, že během rozpočtového roku se dá měnit vlastně jen daň z přidané hodnoty.

Takže jinými slovy říkáte, že předložíte sjednocení sazby DPH na 19 procentech?

Konkrétní návrhy zveřejníme v únoru. Pokud ale jde o DPH, současná podoba této daně neodpovídá tomu, co jsem si přál. Prosazoval jsem, abychom měli převážně jednotnou sazbu, a ponechme stranou, zda ve výši 18, 19 či 20 procent. Snížené položky si dovedu představit jen tři: léky, noviny a knihy. Pokud by tato trojice měla být nějakou Pandořinou skříňkou a otevírat debatu, že když knihy, tak i potraviny, protože s prázdným žaludkem se špatně čte, tak raději jednotnou sazbu bez výjimek.

Když tvrdíte, že letos může dojít jen na vyšší DPH, tak tím ale nevylučujete, že v dalších letech porostou další daně?

Celá Evropa musí po mnoho dalších let zapomenout na bezstarostný blahobyt a růst mezi čtyřmi až pěti procenty. My také, vedle úspor budeme muset přijít i s mixem daňových změn - úprav přímých i nepřímých daní, daní energetických a z nemovitostí. A stlačit deficit i za cenu zvýšení daní. Přitom je nutné volit takové daně, které neovlivní naši konkurenceschopnost. Vždy se proto budeme snažit vyhnout se vyšším mzdovým nákladům.

Francouzský prezident Nicolas Sarkozy si mnoho slibuje od zavedení daně z bankovních transakcí. Podpoříte v Bruselu takový požadavek?

Daň z finančních transakcí pokládám za jednu z nejhoupějších daní. Z hlediska politiků je to pohodlné: nebudeste ji platit vy, občané, ale zlé firmy, které krizi zavinily. Ale neřekne se, že právě taková daň podlomí konkurenceschopnost země, zdraží finanční služby, a nakonec ji stejně stoprocentně zaplatí ti obyčejní občané. Velkým odpůrcem je Švédsko. Něco takového pod populistic kým tlakem zavedlo už koncem 90. let a do jednoho roku čtyři pětiny bankovních služeb odešly za hranici do Finska. Velká Británie například říká, že si takovou daň umí představit jen v případě, pokud se zavede celosvětově. Pak si to umím představit také. Jenomže vím, že na posledních dvou G20 se zástupci USA a Asie takovým představám evropských představitelů vysmáli.

Když propadá ekonomika, často se zvyšuje i rozpočtový deficit...

Vláda těžko může slevit ze své fiskální strategie. Ta je důvěryhodná, zajišťuje nám relativně levné financování našich dluhů. Ke stabilizaci výše dluhu vůči HDP jsme se i zavázali, mělo by k tomu dojít těsně za hranicí 40 procent.

Takže s žádnými prorůstovými impulzy počítat nelze?

Přistoupit k nim můžeme jen za předpokladu, že na ně máme finanční rezervy, což nemáme. Nebo že použijeme peníze na úkor spotřeby. Koruna je jenom jedna - buď ji prožerete, nebo ji budete investovat. Obojí nejde.

Můžete si půjčit...

Snad se shodneme, že to, co se nyní děje v Evropě i ve světě, je výsledkem žítí na dluh. Říká se tomu dluhová krize. Představa, že ji budeme napravovat dalšími dluhy, je absurdní. Na to si budete muset najít jiného ministra financí.

Řada expertů tvrdí, že rozpočet není všechno.

Fiskální disciplína, makroekonomická stabilita a dobře řízené státní finance jsou jen nástrojem k dosažení konkurenceschopnosti. Ta je tím cílem, ne nějaká účetní bilance. Fiskální impulzy do vědy, výzkumu, infrastruktury a proexportní politiky jsou zapotřebí, ale peníze na ně se musejí vzít na úkor spotřeby. Když máte odvahu omezit sociální transfery, budete mít na investice.

Premiér Petr Nečas v rozhovoru pro Hospodářské noviny řekl, že je zapotřebí vyrovnat se s recesí, on by připustil vedle úspor a daní i zvýšení deficitu.

Já mu to nevyčítám, má svoji vyšší odpovědnost premiéra. Pro mě ale zvýšení deficitu není varianta, pokud nemluvíme o katastrofickém scénáři, ale jen o hnisavé recesi – již předpokládám. Pokud začneme fiskální disciplínu relativizovat, přestáváme být vládou rozpočtové odpovědnosti. Kvůli Věcem veřejným už dávno nejsme vládou boje proti korupci, už nám zbývá jen ta rozpočtová odpovědnost.

Rozpočtová odpovědnost je správná věc. Jenže vy jste poprvé nastoupil na ministerstvo v roce 2007, a za tu dobu se státní dluh zvýšil o více než půl bilionu.

To je stejné, jako když řeknete, že jste přijel hasit požár a ono něco shořelo. Podíváte-li se do těch bilancí, tak se nemám za co stydět. V roce 2007 jsem stabilizoval rozpočet zásadním způsobem, v roce 2008 na podzim jsem říkal, že se bude muset novelizovat. Jenomže kabinet padl. Pak hned po svém nástupu Fischerova vláda dělala, co mohla jako vláda bez politické většiny – to znamená v zásadě nic.

V USA se deficitu tolik nebáli, a zdá se, že jsou z nejhoršího venku. Nejsou ty tolik opovrhované keynesiánské přístupy lepší než nic?

Velké země, zvláště USA, si velké deficity mohou dovolit. Celý svět jim to pak na následné inflaci částečně zaplatí. Dopředu ale můžete zapomenout, že by v této pozici byla i Česká republika se svou korunou. Náš předseda Karel Schwarzenberg, mimořádně noblesní člověk, na to odpovídá příslovím své matky, stejně vzdělané a kultivované ženy: „Člověk by neměl prdět výše, než má vlastní prdel.“ Buďte proto tak laskaví a nesrovávejte nás s americkou a britskou ekonomikou.

Ani Německo ale na tom tak špatně není.

Když je tolik obdivujete, tak se podívejte na vývoj reálných příjmů v této zemi za posledních 10 let. Mimořádná konkurenceschopnost Německa je dána především tím, že tolik pracovití Němci přistoupili i na snížení svých příjmů. To jsou politicky mimořádně nepopulární věty, jinak to však nejde.

Takže i Češi se teď mají připravit na pokles životní úrovně?

Nežijeme v období růstu reálných příjmů. Naopak. Z deficitu a z dluhů se určitý čas přifukovala životní úroveň, a to musí skončit. Stejně věty musejí zazní v celé Evropě. Logicky neexistuje ani taková země, kde by podobné tvrzení nevyvolávalo sociální bouře. Což závisí na počasí. Jinak se demonstruje, když sněží, jinak ve slunné Barceloně. Předpokládám však, že v dubnu v květnu se oteplí i doma.

Není obtížné volat po utažení opasků, když jsou sektory, kde platy rostou? Třeba v bankovnictví.

Myslíte, že bychom měli mít všechni stejně? Já jako ministr financí vám závidím vaši výplatu - na to, co děláme, já beru daleko méně než vy. Nemyslím, že nemravná je výše těch platů v bankách. Nemravné bylo získávání finančních bonusů za cenu neodpovědných finančních operací. To ano. Ale jinak - jak můžete vyčítat zlatu, že je dražší než železo? Jinými slovy – každá pracovní síla má nějakou cenu.

Troufl byste si obdobně jako guvernér ČNB Miroslav Singer prohlásit, že Řecko musí z kola ven? Třeba i jako symbol toho, že nelze žít na dluh?

Troufl bych si říci, že kdyby před dvěma lety eurozóna rezignovala na marné pokusy s Řeckem a domluvila s ním přátelský odchod, vyšlo by to mnohem levněji. Kdybychom byli členy eurozóny, byl bych asi razantnější. Ale myslím, že její členské státy jsou docela alergické na dobré hraběcí rady těch, kteří v eurozóně nejsou.

Máme přispět do MMF na pomoc Řecku?

Bilaterální půjčky MMF mají dva problémy – jednak neférový výpočet, země eurozóny jsou v úplně jiné situaci, když půjčují ve vlastní měně. Druhý problém je, že pokud by to mělo být jediné řešení, není to žádné řešení. Česko musí být připraveno přinést nějaké oběti, ale pokud by byly zbytečné, tak to nemá smysl.

Takže ano, nebo ne?

Jako ekonom mám tisíce výhrad, jako politik si říkám, že bude pro nás obtížně přijatelné být sami mezi těmi, kteří říkají ne. K nějaké částce jsme připraveni, ale vydat spoustu milionů na léčení zlomeniny acylpyrinem, to ne.

Nepředběhl váš předseda Schwarzenberg dobu, když prohlásil, že máme reagovat?

Jsem rád, že to řekl. Když je tak „trochu panika“, sofistikované úvahy nejsou příliš slyšet. Jsou slyšet jasné signály: patříme do party, nepatříme do party. Pan předseda řekl jasně, že patříme do party. Ale pak si u jednacího stolu řekněme podmínky.

Shodujete se v tom s premiérem Nečasem?

Nečas s Kalouskem v tomhle jako pragmatici nejsou od sebe daleko. Ale Petr Nečas jako předseda ODS má stonásobně těžší stranickou pozici než já. Názory proti postupné integraci Evropy jsou v ODS mnohem komplikovanější. TOP 09 je jasně proevropská. Premiér musí vážit každé slovo, aby ho ve vlastní straně různí Zahradilové a Strejčkové, a takových jsou tam tisíce, nehonili po hřisti.

Před rokem se zdálo, že jste se vůči Petru Nečasovi více vymezoval. Co se změnilo za tu dobu?

Nic. Oba se snažíme dělat svoji práci naplno.

Řekl jste ale o něm, že je příliš sociální...

Kdysi dával Topolánek k dobru bonmot, že ideální by byl Kalousek jako předseda ODS – a napište prosím teď jasně, že bych o to ani náhodou nestál-, Topolánek coby předseda ČSSD a Nečas předseda lidovců.

Znáte vtip, který o vás koluje na internetu? Prezident Obama potká v USA bezdomovce a vidí, že si maže na chleba, s prominutím, lejno. Tak mu dá stodolarovku, ať si něco koupí. Medveděv v Moskvě pošle bezdomovce s poukázkami do vývařovny. Kalousek ale v Praze zvolá. „Hele, vole, ne tak tlustě. Mysli taky na zítra.“

To je velmi nereálné, protože bezdomovci nepobírají sociální dávky. Ať si tedy namažou ze svého tak tlustě, jak chtejí. Kdyby to ale byl adresát sociálních transferů, tak už by to mohlo být případné.

Jak hodnotíte Jana Fischera jako prezidentského kandidáta?

Víte, mám Honzu Fischera rád. Nicméně prezident republiky je jenom jeden, je to symbol. Z mého pohledu jediný člověk, který díky své minulosti a rodinné anamnéze splňuje kritéria, je skutečně Karel Schwarzenberg.

Myslíte tím, že je aristokrat?

Ne ne, ale proto, že v té rodině je dlouholetá vlastenecká, nezrádcovská, nekolaborantská tradice. To těžko může někdo jiný říci.

Na koho narážíte konkrétně?

Projděte si ty životopisy. Pokud se nepletu, tak třeba Jan Švejnar v 70. letech neemigroval, odjel za svým otcem. Mám prostě vlastní názor na to, jaká kritéria má prezident splňovat. Možná se myslím, možná skutečně, chcete-li být v České republice v 21. století prezidentem, musíte mít za sebou minulost komunistického nomenklaturního kádra. Třeba si to tak skutečně většina lidí přeje, a pak je Jan Fischer vhodný kandidát.

Není ale Schwarzenberg na další tak vysokou politickou funkci jako prezidentství přece jen trochu starý? Na Hradě by oslavil osmdesátiny.

Kolik je vám?

Padesát, oběma.

Mentálně vypadáte starší než on. A ve vztahu k děvčatům byste mu asi mohli závidět. Věk je velmi relativní pojem. Nejúspěšnější předseda vlády poválečné Evropy Konrad Adenauer byl v jeho věku v daleko těžších podmínkách. Nebo byste si troufl říci o devadesátilétém Šimonu Perézovi, že je stařec? Je to starší pán.

Ale měl by pak třeba pan Schwarzenberg pochopení pro mladou generaci?

Tak se zeptejte těch děvčat. Zkuste sbalit čtyři dvacítka za hodinu jako Karel Schwarzenberg, a pak mi něco povídejte o mladé generaci!

A když Karel Schwarzenberg na Hradě uspěje, nabízí se pak pro vás meta „Kalousek for premier“...

Ale, bože můj...

Ekonom

26. 1. 2012

Vystoupení premiéra na konferenci Galileo Application Congress v Praze

Dámy a pánové,

je mi ctí vystoupit na dnešní konferenci v rámci jejího úvodního bloku. Chtěl bych poděkovat organizátorům za pozvání a zároveň pogratulovat k výběru tak aktuálního tématu, jakým program Galileo a jeho využití bezesporu je.

Při otevření tohoto kongresu bych se s vámi rád podělil o svůj pohled na kosmické aktivity a satelitní navigační systémy, zejména pak program Galileo a jeho význam pro Českou republiku, Evropu a svět.

Již sama skutečnost, že se tato konference koná v Praze, odráží hluboký a trvalý zájem České republiky o úspěch projektu Galileo a svědčí o perspektivě, kterou v jeho uskutečnění vidí. S netrpělivostí očekáváme spuštění programu v roce 2014, které vnímáme jako nezbytné pro naplnění cílů, které si Unie a členské státy v oblasti družicové satelitní navigace vytkli.

Včasné zprovoznění systému Galileo je třeba vnímat také jako potřebný další krok v tradici evropských, ale rovněž českých kosmických aktivit. Přestože to možná na první pohled není patrné, Česká republika má v oblasti kosmonautiky a kosmických aktivit na co navazovat. Využívání družicových systémů vždy považovala za jedno z klíčových odvětví.

Týmy českých a československých vědců stály na počátku objevování vesmíru, první český kosmonaut vyletěl do vesmíru již koncem 70. let minulého století a Československo a následně Česká republika využívaly řadu vlastních umělých družic a specializované přístroje vlastní výroby. Vedle základního kosmického výzkumu se vědci úspěšně zabývali také vývojem aplikací kosmonautiky, jako je např. kosmická meteorologie.

Výzkum spjatý s vesmírem má rovněž bohatou tradici na českých vysokých školách a ve výzkumných centrech. Stále více se však prosazuje také v soukromých průmyslových institucích, což je přirozený, žádoucí a vládou podporovaný vývoj.

Česká republika se tradičně orientuje na rozvoj těch aktivit, které kosmonautiku využívají, spíše než na samotné provozování kosmonautiky. V tomto duchu proto i nadále usilujeme o těsnější propojení mezi výzkumem a průmyslem a také o rozšíření povědomí o využitelnosti výzkumu v praxi.

Výzkum vesmíru již není výsadou pouze laboratoří výzkumných center a akademických institucí, přestává být něčím vzdáleným a neuchopitelným. Naopak začíná nabízet hmatatelné výsledky pro každodenní užití. Proto je cílem mé vlády rovněž osvěta a snaha motivovat širokou veřejnost a především firmy k hlubšímu zájmu o tuto nesmírně zajímavou oblast skýtající veliký potenciál především pro hospodářský rozvoj.

Projekt Galileo symbolizuje pro Českou republiku i celou EU vstup do nové éry výzkumu a využívání vesmíru. Představuje zcela unikátní nezávislou iniciativu EU, která využívá nejvyspělejší technologie.

Galileo není prvním mezinárodním či evropským projektem v oblasti vesmíru a kosmických aktivit, do kterého je Česká republika zapojena. Může čerpat ze zkušeností, které v minulosti získala coby člen mnoha mezinárodních organizací zabývajících se touto problematikou. Jako příklad mohu uvést Mezinárodní telekomunikační družicovou organizaci INTELSAT či Evropskou telekomunikační družicovou organizaci EUTELSAT.

V roce 2008 se navíc Česká republika stala prvním postkomunistickým státem, který získal členství v Evropské vesmírné agentuře. Česká republika se zapojila do procesu přípravy a vytváření Evropské vesmírné politiky (European Space Policy) a systémů GMES i Galileo, jejichž součinnost aktivně podporuje, jelikož si uvědomuje jejich zásadní význam napříč odvětvími.

Stejně jako ostatní země využívá Česká republika dlouhodobě družicová data ke sledování nejrůznějších jevů, od stavu lesních porostů, monitorování záplav, územního plánování až po tvorbu meteorologických předpovědí.

Často se setkáváme s otázkou, zda EU skutečně v době, kdy relativně obстоjně funguje americký systém GPS, potřebuje vlastní a především velmi nákladný satelitní navigační systém. Tato otázka se pro mnohé stává aktuálnější v současném období ekonomické krize.

Mohl bych zde hovořit o tom, že v dnešní době, tolik pojmenované řadou bezpečnostních hrozob, válečnými konfliktami a teroristickými útoky mířenými na území USA či jejich spojenců, tedy včetně členských států EU, může kdykoliv dojít k přerušení či omezení signálu amerického GPS. Tento systém, který mnozí z nás denně používají, aniž bychom si to uvědomovali, byl totiž vyvinut primárně

pro vojenské účely a vysílání jeho signálu tak může být z bezpečnostních důvodů přerušeno či omezeno.

Naproti tomu od zrodu záměru vybudovat evropský satelitní navigační systém byl v EU kladen důraz, krom bezpečnosti, především na ekonomický potenciál, který takto rozsáhlý projekt přinese pro hospodářský růst a využívání nejvyspělejších technologií. Stručně řečeno, Galileo představuje zcela konkrétní a hmatatelný příspěvek ke zvýšení hospodářské konkurenceschopnosti EU a jejích členských zemí.

Vzhledem k technologickému pokroku a závislosti mnoha odvětví na družicových datech si EU uvědomuje nutnost zajistit si spolehlivý družicový signál, jehož provoz nebude podléhat vývoji politické situace. Bude neustále přístupný pro účely bezpečnostní, komerční, výzkumné, vyhledávací a záchranné apod. Základní služby přitom budou přístupné všem uživatelům, komerční služby budou zpoplatněny a jiné služby budou určeny jen pro autorizované uživatele, jako jsou bezpečnostní složky členských států EU.

Jsem velmi potěšen, že mohu konferenci zaměřenou na Galilea otevřít také proto, že záměr, na němž projekt Galileo stojí, je plně v souladu s klíčovou součástí programu mé vlády. Tou je podpora konkurenceschopnosti, důraz na výzkum a inovace a vysokou přidanou hodnotu. Česká republika přirozeně není kosmickou velmcí. Její ekonomika je založena z valné části na průmyslové výrobě, která se ve stále větší míře zaměřuje na oblasti, v nichž kosmické technologie a aplikace spojené s nimi hrají prim. Ostatně toto téma je také součástí vládní Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti. Kosmické aktivity jsou současně pro Českou republiku výzvou, neboť napomáhají k posunu v před v oblastech, kde máme stále rezervy, například co se týče spolupráce mezi institucemi výzkumu a vývoje a průmyslovou sférou.

Rezervy však vidíme i na úrovni samotné EU. Ta zaostává za USA či Japonskem, pokud jde o průmyslové inovace a technologickou konkurenceschopnost. Včasné spuštění systému Galileo proto nabízí jedinečnou příležitost postavit se tomuto trendu a ukázat, že Unie myslí své deklarované priority, mezi něž oblast inovací a konkurenceschopnosti patří, vážně. Nejde tu pouze o prestiž. Jde tu především o zhodnocení samotného procesu vývoje a budování systému v průmyslových aplikacích, a tím v posílení růstu a zaměstnanosti.

Rád bych připomenul, že významným a symbolickým mezníkem v historii českých kosmických aktivit se stalo nedávné rozhodnutí přemístit sídlo GSA do Prahy. Česká republika si váží této příležitosti a hodlá dostát svým hostitelským povinnostem. Taktéž chce využít potenciál, který tento přesun skytá, pro rozvoj českého podnikání a průmyslu i pro růst evropské konkurenceschopnosti a mezinárodní prestiže. Česká republika bude tak i nadále dělat vše pro to, aby byl program Galileo úspěšně spuštěn co nejdříve a aby našel co nejširší uplatnění.

Dámy a pánové, děkuji Vám za pozornost a těším se na Vaše podnětné prezentace a následující diskuse.

www.vlada.cz

27. 1. 2012

Tisková konference po jednání premiéra P. Nečase a viceprezidenta EK A. Tajaniho

Jan Osúch, mluvčí vlády ČR: Dámy a pánové, přeji vám hezký den. Vítám vás na tiskové konferenci u příležitosti podepsání hostitelské smlouvy projektu Galileo. Vítám zde předsedu vlády České republiky pana Petra Nečase, viceprezidenta Evropské komise pana Antonia Tajaniho, ministra dopravy ČR pana Pavla Dobeše a také výkonného ředitele úřadu GSA, které patří právě navigační systém Galileo, pana Carla des Doridese. Na úvod prosím pana ministra Dobeše a pana ředitele des Doridese, aby slavnostně podepsali hostitelskou smlouvu. Dámy a pánové, dovolte mi, abych vás informoval, že tato hostitelská smlouva upravuje podmínky, na jejichž základě budou agentura a její zaměstnanci v České

republike působit. V souladu s touto smlouvou poskytne vláda České republiky agentuře s jejími zaměstnanci prostory a další podporu, která zajistí úspěšné fungování této agentury v České republice. Děkuji vám, pane ministře, i vám, pane výkonný řediteli, a nyní už prosím předsedu vlády České republiky pana Petra Nečase o úvodní slovo.

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Dobrý den, dámy a pánové. Já jsem velice rád, že právě proběhl podpis příslušné smlouvy. Má pro nás význam dvojí. Za prvé samozřejmě s rozměrem evropské integrace. Přesun agentury řídící systém Galileo do Prahy znamená přítomnost první evropské instituce na území České republiky jako nového členského státu Evropské unie. Vedle toho je tady samozřejmě velmi silný aspekt také technologický, průmyslový a podobně. My jsme přesvědčeni, že rozvoj kosmických technologií je nesmírně podnětnou a inovativní částí průmyslu s velkou perspektivou. Koneckonců Česká republika se jako první nový členský stát Evropské unie stala také členskou zemí Evropské kosmické agentury ESA. My máme svoji tradici výzkumu kosmických technologií. Chci připomenout, že Česká republika dokázala vyvinout i vlastní družice a chceme využít přesunu agentury řídící systém Galileo zde do Prahy také k technologickému rozvoji českého průmyslu, především v oblasti inovací. Konkurenceschopnost je jedním z klíčových imperativů, který má před sebou celá Evropská unie. Je to klíčová výzva pro dlouhodobou perspektivu, a právě kosmické technologie mohou představovat jeden ze základních zdrojů technologických inovací, a také tím pádem zvyšování konkurenceschopnosti a vytváření nových pracovních příležitostí v Evropě. Bereme to tedy jako výzvu, jako příležitost nespokojit se pouze s dobrým pocitem, že zde v Praze máme evropskou instituci, ale také jako výzvu pro nás a pro celou unii dále přispívat k rozvoji kosmických technologií, jako jedné z oblastí, kde skutečně technologický rozvoj je špičkový na hi-tech úrovni a kde se do toho mohou velmi úspěšně zapojit i české firmy a české výzkumné instituce. Je to šance pro nás všechny a my ji chceme využít.

Jan Osúch, mluvčí vlády ČR: Děkuji, pane premiére, a nyní prosím o vyjádření vás, pane evropský komisaři.

Antoni, Tajani, předseda Evropské komise: Vážený pane premiére, vážený pane ministře, paní velvyslankyně. Je pro mě skutečně velkým potěšením, že můžu být zde v Praze dnes a účastnit se podpisu této dohody, která je vyvrcholením dlouhé práce. Je to také vyvrcholením mé osobní práce, protože já jsem přislíbil České republice, že se budu osobně angažovat, že vyvinu všechno svoje úsilí, aby tato agentura mohla mít sídlo právě v Praze. My jsme tuto výzvu vyhráli a dnes začíná nová sezóna, nová éra. Česká republika se tímto také angažuje v dalším vývoji kosmických technologií. Jsem přesvědčen, že politika v oblasti vesmíru je naši budoucností a že bude v samém středu třetí průmyslové revoluce. Abychom se dokázali vypořádat s krizí, tak musíme nejen pracovat na veřejném dluhu, ale především musíme podporovat reálnou ekonomiku, musíme podporovat vnitřní trh, musíme podporovat průmysl a malé a střední podniky. A právě oblast vesmírného výzkumu je velmi důležitá v této oblasti. Veškerá práce v oblasti vývoje vesmírných technologií půjde ruku v ruce s vývojem Galileo a bude to také velká služba pro naše občany. Ve chvíli, kdy Galileo bude zcela operativní, tak ušetříme přibližně 90 miliard eur. My jsme již začali přijímat konkrétní kroky a opatření. Již jsme vyslali v roce 2011 první družice z Francouzské Guayany. Také jsme zorganizovali nové výběrové řízení. Jeho výsledky budou vyhlášeny 2. února a toto výběrové řízení je pro osm nových družic. Máme tedy časový harmonogram a já se také snažím ušetřit co nejvíce finančních prostředků, protože jde o veřejné finanční prostředky. Je potřeba, abychom splnili veškeré závazky, které jsme přijali, a chtěl bych osobně poděkovat panu Folvaizerovi, generálnímu řediteli, za jeho osobní investici pro to, abychom dodrželi harmonogram, který byl nastaven. Také děkuji panu Doridesovi, který je ředitelem agentury a který bude novým občanem Prahy, krásného města. Já jsem Ital, jsme oba Italové a Praha pro nás je velmi šarmantní město, které má obrovské kouzlo pro všechny turisty, nejen z Itálie, ale z celé Evropy. Já jsem také odpovědný za cestovní ruch. Vážený pane ministře, toto je nový začátek dalšího posilování vztahů mezi Evropskou komisí a Českou republikou a její vládou. Chtěl bych také poděkovat panu ministrovi dopravy za jeho investice, za jeho osobní angažmá. Myslím si, že společně můžeme čelit budoucnosti, jít vstříc budoucnosti. Česká republika bude jedním z hlavních aktérů pro další růst a podpoření konkurenceschopnosti Evropské unie. Chtěl bych také velmi poděkovat a ocenit soutěž, která se týkala jména nové družice. Mám pocit, že příští družice bude pojmenována po jednom

mladíkovi, který vyhrál tuto soutěž. Oblast vesmíru a vesmírných technologií by měla být také příležitost pro mladé lidi, aby mohli budovat dobrou budoucnost a prosperitu Evropské unie.

Jan Osúch, mluvčí vlády ČR: Dámy a pánové, nyní je prostor pro vaše otázky. Pokud žádné otázky nejsou, děkuji všem účastníkům tiskové konference. Vám ostatním přeji hezký den.

www.vlada.cz

30. 1. 2012

Tisková konference premiéra Petra Nečase po jednání Evropské rady o fiskální unii

Tiskový mluvčí: Dobrý večer, dámy a pánové, vítám vás na tiskové konferenci po zasedání mimořádné Evropské rady. Vítám zde předsedu vlády ČR pana Petra Nečase, pana státního tajemníka pro EU Vojtěcha Bellinga, pana premiéra bych rád poprosil o shrnutí závěru jednání.

Petr Nečas, předseda vlády: Dobrý den, dámy a pánové, právě skončené jednání Evropské rady se dnes primárně, přestože časově to tomu neodpovídalo, zabývalo především problematikou tzv. fiskálního kompaktu nebo fiskální úmluvy. Jak víte, tento návrh pochází z prosincového jednání Evropské rady, došlo nakonec v prosinci k tomu, že neprojednáváme změnu smlouvy o EU, ale vlastně jdeme cestou mezinárodní smlouvy stojící mimo architekturu unijních zakládacích smluv. Já chci v první řadě zdůraznit, že ČR má velký zájem na stabilitě eurozóny, ekonomická provázanost české ekonomiky s ekonomikou eurozóny je skutečně velmi vysoká, pro malou otevřenou a proexportně orientovanou ekonomiku jako je ekonomika ČR je samozřejmě ekonomické zdraví eurozóny v našem zájmu. Druhou věcí, kterou chci zdůraznit je, že velkou část věcí, které jsou uvedeny v tomto návrhu fiskální úmluvy, má vláda ČR ve svém programovém prohlášení již od léta roku 2010 a hodlá je provádět bez ohledu na to, zda tato fiskální úmluva vznikne, nevznikne, bude uskutečněna, nebude uskutečněna, např. zlaté pravidlo dluhové brzdy, čili to čemu říkáme finanční ústava, je součástí koaliční smlouvy a vládního programového prohlášení. Zrovna tak důraz na rozpočtovou odpovědnost a konsolidaci veřejných financí včetně trajektorie nastavené tak, abychom v roce 2016 dosáhli vyrovnaných rozpočtů, je úkolem vlády ČR pod mým vedením bez ohledu na to, zda podobná mezinárodní smlouva je nebo není uzavřena. Je zde však nicméně několik aspektů, já musím říci, že tady je nezbytné zdůraznit, že v případě podpisu této mezinárodní smlouvy u členské země, která přistoupí k eurozóně, tak okamžikem vstupu se pro něj stane právně závazná, přitom jak i dnes konstatoval při jednání Evropské rady její prezident Herman van Rompuy, přistoupením k euru dochází k poměrně masivnímu přesunu kompetencí z národní úrovně na úroveň nadnárodní, z tohoto pohledu tento text smlouvy ČR nic nového nebo nic přísnosného nepřináší, vyjma kroků, které si uložila sama, tzn. finanční ústavu a rozpočtovou odpovědnost a konsolidaci veřejných financí, nepřináší žádný politický benefit. My jsme velmi usilovali o to, aby země, které jsou v podstatě zeměmi, které se zavázaly přistoupit do eurozóny, jsou tedy, abych použil toho termínu, členy eurozóny s derogací, tak aby měly účast na eurosummitech a aby ji měly bez nějakého omezení na konkrétní téma, ale také za rovnoprávných podmínek z hlediska účasti, ne z hlediska hlasování, samozřejmě, jako členské země eurozóny, tzn. nikoliv až v okamžiku, kdy tuto mezinárodní smlouvu ratifikují. Musím říci, že proti původnímu návrhu, který tady byl ještě z minulého týdne a který byl projednáván v uplynulých dnech, došlo tady k jistému pozitivnímu pokroku, tzn. v podstatě došlo k rozšíření těch možností nikoliv pouze z jednoho eurosummitu, když to velmi zjednoduší, ročně na více možností, na druhou stranu, já musím říci, že tento posun považuji za nedostatečný a od země, jako je ČR, tzn. země, která se chová a chce chovat rozpočtově zodpovědně, chce přijímat protidluhovou brzdu, je připravena poskytnout půjčku MMF ve prospěch eurozóny, tak pozorovatelský statut na pravidelných jednáních eurosummitu podle mého názoru náleží a sluší, nebyli jsme v tomto požadavku sami, nicméně, jak jsem již řekl, ten pokrok, který byl v dohodnuté změně tady dohodnut, tak já nepovažuji za dostatečný a v podstatě ten výklad je tam hodně gumový. Zrovna tak považuji za, bohužel, za trochu špatné, že malá váha v této smlouvě je dána otázce dluhového kritéria. Musím říci, že se poměrně hodně tady řeší otázka deficitu, ale chtěl bych

zdůraznit, že současná krize eurozóny je primárně dluhovou krizí, tzn. to dluhové kritérium, byť se podařilo dosáhnout jisté změny v článku 4 této smlouvy, tak podle mého názoru je zde ošetřeno velmi slabě a i podle mého názoru je to dokonce krok zpět v porovnání např. se six-packem, tedy vlastně normami, které jsou v této věci připraveny. Další věcí, kterou považuji za důležité zmínit je, že i vláda ČR ví a počítá s tím, že předseda vlády nepodepíše tuto smlouvu, pokud nebude dosažena vládní shoda na ratifikační proceduře, v této věci panují rozporuplné názory, dokonce jdoucí až do toho bodu, jako kdyby se jednalo o ratifikaci smlouvy typu mezinárodní dohody o velrybářství nebo dvojího zdanění s Paraguají, což je stejná tedy ratifikační procedura u tak významné smlouvy, u které mimo vší pochybnost dochází k přesunu kompetencí na nadnárodní orgány, tak to je velmi těžko tedy akceptovatelné. Já chci také zdůraznit to, že i podle Ústavy ČR potřebuje předseda vlády pro podpis podobné smlouvy, tedy smlouvy prezidentského typu, byť je to s kontrasignací předsedy vlády, tak přesto zmocnění prezidenta republiky a navíc součástí ratifikačního procesu je i podpis prezidenta republiky, tedy věc, kterou pan prezident i veřejně deklaroval, i v oficiálním dopise mě jako předsedovi vlády, že svůj ratifikační podpis pod tuto smlouvu, a to tedy pan prezident poslal v době, kdy ještě nebylo známo znění této smlouvy, nepřipojí. Já považuji za nesmírně důležitou následující tezi, tzn. že jak z důvodu obsahových, tak z důvodů nejasností v ratifikační proceduře jsem nemohl vyjádřit souhlas s touto dohodou, s tím že ale považuji za nesmírně klíčové, že se podařilo dosáhnout změny v článku 15 této smlouvy, tzn. je možné k této smlouvě přistoupit kdykoliv v budoucnosti bez toho, aby byla nějaká přijímací procedura, nějaké podávání přihlášek, nějaké hlasování o vstupu apod., čili tato smlouvy má inklinativní charakter, zůstává otevřená kdykoliv pro budoucnost. Co se týče dalšího důležitého bodu, který se týkal prohlášení k růstu a zaměstnanosti, tady nezbývá než konstatovat, že klíčovým řešením stávajících ekonomických problémů EU je samozřejmě zvýšení její konkurenceschopnosti, že je to jediná cesta, jak mít trvale udržitelné a nedeficitní rozpočtování a z tohoto pohledu klíčové věci jsou věci jako dokončení vnitřního trhu, aby byl skutečně funkční a operabilní, aby se týkal všech sektorů, včetně oblasti služeb, a aby samozřejmě byly uvolněny podmínky i pro podnikání, a také samozřejmě aby touto cestou byly i vytvářeny předpoklady pro programy pracovních míst. Zvláštní pozornost této oblasti věnovala dnes Evropská rada, problematice zaměstnanosti a nezaměstnanosti mladých lidí, tady bych chtěl připomenout, že z hlediska tohoto parametru ČR patří mezi nejlepší země v rámci EU, míra nezaměstnanosti mladých lidí do 25 let, jakkoli nás nemůže uspokojovat, naši zemi, tak je 6. nejnižší v rámci celé EU, čili zpružení trhu práce se v této oblasti projevilo velmi pozitivně. My také vítáme, že byly zohledněny některé naše požadavky, které se týkají posílení kapitálu Evropské investiční banky za účelem pomoci malým a středním podnikům a celkově vzato toto prohlášení k růstu a zaměstnanosti představuje kompromis, který my můžeme akceptovat. Bude nicméně záviset především na jednotlivých členských zemích, jak tato opatření ve své vlastní ekonomické politice budou provádět u nich doma, tady se skutečně může vytvořit jenom nějaký evropský rámec, ale není to tedy věc, kterou bude uskutečňovat EU, ale jednotlivé členské země.

Tiskový mluvčí: Děkuji, poprosím o vaše dotazy.

Český rozhlas: Pane premiére, co by pro nás bylo jako maximum možného ohledně té účasti na summitech eurozóny, abychom přistoupili k této smlouvě. My bychom chtěli být na všech summitech?

Petr Nečas, předseda vlády: Já si myslím, že pozorovatelský statut na všech summitech po podepsání této smlouvy bych nepovažoval u země, která má závazek přistoupit k eurozóně, přispívá finančně na stabilitu eurozóny a podepsala tuto smlouvu, za nějak přehnaný nebo chcete-li nemravný požadavek, samozřejmě nikoli s právem rozhodovat, to samozřejmě nikoliv, to až po vstupu do eurozóny, nicméně účast na těchto jednáních, kdy každé rozhodnutí eurozóny má na nás dopad a my jsme vlastně vázáni touto smlouvou pro futuro po přistoupení k eurozóně, tak podle mého názoru je požadavek oprávněný.

Lidové noviny: Dobrý den, a znamená to tedy, že se můžeme připojit v budoucnosti nebo to je naprostě vyloučené, protože ten text té smlouvy se vlastně nezmění?

Petr Nečas, předseda vlády: Ten text té smlouvy se nezmění, nicméně její článek 15, tedy se podařilo, a musím říct speciálně ČR, v průběhu toho vyjednávání a především v pátek na jednání tzv. šerpů, změnit, tak umožňuje vlastně přistoupení kterékoli členské země EU k této smlouvě.

Lidové noviny: Když teď s tím nesouhlasíme, tak potom když to bude stejný ten text smlouvy, tak s tím souhlasit budeme?

Petr Nečas, předseda vlády: Já jsem vyjádřil dnes nesouhlas, že podle mého názoru ten pokrok byl nedostatečný, ale to nezabráňuje kdykoliv v budoucnosti, s prominutím se skřípěním zubů, toto přesto akceptovat.

Právo: Vy jste tady přednesl námitky proti tomu, že bychom nyní nebyli plně začleněni nebo se účastnili těch jednání eurozóny, ale teď vlastně nebudeme vůbec, není tohleto větší rána pro ČR než...

Petr Nečas, předseda vlády: Není to větší rána, protože stejně ta ustanovení jsou taková, že nečlenským zemím eurozóny bude umožněna tato účast na některých summitech eurozóny a tady si ještě počkáme, jaká bude vlastně praxe, budeme mít možnost to vidět, umožněna až po ratifikaci této smlouvy, takže i tak, když to řeknu velmi zjednodušeně a teď velmi polopatě, tak vzhledem k postoji pana prezidenta by stejně, i kdyby to český premiér podepsal dnes a zítra to odsouhlasily obě dvě komory, tak ratifikační proces minimálně do března příštího roku nebude stejně ukončen, čili ČR by stejně zůstávala mimo jednací místnost i podle tohoto návrhu tak, jak byl dnes schválen.

Česká televize: Dobrý večer, pane premiére, jak slovenská premiérka Radičová, tak švédský premiér Rindsfeld, oba mluví o tom, že nejde o přesun kompetencí z národní na evropskou úroveň, vy naopak říkáte, že je to masivní úroveň přesunu kompetencí, jak vy sám si vysvětlujete tyto rozlišné výklady a zcela odlišné postoje jiných premiérů?

Petr Nečas, předseda vlády: Rozdílnými právními názory, to je přece běžné, jinak by vůbec neexistovala tato civilizace, když by neexistovaly rozdílné právní názory, prostě tento názor, který sdílím já, zase na druhou stranu celá řada jiných členských zemí také sdílí, my jsme pečlivě monitorovali celý vyjednávací proces a nejsme sami, kdo si to myslí. Mimochodem já bych dodal jeden příklad a to je příklad článku 7. Článek 7 je přece klasickým případem, kdy v případě projednávání postojů, respektive sankcí v rámci procedury překročení v Radě EU, tak stačí v podstatě dostatečná kvalifikovaná většina, která přistoupí na návrh komise, v tomto případě stačí součet vážených hlasů, které má Německo a Francie, ostatní státy jsou podle tohoto návrhu vázány hlasovat v Radě EU pro návrh komise. Když to řeknu uplně zjednodušeně, ministr české vlády, který přijíždí s jednomyslným názorem české vlády u něčeho hlasovat ne, tak by byl vázán tím, že se dohodne francouzská a německá vláda s Evropskou komisí hlasovat ano, tak by byl podle této smlouvy, je vázán hlasovat ano, přestože názor české vlády je jiný a vice versa, čili to je podle mě masivní přesun kompetencí např. tady v tomto hlasovacím kartelu.

ČTK: Já bych si to chtěl ujasnit, dokud tedy se nezmění podmínky pro účast na summitech eurozóny, tak ČR se k tomu nepřipojí?

Petr Nečas, předseda vlády: Ne, já jsem vyjádřil názor, že tento posun v účasti nečlenských zemí eurozóny na eurosummitech je nedostatečný, já jsem s tím dnes nemohl vyjádřit souhlas, ale to nevylučuje kdykoli pro budoucnost a už jsem to tedy řekl, se skřípěním zubů, to přesto přijmout.

TV Nova: Dobrý večer, pane premiére, je to tak, že v případě, že se staneme zemí eurozóny, bychom s touhle smlouvou neměli problémy?

Petr Nečas, předseda vlády: Tak já to řeknu jinak, v podstatě podmínkou přistoupení k eurozóně je schválení ratifikace této smlouvy, ano, chce-li být někdo v eurozóně, tak musí přistoupit k této smlouvě.

Dotaz: Could You just explain to the non-czech speakers what would take over Czech Republic to sign the treaty?

Petr Nečas, předseda vlády: Já se fakt omlouvám, ale to teď mám všechno opakovat v angličtině?

Tiskový mluvčí: Let's speak through the interpreter. Jen jestli chcete, tak to krátce sumarizujte v češtině, ať to pak můžeme přeložit.

Petr Nečas, předseda vlády: Dobře. My máme 3 základní výhrady. První, že je limitovaná účast nečlenských zemí eurozóny, které nicméně chtejí k euru přistoupit a podepíši tuto smlouvu, na summitech eurozóny. My jsme přesvědčeni, že za situace, kdy podepíšeme tuto smlouvu a za situace, kdy např. finančně přispíváme k půjčce MMF, tak by ta účast s pozorovatelským statusem měla být zajištěna. Druhým důvodem je to, že v návrhu této fiskální úmluvy se podle našeho názoru věnuje malá pozornost a malý důraz na tzv. dluhové kritérium, současná krize eurozóny je primárně dluhovou krizí. A třetím důvodem je ratifikační procedura, která je v ČR nejenom komplikovaná, ale v podstatě v tuto chvíli velmi nejasná u podobného dokumentu a neexistuje na ní širší politická shoda včetně shody s prezidentem republiky. Nicméně v pátek se podařilo dosáhnout dohody o novém znění článku 15, který umožňuje vlastně inkluzivní charakter, tzn. vlastně možnost nečlenské zemi eurozóny se kdykoli v budoucnosti bez jakýchkoli podmínek k této smlouvě připojit a podepsat ji.

Šupová: Co se tedy teď bude dít?

Petr Nečas, předseda vlády: No teď pojedeme na letiště a poletíme do Prahy (smích).

Šupová: Ted' se tím tedy nebudeme zabývat tou smlouvou nebo bude se tím zabývat parlament nebo jenom vláda?

Petr Nečas, předseda vlády: Bude se tím určitě zabývat vláda, budou se tím určitě zabývat parlamentní výbory v obou komorách, to považuji za samozřejmé. A ten další postup vyplýne z těchto následných jednání.

Macek: Já ještě, četl jsem teď o vystoupení prezidenta Sarkozyho, který tvrdil, že jste na schůzce mezi šéfy států uváděl, že důvodem pro nepřijetí smlouvy jsou koncepční problémy v ČR, tady uvádíte teda praktické problémy v integraci...

Petr Nečas, předseda vlády: To je synonymum toho, že není dohoda, politický konsensus, a není ani jasné, jaká má být ratifikační procedura, jestli to má být podle článku 10 nebo podle článku 10 a) Ústavy o zmocnění prezidenta, ano, to je v podstatě,...

Macek: Jasné, to já chápu, ale toto jste uvedl na jednání šéfů vlád, tak chápu, že asi toto je hlavní důvod a že ty další důvody, tzn., že nám nevyhovuje slabý statut na summitech eurozóny, jsou spíš vedlejší?

Petr Nečas, předseda vlády: Ne, ne, ne, já to tak nevidím, já jsem uvedl všechny 3 důvody, které jsem uvedl tady, dokonce v tomto pořadí, tzn. já dokonce bych řekl v pořadí důležitosti, nicméně vycházím z toho, že jako kdyby nepřekročitelný důvod je, že pokud nenalezneme širší politickou shodu nad způsobem ratifikace, tak vlastně ta smlouva je tím pádem velmi těžko akceptovatelná. Musím říci, že jako předseda vlády těžko mohu přijmout situaci, kdy bych se podepsal pod dokument a nebyl schopný dát alespoň minimální politickou garanci, že ten dokument bude ratifikován, takový politický alibista nejsem. Jestliže nebudu mít alespoň minimální jistotu, že bude ratifikován a to ústavně konformní cestou, žádným znásilňováním ústavy, žádným podvodem na občanech a na voličích, tak pokud nebude tato věc zřejmá nebo zřetelnější, tak bych považoval za politický alibismus podepsat smlouvu, a pak se jenom dívat, jak dopadne nebo nedopadne ratifikace. To bych považoval i vůči partnerům v EU za velmi neseriózní přístup.

www.vlada.cz

31. 1. 2012

Brífink premiéra Petra Nečase k fiskální úmluvě

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Dobrý den, dámy a pánové. Od včerejších pozdních večerních hodin se i v českém politickém i veřejném prostoru rozběhla debata o včerejších jednáních Evropské rady na téma fiskální úmluvy. Vyjadřovala se k tomu celá řada politiků. Já jsem celou řadou z vás tázán na komentáře k jednotlivým názorům, výrokům, komentářům a podobně. Chci zdůraznit, že nemá význam komentovat v podstatě stranické pozice té nebo oné politické strany, které byly dopředu

odhadnutelné. Na druhé straně nemohu se nevyjádřit k výrokům především pana Karla Schwarzenberga. Musím říci, že jeho výroky považuji za mimořádně nepovedené, mimořádně nepromyšlené, mimořádně neprofesionální a kdyby se nejednalo o muže zralého věku, označil bych je za projev mladické nerozvážnosti. Chci říci, že proto mám svým způsobem pochopení, podobně hloupě se jednou za čas vyjádří každý z nás a stane se mu to, z tohoto pohledu bych byl tolerantní. Nicméně vzhledem k tomu, že vezmu-li v potaz i jeho nedávné velmi nepovedené interview v německých novinách Spiegel, ve kterých úplně zbytečně jakýmsi způsobem, musím říci, po diplomatické rovině znepříjemnil česko-německou relaci, tak pokud by se podobné výroky měly stávat standardem z úst českého ministra zahraničí, tak musím říci, že by tady skutečně rostl velmi vážný problém. Speciálně ministr zahraničí by měl své výroky velmi zvažovat, měl by o nich velmi přemýšlet. To nejsou výroky z vesnické tancovačky někde v Čimelicích, to jsou velmi závažné věci, které mohou ovlivnit nejenom vnitrostátní politickou situaci, ale i mezinárodní vztahy. Chci zdůraznit, že jsem včera na jednání Evropské rady postupoval přesně v souladu s mandátem, který mi dala vláda a s rámcovou pozicí z 18. ledna, kterou schválila vláda všemi svými přítomnými členy, včetně ministrů za TOP 09, to chci zdůraznit. Od této rámcové pozice a od tohoto mandátu jsem se neodchylil o jeden jediný milimetr. Chci spíše položit otázku, nakolik se od něj tedy odchylují někteří jiní ministři, a musím říci, že v poslední době vždy s velkými rozpaky sleduji zápisu a informace z Rady pro všeobecné záležitosti, což je orgán Evropské unie, který vždy připravuje jednání Evropské rady za účasti zpravidla ministrů zahraničí nebo ministrů pro evropské záležitosti. V českém případě za účasti českého ministra zahraničí. S jistými rozpaky jako předseda vlády přijímám to, že se opakovaně a opakovaně těmito radami pro všeobecné záležitosti, kde se má bojovat za Českou republiku, český pan ministr promlví. Myslím si, že to není ta správná taktika. Mimochodem jednání Rady pro všeobecné záležitosti probíhalo i v pátek před jednáním Evropské rady. Pan ministr zahraničí měl dostatečný prostor řadu věcí dojednat, neučinil tak, nedojednal vůbec nic. To co se podařilo pozitivně posunout v této smlouvě, dojednal až ve večerních hodinách můj vyjednávací tým v čele se státním tajemníkem panem Bellingem. Například to, že tato fiskální úmluva jako mezinárodní smlouva zůstane trvale otevřena pro všechny členské země Evropské unie. To znamená kdykoliv v budoucnosti, bez jakýchkoliv problémů, pouhým podpisem a ratifikací, může kterákoliv členská země Evropské unie k této smlouvě přistoupit. To byl výsledek vyjednávání těch, kteří vyjednávat chtěli a kteří skutečně pro to něco udělali. Zaznamenal jsem také, že pan ministr se tím chce zabývat až po svém návratu ze zahraničí. Já musím říci, že my velmi stojíme o českého ministra zahraničí, nikoliv o českého ministra v zahraničí. Vláda České republiky se bude této věci věnovat ve středu. To, že někdo někde cestuje prostě je jeho problém, nikoliv problém vlády České republiky a musím z tohoto pohledu říci, že očekávám, že pan ministr zahraničí se skutečně místo prostorekých komentářů bude více věnovat svému úřadu. Mimochodem dnes jsem měl pracovní snídani s vedením Svazu průmyslu a dopravy ČR a Hospodářskou komorou ČR na téma českého exportu. Jednomyslně, jednohlasně a unisono ze strany představitelů českého podnikatelského sektoru zaznávaly stížnosti a stesky na nefunkčnost ministerstva zahraničí v oblasti podpory exportu. Jednoznačně zástupci českých podnikatelů hodnotí působení ministerstva zahraničí v této věci velmi negativně, jsou velmi nespokojeni a já budu rád, když se pan ministr zahraničí bude skutečně věnovat svému ministerstvu včetně klíčového úkolu a to je podpora exportu.

Jan Osúch, mluvčí vlády ČR: Dámy a páновé, prostor pro otázky. Vladimír Keblůšek, Česká televize.

Česká televize, Vladimír Keblůšek: Já jsem se chtěl zeptat, budete chtít třeba mluvit s Karlem Schwarzenbergem? Pozvete si ho po té kritice, která tady teď zazněla? Budete to chtít s ním probrat jako vlastně jeho nadřízený nebo šéf vlády? A druhá otázka je, jestli byste mohl tedy objasnit, co v té smlouvě všechno zůstalo a co z ní vypadlo, protože jsou určité nejasnosti o těch 60 % HDP a podobně. Děkuji.

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Tak abych probíral všech 16 článků této smlouvy, to doufám ode mě neočekáváte. Je to tuším osm nebo devět stran normovaného textu formátu A4. Předpokládám, že tento text dáme k dispozici. On by měl být k dispozici v angličtině, takže každý si ho může naleznout. My samozřejmě pořídíme neautorizovaný překlad. Ten bude potřeba i pro vnitropolitickou politickou debatu. Já musím říci, že co se týče dluhového kritéria, tak to je velmi slabé v této smlouvě. To je jeden z důvodů, proč já k ní mám velké výhrady a proč jsem nebyl připraven ji i podepsat. Chci také

zdůraznit, že vláda zná a věděla mé stanovisko, že v případě, že nebude dosaženo dohody na způsobu ratifikace, že český premiér, to znamená já, nepodepíši tuto smlouvu. Toto vláda zná, věděla to, věděl to každý člen vlády a bylo to projednáváno jak na jednání vlády 18. ledna, tak 25. ledna. Já se samozřejmě s panem ministrem rád sejdu, ale základ je skutečně, abych ho v prvé řadě zastihl tedy na území České republiky. A základem je samozřejmě, aby on skutečně velmi vážil svá slova.

ČTK, Jakub Dospiva: Pane premiére, když jste schvalovali tu půjčku Mezinárodnímu měnovému fondu, tak jste hovořil o symbolickém významu, o tom že je dobré být součástí té zdravé části stáda EU. Ten včerejší výsledek rady, nebo to co se tam stalo, také vyslalo nějaký signál o České republice?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Já myslím, že žádný dramatický signál nevyslal. Mimochodem bude možná velmi zajímavé sledovat v březnu, které země skutečně reálně na začátku března na Evropské radě, skutečně reálně podepíší tuto smlouvu a které nikoliv. Navíc znova opakuji i na základě jednání vyjednávacího týmu v pátek ve večerních hodinách se podařilo prosadit, že tato smlouva zůstane trvale otevřena pro kohokoliv, pro jakoukoliv třeba příští vládu, která může kdykoliv přistoupit. A protože ustanovení této smlouvy jsou závazná pro signatáře, kteří nejsou členy eurozóny až okamžikem přistoupení k eurozóně. Čili z tohoto pohledu tam z toho neplyne pro Českou republiku prakticky vůbec nic. To, že my se odmítáme automaticky podřídit té logice, kterou někteří uplatnili, kterou trošku tak známe z období před více než 22 lety, všichni to známe – podepiš, ostatní také podepsali. No tak mi na tuto logiku prostě nepřistupujeme. Děkuji, hezký den.

www.vlada.cz

31. 1. 2012

Rozhovor s Miroslavem Kalouskem, ministrem financí.

Momentální český postoj ke smlouvě mě velmi mrzí, říká ministr financí

Jan POKORNÝ, moderátor

Česká republika zatím odmítá podepsat mezivládní dohodu o zpřísňení rozpočtových pravidel v zemích Evropské unie. Podle premiéra Nečase to prý ale nemusí být natrvalo. Ke smlouvě bude možné možná přistoupit později. Podepisovat se totiž má až v březnu. V Ranním interview teď vítám ministra financí a místopředsedu TOP 09 Miroslava Kalouska. Dobrý den, pane ministře.

Miroslav KALOUSEK, ministr financí, místopředseda strany /TOP 09/
Dobré ráno, děkuji za pozvání.

Jan POKORNÝ, moderátor

Na titulní stránce dnešních Lidových novin je titulek "Nečas: Řekl jsem jasné ne." Jako ministr financí říkáte Nečasovu jasněmu ne jasné ano?

Miroslav KALOUSEK, ministr financí, místopředseda strany /TOP 09/

Přiznám se, že zcela jasněmu ne říkám zcela jasné ne. Já jsem hluboce přesvědčen, že Česká republika má k té smlouvě přistoupit a zcela jistě nad definitivním textem vláda povede diskusi ve vládě, minimálně tedy ministři za TOP 09. Ale pevně doufám, že se k tomu přikloníme všichni, že rozhodneme dát mandát premiérovi, aby v březnu tu smlouvu podepsal. Pokládal bych poměrně za nešťastné, kdyby se tak nestalo.

Jan POKORNÝ, moderátor

On před cestou na tento summit dostal Petr Nečas od vlády také nějaký mandát, který podle toho, jak to tam vypadalo, bychom mohli nazvat spíš váhavý?

Miroslav KALOUSEK, ministr financí, místopředseda strany /TOP 09/

Ano, já se přiznám, že k tomu mandátu jsme se zdrželi. Nicméně byl to mandát k vyjednávání. A ten text ještě během toho šestihodinového jednání doznal zcela určitě nějakých změn. Já ty podrobnosti, ten definitivní text nemám před sebou. Myslím si, že by o něm měla jednat vláda, že by o ně měly jednat zahraniční výbory jak ve sněmovně, tak v Senátu. A že by Česká republika v březnu na březnovém summitu, kdy to koneckonců budou všichni podepisovat, protože včera ještě nebylo možné podepsat definitivní text, to byla jenom dekorace premiérů, a tak že v březnu Česká republika svůj podpis připojí. Doufám tedy.

Jan POKORNÝ, moderátor

Omlouvám se za lapidárnost otázky. Ale co když ne?

Miroslav KALOUSEK, ministr financí, místopředseda strany /TOP 09/

Pokud ne, tak prostě budou v Evropě dva ostrov, jeden, jedno bývalé impérium a jedna Česká republika ve středu Evropy. My na rozdíl od Británie nejsme bývalé impérium a nemáme styky s finančními vazbami do celého světa. Myslím si, že to bude velmi špatně. A hlavně nechápu ten důvod. Tady zaznívá celá řada argumentů o tom, jak bychom odevzdali suverenitu a pravomoci. A prosím, podíváme-li se na ten text, tak jediné suverénní pravomoci, o které bychom přišli, jsou suverénní pravomoci chovat se finančně nezodpovědně. To jsou jediné pravomoci. Pokud se budeme chovat finančně zodpovědně, a to si chceme dát sami do své vlastní ústavy, takže pokud se budeme chovat podle toho, co si chceme dát sami do ústavy, tak nám nehrozí, že by byly spuštěny sankční mechanismy té smlouvy a že by byly jakkoliv omezeny naše pravomoci.

Jan POKORNÝ, moderátor

Jestli jsem, promiňte, jestli jsem dobře rozuměl Petru Nečasovi, tak on právě tímhle argumentuje, že tahle smlouva nic nového nepřináší, protože máme svou brzdu, díky které si v případě potřeby poradíme s nějakým rozpočtovým deficitem.

Miroslav KALOUSEK, ministr financí, místopředseda strany /TOP 09/

Ano, v České republice. Nicméně to, co se dnes děje na světových trzích, je prostě krize důvěry, krize důvěry k tomu, že se bude eurozóna, protože dominantně jde o eurozónu, ostatní země se k tomu připojují jako budoucí potenciální vstupující do eurozóny. To znamená krize důvěry. Eurozóna se bude chovat finančně zodpovědně. Závazná mezinárodní smlouva, kde se k tomu jednotlivé státy závazí a souhlasí s tím, že podstoupí sankci, když se tak chovat nebudou, je jasné signál k trhu, že se to s finanční disciplínou myslí vážně. A není jediný důvod, proč by Česká republika se neměla k takovému to závazku, řekněme závazku důvěry, připojit. Neznám žádný důvod.

Jan POKORNÝ, moderátor

Podle té dohody primární rozpočtové schodky, které se počítají bez splátek dluhu, nesmějí během hospodářského cyklu přesáhnout, tuším, půl procenta hrubého domácího produktu. Na tohle by eventuálně stačila naše národní brzda?

Miroslav KALOUSEK, ministr financí, místopředseda strany /TOP 09/

Ano, já tedy upřímně řečeno, mě mrzí, že je tam jenom ta, že tam je pouze to deficitní kritérium. Já jsem hluboce přesvědčen, a v tom jsem byl s premiérem za jedno, že do článku číslo 7 patří i dluhové

kritérium. Je mi líto, že tam není, protože řešíme dluhovou krizi. Pokud je tu dluhová krize, má být řešeno i dluhové kritérium. To znamená, do naší ústavy budeme přísnější, tam to dluhové kritérium zcela jistě zapracujeme.

Jan POKORNÝ, moderátor

Pane ministře, jste politik mocný slova. Charakterizujte závěrem, prosím, co nejvíce zřejmě ten momentální český postoj ke smlouvě o rozpočtové kázni.

Miroslav KALOUSEK, ministr financí, místopředseda strany /TOP 09/

Ten postoj mě velmi mrzí, protože zamítá českou politiku, je to naše jasné, nekompromisní, principiální možná. A tomu vůbec nikdo nerozumí. Všichni rozumějí ano, nebo ne, ale tomuto postoji nerozumí vůbec nikdo.

Jan POKORNÝ, moderátor

Říká ministr financí Miroslav Kalousek v Ranním interview. Děkuju za rozhovor, hezký den, na slyšenou.

Miroslav KALOUSEK, ministr financí, místopředseda strany /TOP 09/

Hezký den.

ČRo 1 – Radiožurnál

únor 2012

2. 2. 2012

Premiér P. Nečas pro LN: Máme "luxus" svobodné volby

Česká republika na pondělním summitu EU odmítla přistoupit ke Smlouvě o rozpočtové unii. Předseda vlády Petr Nečas vysvětluje v článku pro Lidové noviny důvody českého postoje.

Je načase, abychom se začali zabývat otázkou, jakou podobu Evropské unie si přejeme a co od ní očekáváme. Zdá se mi však, že u nás na takovou debatu není nikdo připraven. Některé politické strany sice hlasitě navenek deklarují, že naše budoucnost je jen v jejím silném "jádru", ale méně zřetelná je představa, jak si vlastně toto "jádro" představují.

Evropská unie není žádným monolitickým celkem se stejnými zájmy a touhou po stejně míře integrace. Není například nezbytné nutit státy s liberálním modelem ekonomiky k jeho opuštění, pokud se tento model u nich ukázal jako únosný a udržitelný. Některé země mají hospodářství orientované na export, jiné táhnou ekonomiku domácí poptávkou. Každá proto bude proto mít v Evropské unii svoje specifické zájmy.

Právě proto je logické, že jednotlivé země mají zájem na různé míře nadnárodní spolupráce a v různých oblastech. Některé upřednostňují kompletní sjednocení daňových, penzijních i právních systémů, jiné usilují o větší spolupráci v zahraniční politice a jiné zase zdůrazňují spíše liberalizaci obchodu. Proto také volí různou míru integrace. Některé státy jsou členem měnové unie, jiné nikoli. Některé se účastní schengenské spolupráce, jiné ne. A tak bych mohl pokračovat dále. Zkrátka, každý si – tak jako z jídelního lístku – vybírá, čeho se bude účastnit a rozhodně neplatí, že vždy musíme sníst celé menu.

Zvláště pokud nejsme pod časovým tlakem a můžeme se kdykoliv rozhodnout, že si dáme ještě další chod, pokud to uznáme za vhodné. Zachraňme vnitřní trh a otevřenost Evropy!

Jakkoli by měl mít každý právo zvolit vyhovující míru integrace, musí existovat společný základ. Tím je vnitřní trh Evropské unie, na jehož principu integrace od počátku stojí. V posledních letech se v návalu stále nových plánů, strategií a paktů na tento základ stále více zapomíná. Šedesát procent trhu se službami stále není liberalizováno. Digitální jednotný trh je roky pouhou ideou. V mnoha sektorech stále bují tvrdé ochraňanství. Důvod je prostý: strach některých evropských států své trhy otevřít konkurenceschopnějším službám třeba právě z České republiky. Přitom právě funkční vnitřní trh je pro nás naprostou prioritou! Ekonomicky nám přinese mnohem více, než všechny vznosné plány hospodářské centralizace.

Bohužel se zdá, že namísto rozvoje vnitřního trhu se do Evropy vrací duch protekcionismu. To platí nejen uvnitř Unie, ale i v jejím vztahu vůči světu. Zatímco zbytek světa se vzájemně otevírá a čile obchoduje, mnozí evropští státníci se zjevně inspirují severokorejskou teorií "chu-čche". Nejraději by Evropu izolovali jako celek od zbytku světové ekonomiky a učinili jí zcela soběstačnou, žijící pouze z vlastní nabídky a poptávky. Není divu, že Evropská unie stále více rezignuje na svou přítomnost na asijských trzích a ekonomických summitech. Že ponechává místo Spojeným státům a Rusku a sama se uzavírá do sebe.

Tento přístup je jistě prospěšný pro státy, které nejsou závislé na exportu a mají vždy jistotu, že jejich hospodářství bude žít z domácí poptávky. Pro Českou republiku, naprosto závislou na vývozu, je to však zničující strategie. Naším cílem naopak musí být podpora exportu i mimo Evropskou unii, do klíčových světových ekonomik.

Naším zájmem je stabilní eurozóna. Je samozřejmě jasné, že v tuto chvíli se Evropská unie musí zabývat krizovým managementem. I když jsme dluhovou krizi nezavinili, a to ani nepřímo – tedy vytvořením eurozóny v současné, zjevně nefunkční podobě, musíme mít zájem na jejím vyřešení. Koneckonců jsme na stabilitě eura závislí.

Jestliže si každý stát může zvolit míru integrace, platí také, že musí nést všechny související důsledky svého rozhodnutí. Pokud chce někdo vstupovat do měnové unie, musí počítat s tím, že měnová unie může fungovat jen jako federální celek. V současnosti nemá eurozóna na vybranou: buď se rozpadne (což si jistě nikdo nemůže vážně přát) nebo se posune směrem k federálnímu ekonomickému útvaru.

Smlouva o rozpočtové unii je zásadním krokem na této cestě. Státy se jí vzdávají práva na svobodné hlasování v Evropské unii v podstatných tématech týkajících se rozpočtu a zbavují se tím části své suverenity.

Zavazují se podávat i proti své vůli žaloby na jiné státy. Zavazují se společně koordinovat své další zadlužování. To jsou všemílové kroky směrem k federalizaci eurozóny.

Absurdní kritéria fiskální odpovědnosti Ovšem otázkou je, zda samotná ekonomická podstata nové rozpočtové smlouvy odpovídá tak výrazné rezignaci na vlastní svrchovaná práva. A zde bohužel platí, že nikoli. Pokud již státy rezignují na svobodu hlasovat dle vlastního uvážení, proč jen tam, kde je překračován nadmerný schodek, ale nikoli tam, kde je překročen celkový limit dluhu 60 procent HDP? Není to absurdní? Vždyť jádrem problému nejsou samotné schodky (jakkoli k němu vedou), ale celková výše zadlužení společně s nedostatečnou výkonností ekonomiky! Tento problém smlouva vůbec neřeší. Kritéria, která nastavuje, zůstávají dokonce daleko za rámcem toho, co bylo již dříve v Unii schváleno a dohodnuto. Ponechávám také stranou, že smlouva se zabývá jen fiskálními restrikcemi. Ty jsou sice nutné, ale zdaleka ne dostačující. Potřebná jsou především opatření

podporující růst a konkurenceschopnost, a na ta se zapomíná. Verbální deklarace přijatá na Evropské radě byla v tomto směru jen plácnutím do vody.

Dohodnutá rozpočtová smlouva je tedy zásadním krokem k federalizaci z hlediska svých procedur, ale současně vůbec neřeší skutečnou podstatu současných problémů. To je bohužel asi nejhorší z možných kombinací, které se nabízely. Přesto zcela chápu státy eurozóny, že ji nakonec odsouhlasily. Státy, které platí na ty druhé v nekonečných záchranných balíčcích, potřebují alespoň optický bič na ty druhé.

Referendum je nutná podmínka přijetí rozpočtové smlouvy Klíčovou otázkou pro Českou republiku nyní je, jak se v této situaci máme zachovat. Máme sice závazek přijmout euro, ale přijatý za zcela jiných podmínek, které dnes již neplatí. Přijetím rozpočtové smlouvy bychom dali nejen souhlas s posunem eurozóny směrem k budoucí fiskální federaci, ale i s tím, že se sami tohoto projektu chceme nadále i za tuto cenu účastnit. A to jsou dvě zcela odlišné věci. Uznávám, že euro přežije jen tehdy, pokud se eurozóna stane fakticky federací. Dokonce uznávám, že přijetí eura má smysl jen za této podmínky, neboť přistupovat k nefunkční měnové unii by bylo absurdní. Ovšem klíčová otázka je, zda za těchto nových podmínek skutečně euro přijmout chceme a kdy.

Právě proto jsem dal jasnu podmínu, za jaké bych vůbec byl – v rámci kompromisu - ochoten se ke smlouvě případně připojit, i když ji považuji po věcné stránce za špatnou a neefektivní. Touto podmínkou je dohoda o přijetí eura referendem. Teprve případným schválením přistoupení k euru v referendu by začala tato smlouva platit i u nás. Není to ovšem požadavek nějakého křídla v ODS, která je v této věci jednotná, ale mimo jiné podmínka daná v programovém prohlášení vlády. Přenos dalších národních kompetencí na celoevropskou úroveň nelze ignorovat, a už vůbec ne nedůstojně bagatelizovat. Demokratický deficit v Evropské radě Je nutné uvést, že k odmítnutí smlouvy na summitu mne vedlo i velmi zásadní znepokojení nad fungováním summitů jako takových. Na jednání dostali předsedové vlád finální text s velmi podstatnými změnami dojednanými v kuloárech s tím, že se účastníci summitu musí okamžitě rozhodnout, zda se k němu politicky zavážou. Bez času na rozmyšlenou, na zanalyzování, na projednání s experty, s vládou nebo s kýmkoliv.

Nejsom absolutním monarchou 18. století, abych se za celou zemi rozhodl několik minut poté, co vidím změněný text, zvláště pokud u nás zatím není dohodnut způsob jeho ratifikace. Ostatně ratifikace nebude snadná ani v některých dalších evropských zemích, včetně Francie.

Musím zdůraznit, že jsem formou jednání Evropské rady v poslední době velmi zklamán. Stejně jako mnozí další kolegové – premiéři, kteří to možná neřeknou tak nahlas. Přípravné dokumenty jsou dodávány na poslední chvíli, dny a hodiny před jednáním. Nelze se tvářit, že je to normální způsob projednávání takto závažných materiálů, na které lze podle mnohých zřejmě nahlížet pouze jediným možným způsobem. To by zakládalo nedobrý vývoj nejen dnes, ale i do budoucna. Ke smlouvě můžeme přistoupit později. Je pravda, že kromě mne a britského premiéra ostatní – většinou se skřípěním zubů – nakonec řekli své "ano". Ovšem musíme vzít v úvahu specifickou situaci různých států. U zemí eurozóny byla podpora předem pochopitelná. Mezi nečleny eurozóny má pět států poněkud svázané ruce s ohledem na to, že jsou či byli nedávno příjemci cizí pomoci vzhledem ke své rozpočtové situaci. My jsme naopak mezi státy, které nyní masivně finančně pomáhají ostatním, včetně eurozóny. Můžeme si proto dovolit jistý "luxus" svobodného rozhodování, na rozdíl od mnoha jiných.

V rámci těchto zbývajících pěti států mají ovšem dva (Dánsko a Velká Británie) trvalou výjimku z eura a vědí, že smlouva se na ně tak jako tak vztahovat nebude. Dánové a Švédové již mají dohodnutá referenda o přijetí eura. Takže před dilema jsme byli postaveni hlavně my a Poláci. A Polsko se přes původní deklarace nakonec rozhodlo jinak než Česká republika, každý stát z jiných důvodů.

Musím ještě uvést, že se nepodařilo prosadit běžnou účast států se závazkem přijmout euro na summitech eurozóny. Nadále platí, že tato účast bude výjimkou vázanou jen na některé summy, a

podmíněnou ratifikací. U České republiky by tak první teoretická možnost pozvánky na summit tak jako tak nastala až za rok, neboť dříve nepřipadá dokončení případné ratifikace v úvahu.

Důležité je, že se našim vyjednavačům podařilo změnit smlouvou v poslední chvíli tak, aby bylo možné k ní přistoupit kdykoliv později. Zatím z jejího přijetí pro naše občany prospěch nevidím. Na periferii nás však tento krok rozhodně neodsune, toho se není třeba obávat. Stejně jako nedostane do středu dění všechny státy, které se na smlouvě podílejí. Na druhé straně je možné, že se smlouva bude v budoucnu dále vyvíjet a měnit. Doufejme, že k lepšímu.

Lidové noviny

4. 2. 2012

Premiér P. Nečas v rozhovoru pro MF Dnes: Trochu adrenalinu v tom bylo, uznávám

Evropské státy se dohodly na přísných pravidlech, jak omezí schodky svých rozpočtů a veřejné zadlužení. Tedy přesněji řečeno: 25 států se dohodlo. Premiéři Británie a Česka byli proti. Petra Nečase za to pochválil prezident, zato šéf TOP 09 nešetřil kritikou.

Pane premiére, připadal jste si tento týden jako veliký borec?

V žádném případě. Byl to běžný pracovní týden s poměrně exponovaným programem. Žádný zvláštní pocit z něho nemám.

Ani z pondělního Bruselu? Ministr Schwarzenberg oznámil, že jste si chtěl připadat jako borec, proto jste se v pondělí nepřidal k "rozpočtové smlouvě", zatímco 25 ostatních premiérů ano. Co to dělá s psychikou, zůstat mimo?

Říci, že mít ve skupině 27 hlav států a vlád opačný názor, než se všeobecně očekává, kdy je na vás činěn psychický nátlak, abyste tento názor neměl, že to nevyplaví trošku adrenalinu, to bych lhhal. Ale já to bral jako věc, kterou musím nějak rozhodnout, nesu za to zodpovědnost a nesu ji jenom já. A navíc se musím řídit mandátem, který schválila vláda a který mi ukládal, že o případné podpoře se můžeme rozhodnout až poté, co si výslednou podobu smlouvy důkladně zanalyzujeme.

Jakou formu měl onen nátlak?

Je to pokus dát najevo, jestli si to prostě ještě nerozmyslíte. Aniž bych chtěl Evropskou unii srovnávat s něčím, co tady bylo dříve, tak my, střední a starší generace, si přece pamatujeme úsloví: Soudruhu, podepiš, ostatní soudruzi už také podepsali.

To se vám honilo hlavou?

Trošku ano.

A nepodepsal jste. Zaskočil jste spoustu evropských politiků. Prezident Sarkozy řekl, že se asi v Praze děje něco, čemu nerozumí, protože v prosinci jste souhlasil.

Tak tenhle výrok pana prezidenta Sarkozyho mě překvapil. Lze dohledat i v médiích, že v prosinci jsem to byl já spolu s premiérem Švédska a Maďarska, kdo jsme odmítli vyjádřit souhlas bez dalších konzultací. Žádný příslib, že souhlasit budeme, tam nezazněl. Bud' si to pan Sarkozy špatně pamatuje, nebo to bylo ztraceno v překladu.

Hodně se řeší, že se Česká republika, země uprostřed Evropy, ocítá v izolaci. Prý jsme nečitelní pro

ostatní státy.

Nemyslím si. Mimochodem, je velmi oceňováno, že jsme se zapojili do skupiny rozpočtově zodpovědných států, které nejen natahují ruce, ale které chtějí spořit i v rozpočtu EU. Je oceňováno, že jsme přispěli na půjčku Mezinárodnímu měnovému fondu. A jinak: když se podíváte na výroky některých evropských politiků ke smlouvě o fiskální odpovědnosti, tak ty překvapivé nejsou. Šéf socialistické frakce v Evropském parlamentu řekl, že tento pakt je nadbytečný. Šéf liberální frakce: "Tohle problém neřeší." Šéf Bundesbanky: "Je to špatný krok."

Možná tito lidé překvapeni nejsou. Ale co je překvapivé pro mě, že se rozcházíte s ministrem zahraničí, vicepremiérem Schwarzenbergem. Člověkem ze stejné vlády, který by se měl řídit stejným mandátem jako vy.

Třeba si ten mandát nepřečetl. Nebo ho neznal. Nebo si myslí, že on by v této situaci postupoval v rozporu s mandátem. Nebo že já bych měl vystupovat v rozporu s mandátem.

Upřímně řečeno, to, že jste svým odmítnutím smlouvy překvapil, neříká jen ministr Schwarzenberg. To zaznělo od mnoha lidí, od politiků, komentátorů...

Ano, většinou jsou to argumenty velmi povrchní a v 99,9 procenta od lidí, kteří nečetli finální verzi, neznají rámcovou pozici jednomyslně schválenou vládou a mandát schválený minulý týden.

Zkuste tedy stručně vysvětlit to, co podle vás zůstalo nepochopeno: proč 25 šéfů vlád smlouvu podpořilo, ale vy ne?

Tak zaprvé musím říct, že těch 25 dalších zemí je většinou v jiné pozici než my. Nejprve těch 17 zemí eurozóny: to je buď jedna skupina, která dostává finanční pomoc od ostatních, anebo druhá skupina-ti, kteří to platí. Takže jejich přihlášení k tomuto paktu je logické. Ti, kteří dostávají, se přihlásit musí, aby dostávali dál, a ti, kteří to platí, chtějí mít určitou pojistku, že už nebudou platit více.

A pak to podpořilo osm států, které v eurozóně nejsou.

Ano, a pět z nich jsou země s finanční pomocí buď od MMF, nebo Evropské unie: počínaje Lotyšskem přes Rumunsko až po Maďarsko. Pak je tam Dánsko, země, která má opt out, výjimku z eura, takže ta smlouva, kterou podepisují, pro ně vlastně nikdy nevstoupí v platnost. A Švédsko, kde se už dnes dohodla vláda s opozicí, že o přistoupení k euru – protože smlouva začíná pro zemi platit až jejím přistoupením k euru – bude referendum.

Ještě máme Polsko, které je ve stejné pozici jako my, kdy jsme se zavázali, že euro v budoucnu přijmeme. A Polsko se přidalo.

S Polskem jsme měli do poslední chvíle velmi totožnou pozici. Dvakrát jsem osobně jednal z očí do očí s premiérem Tuskiem, že jestli nebude ve smlouvě zajištěna automatická účast nečlenských zemí eurozóny na všech eurosummitech, tak nepodepíše. Nakonec svůj názor v pondělí pozměnil, ale to není otázka na mě. Já jsem dodržel, co jsme si řekli.

Smlouva by nás ale de facto teď, dokud nejsme v eurozóně, ničím nesvazovala. A navíc pravidla ze smlouvy, že schodek rozpočtu nesmí přesáhnout 3 procenta HDP a deficit veřejných financí má být nižší než 60 procent, chce dostat do českých zákonů i vaše vláda.

Ano, my ta pravidla zavedeme tak jako tak. Máme to ve vládním programu. Čili my nepotřebujeme mezinárodní tlak na to, abychom snižovali zadlužení a dělali protidluhovou brzdu. Tato smlouva je jasným krokem z měnové unie k fiskální federaci. Uznávám, že je zjevné, že měnová unie bez té fiskální

nemůže existovat. Ale je to tak zásadní změna eurozóny, že se tady nemůžeme odvolávat na rozhodnutí voličů z roku 2003, kdy eurozóna byla úplně jiná, jednotlivé státy neručily vzájemně za své dluhy jako dneska, kdy jsou povinny platit do evropského stabilizačního mechanismu obrovské částky. To je tak významná změna, že musí být schválena v referendu.

Takže teď čekáte na shodu českých politiků na referendu?

Vycházím z toho, že měnová unie bez té fiskální nemůže fungovat. A to je tak velká změna, že pokud se k tomu česká politická reprezentace rozhodne přistoupit, tak k tomu potřebuje souhlas občanů.

V referendu musíte samozřejmě počítat i s variantou "ne, nechceme do eurozóny vstupovat."

Předpokládám, že vláda, která bude chtít vstoupit do eurozóny a moje vláda jasně deklarovala, že nebude stanovovat ani termín vstupu – bude velmi vehementně argumentovat ve prospěch tohoto vstupu. A že bude mít k dispozici i ekonomické a politické argumenty, které veřejnost přesvědčí.

Co byste doporučil v referendu?

Ted' bych určitě vstup nedoporučil. Mimochodem, Česko teď nesplňuje ani podmínky. A do budoucna záleží na tom, jak bude eurozóna vypadat, zda bude stabilní, nebo ne. Je to příliš mnoho kdyby. Ani na okamžík nezpochybňuji, že máme tento závazek, plynoucí z přístupové smlouvy. Také jsem několikrát veřejně odmítl požadavek pana prezidenta, abychom si vyjednali vyvázání se z přijetí eura.

V článku ve čtvrtičních Lidových novinách jste ostře kritizoval mimo jiné to, že na evropských summitech jsou vám dokumenty dodávány na poslední chvíli, že jste zklamán z formy jednání Evropské rady "stejně jako mnozí další kolegové – premiéři, kteří to možná neřeknou tak nahlas". Proč to neřeknou nahlas?

To je otázka. Možná nemají jednu čtvrtinu valašských genů jako já, nemají proto odpovídající tvrdohlavost. Říkám to s nadsázkou.

A koho tím myslíte?

Není důvod to říkat. Bylo by to velmi nediplomatické. Ale opravdu musím říct, že vést jednání tak, že se předsedové vlády a prezidenti zavřou do jedné místnosti a sedí se tam do šesti do rána, pak je na všechny činěn nátlak, aby vyjádřili souhlas, a to ne tím, že se řekne: Kdo je pro, ať zvedne ruku. Tam se řekne: Ať zvedne ruku, kdo je proti. Už to samo vytváří určité psychologické podhoubí, kdy je těžší tu ruku zvednout.

Ale teď v pondělí to nebylo do šesti do rána. To jste měli už kolem jedenácté večer hotovo.

Ano, začalo se ve tři v podstatě bezvýznamnou deklarací o pracovních místech. To se řešilo do osmi a teprve pak se začala řešit ta fundamentální smlouva.

To bude ale asi klasický figl, ne?

Ano, já jsem starý politický pes a vím, že to funguje jako jistý druh nátlaku. Řeknu to velmi otevřeně. I já někdy používám metodu: "Nejdeme z místnosti, dokud se nedohodneme. A budeme tady sedět do rána." I já jsem ledaskdy tímto dosáhl nezbytné dohody.

Uplatňujete to i ve vládě?

Je-li to nutné, tak tyto jemné manipulativní taktiky ovládám. Nesmí se to přehánět. Tak jednou za rok.

Nepůjdete se teď někam zavřít s ministrem Schwarzenbergem a vyříkat si své vzkazy přes média?

Je jasné, že spolu budeme mluvit. Zatím jsme si jen telefonovali. (Schwarzenberg byl v Izraeli pozn. red.) Věřím, že zvítězí zodpovědnost za tuto vládu a její reformní program.

V čem vidíte dohodu mezi vámi a ministrem Schwarzenbergem?

O tom budeme muset mluvit a nalézt dohodu v koalici. Několikrát jsem ve vládě zopakoval, že nebudu podepisovat nic, nad čím nebude dosaženo koaliční shody o způsobu ratifikace. Dokonce jsem řekl, že není způsob, jak mě k tomu přimět. Myslím si, že teď už všichni pochopili, že jsem to neříkal jen tak do větru. A považuju za klíčové, že se podařilo České republice prosadit, že ke smlouvě bude možné kdykoliv v budoucnu přistoupit bez nějakého přijímacího řízení. Je proto zbytečné z toho dělat fatální okamžik, že to teď v březnu nepodepíšeme...

Zastavme se u toho, co jste řekl o ministru Schwarzenbergovi...

Nevidím důvod se k tomu vracet. Já jsem jako premiér musel zareagovat na situaci, kterou jsem nevyvolal, považuji ji za nešťastnou, nicméně teď je to ukončená věc.

Pro vás je to ukončené, ale já jako posluchač vašich slov se ptám: Jak můžete mít ve vládě ministra, o němž soudíte, že nedělá svou práci dobře, summy promlčí a nepracuje ve prospěch podpory českého exportu? To jsou vaše slova.

Ano, a ministr zase nějak mluvil o mně. Znovu opakuju, nevidím důvod se k tomu vracet. Zbytečně to budete ze mě tahat.

Jednu věc si neodpustím. "Ministr by měl své výroky velmi zvažovat. To nejsou výroky z vesnické tancovačky v Čimelicích," řekl jste v narázce na místo, kde mají Schwarzenbergovi rozsáhlý majetek. A Čimeličtí se urazili.

Také jsem se jim ve čtvrtek omluvil. To nebylo v žádném případě myšleno na ně. Protože jsem své rodiny první, kdo je narozený ve městě-my jsme venkovský rod, tak považuji tancovačku za místo, kde je uvolněná nálada a kde co na srdci, to na jazyku.

Mám ale za to, že pan starosta chtěl naznačit, že oni se na tancovačce na rozdíl od politiků neurážejí a že ve srovnání s nimi mluví velmi diplomaticky.

No, uvidíme, nakolik jsou tancovačky diplomatické. (směje se) Jelikož mě tam pan starosta pozval, tak tam rád přijedu.

MF DNES

1. 2. 2012

Premiér P. Nečas: Moje vláda se k paktu nepřidá

Pokud některá příští vláda bude chtít do rozpočtového dozoru vstoupit, nic jí nebrání, říká Petr Nečas. Evropa je trochu zmatená, co vaše rozhodnutí z pondělní noci vlastně znamená. Je to jasné "ne", nebo dočasné odmítnutí a ke smlouvě se později přidáte?

Je to jasné, nikoliv dočasné "ne". Odmítl jsem k ní přistoupit z věcných důvodů, protože jsem přesvědčen, že nám nic výhodného nepřináší. Proč bych ji schvaloval, když nejsem přesvědčen, že by

něco dobrého přinášela? Mám zvedat ruku jenom proto, že ji zvedají všichni? Nepodařila se vyjednat ani naše účast na summitech eurozóny, kde se teď bude dělat většina rozhodnutí. To mám souhlasit s něčím, když za to nedostaneme ani přístup k důležitým informacím? Podle vládního mandátu jsem také neměl právo dát jasný politický souhlas, že smlouvu podepíšu, do chvíle, než bude dohodnuto, jak bude ratifikována. Hlavní důvod, proč jsem řekl "ne", je ale věcný. Nejsem přesvědčen, že by nám něco přinášela. Za nikoho se neschovávám. Ani za referendum, ani za pana prezidenta. V rámci vládního mandátu jsem řekl jasné "ne".

Dnes smlouvu nesete do vlády. Budete o ní hlasovat?

Seznámím členy vlády s tím, co se na summitu dělo a proč jsem se rozhodl se ke smlouvě nepřidat. Nemyslím ale, že o ní budeme hlasovat. Nečekám ani, že by se tento kabinet ke smlouvě v nejbližších měsících přidal. Politická dohoda o referendu, která je podmínkou toho, aby premiér mohl o podpisu smlouvy přemýšlet, se zatím nerýsuje. TOP 09 dokonce tvrdí, že jde o běžnou mezinárodní smlouvu, kterou ani není potřeba schvalovat v parlamentu ústavní většinou. Představují si asi, že je to cosi jako mezivládní dohoda se Zambií.

TOP 09 tvrdí, že poškozujete zájmy země a nedodržel jste vládní mandát.

Vládní mandát pouze říká, že nesmím podepsat smlouvu dřív, než bude jasná dohoda na ratifikační proceduře, kterou má být referendum. Mandát jsem přesně dodržel. Všichni se tváří, jako by se stalo cosi fatálního. To je omyl. Podarilo se nám na poslední chvíli dojednat, že ke smlouvě se může kdykoliv kdokoliv další přidat. Pokud některá příští vláda bude chtít do rozpočtového dozoru vstoupit, nic jí nebrání. Pokud se změní podmínky a pro signatáře se otevře cesta na summity eurozóny, kde se skutečně bude řešit vše podstatné, můžeme se bavit, zda je pro nás výhodné se k paktu přidat.

Kdy jste se definitivně rozhodl říct "ne"?

Na summit do Bruselu jsem odjízděl s několika variantami, jak se podle vývoje vyjednávání zachovám. Ovlivnila mě řada věcí, ale hlavně jsem si uvědomil, jak ta smlouva výrazně mění směr evropské integrace, výrazně přenáší pravomoci a směřuje k politické unii.

Lidové noviny

6. 2. 2012

Vyjádření premiéra P. Nečase na tiskové konferenci při představení Exportní strategie pro léta 2012–2020

Podpoříme české exportéry

Otevřít nové trhy pro české vývozce a poskytnout jim chytré služby ze strany státu, to jsou hlavní cíle nové Exportní strategie České republiky pro období 2012 - 2020.

Premiér Petr Nečas představil společně s ministrem průmyslu a obchodu Martinem Kubou novou proexportní strategii České republiky. Exportní strategie pro roky 2012 až 2020 je postavena na několika prioritách a cílech. Premiér na tiskové konferenci zdůraznil především nutnost udržení tempa vývozu, navýšení podílu vývozu mimo země Evropské unie, vytvoření podmínek pro trvalý růst firem zaměřených na vývoz, kvalitní podporu státu, ale i zjednodušení vývozních a pojistovacích procedur.

„Všichni víme, co se děje v globální ekonomice a v Evropské unii. Musíme udělat všechno pro to, aby česká ekonomika, ale i ekonomika celé Evropské unie neztratila v globálním kontextu svoji konkurenčeschopnost,“ uvedl premiér Petr Nečas. Připustil zároveň aktuální ohrožení evropské konkurenčeschopnosti.

Podle předsedy vlády má Česká republika zájem nejen na stabilní situaci v eurozóně, ale i na vytvoření funkčního vnitřního trhu Evropské unie. „V dnešní době 16 procent služeb v rámci Evropské unie není liberalizováno a není předmětem vnitřního trhu. To znamená obrovský potenciál rozvíjet a možnost pro ekonomiku celé Evropské unie rozvíjet vnitřní trh,“ podotkl premiér.

Český export dosáhl rekordního růstu

Z dosavadního vývoje českého zahraničního obchodu vyplývá, že celkový objem vývozu bude atakovat rekordní hranici 2,9 až tři biliony korun. „Je to největší vývoz v dějinách České republiky,“ uvedl předseda vlády.

Jedním z problémů českého exportu je podle premiéra pozice českých dodavatelů, kteří často vystupují v pozici subdodavatelů, címž přicházejí o přímý kontakt s koncovým zákazníkem. „České firmy tak přicházejí o tu nejjazímací část marže,“ upozornil premiér. Mělo by se tak podle něj českým firmám pomoci, aby se mohly stát koncovým dodavatelem.

Mezi další úskalí českého vývozu zmínil předseda vlády pokles počtu exportérů, na kterých je pak český vývoz závislý. „Proto musí stát udělat všechno pro to, abychom rozšířili spektrum našich vývozce do oblasti malých a středních firem,“ uvedl premiér. Česko pak podle něj nebude závislé na několika velkých výkonných exportérech. Malé a střední firmy mají podle premiéra ztížené podmínky pro průnik na zahraniční trh.

MPO pomůže českým firmám proniknout na zahraniční trhy

„Ministerstvo průmyslu a obchodu musí fungovat především jako partner pro naše exportéry,“ uvedl ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba. Českým podnikům chce pak pomoci především doporučením teritorií vhodných pro investice. „Umístění obchodních zastoupení tak pokryje země, které realizují 75 procent světového dovozu. Ted' půjde o to, abychom nový exportní potenciál, který takto vytvoříme, dokázali náležitě využít,“ vysvětlil ministr.

Podle ministra Martina Kuby je nutná diverzifikace za hranicemi České republiky, aby český export stál na více nohou, zatímco uvnitř České republiky musíme integrovat služby poskytované českým exportérům, vysvětlil tak princip strategie.

Vytvoření Exportní strategie předcházelo zevrubné vyhodnocení dosavadních proexportních aktivit a jejich nástrojů, zmapování současného stavu a identifikace toho, co česká ekonomika potřebuje z hlediska zachování a rozvoje dlouhodobé konkurenceschopnosti.

Česká republika patří ve světovém srovnání k zemím s největším podílem vývozu zboží a služeb na HDP a tato závislost stále stoupá. Zatímco v roce 1995 se export zboží a služeb podílel na hrubém domácím produktu 51 procenty, v roce 2000 pak 63 procenty, za rok 2010 to bylo necelých 79 procent. Pro porovnání v Německu, tedy u našeho největšího obchodního partnera, tvoří export necelých 50 procent HDP.

Projev premiéra P. Nečase před českým parlamentem o podpisu fiskální úmluvy

Předseda vlády Petr Nečas informoval poslance o jednání summitu Evropské rady 30. ledna, který se věnoval tzv. fiskální úmluvě.

Vážená paní předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dámy a pánové, dovolte mi, abych vás informoval o výsledcích zasedání neformální Evropské rady, která se uskutečnila dne 30. ledna letošního roku v Bruselu, a především o přípravě smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii, často označované zkráceně jako fiskální úmluva, fiskální kompakt či smlouva o rozpočtové odpovědnosti. Jednání Evropské rady mělo na programu více bodů, ale logicky jejímu jednání dominovalo minimálně z hlediska pozornosti téma nové smlouvy. Jak jistě víte, tato tzv. fiskální úmluva vychází z prohlášení hlav států a předsedů vlád Eurozóny, přijatého na okraj evropské rady 9. prosince 2011. Jejím cílem je přispět k řešení současné dluhové krize v Evropě, především v Eurozóně, a to posílením fiskální disciplíny a koordinace hospodářských politik členských států EU.

Pouze připomenu, že se jedná o mezinárodní smlouvou, která stojí mimo rámec unijního práva, zároveň však smlouvou, která má pro budoucí podobu EU mimořádný význam, neboť představuje první krok na cestě ke skutečné fiskální a hospodářské unii. To bychom si měli uvědomit a jednoznačně si to přiznat. Přiznat si také fakt, že se ukázalo, že monetární unie bez fiskální unie fungovat nemůže, nicméně že se kvalitativně jedná o poměrně výrazný posun k fiskálnímu federalismu.

Jelikož cílem smlouvy je především stabilizace Eurozóny, mají se její ustanovení vztahovat jen na smluvní strany, jejichž měnou je EURO, a na ostatní smluvní strany až od okamžiku, kdy EURO přijmou. Tyto smluvní strany mají nicméně možnost se k některým či všem závazkům dobrovolně přihlásit i před tímto okamžikem. Pokud jde o postoj, který jsem zaujal na zasedání Evropské rady, chtěl bych se vyjádřit k otázce souladu mého jednání na summitu s rámcovou pozicí a mandátem.

Rámcová pozice, schválená vládou 18. ledna, jasně říká, že: Cituji: "S ohledem na změnu podmínek pro přijetí EURA v důsledku ratifikace smlouvy se v souladu s programovým prohlášením vlády jeví nezbytné, aby byl souhlas s ratifikací této smlouvy vyjádřen v referendu, nebo aby referendum bylo podmíněno pozdější přijetí EURA, jež nastane účinností smlouvy, jímž nastane účinnost smlouvy vůči ČR. Bez jasné politické shody na této věci nemůže pověřený zástupce Vlády ČR smlouvu podepsat."

Znovu opakuji citaci poslední věty z rámcové pozice, schválené jednomyslně vládou 18. ledna letošního roku: "Bez jasné politické shody na této věci nemůže pověřený zástupce Vlády ČR smlouvu podepsat."

Mandát pak ještě upřesňuje, že cituji: "ČR učiní rozhodnutí o případném podpisu této smlouvy až po důkladném prostudování jejího konečného znění," konec citátu.

A dále, že: Cituji: "S ohledem na to, že smlouva zásadním způsobem změní povahu Eurozóny, bude třeba pozdější přijetí EURA spojené s účinností této smlouvy vůči ČR v naší zemi schválit v referendum."

Na summitu byla všem státníkům položena jasná otázka. Podpoříte nyní tady a teď závazně dojednaný text a zavážete se tím politicky k jeho podpisu? Ano nebo ne? 25 státníků odpovědělo ano a zavázalo se tak v březnu smlouvu podepsat. Tím tedy již nyní učinili rozhodnutí smlouvu přijmout. Již toho 30. ledna učinili politický závazek tuto smlouvu přijmout. Pokud tak v březnu neučiní, poruší svůj politický závazek.

Mohl jsem já takový závazek učinit? Citoval jsem před chvílí z rámcové pozice a z mandátu vlády. Z hlediska mého mandátu nikoli. Mé ano by bylo totiž rozhodnutím o podpisu této smlouvy, i když by k faktickému podpisu došlo až v březnu. Rozhodnutí by za Českou republiku padlo již na lednovém summitu. A mandát jednoznačně a explicitně říká, že právě takové rozhodnutí o podpisu smlouvy není možné. Učinit bych jej mohl až po důkladném prostudování jejího znění.

Tedy postupoval jsem v souladu s mandátem a troufám si říci, že jsem ani nemohl postupovat jinak. Dokonce, i kdybych neměl se smlouvou vůbec žádný obsahový problém, kdyby se nám podařilo prosadit všechny naše priority, nemohl jsem jednat jinak podle mandátu a rámcové pozice.

Znovu opakuji, že ano znamená politicky závazné ano. Tzn., stát se zaváže v březnu podepsat. Někdo může namítnout, že jsem mohl na summitu vyjádřit podmíněný souhlas. Jakési smlouvu podporuji, ale nejsem schopen s jistotou říci, zda ji v březnu budeme schopni podepsat. Jistě. Mohl bych působit před ostatními jako poslušný partner. Za měsíc bych přijel a mohl se vymlouvat, že jsme nestihli všechny procedury, nedojednali všechny dohody.

Proto bych rád zdůraznil, že takový přístup chytré horákyně by se mi nejenom osobně příčil, ale nebyl na jednání možný. Chtělo se jasné, a, opakuji, závazné ano. Cokoli jiného by bylo řazeno mezi ne. Proto jsem nemohl, než jasně říci, že souhlas s podpisem v dané chvíli nemohu dát, a proto v tuto chvíli říkám ne. Tím jsem podpis, mimochodem, nevyloučil, pouze jsem se k němu nezavázal.

Je absurdní říkat, že toto jednání mandát neumožňoval, a dokonce nelze ani říkat, že mi mandát umožňoval smlouvu politicky podpořit. Jak jsem již vysvětlil, tak neumožňoval. Jasně mi zakázal učinit jakékoli byť právně nezávazné rozhodnutí o budoucím podpisu smlouvy, které by mělo charakter předběžného politického závazku vůči jiným státům. Konečný text smlouvy byl navíc přitom dojednán až na samotném summitu, takže nemohl být našimi experty analyzován, natož prodiskutován ve vládě či parlamentu.

Rád bych v této souvislosti zdůraznil, že odmítnutí takového politického příslibu neznamená, že jsme vyloučili možnost, aby se ČR ke smlouvě připojila někdy v budoucnosti. Zvláště poté, co byly našimi vyjednavači vyjednány změny čl. 15., které toto kdykoli v budoucnosti umožňují.

K rozhodnutí nepřipojit se zatím k podpisu smlouvy mě ovšem nevedly jen důvody procedurální, ale i aspekty zcela věcné povahy. Z obsahových důvodů lze třeba uvést: co se týče samotného obsahu smlouvy, nepodařilo se bohužel prosadit, aby vedle kritéria rozpočtového schodku bylo závazně do článku 7 zahrnuto i dluhové kritérium. Článek 7 neboli tzv. hlasovací kartel – to není termín můj, ale takto toto ustanovení označil liberální europoslanec a šéf liberální frakce v europarlamentu Guy Verhofstadt - je sám o sobě masivní změnou ve fungování Evropské unie, která může mít dalekosáhlé důsledky. Pokud s ním ovšem máme souhlasit, tak by takováto změna měla mít životaschopnou podobu. To by platilo v případě, pokud by se článek vztahoval na země překračující kritérium veřejného dluhu, to znamená maximálně 60 % hrubého domácího produktu, nikoli jen kritérium maximálního rozpočtového deficitu v proceduře nadměrného schodku, to znamená deficit maximálně 3 % hrubého domácího produktu. Zde bych chtěl, dámy a páновé, také doplnit, že stávající krize v eurozóně, krize některých států eurozóny, je primárně způsobena dluhy, je to dluhová krize, nikoli pouze krize deficitu, jakkoli deficitu k nárůstu těchto dluhů vedou. Čili tato smlouva v tomto neřeší jádro problémů eurozóny, protože neřeší dluhovou krizi, která je v základech stávajících problémů eurozóny.

Stejně tak se nepodařilo k naší spokojenosti upravit ani podmínky účasti na tzv. eurosummitech. Konečný text vychází z francouzsko-polského kompromisu, který Polsko vyjednalo bez nás. Musím říci, že mám pocit také z těch následných analýz, že ne zcela se našim polským přátelům tento kompromis podařil a myslím, že to teď také zpětně zjišťují. Na summy budou nečlenové eurozóny zváni tehdy, půjde-li o téma konkurenčeschopnosti, architektury eura a této smlouvy. Záleží ale na libověli pořadatelů, jak budou konkrétní obsah jednání předem interpretovat, to znamená, zda pozvou nebo nepozvou nečleny eurozóny. Na summy bychom byli navíc zváni až po vstupu smlouvy v platnost a naši ratifikaci, čili nikoli hned po podpisu, ale až po naší ratifikaci. Do příštího roku tudíž smlouva tak jako tak nemůže v daném ohledu přinést České republice benefity, pokud bychom přistoupili na poněkud jaksi často používanou logiku argumentů, že je důležité být takzvaně u toho. Řada ustanovení smlouvy má navíc povahu jakýchsi blanketních norem, jejich skutečná povaha se ukáže až následně v podobě aktů sekundární legislativy Unie nebo rozhodovací praxe unijních institucí. V tuto chvíli nevíme, co jsou tzv. společné principy z této smlouvy pro korektní mechanismus dle článku 3, jak bude vypadat tzv. program rozpočtového a ekonomického partnerství dle článku 5, jak dopadne spojení

řízení rozhodčí povahy se sankčními ustanoveními dle článku 8 atd., atd. Nevíme to nejen my, neví to prakticky nikdo. Jinými slovy, zůstává příliš otevřených neznámých v obsahu smlouvy. To, co víme, je, že dochází k přenosu nových významných pravomocí na unijní instituce a že se povaha evropské spolupráce mění směrem k fiskálnímu federalismu. Mimochodem, je třeba si uvědomit, že sám hlasovací kartel v čl. 7 pomáhá hlavně dvěma největším státům eurozóny. A je potřeba si to otevřeně přiznat a otevřeně pojmenovat. Ty se totiž mohou společně s Evropskou komisí domluvit na určitém doporučení či návrhu vůči zemím v proceduře nadměrného schodku, který následně Evropská komise vydá, a všechny státy paktu budou podle této smlouvy povinny pro ně hlasovat. Pokud je zajištěna podpora těchto dvou největších států Evropské unie, nikdo již nedokáže návrh Evropské komise zvrátit, ať bude obsah doporučení jakýkoli. Nikdo, pokud se – znova opakuji – Evropská komise dohodne s největšími dvěma státy Evropské unie, nebude možnost všech ostatních toto rozhodnutí jakkoli zvrátit. K tomu se zaváže ten, kdo podepíše tuto smlouvu. Právě tento obsah může mít přitom velmi politický charakter. Tady chci připomenout, že když v roce 2003 překročil deficit státního rozpočtu 3 % u Portugalska, Evropská komise okamžitě uvalila sankce. Když stejný deficit překročil v případě Francie a Německa, Evropská komise žádné sankce nevyhlásila o dva roky později. Čili tato rozhodnutí Evropské komise mají bytostně politický charakter a to bychom si měli přiznat. Nejde tu tedy zdaleka jen o automatické sankce, již jsme vždy podporovali, ale o to, že se Evropská komisi a dvěma největším státům dává fakticky do rukou zásadní pravomoc vůči státům se schodkem prosadit témař jakoukoli vlastní představu toho, co je správné učinit, např. zvýšit daně. I když formálně nadále hlasuje Rada, fakticky je to Evropská komise, kdo rozhoduje, pokud má zajištěnu podporu těchto dvou největších států. Jak správně během jednání Rady některé státy upozorňovaly, z doporučení Evropské komise se fakticky stává závazné rozhodnutí. To znamená z doporučení, které můžete, ale nemusíte respektovat, se stává rozhodnutí, které jste povinen, povinen implementovat. Dochází zde k přenosu významných kompetencí na Evropskou komisi, protože ona v tomto případě, má-li zajištěn souhlas dvou největších států, rozhoduje.

Totéž platí i pro článek 8. Ten je přitom sám o sobě interpretačně tak nejasný, že státy nyní zjistily, že se musí dohodnout na tom, co v něm vlastně stojí. Kromě dojednané smlouvy bude tak zřejmě v březnu schvalována a podepisována i její závazná interpretace, která ji ovšem podstatně doplňuje a mění. Fakticky tak budou schvalovány a podepisovány hned dva právní dokumenty. V nově projednávané interpretaci se pak již jasně píše, že žalobu na jiné státy budou muset smluvní strany provádět i proti své vůli. Určí se klíč pro výběr zemí, které tohoto "černého petra" ponesou. Zřejmě to bude předsednické trio. Uvědomme si, jak to může být citlivá věc. A to se projednává jen jaksi mimochodem po summitu, až v těchto dnech.

Vtipné je, že během jednání jsme na tento problém upozorňovali pouze my a Německo, země s vysokou právní kulturou, a ostatní se na nás dívali nechápavě. Teprve poté, co všichni závazně souhlasili s podpisem, nám dali za pravdu. Čili až poté. Nyní se pak dohadují o tom, co ve smlouvě vlastně je. Aby někdo hned nekritizoval, že jsme mimo hlavní proud, chci připomenout, že k témtu jednání jsme přizváni, to znamená i Česká republika je těchto jednání účastna. Zcela to ale potvrzuje, že můj postup byl v souladu s mandátem.

Ze zmíněných skutečností vyplývá naprostě zásadní skutečnost. Povaha našeho závazku přijmout euro se touto smlouvou, stejně jako vytvořením systému evropského mechanismu stability, významně mění. Jelikož naše ústava zmiňuje explicitně nikoliv obecné referendum, ale právě referendum k přenosu pravomocí na mezinárodní organizaci, domnívám se, že i v souvislosti se zásadní změnou povahy evropské integrace musíme dnes tuto otázkou naprostě legitimně otevřít. Ne snad nutně s touto smlouvou, to je jenom část mozaiky, jenom bičem doplňujícím cukr v podobě evropského mechanismu stability, z něhož mohou země v rozpočtových potížích čerpat peníze a rozpočtově odpovědné země do něj musejí platit. Plné důsledky proměny měnové unie samozřejmě budou spojeny se vstupem do eurozóny, kdy bude teprve tato smlouva účinná.

Pokud bychom tedy měli uvažovat o tom, že se pravidla fiskálního kompaktu a krok k fiskální federaci začnou uplatňovat i ve vztahu k České republice, pak si otázkou legitimacy a dostatečnosti referenda z roku 2003 musíme položit naprostě oprávněně a je to otázkou dalších politických diskusí na české

politické scéně. Ostatně v Dánsku a Švédsku, dvou neeurozónových státech, s nimiž se chceme v této věci srovnávat, s referendem o přistoupení k měnové unii již počítají, resp. žádný jiný postup nepřipouští. Navíc není důvod situaci dramatizovat. V důsledku aktivity našich vyjednávačů došlo ke změně článku 15 tak, že smlouva je otevřena k přístupu smluvních stran i po jejím březnovém podpisu bez omezení.

Není tak pravdou, že jakýmsi způsobem teď bylo učiněno fatální rozhodnutí. Kdykoli v budoucnosti může Česká republika k této smlouvě přistoupit.

Chtěl bych také zdůraznit, že samozřejmě motivace jednotlivých členských zemí EU k závaznému příslibu podepsat tuto smlouvu, je velmi rozdílná. Vezmeme-li si např. 17 členských zemí eurozóny, ty se dělí na dvě skupiny. Na skupinu první, která dostává finanční pomoc, a tam je logické, že nemůže nepodepsat podobnou smlouvu. Pak je tady druhá skupina členských zemí eurozóny, které tu finanční pomoc poskytují a logické, že trvají na této smlouvě, protože nechtějí platit více a především chtějí pro budoucnost zabránit podobným dluhovým krizím. Pak je tady šest nečlenských zemí eurozóny, což je Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko a také Polsko a s jeho flexibilní linkou směrem k Mezinárodnímu měnovému fondu, které jsou buďto příjemcem pomoci z mezinárodních programů, ať už Mezinárodního měnového fondu nebo Evropské unie, nebo mají příslíbenou tuto pomoc, jako je právě ona flexibilní úvěrová linka v případě Polska. Tam je opět logické, že nemohou nepodepsat. Nemohou nedat příslib připojení se k tomuto fiskálnímu komaktu.

Pak v podstatě kromě Spojeného království, které se drží programově mimo tuto smlouvu, zůstávají pouze tři země, Dánsko, Švédsko a Česko, které nejsou příjemci pomoci, nemají ji ani příslíbenu, protože ji nepotřebují, z nichž dvě země, Dánsko a Švédsko pokud budou uvažovat o vstupu do eurozóny a teprve vstupem do eurozóny tato smlouva nabude pro ně účinností případně, tak mají již dneska širokou politickou dohodu, že tak neučiní jinak, než prostřednictvím referenda.

Pouze na okraj se ještě zmíním o prohlášení k růstu a zaměstnanosti, které bylo na zasedání Evropské rady rovněž projednáno. Naše prohlášení zaměřené na tyto dva cíle vyzývá k provádění dílčích iniciativ zaměřených na podporu zaměstnanosti zejména mladých lidí, zejména dokončení vnitřního trhu a posílení financování malých a středních podniků. Neobjevujeme Ameriku, spíše se vracíme k existujícím projektům a záměrům s tím, že se přihlašujeme k jejich dalšímu rozpracování a dokončení. Obsah prohlášení v drtivé většině koresponduje s prioritami vlády České republiky, a proto jej podporujeme.

A já chci jenom uvést, že toto prohlášení bylo přijato pouze 25 členskými zeměmi, že se k němu nepřipojil švédský premiér. Jinými slovy, jakási jednomyslnost (?) na jednání Evropské rady není nic tragického, není nic neobvyklého, není nic jaksi heretického.

Deklarace skýtá potenciál pro další posud, i pokud jde o zvyšování konkurenceschopnosti Evropské unie a jejích členských států. Klíčovou je pro nás tradičně zejména část deklarace k vnitřnímu trhu a k podpoře malých a středních podniků. Právě zde vidíme největší rezervy a prostor pro další úsilí na evropské úrovni. Právě vnitřní trh je nadějí pro české exportéry a zárukou posilování růstu a konkurenceschopnosti Unie. I zde přirozeně platí, že některé části prohlášení mohly doznat dílčích změn, např. pokud jde o záměr vytvářet tzv. národní programy pracovních míst a jejich monitoring, nebo o další kroky v oblasti daňové koordinace. Celkově vztato ale text představuje kompromis, který nepřinese dodatečnou zátěž a který Česká republika může akceptovat. Přesto platí, že úspěch deklarace bude záviset především na politické vůli signatářů, naplnit mnohdy vznosná slova hmatatelnými výsledky.

Dámy a pány děkuji vám za pozornost.

Projev premiéra P. Nečase na konferenci v Berlíně

Předseda vlády ČR Petr Nečas vystoupil na konferenci „Obnova energetické infrastruktury – zatěžkávací zkouška pro Německo a Evropu“ s níže uvedeným projevem

Vážený pane předsedo Hospodářské rady CDU,
vážený pane komisaři,
dámy a pánové,

nacházíme se na prahu doby, kdy Evropa bude muset učinit zásadní rozhodnutí o své energetické budoucnosti. Musíme reagovat na řadu okolností: roste poptávka po energiích, jak v Evropě, tak zejména v rozvíjejících se ekonomikách, a zároveň se tenčí disponibilní zdroje fosilních paliv, jejichž cena se zvyšuje.

Životnost značné části evropské energetické infrastruktury se blíží svému konci a bude třeba ji modernizovat. Navíc do popředí vystupuje požadavek zohledňovat dopady produkce energií na životní prostředí. Dnes se diskutuje o tom, z jakých zdrojů bude Evropa pokrývat své energetické nároky v příštích desítkách let.

Česká republika a Německo jsou při řešení těchto otázek blízkými partnery. Na poli energetiky čelíme podobným výzvám. Naše energetické sítě jsou velmi propojené, a shodujeme se na tom, že zajištění spolehlivých a cenově dostupných dodávek energie za udržitelných podmínek představuje nezbytný předpoklad pro konkurenceschopnost evropského hospodářství.

Rád jsem proto přijal pozvání Hospodářské rady CDU na tuto konferenci, abych se mohl podílet na Vaší debatě o proměnách, kterými sektor evropské energetiky prochází.

Evropský energetický trh

Jsem přesvědčen, že klíčovým nástrojem pro zajištění spolehlivých a cenově dostupných dodávek energie je dokončení evropského trhu s energiemi. Liberalizace a otevření trhů s energiemi jsou zárukou férových cen a dostupnosti služeb. Diverzifikace nabídky vede k vyšší bezpečnosti dodávek a konkurence je zároveň nejúčinnější pobídkou k inovacím.

I pro trh s energiemi tak bezpochyby platí slova otce německého hospodářského modelu Ludwiga Erharda, který napsal, že „skutečně organické a harmonické uspořádání může být zajištěno pouze v podmírkách volného trhu, který je řízen hospodářskou soutěží a svobodnou tvorbou cen.“

Dosažení efektivního jednotného evropského trhu s energiemi však stojí v cestě řada překážek. Ne všechny členské státy dosud plně liberalizovaly svůj trh s energiemi, jak to vyžaduje platná evropská legislativa.

Přestože v Evropě existuje několik dobře propojených tržních oblastí na regionální úrovni, vzniku skutečně celoevropského trhu zatím brání technické překážky, především nedostatečné propojení národních sítí. K úspěšnému propojení národních energetických trhů je přitom třeba harmonizovat předpisy a především zavést jednotný tarif pro přeshraniční přenos.

Od problematiky liberalizace evropského trhu je neoddělitelná otázka diverzifikace zdrojů energií. Smysluplná konkurence a soutěž je možná pouze za předpokladu, že dodavatelé mohou nabídnout energii od různých producentů, vyrobenou z různých energetických surovin pocházejících pokud možno z různých regionů. Samotné otevření trhu vede k diverzifikaci a posiluje tak energetickou bezpečnost Evropy.

Neopomenutelnou součástí úsilí o diverzifikaci zdrojů je také striktní technologická neutralita. Apriorní odmítání některých energetických zdrojů z ideologických důvodů stejně jako nadmerné zvýhodňování jiných nás oslabuje. Základem budoucí energetické bezpečnosti a ekonomické konkurenceschopnosti Evropy může být pouze vyvážený energetický mix.

Naprosto klíčovou podmínkou pro skutečnou liberalizaci energetického trhu a jeho schopnost absorbovat obnovitelné zdroje energie je existence moderní energetické infrastruktury, a to jak na národní úrovni, tak v rámci přeshraničních přenosových sítí.

Skutečností je, jak jsem již zmínil, že značná část stávající energetické infrastruktury, ať již jde o výrobní kapacity či přepravní sítě, se blíží konci své životnosti a je třeba ji modernizovat. Značné investice si vyžadá také nezbytné propojování národních energetických sítí. V Evropské unii bude nutné do energetické infrastruktury podle výpočtů Komise v příštích deseti letech investovat stovky miliard až 1 bilion EUR.

Investiční aktivity však ztěžuje nejistota a nestabilita v energetickém sektoru. Ta je způsobena nejen finanční križí a souvisejícími ekonomickými problémy některých států a firem. Výrazně k ní přispívá i zdlouhavý proces povolovacího řízení, který je spojen téměř se všemi projekty. Negativní vliv mají rovněž neustálé změny evropského legislativního rámce určujícího fungování energetického sektoru.

Za této situace je pro každého investora velmi složité vkládat prostředky do evropských energetických projektů, jejichž realizace je velmi zdlouhavá a návratnost značně nejistá. Řada evropských i neevropských investorů a firem působících v energetické oblasti tak dnes přesouvá své aktivity mimo Evropu. To pro nás v dané situaci představuje velký problém. Je jasné, že pro schopnost Evropy přilákat investory jsou nezbytná přehledná a dlouhodobě platná pravidla.

Z globálního pohledu je zřejmé, že stoupá poptávka po energiích a narůstá soupeření o zdroje. Se svými více jak 500 miliony spotřebitelů a silně industrializovanou ekonomikou je Evropská unie největším regionálním trhem s energiemi a zároveň největším importérem energií na světě.

Společná vnější energetická politika může mít významný přínos nejen pro nové členské státy, ale pro EU jako celek. Potenciál, který by pro naši vyjednávací pozici ve vztahům k dodavatelům energie přinesl společný postup, se však Evropa dosud nenaučila efektivně využívat.

Jsem přesvědčen, že namísto partikulárních iniciativ potřebujeme v rámci energetické politiky větší solidaritu, vzájemnou odpovědnost a transparentnost mezi členskými státy, stejně jako efektivní koordinaci s ostatními vnějšími politikami Evropské unie.

Role členských států, česko-německá spolupráce v energetice

Dámy a páновé, hlavní úkoly pro dosažení udržitelné evropské energetiky bych shrnul následovně:
dobudovat jednotný energetický trh;

zajistit vhodné podmínky pro modernizaci národních a vybudování nových přeshraničních energetických sítí;

spolupracovat při diverzifikaci zdrojů a

vystupovat v energetických otázkách jednotně vůči třetím zemím.

Úhelnými kameny praktické realizace evropské energetické politiky zůstávají členské státy EU. Lisabonská smlouva výslovně ponechala rozhodnutí o konkrétním složení energetického mixu v kompetenci jednotlivých národních států – a je to tak správně.

Neexistuje univerzální energetický mix, který by byl aplikovatelný ve všech členských státech. Každá země musí zohlednit vlastní přírodní podmínky, dostupnost zdrojů i jinou strukturu spotřeby.

Je nesporné, že národní rozhodnutí o rozvoji nových zdrojů energie a změnách v sektoru energetiky mají výrazné dopady na ostatní země. Považuji proto za klíčové, abychom při řešení těchto výzev spolupracovali a otevřeně o nich komunikovali.

Česká republika a Německo jsou v tomto ohledu, věřím, na dobré cestě. Vážím si zájmu o intenzivní energetický dialog na německé straně, a to jak na politické, tak na expertní úrovni. Hovoříme o těchto otázkách jak se spolkovou vládou, tak se zemskými vládami Saska a Bavorska, jež s Českou republikou sousedí.

Německo se rozhodlo upustit od využívání jaderné energie a nadále se intenzivně soustředit na rozvoj jiných zdrojů. Tato cesta nebude snadná ani levná, ale toto svrchované rozhodnutí je naprosto legitimní a Česká republika jej plně respektuje.

Věřím, že Německo bude v hledání nových cest pro zajištění svých energetických potřeb úspěšné a že může pomoci posunout světový energetický sektor blíže k novým efektivním, ekonomickým a udržitelným technologiím pro výrobu a užívání energie.

Česká republika je připravena s Německem v tomto spolupracovat, zejména pokud jde o oblast vědy a výzkumu nových technologií, zaměřujících se zejména na skladování elektrické energie a postavení obnovitelných zdrojů na ekonomicky konkurenceschopný základ.

Rozhodnutí Německa o přeorientování energetického sektoru má již nyní významný vliv na Českou republiku. Potvrďily se předpoklady, že odstavení jaderných elektráren na straně jedné a rychlý rozvoj výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů na severu Německa na straně druhé přinese nejen nové nároky na provozování propojených elektrizačních soustav, ale bude představovat výzvu rovněž pro zajištění spolehlivosti dodávek elektrické energie v České republice.

Velká část energie vyráběná větrnými elektrárnami na severu Německa se dostává do míst spotřeby na jihu Německa přes síť na území České republiky či Polska.

Důvodem je nedostatečná kapacita vnitroněmecké sítě především v severo-jižním směru. Regulace produkce energie z obnovitelných zdrojů je velmi obtížná a přetoky velkého množství nevyžádané elektrické energie přetěžují českou elektrizační soustavu.

Tento vývoj v sobě skrývá i riziko pro budování jednotného energetického trhu v Evropské unii. Tyto těžko předvídatelné přetoky výkonu do okolních soustav snižují na přeshraničních spojeních kapacitu pro obchodní výměnu.

Jednostranná technická opatření na straně postižených států, jako je budování transformátorů s regulací fáze na hranicích, by možnosti přeshraničního obchodování s elektřinou dále omezila, přestože by byla v souladu s evropskou legislativou. Naším cílem je sjednocování evropského trhu s energiemi a ne budování nových bariér. Pokud bychom vzniklou situaci neřešili koordinovaně, vrátili bychom se na cestě k jednotnému energetickému trhu o několik let zpět.

Česká republika je připravena s Německem úzce spolupracovat na překonávání těchto problémů a hodlá také pomoci dosáhnout cílů, které si Spolková republika stanovila. Do posílení a rozvoje české přenosové soustavy budeme investovat v příštích letech více než 2 mld. EUR.

Je však nutné, aby k takovému kroku přistoupily i ostatní státy včetně Německa. Rozvoj jakýchkoliv zdrojů by pak měl být dále doprovázen i dostačeným rozvojem přenosových sítí. V opačném případě nelze do budoucna hovořit o bezpečném a udržitelném rozvoji evropského energetického sektoru.

Energetická politika ČR

Dovolte mi nyní několik slov k energetické politice ČR.

Jak víte, dlouhodobě se zasazujeme o liberalizaci trhu s energiemi. A to jak z hlediska právního rámce, kdy se české předsednictví v Radě EU v roce 2009 významně zasadilo o přijetí třetího liberalizačního balíčku v energetice, tak budováním potřebné infrastruktury – české energetické sítě jsou dnes silně propojeny se sítěmi okolních zemí.

Vzhledem ke své geografické poloze bude Česká republika i v budoucnu hrát v rámci jednotného trhu s energiemi důležitou úlohu.

Již dnes se aktivně podílíme na diverzifikaci zdrojů a tranzitních cest pro klasické zdroje energií, zemní plyn a ropu. Dlouhodobě podporujeme projekt Nabucco, jehož cílem je přivést do Evropy plyn z kaspického regionu.

Na propojování tranzitních sítí úzce spolupracujeme mj. i s Německem. Realizovaný projekt Gazela přivede plyn z plynovodu Nord Stream do Čech a přes naše území dále do Bavorska. Gazela je

plánována tak, aby byla schopna obousměrného provozu a mohla tak v případě potřeby zásobovat naopak severní Německo plynem z jiných tranzitních cest.

Posílit tranzitní kapacity ve směru sever – jih mají i nové plynovody, které propojí Českou republiku s Polskem a Rakouskem. Propojení národních plynárenských soustav umožní transportovat plyn jak z terminálů na březích Baltského a Jaderského moře, tak následně i z plynovodu Nabucco.

Vzhledem ke skutečnosti, že význam zemního plynu dále poroste, je posilování plynovodné infrastruktury zcela v souladu se snahou udržet naší dovozní závislost na rozumné úrovni a dále strukturu dovozu diverzifikovat.

Minimálně v řádu několika příštích desetiletí budou klíčovým zdrojem energie v dopravním sektoru i nadále ropné produkty. Do budoucna proto považujeme za zajímavou myšlenku větší propojení české a německé ropné infrastruktury.

Vybudováním ropovodu mezi německou rafinerií Leuna, která je na konci severní větve ropovodu Družba, a českou rafinerií Litvínov, jež zpracovává ropu z větve jižní a zároveň je možné ji zásobovat transalpským ropovodem z Terstu, by došlo k výraznému posílení energetické bezpečnosti celé Evropské unie.

Vedle ropy a zemního plynu chceme český energetický mix založit na co nejširším portfoliu zdrojů, přičemž přednostně se chceme orientovat na dostupné domácí zdroje. Podobně jako německé, i české hospodářství vychází z dlouhé tradice průmyslové výroby. Pro zachování naší konkurenceschopnosti je zásadní, abychom byli schopni pro naše hospodářství zajistit spolehlivé a dostupné dodávky energie.

Míra dovozní energetické závislosti naší země je dnes na relativně nízké úrovni – pohybuje se pod úrovní 50 %, zatímco průměr Evropské unie je asi 60 %. V našich úvahách o budoucí podobě české energetiky považujeme za klíčové, abychom si tuto nízkou míru dovozní závislosti udrželi.

Kromě globálních jevů, jako je očekávaný růst cen ropy a plynu, bude česká energetika čelit i dalším rizikům. Významnou roli při výrobě elektřiny i zásobování teplem dnes hraje, vzhledem k jeho bohatým domácím ložiskům, uhlí.

Moderní využívání uhlí s co nejmenšími dopady na životní prostředí tak bude na přechodné období důležitou součástí naší energetické politiky. Uhelné pánve však budou v několika nadcházejících desetiletích postupně vyčerpány a tento zdroj bude muset být nahrazen.

V nejvyšší možné a ekonomicky smysluplné míře bychom proto rádi využili potenciálu obnovitelných zdrojů. Jejich předností je nejen ekologická udržitelnost, ale i strategický význam spočívající v možnosti decentralizované výroby energie.

S ohledem na relativně malou rozlohu země a ne příliš vhodné geografické podmínky však obnovitelné zdroje energie budou moci hrát v ČR pouze omezenou úlohu. A to navzdory programu masivní podpory produkce energie z obnovitelných zdrojů, který jme spustili v posledních letech a který nás bude stát desítky miliard EUR.

Významný potenciál pro Českou republiku představuje oblast úspory energií. V uplynulých letech jsme hodně investovali do podpory zateplování obytných domů a v této politice budeme pokračovat. Jakkoliv je zvyšování energetické účinnosti krokem správným směrem, samotnou otázkou zdrojů energií však vyřešit nemůže.

Jeden z mála reálně dostupných zdrojů elektřiny a tepla tak pro ČR představuje bezpečný rozvoj jaderné energetiky. Tato technologie nám umožňuje přispět k dosažení ambiciózních evropských cílů na snížení emisí oxidu uhličitého, a současně představuje také jedinou cestu, jak dokážeme ve střednědobém horizontu pokrýt naši spotřebu elektrické energie.

Udržení soběstačnosti České republiky ve výrobě elektřiny je přitom klíčové pro zajištění energetické bezpečnosti nejen naší země, ale i celé Evropy.

Silná a odolná elektroenergetika v centrální části Evropy je nezbytným předpokladem pro zabezpečení transevropských toků energie. V situaci, kdy řada středoevropských států je, či v brzké budoucnosti

bude, závislých na importu elektřiny a je plánován další úbytek výrobní kapacity, by bylo nereálné a od nás nezodpovědné spolehnout se na dovoz.

Mohu Vás ujistit, že bezpečnost českých jaderných elektráren má pro moji vládu i nadále tu nejvyšší prioritu. Území České republiky je seismicky a klimaticky velmi stabilní oblastí a je proto pro bezpečný provoz jaderných elektráren velmi vhodné.

Česká republika také samozřejmě plní veškeré standardy pro jejich výstavbu a provoz. Stávající reaktory jsou pravidelně monitorovány národními orgány i mezinárodními institucemi a výsledky ukazují, že z hlediska bezpečnosti si stojíme v mezinárodním srovnání skvěle. Také v probíhajících celoevropských zátěžových testech obě české elektrárny jednoznačně obstály.

Velký význam přikládáme také tomu, aby se i veřejnost v okolních zemích cítila transparentně informována a měla jistotu, že její zájmy jsou brány v potaz. A to nejen v případě stávajících jaderných zařízení, ale i pokud jde o plány ČR na výstavbu nových jaderných bloků. Jsme si vědomi toho, že rozhodnutí, která činíme, jsou opravněně předmětem pozornosti německé veřejnosti.

V listopadu jsem proto zaslal dopis paní kancléřce Merkelové a nabídł jsem jí uspořádání veřejné diskuse přímo na německém území o přípravě výstavby nových bloků v Jaderné elektrárně Temelín.

Tento mimořádný krok jde zcela nad rámec veškerých mezinárodních závazků České republiky. Považuji jej za český příspěvek k vynikající úrovni česko – německých vztahů a rád bych, aby napomohl k dalšímu prohloubení vzájemné důvěry.

Věřím, že otevřená diskuse napomůže ozřejmění motivů, které nás při našich úvahách o energetické politice vedly, a posílí respekt k našim rozhodnutím.

Paní kancléřka můj návrh uvítala a ministerstva životního prostředí již připravují realizaci konkrétních kroků. Velmi si vážím věcného přístupu německé spolkové vlády a jejího upřímného respektu k suverenitě České republiky a k našemu právu na rozvoj jaderné energetiky.

Rád bych Vám, pane předsedo Lauku, ještě jednou poděkoval za pozvání na tuto konferenci. Své vystoupení zde před Vámi chápou jako příspěvek k této intenzivní a otevřené debatě.

Energetika je otázkou citlivou, ale jak jsem se snažil ve svém vystoupení ukázat, vnímám ji především jako téma, které Českou republiku a Německo spojuje. Jsem si jistý, že vzájemnou spoluprací mohou naše dvě země významně přispět k zajištění udržitelné energetické budoucnosti Evropy.

Děkuji Vám za pozornost.

www.vlada.cz

20. 2. 2012

Vyjádření Ministerstva dopravy k dnešnímu článku Hospodářských novin "Stát přišel o dvě miliardy z EU kvůli mýtu"

Česká republika o žádné prostředky pro Operační program Dopravy kvůli zvýšení sazeb mýta nepřichází.

Skutečností je, že dle legislativy EU je příspěvek na infrastrukturální projekty počítán standardním vzorcem, který zohledňuje diskontované budoucí příjmy na dané infrastrukturu.

"Ministerstvo dopravy resp. Ředitelství silnic a dálnic tedy pouze muselo v souladu s pravidly přepočítat požadovaný příspěvek. K prvnímu schválení téhoto projektu na národní úrovni totiž došlo již v roce 2008, schválený příspěvek tedy zohledňoval tehdy platné sazby a jejich předpokládaný vývoj," uvedl k tomu ministr dopravy Pavel Dobeš. Původní příspěvek EU na projekty 512 a 513 SOKP činil přibližně 7,8 miliardy Kč, nově požadovaný příspěvek EU je přibližně 5,7 miliardy Kč.

Podle ministra Dobeše snížení požadovaného příspěvku EU o 2,1 miliardy Kč na těchto projektech však v žádném případě neznamená, že by Česká republika o tyto prostředky přišla.

"Alokace operačního programu se nijak nesnižuje, nevyčerpané prostředky je možné používat na financování projektů jiných. Ředitelství silnic a dálnic již realizuje či bude realizovat několik dalších tzv. náhradních projektů, na které bude možné tuto uvolněnou alokaci OPD dočerpavat," řekl ministr Dobeš. Jedná se např. o následující stavby: D1 Přerov - Lipník, D3 Borek - Úsilné, D3 Veselí nad Lužnicí - Bošilec, dílčí úseky v rámci modernizace D1. "Výše příspěvku EU na tyto projekty překračuje zmíněné 2,1 miliardy Kč," doplnil Pavel Dobeš.

www.mdr.cz

20. 2. 2012

Ministr M. Kuba: Rozhovor pro týdeník Profit

Podpora Českých exportérů projde výraznou změnou. Nově se do ní zapojí i Hospodářská komora ER a Svaz průmyslu a dopravy ER. Ministerstvo zahraničí v rámci úspor na některých ambasádách zrušilo obchodní rady. Přicházíme proto s nabídkou, že za peníze MPO tam vyšleme člověka vybraného s podnikatelem, vysvětluje své záměry ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba.

Jste ministrem tři měsíce. Na jaké problémy v rezortu jste narazil?

Na ministerstvu je řada administrativních procesů, které běží zaběhlým rigidním způsobem. Jsem přesvědčen, že je velký prostor je změnit a zrychlit.

Chystáte kvůli tomu personální výměnu ve vedení ministerstva?

Nejbližší tým už jsem si přivedl, ale dosud neproběhla žádná změna na úrovni náměstků. Zatím jsem si definoval priority a komunikoval s nimi, jestli se shodujeme. V této chvíli žádnou konkrétní personální změnu nevidím, na druhou stranu ani nevyloučuji.

Jak chcete ulehčit život podnikatelům?

Na stránkách www.zjednodusujeme.cz chceme od podnikatelů získat zpětnou vazbu, v čem jsou největší potíže. Potom bude následovat proces, při kterém z daného zákona či nařízení takové věci odstraníme. Dnes (minulé pondělí – pozn. red.) jsem zrovna jednal s ministrem spravedlnosti Pospišilem o tom, co vyhrálo absurditu loňského roku – že musíme nosit na soud výpis z rejstříku trestů. I když si ho úřednice může otevřít v počítači. Budu trvat na tom, aby se tato záležitost odstranila.

Ministr financí Miroslav Kalousek chce omezit drobným podnikatelům možnost využívat výdajové paušály. Je to pro vás nepřijatelné, nebo jste ochoten debatovat alespoň o nějakém kompromisu?

Změna úrovně výdajových paušálů, a zvlášť v této době, je pro mě nepřijatelná. Využívají je lidé, kteří se věnují drobnému podnikání, a my jim tím usnadňujeme administrativu. K diskuzi je, kdo je drobný podnikatel podle ročního obratu. Umím si představit, že hranice, ve kterých podnikatelé ještě mohou využívat výdajové paušály, je někde mezi sedmi a deseti miliony korun ročního obratu. Rozumím tomu, že někdo s obratem 25 milionů korun nemusí využívat výdajové paušály, protože si může zaplatit účetní.

Kalousek nabízí, aby měli živnostníci na výběr: buď využijí paušál, nebo slevy na dani a bonusy, nikdy oboje najednou. To se vám zamhouvá?

To je řeč třeba o příspěvku na dítě. Tímto momentem bychom stavěli děti našich živnostníků na jinou

úroveň než děti zaměstnanců. Protože určitý zaměstnanec při minimálním platu také téměř neplatí daně, ale daňový bonus na dítě dostává. Podnikatel, který využívá daňové paušály, je stejný rodič, má stejně dítě a myslím, že by neměl být trestán za to, že se o sebe oproti zaměstnanci stará sám.

Nestaví se teď ale pro změnu živnostníci nad ostatní daňové poplatníky?

Je ale třeba říct, že to jsou lidé, kteří nečerpají dovolenou, nečerpají nemocenskou a stát zatěžují velmi málo. Komplikovat této lidem cestu v tom, aby se o sebe starali, může vést k tomu, že skončí ve státní sociální síti někde na pracovních úřadech. A to není rozumná cesta.

Jedním z klíčových témat vašeho předchůdce Martina Kocourka byla strategie, jak vytáhnout Česko z 36. místa žebříčku konkurenceschopnosti. Co uděláte s ní?

To je jeden z klíčových materiálů celé vlády. Projekty, které v něm jsou, poneseme do vlády koncem února. Je to materiál, který bude živý a bude vyžadovat velkou komunikaci ministerstev. A my jako ministerstvo průmyslu a obchodu určitě nebudeme mezi kolegy populární, protože budeme ostatní rezorty tlačit, aby se přizpůsobovaly trendu konkurenceschopnosti.

Nedávno jste naopak zavrhl vizi Martina Kocourka, aby se v Česku vyrábělo až 80 procent elektrické energie z jádra. Proč?

Vizi exministra Kocourka jsem chtěl hlavně zasadit do reality. A v této chvíli je reálná dostavba třetího a čtvrtého bloku jaderné elektrárny Temelín, eventuálně pátého bloku v Dukovanech. Pak bychom mohli z jaderných zdrojů vyrábět zhruba polovinu elektřiny.

Kolik to bude ČEZ potažmo Česko stát na investicích?

To vyplýne z výběrového řízení. V této chvíli můžeme mluvit jen o nějaké předpokládané ceně, ale konkrétní nabídku nemáme.

A předpokládaná cena je jaká?

To se přiznám, že úplně přesně nevím. Bude se lišit od instalovaného výkonu. Ale na konkrétní číslo si musíme počkat, dokud neuvidíme nabídku.

O projekt na dostavbu Temelína má zájem Rusko, USA a Francie. Preferujete někoho z nich?

Probíhá tendr, proběhne transparentně a určitě nyní nikdo ze členů vlády nepreferuje žádného z uchazečů. Jako český ministr průmyslu a obchodu můžu pouze říct, že preferuji variantu, při které tato zakázka přinese práci pro české firmy.

Nejde Česko trochu proti evropskému proudu, když i ve Francii se před prezidentskými volbami hovoří nahlas o snižování podílu elektřiny z jádra?

Co se povídá před prezidentskými volbami, je vždy určitá proklamace daných kandidátů v dané situaci. Na jednání v Paříži jsem od pana ministra financí a průmyslu Érica Bessona žádný odklon od jádra nezaznamenal. Jádro je jednou ze zatím velmi cenově dostupných, ekologických a pro průmysl stabilních energií. Na rozdíl od větru nebo fotovoltaiky je schopné dodávat energii bez výkyvů a v době, kdy ji potřebujete.

V Evropské unii se teď jedná o tom, že by Evropská komise mohla jednotlivým členským státům diktovat jejich energetický mix, tedy to, z čeho mají vyrábět elektřinu. Jak moc je reálné, že toto začne platit, a co by to pro Česko znamenalo?

Pro mě je to naprosto nepředstavitelná věc. Energetický mix u nás musí zajišťovat únosnou energii průmyslu, maximum bezuhlíkové energie, ale za ekonomicky únosných podmínek. Není možné, aby nám někdo diktoval, že budeme využívat 30 procent obnovitelných zdrojů, pokud na to nemáme klimatické podmínky. To by nakonec skončilo tak, že přestaneme být konkurenceschopní pro firmy. Ty odejdou do Číny, Indie, Brazílie a budou tam bez jakékoli regulace produkovať obrovské emise, které se nám vrátí zpátky do Evropy.

Můžete tedy vyloučit, že už od roku 2016 budeme muset při výrobě elektřiny poslouchat Unii?

Jsem přesvědčen, že je to jeden ze "zajímavých" nápadů někoho v Bruselu. A doufám, že se nijak nezmění velmi jednotný názor mých unijních kolegů, že si každý musí tvořit energetický mix sám tak, aby pro něj byl únosný.

V minulých dnech jste představil novou koncepci podpory vývozu. Její součástí je i výběr 12 prioritních zemí pro český export. Co to v praxi znamená, pokud je země takto označena?

Ty země jsme vybrali podle jasných ekonomických ukazatelů po konzultaci se zástupci Hospodářské komory a Svazu průmyslu a dopravy. Jsou to země, kterým chceme věnovat velkou pozornost. Měl by se tam vydat náš zástupce, také by se tam měli vydat i lidé z bankovního sektoru, z České exportní banky. Tady v České republice by měla probíhat školení zejména pro malé a střední firmy, jak na tyto trhy vstupovat. Jmenovali jsme zároveň 28 rozvojových zemí. Těm chceme také věnovat pozornost, mohly by přinést kýzenou diverzifikaci českého obchodu, který zatím dnes směruje z 83 procent do Evropské unie.

Nová koncepce počítá celkem se 70 exportními zastoupeními v zahraničí. V současnosti jich má ale Česko asi polovinu. Kde se vezme ten zbytek, pokud nemá nový systém vyžadovat ani korunu a ani jednoho člověka navíc?

Chceme sloučit tabulková místa agentur CzechInvest, CzechTrade a MPO. Nejde ovšem o sloučování těch organizací jako takových, jde jen o sloučení oněch vnitřních tabulkových míst, abychom nemuseli chodit do vlády kvůli navýšení rozpočtu. Nová místa tedy vzniknou fúzí lidí, kteří pracují na zahraničních pobočkách zmíněných organizací do jednotné sítě. Výhodou to bude právě na těch nových trzích, kam chceme vstupovat, protože je lepší mít diplomatické krytí ambasády než být pouze pracovníkem agentury CzechTrade nebo CzechInvest.

Jak to bude v praxi vypadat, kde bude takový zahraniční pracovník fyzicky pracovat?

Podle našich představ by měl být na ambasádě a měl by být jakýmsi obchodním přidělencem, který patří do týmu příslušného diplomata. Chceme přidělence vybírat s Hospodářskou komorou a Svazem průmyslu a obchodu. Měl by to být tedy zkušený obchodník, nikoliv úředník, aby věděl, co české firmy potřebují. Síť venku získá informace, rychle je stáhne sem do back office v Česku, tady se rychle dostanou k firmám až do krajů. Informace se budou stahovat vždy k nějakému přesně stanovenému termínu, řeknu například každé úterý, a my tady s nimi budeme moct dál pracovat.

Přidělenec bude působit vedle obchodního rady?

My tímto systémem reagujeme na fakt, že ministerstvo zahraničí v rámci úspor obchodní rady na některých ambasádách rušilo. My v tuto chvíli přicházíme s nabídkou, že za peníze MPO tam vyšleme člověka vybraného s podnikatelem. Ale chceme, aby pracoval v diplomatově týmu, protože právě na těch rozvojových trzích je diplomatické krytí velmi důležité. Nechceme, aby pokračovalo to, co tu dlouhodobě bylo, tedy nějaké přetlačování se mezi ministerstvem zahraničí a MPO. Přinášíme bezkonfliktní model, kdy bude pracovat v terénu člověk z obchodními zkušenostmi a za peníze MPO.

Již jste to prodiskutoval s ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem. Bude souhlasit?

Ten materiál je v tuto chvíli v připomínkovém řízení. Důležité je, že ministerstvo zahraničí má řešit daleko širší agendu. Diplomaté jsou ne vždycky lidé, kteří se zabývají obchodem, a to se týkalo někdy i obchodních radů. Je přitom důležité, aby exportní zastoupení dělali lidé z obchodu. Nemělo by to být tak, že se bude přetahovat MPO a MZV o kompetence a bude na tom trudit český export.

Jaké je v novém systému místo agentury CzechTrade, která dosud podle podnikatelů velmi efektivně pomáhala exportu?

CzechTrade se nijak neruší. Musím ale připomenout, že to není nějaká komerční organizace s know-how podpory exportu, je to ministerstvem zřízená organizace a ministerstvo musí dbát na její efektivitu. A já říkám, že za stejné peníze zvýšíme počet lidí, kteří nám budou přinášet ze světa informace. Je důležité, aby se CzechTrade soustředil právě tady na back office, na přenášení informací firmám a na vzdělávání malých a středních podniků.

V letošním roce začíná poprvé v České republice fungovat seed fond pro rizikový kapitál a podporu inovativních firem. Už se objevili nějací zájemci o jeho využití?

Fond se v tuto chvíli teprve konstituuje. Zejména na něm oceňuji, že bude kombinovat soukromé a státní peníze. Může umožnit vznik drobných firem, které přijdou s inovacemi a předběhnou trošku dobu.

Poměr investovaného kapitálu v rámci seed fondu bude 70 procent státních peněz a 30 procent soukromých.

Nebude pro soukromého investora demotivující, že bude mít investici v podniku, kde má rozhodující slovo stát?

Ne, ten model je nastaven tak, že pokud se společnost postaví na nohy a bude úspěšná, může zpětně ten státní podíl vykoupit.

Kolik peněz z Operačního programu Podnikání a inovace už Česko vyčerpalo?

V minulém roce se nám podařilo poměrně zvýraznit dynamiku čerpání. Už jsme vyčerpali 26,3 miliardy korun ze zhruba 93 miliard, které jsou alokovány.

Stihneme využít všechny peníze?

Alokace vyčerpaná v loňském roce se zvedla ze sedmi na téměř jedenáct miliard korun. Pokud se nám podaří toto tempo udržet – a já věřím, že podaří, protože jen za leden 2012 už máme vyplaceno asi 1,3 miliad korun –, nemáme problém peníze vyčerpat. Co je ale důležitější a co už jsem zadal, je přealokovat částky tam, kde se nejvíce čerpá, tedy na oblast rozvoje, inovací. To jsou sekce, které mohou v tomto období horšího ekonomického prostředí v Evropě nejvíce pomoci českým firmám.

Deník Insider nedávno upozornil, že Evropská komise odmítá Česku proplatit šest miliard korun, které stát v roce 2007 rozdal na podporu malých podnikatelů. Jak se snažíte ty peníze zachránit?

Ty projekty byly realizovány prostřednictvím Českomoravské záruční a rozvojové banky, v níž má podíl ministerstvo průmyslu a obchodu, ministerstvo financí, ministerstvo místního rozvoje a také asi dva nebo tři komerční bankovní domy. A vede se diskuze, do jaké míry tyto banky profitovaly na poskytnuté podpoře. V této chvíli už jednáme s ministrem financí Kalouskem o odkoupení zmíněných podílů tak, aby Českomoravská záruční a rozvojová banka byla pouze v majetku státu. Takto chceme

ten stav narovnat. S Bruselem si také snažíme vysvětlit pohled na historii, i když jde pro mě o historii zděděnou.

Myslíte si tedy, že Česko o slíbené miliardy nepřijde?

V této chvíli to neumím uzavřít. Ale děláme všechno pro to, aby se je podařilo získat. Okamžitě po nástupu do funkce jsem inicioval strukturální změnu, která by nás už nikdy nevystavila podobnému riziku.

Profit

23. 2. 2012

Rozhovor s ministrem M. Kalouskem v Radiu Česko

Evropská komise zhoršila ekonomický výhled ČR

moderátor

Evropská komise dnes výrazně zhoršila výhled české ekonomiky pro letošní rok. Ještě v listopadu počítala s růstem hrubého domácího produktu u nás o 7 desetin procenta. Podle nové prognózy Česko čeká stagnace. Podobně se zhoršily i další výhledy. Hospodářství eurozóny podle nové prognózy komise neporoste o půl procenta, ale naopak propadne o tři desetiny procenta. Celá unie má pak podle Bruselu v tomto roce stagnovat a recese pro letošek prý čeká devět ze sedmadvaceti členských zemí. Hostem Světa o jedné je teď ministr financí z TOP 09 Miroslav Kalousek. Dobrý den.

Miroslav KALOUSEK, ministr financí /TOP 09/
Dobrý den, děkuji za pozvání.

moderátor

Výhled Bruselu odpovídá poslední prognóze České národní banky, ale je horší, než očekávání vašeho resortu. Na konci ledna jste předpověděli růst o dvě desetiny procenta. Budete ta čísla měnit, zpřesňovat?

Miroslav KALOUSEK, ministr financí /TOP 09/
Ne, tak upřímně řečeno, není to žádné překvapení, jestli na konci ledna my jsme prognózovali 0,2 a teď na konci února Evropská komise předpokládá nulu, tak jsou to v podstatě stejná čísla. Znamená to stagnaci, což upřímně řečeno je stále ještě z hlediska rizik, které v loňském roce byly, docela optimistický scénář. A je potřeba si uvědomit, že ta prognóza jak naše, tak Evropská komise je zatížena silnými riziky směrem dolů. To znamená, nelze očekávat, že by to bylo lepší, ale je mnoho rizik, že by to také mohlo být horší.

moderátor

Co vlastně říkáte na ty dnešní prognózy z Bruselu? Teď nemyslím jenom tu naši, ale řekněme celoevropskou. Jsou podle vás realisticke?

Miroslav KALOUSEK, ministr financí /TOP 09/

Opravdu to není žádné překvapení a koresponduje to jak s naší prognózou, tak s prognózou naší centrální banky. Je to prostě reflexe toho, co se nyní v Evropě děje, koneckonců i ve světové

ekonomice. Je to reflexe vleklé dluhové krize a vleklé krize důvěry na finančních trzích. Doufejme, že se to podaří postupně zlepšovat a že nedojde k prudkému zhoršení, protože znova říkám, je to zatíženo silnými riziky směrem dolů.

moderátor

Jaké důsledky to právě může mít na náš státní rozpočet pro letošní rok? Budete ho více revidovat, nelze vyloučit další škrtky v rozpočtu, bude zapotřebí měnit daně?

Miroslav KALOUSEK, ministr financí /TOP 09/

Tak já jsem říkal již loni na podzim, že jsou celkem tři scénáře - optimistický, pesimistický a katastrofický. Ten optimistický je tento. To znamená růst nebo stagnaci někde mezi dvou až nula celá jedna, který si vyžadá úspory na výdajové straně někde mezi dvaceti třemi, dvaceti šesti miliardami korun. To samozřejmě zvládne vláda vázáním svých provozních výdajů, aniž by musela předkládat novelu zákona o státním rozpočtu nebo aniž by musela měnit rozpočtovou legislativu, ať již daně nebo sociální dávky. Jiná věc je, že samozřejmě vzhledem k situaci nemůžeme očekávat tu situaci lepší ani v letech třináct a čtrnáct, v tom střednědobém výhledu. Stále v nejlepším případě můžeme počítat jenom se stagnací. A protože tam tedy nemůžeme počítat s přírůstky ekonomiky a s přírůstky rozpočtových příjmů pro léta třináct a čtrnáct, budeme muset navrhovat celou řadu opatření už z rozpočtové legislativy jak na výdajové, tak na příjmové straně.

moderátor

Ministr financí Miroslav Kalousek, díky a na slyšenou.

Miroslav KALOUSEK, ministr financí /TOP 09/

Na slyšenou.

ČRo Rádio Česko

24. 2. 2012

Prohlášení předsedy vlády České republiky k návrhu Evropské komise na pozastavení budoucích závazků z Fondu soudržnosti pro Maďarsko

Česká republika oceňuje úsilí Evropské komise zaměřené na podporu fiskální disciplíny členských států Evropské unie, neboť si je dobře vědoma, že konsolidace veřejných rozpočtů tvoří nezbytnou součást makroekonomické stability EU.

Je nicméně obtížné podpořit návrh Evropské komise částečně Maďarsku pozastavit budoucí prostředky z Fondu soudržnosti coby sankci za nepodniknutí účinných opatření proti nadměrnému rozpočtovému schodku. Předseda vlády České republiky vnímá pozastavení čerpání prostředků jako krajní nástroj, který by měl být použit, pokud některý členský stát překročí hranice stanovené pro rozpočtový deficit a nepodnikne odpovídající nápravné kroky.

Předseda vlády České republiky je přesvědčen, že maďarská vláda si je plně vědoma svých závazků vyplývajících z členství v Evropské unii a že provádí všechna nezbytná opatření, jimiž by přesvědčila Evropskou komisi o své dobré vůli k dosažení uspokojivého pokroku v otázce rozpočtové discipliny.

S ohledem na současnou křehkou ekonomickou situaci, zvýšenou citlivost finančních trhů a závažné důsledky navrhovaného opatření, by mělo být pozastavení závazků z Fondu soudržnosti využíváno s největší opatrností a spravedlivě. Všem členským státům musí být měřeno stejně. Je proto značně

neobvyklé, navrhuje-li Evropská komise pozastavit čerpání z Fondu soudržnosti na základě pouhého odhadu budoucího vývoje schodku maďarského vládního rozpočtu.

V opačném případě totiž riskujeme, že tato nyní nově použitá opatření, jež mají za cíl zvýšení důvěryhodnosti postupu při nadměrném schodku, budou vnímána spíše jako politické nástroje, než jako důvěryhodná a účinná motivace k nápravě rozpočtových odchylek.

Po důkladném prozkoumání všech okolností a seznámení se s celou záležitostí by předseda vlády České republiky ocenil, kdyby Evropská komise před navržením takto závažných kroků, jež mohou ohrozit pověst dotčeného členského státu na finančních trzích, nejprve ve věci provedla další odborné a nepolitické šetření.

Evropská komise by v uvedené otázce měla postupovat jako administrativní orgán a ukládání sankcí by mělo mít automatickou, nikoli politickou povahu. Postup Evropské komise by tak neměl vzbuzovat pochybnosti o její úřední a apolitické roli.

Předseda vlády České republiky proto doporučuje Radě, aby o návrhu Evropské komise o pozastavení čerpání z Fondu soudržnosti nerozhodovala dříve, než budou známa další konkrétní doporučení Rady pro Maďarsko v rámci postupu při nadměrném schodku a než budou vyjasněny podmínky, za nichž bude uvedené rozhodnutí opět zrušeno.

www.vlada.cz

29. 2. 2012

Projev premiéra Nečase na London School of Economics and Political Science

Předseda vlády ČR Petr Nečas vystoupil ve středu 29. února 2012 na London School of Economics and Political Science.

Vážení hosté, dámy a pánové,

příležitost promluvit k Vám zde na London School of Economics and Political Science je pro mne velkou ctí a privilegiem. Reputace LSE jako instituce daleko přesahuje hranice Spojeného království. Akademická komunita university a její vynikající curriculum tvoří unikátní intelektuální prostředí a ideální místo pro reflexi klíčových otázek, kterým v současnosti čelíme.

Dovolte mi zaměřit se v mé řeči na Evropu. V následujících minutách zmíním pět výzev, kterým Evropa musí věnovat pozornost, pokud chce zajistit své vedoucí postavení ve světě.

Za prvé budu hovořit o měnící se pozici Evropy v dynamickém globálním systému; za druhé o výhodách otevřených trhů a volného obchodu pro EU; za třetí o potřebě zvýšit konkurenceschopnost našich výrobků. Ve čtvrté části se soustředím na jednotný trh a nakonec se krátce dotknu příštího víceletého finančního rámce.

Současný vývoj v Evropě nepřipouští pochybnost o tom, že pozice kontinentu ve světě se radikálně mění. Snažíme se nalézt cestu k obnovení udržitelného ekonomického růstu a uspět uprostřed rostoucí světové hospodářské konkurence. Evropa hledá novou úlohu v měnící se geometrii globálních velmocí a geo-ekonomické a geo-politické rovnováze.

V této souvislosti představují stávající ekonomický vývoj a turbulentní finanční trhy vskutku naléhavou hrozbu. Ekonomická krize může v těchto dnech destabilizovat a poškodit zemi víc než cokoli jiného. Může navýšit i potenciál dalších rizik. Zůstane-li neřešena, může se krize ekonomická proměnit v krizi politickou a v extrémních případech dokonce v krizi demokracie.

Může být bolestivé to přiznat, ale mnohé z našich dlouho zastávaných názorů a přesvědčení, které byla v uplynulých desetiletích potvrzována hospodářským rozvojem, jsou dnes ohroženy: uvažte například naše přesvědčení, že svět si vždy bude žádat evropské výrobky; nebo že Evropa má dostatek pracovních

míst pro své obyvatele; či že naše životní úroveň se bude vždy pouze zvyšovat; nebo – a to zejména – naší jistotu, že evropské státy vždy budou patřit mezi globální ekonomické a politické vůdce, jejichž hodnoty budou obecně přijímány. Tato stanoviska jsou v současnosti jedno po druhém zpochybňována.

Dovolte mi uvést příklad: budou-li pokračovat nynější trendy, mohly by vůdčí státy EU vypadnout ze seznamu deseti nejmocnějších světových ekonomik již v polovině století. Recese vymazala čtyři roky ekonomického růstu Evropy a naše roční tempa růstu jsou významně nižší, než bývala.

Bez silného udržitelného růstu je naše budoucnost nejistá a evropský sociální model se stane v dlouhodobém horizontu neudržitelným. Chceme-li vzkvétající a prosperující Evropu, musíme se soustředit na konkurenceschopnost a produktivitu.

Musíme otevřít světu naše ekonomiky a plně uvolnit potenciál světového volného obchodu. Je důležité identifikovat naše slabá místa a pochopit to, co nás brzdí, abychom mohli účinně reagovat na překážky našeho růstu.

Protekcionismus a zábrany kladené volnému obchodu představují jednu takovou překážku. Mnoho lidí se v této souvislosti obává zaplavení Evropy levným zbožím z celého světa, zvláště pak z Asie.

V reakci na to se v mnoha částech Evropy zvedá vlna protekcionismu. Dovolte mi vyjádřit se přímo: uchýlení se k politice protekcionismu a příliš silná orientace na domácí poptávku nejsou životaschopné strategie.

Zatímco zbytek světa se již dokáže, jak se zdá, obejít bez poptávky Evropy, naše stabilita a růst jsou závislé na obchodní interakci s jinými velkými světovými ekonomikami.

Autarkie, izolace evropských trhů od zbytku světa, by podle mého názoru nevyhnutelně vedla k celkovému úpadku našeho kontinentu. Namísto toho musíme diverzifikovat a silněji propagovat náš export.

Otevřeme-li se novým trhům a budeme-li aktivně a asertivně přistupovat k novým zdrojům bohatství, výhody takového přístupu se brzy projeví. Svobodný, spravedlivý a otevřený obchod je silným stimulem růstu a zaměstnanosti. Podle Evropské komise by ukončení všech probíhajících jednání o smlouvách mezi EU a třetími zeměmi mohlo ročně přinést až 90 miliard euro do HDP EU. Tento rok by EU měla uzavřít dohody o volném obchodu s Indií, Kanadou, zeměmi východního sousedství a s řadou států sdružení ASEAN.

Jednání o volném obchodu s Japonskem by měla být zahájena v létě. Navzdory tomu je stále potřebná větší aktivita. EU například ve srovnání s Ruskem či USA věnuje nedostatečnou pozornost účasti na Východoasijském summitu. Zástupce EU nadto chyběl na posledních summitech zemí ASEAN. Je velmi důležité ukázat naši přítomnost a náš zájem o asijské trhy také symbolicky.

Ekonomická spolupráce s USA je ovšem stejně důležitá. Měli bychom proto zmapovat všechny možnosti posilování našich hospodářských vztahů, včetně dohody o volném obchodu mezi EU a USA.

A konečně nelze opomenout Čínu. Vzhledem k jejímu příspěvku ke světovému růstu a její stále rostoucí úloze v globálním systému nesmí být Čína vynechána z našich strategických úvah. Je nutné ustanovit konzistentní přístup k našim obchodním a investičním vztahům s Čínou s cílem posílit naše ekonomické vazby – a nezapomenout přitom ani na jiné, politické otázky.

Na první pohled se může zdát divné, že jako premiér relativně malé země v srdci Evropy volám po režimu volného obchodu se třetími státy. Česká republika má však velmi otevřenou, exportně orientovanou ekonomiku a podíl českého vývozu na HDP představuje více než 70 %. Nicméně v současnosti 80 % tohoto vývozu míří do EU, zejména do zemí eurozóny, což českou ekonomiku činí nejen velmi závislou na vývoji v eurozóně, ale také velmi zranitelnou.

V našem zájmu je tak diverzifikovat vývoz s cílem stabilizovat naše hospodářství, což platí nejen pro Českou republiku, ale pro EU jako celek.

Nemůžeme však zvýšit vývozy, pokud naše zboží není konkurenceschopné. Z tohoto důvodu je třeba v první řadě posílit konkurenceschopnost celého evropského kontinentu. Cílem by mělo být zaměření se na vysoce kvalitní produkty a špičkové technologie. V současné době se členské státy EU soustředí především na úsporná opatření a konsolidaci rozpočtů, což je nezbytné a zcela správné. Nicméně, tato opatření sama o sobě k obnově hospodářského růstu nestačí. Musí být doplněna racionální podporou konkurenceschopnosti a domácí poptávky.

Zkušenosti z posledních měsíců zcela jasně ukazují, že má-li měnová unie přežít, je třeba ji transformovat do podoby fiskální unie. Ale ani fiskální unie nemůže fungovat, pokud celá řada členských států čelí přetrvávajícím problémům s konkurenceschopností. Další nezbytný krok tak představuje vytvoření "Unie růstu a konkurenceschopnosti".

V tomto úsilí eurozóna jistě najde silnou podporu ze strany členských států, mimo eurozónu. Agenda konkurenceschopnosti a růstu může být pojítkem mezi státy EU17 a státy EU27.

Je paradoxní, že nečlenské státy eurozóny jsou dnes mnohem otevřenější ke spolupráci v otázkách konkurenceschopnosti a růstu, například v oblasti jednotného trhu, než státy eurozóny představující tzv. " jádro".

Vnitřní trh se ukázal jako spolehlivý a účinný nástroj pro zajištění prosperity a hospodářského růstu. Osobně proto považuji za velmi nešťastné, že je tato skutečnost v současné době zastiňována různými prorůstovými prohlášeními, pakty a záchrannými mechanismy.

Tyto náhražky dobře fungujícího jednotného trhu, často prezentované pod svůdnými jmény, nejsou v mnoha případech ničím víc než prázdnými prohlášeními vyjadřujícími naději politiků na bezbolestné dosažení růstu a vytvoření pracovních míst. Prosperitu však nelze budovat na základě politických deklarací a nekonečných summitů.

Místo toho je třeba věnovat úsilí reálným opatřením a konkrétním krokům při odstraňování bariér pro řádné a efektivní fungování vnitřního trhu a jeho čtyřem svobodám, které tvoří samotné jádro evropské integrace.

To, co rozhodně nepotřebujeme, jsou nové daně, které by se omezovaly pouze na EU, ani petrifikaci systémů sociálního zabezpečení nebo zavedení dalších a dalších antidiskriminačních směrnic, které jen zatěžují podnikatele a omezují flexibilitu pracovního trhu.

EU dnes není monolitickou strukturou homogenních států, ale komunitou různorodých členů s rozdílnými ekonomickými, sociálními, kulturními a dalšími tradicemi a specifity. Tyto rozdílné zájmy odrázejí různé úrovně a metody integrace preferované jednotlivými členskými státy v rozličných oblastech. Například eurozóna má samozřejmě docela specifické potřeby a požadavky, jež jsou pochopitelně odlišné od zájmů těch členských států, které se neúčastní měnové unie. Vícerychlostní Evropa je dnes realitou. I když by bylo možná lepší mluvit o variabilní geometrii nebo o principu Evropa "? la carte".

Slovo "rychlost" je v tomto případě zavádějící, protože předpokládá, že všechny státy mají v úmyslu dorazit do shodného cílového místa, jen různou rychlostí. Ve skutečnosti by ale každý stát měl mít možnost svobodně rozhodovat o úrovni evropské integrace, která je pro něj uspokojivá, tedy o tom, zda se zapojí např. do fiskální nebo daňové unie – ovšem za předpokladu, že existují dostatečně pevné společné základy, na nichž lze stavět.

Tím společným základem je a musí zůstat vnitřní trh, ačkoli zdaleka není bez vad. V tomto kontextu plně vítám nedávný společný dopis, který Česká republika spolu se Spojeným královstvím a dalšími 10 státy zaslala předsedům Evropské rady a Komise. Dopis zmiňuje konkrétní náměty a opatření v oblasti vnitřního trhu, jež je třeba bez prodlení podniknout na národní i evropské úrovni. Doufám, že jeho obsah bude zohledněn v závěrech nadcházející Evropské rady, a přispěje tak k návratu problematiky vnitřního trhu na přední místa unijní agendy.

Zaprvé musíme liberalizovat vnitřní trh se službami, které v současnosti představují téměř 4/5 našeho HDP. Je třeba urychleně odstranit omezení, která brzdí přístup na trh se službami a hospodářskou

soutěž. Rovněž musíme zlepšit standardy provádění a vymahatelnost legislativních ustanovení o vnitřním trhu.

V tomto ohledu je zcela nezbytné plně provést směrnici o službách a zajistit její plnění ve všech členských státech. Podle mého názoru by všechna restriktivní opatření přípustná podle uvedené směrnice měla být podrobena přísnému posouzení z hlediska proporcionality a ta opatření, která v něm neobstojí, by měla být následně zrušena.

Vedle služeb představuje další klíčovou součást vnitřního trhu, jež vyžaduje naši pozornost, digitální jednotný trh. Ačkoli digitální ekonomika zažívá rychlý rozmach, nadále existují překážky bránící jejímu plnému rozkvětu, např. nízké objemy přeshraničního obchodu či rozdílné národní režimy autorských práv.

EU by měla motivovat podnikatele i spotřebitele, aby s důvěrou obchodovali on-line, a to především prostřednictvím zjednodušení postupů udělování licencí, vybudováním funkčního přeshraničního rámce pro ochranu autorských práv a prostřednictvím vytvoření bezpečného a cenově dostupného systému pro přeshraniční on-line platby.

Další důležitý segment vnitřního trhu tvoří trh s energií. Musíme splnit náš závazek na jeho dokončení do roku 2014. Členské státy by proto měly bez zbytečných odkladů plně provést ustanovení tzv. Třetího energetického balíčku.

Pokud chce Evropa zůstat konkurenceschopná, musí věnovat náležitou pozornost oblasti inovací. Světová konkurence je zde den ode dne nelítostnější a jediný způsob, jak v ní obstát, spočívá v soustředění se na výzkum a inovace. Evropa vždy měla ambici hrát v této sféře vedoucí úlohu, avšak realita dosud za tímto přáním pokulhává. Neměli bychom však na tuto ambici rezignovat, nýbrž naopak zvýšit naše úsilí a závazky podporovat inovace.

Naším cílem musí být také dokončení Evropského výzkumného prostoru, který poskytne nejlepší možné prostředí pro podnikatele a inovátory ke komerčnímu využití jejich myšlenek. V centru evropského výzkumu musí rovněž být inovace tažené poptávkou a podpora malých inovativních podniků prostřednictvím dostupného investičního kapitálu pro rizikové projekty.

Další svébytný problém, jenž brzdí činnost podnikatelů, a tím i hospodářský růst, představuje nadměrná regulace v EU. Je zapotřebí provést radikální debyrokratizaci. Je dobré, že se unijní instituce zavázaly redukovat administrativní zátěž pro nejmenší podniky, nicméně je nutné pokračovat dál a rychleji. Všechny legislativní návrhy by měly být posuzovány také z hlediska regulatorní zátěže, kterou přinesou.

Kromě odstraňování přebujelé byrokratičnosti, považuji za stejně důležité podniknout kroky jak na národní, tak na evropské úrovni, jež podpoří lepší fungování a pružnost evropských pracovních trhů tak, aby byly s to nabídnout pracovní příležitosti. Konečně bychom měli též podpořit větší mobilitu pracovníků uvnitř EU a snížit počet regulovaných profesí v Evropě.

Pokud chceme s výstavbou vnitřního trhu postoupit dále, je třeba urychlěně řešit všechny výše uvedené problémy. Přístup k agendě vnitřního trhu je totiž indikátorem, který do značné míry ukazuje, zda EU opravdu usiluje o konkurenceschopnost a hospodářský růst, a tedy o zachování svého světového postavení, nebo zda se vydá cestou izolace a úpadku.

Kromě oblasti vnitřního trhu bych rád zmínil ještě jednu aktuální problematiku, totiž probíhající debatu o příštím víceletém finančním rámci po roce 2013. Evropský rozpočet jednoznačně potřebuje modernizovat. Musí se více zaměřovat na ekonomický růst a konkurenceschopnost. V čase krize, kdy všechny členské státy přizpůsobují své státní rozpočty a přijímají úsporná opatření, musí podobně činit i Evropská unie.

Krise navíc odhalila i skutečnost, že štědré dotace z fondů kohezní politiky a společné zemědělské politiky zdaleka nepřinesly svým příjemcům jen prosperitu. Právě naopak, v řadě případů tyto prostředky působily jako sladký jed. Místo aby napomohly zvýšit konkurenceschopnost cílových členských zemí, byly tyto peníze často utraceny za rozmařilé projekty. Někdy to vedlo až k deformaci

řádného fungování celých průmyslových odvětví, či odvádělo pozornost a prostředky od skutečných problémů.

Nechci tvrdit, že společná zemědělská politika a kohezní politika by měly být zrušeny úplně, avšak za nových okolností by měly být radikálně reformovány. Musí být mnohem efektivnější, zaměřené na výsledky a musí poskytovat opravdovou přidanou hodnotu. Proto by měla být přísněji kontrolována správa těchto prostředků a pomér mezi náklady a přínosy by měl hrát významnou úlohu v rámci kritérií pro posuzování konkrétních projektů.

Kohezní politika by se měla soustředit pouze na nejméně rozvinuté regiony a státy Unie a podporovat projekty, které skutečně zvyšují jejich konkurenceschopnost a hospodářský růst.

Dále si už nemůžeme dovolit stavět dálnice vedoucí odnikud nikam či vydržovat nekonkurenceschopné evropské farmáře, aby pěstovali dotované jídlo, které následně vykoupíme a rozdáme evropským chudým.

Naším hlavním úkolem musí být reforma unijního rozpočtu tak, aby odpovídal současným výzvám, jimž EU čelí. [Abych uvedl příklad: Všichni zde velmi dobře víme, že EU není předindustriální agrární ekonomikou. Kdyby však u nás přistál mimozemšťan a podíval se do unijního rozpočtu, mohl by velmi snadno nabýt podobného dojmu, neboť společná zemědělská politika stále představuje více než 40 % celého evropského rozpočtu. Takový stav nemůže do budoucna pokračovat.]

Krise rovněž obnažila všechny nedostatky existující v současném institucionálním fungování EU, a především eurozóny. Na druhou stranu představuje zároveň silný impuls k provedení dlouho odkládaných opatření, nezbytných k jejich odstranění a k překonání krize. Nabízí také prostor pro zamýšlení se nad našimi prioritami a návrat k samým základům evropské integrace, obzvláště vnitřnímu trhu. Těší mne, že jsem dnes právě ve Spojeném království, zemi, která vždy byla čelným zastáncem agend svobodného obchodu, jednotného trhu a hospodářského růstu.

Jsem přesvědčen, že tato role Velké Británie v EU je nenahraditelná a že vždy zůstane klíčovým obhájem uvedených priorit. Dámy a páновé, letos slavíme 20. výročí trvání vnitřního trhu.

Nepromeškejme tedy příležitost jej významně dále rozvinout. Nepochybuj, že společně se Spojeným královstvím a dalšími stejně smýšlejícími členskými státy se nám to může podařit. Je už nejvyšší čas.

Děkuji Vám za pozornost.

www.vlada.cz

27. 2. 2012

Rozhovor s ministrem M. Kubou o roli MPO v zahraniční politice

Armáda má na ambasádě vojáky, my dáme podnikatele

Ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba chce zrušit dohodu svého předchůdce Martina Kocourka s ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem, která před rokem připravila o místa na ambasádách úředníky z Kubova resortu. Ministr Kuba v rozhovoru pro Aktuálně.cz poprvé popsal svoji představu, jak by měl návrat "obchodáků" do diplomacie vypadat. Chce například diplomatické pasy.

Připravil jste novou exportní strategii. Jaké jsou její hlavní cíle?

Za prvé jsme definovali prioritní země a země prioritního zájmu tak, abychom dokázali rozšířit obchodní zastoupení České republiky i mimo EU. Jsme přesvědčeni, že pro český export je zranitelné to, že 83 procent exportu České republiky je závislé na zemích EU. V tuto chvíli se EU nenachází v ideální fázi ekonomické křivky, a to je pro český export velmi zraňující. Chceme zásadně diverzifikovat český export.

Co hodláte změnit, abyste tento plán naplnil?

Chceme navýšit počet našich zástupců v zahraničí. Definovali jsme prioritní země a země zájmu, v nich chceme zvýšit počet obchodních zastoupení na dvojnásobek, celkem z 37 na 70. Chceme, aby Českou republiku zastupovali lidé, kteří jsou zkušení v obchodu. Chceme je vybírat společně s Hospodářskou komorou a Svatem průmyslu a dopravy. U nás pak plánujeme vytvořit jakýsi back-office, který by s těmi informacemi dokázal dobře pracovat.

Kde a jak má tento back-office fungovat?

Půjde o vytvoření informační databáze i o koordinaci a komunikaci s organizacemi – Českou exportní bankou ČEB a exportní zajišťovací pojišťovnou EGAP-, tedy o základnu pro informace, které přítečou zvenku. Bude to poměrně náročná agenda, proto musí být dobře vybudovaná. Součástí systému back-office by mělo být například i proexportní vzdělávání. Jsme si vědomi, že služby potřebuje každá firma trochu jinak.

Kdo má podle vašeho plánu řídit výše zmíněné nové obchodní rady z MPO?

Chceme je řídit my. Nejde o to, kdo koho řídí, ale o to, abychom dokázali z řídicího výboru zajistit rychlý přísun informací. Český byznys nemůže neustále trpět tím, že se bude hádat jedno ministerstvo s druhým, kdo bude koho řídit.

Ministerstvo zahraničí ale před rokem zrušilo místa obsazovaná lidmi z ministerstva průmyslu a jejich další angažmá odmítá.

My nabízíme ministerstvu zahraničí do týmu diplomata dodat člověka, který se bude primárně věnovat obchodu. Stejně tak je tam často armádní přidělenec, který tam zastupuje ministerstvo obrany. Když to zjednodušíme, nazval bych takového člověka obchodním přidělencem.

Co pro tyto lidi chcete od ministerstva zahraničí? Kancelář, diplomatický pas?

Potřebujeme hlavně kancelář na ambasádě. Pak se bavme o tom, jaký statut tomuto obchodnímu přidělenci chceme dát. Nabízíme obchodníka, který je v obchodě zkušený, který se tam bude umět pohybovat a který dokáže obchodní informace zvenčí přenášet sem k nám. V tuto chvíli říkáme ministerstvu zahraničí: my za peníze MPO pošleme do zahraničí lidi, budeme je odborně garantovat a jsme plně připraveni, aby tito lidé pracovali v týmu diplomatů.

A vaše ideální představa je jaká? Ministerstvo zahraničí (MZV) ale říká, že status diplomata dostanou jen ti lidé, kteří projdou výběrovým řízením v Černínském paláci, že musí garantovat například jejich bezpečnostní prověření.

Nechci končit debatu na tom, jak tomuto člověku budeme říkat. Pointa je, jakou práci udělá a jaké informace dostane do České republiky. Za český stát mu ale musíme vytvořit maximální podmínky. Pro

mě ideální představa obchodního přidělence je s nějakým diplomatickým pasem. To je, myslím, ideální záležitost. My jsme sami u sebe našli úspory, protože MZV v minulosti rušilo pozice obchodních radů z ekonomických důvodů, tak do toho teď my neseme ty potřebné finance.

Kdo by tedy tyto lidi vybíral? Vaše ministerstvo?

Chceme dělat výběrová řízení společně s Hospodářskou komorou a Svazem průmyslu a dopravy. Nechceme, aby tyto lidi zaměstnávalo ministerstvo zahraničí. Byli by to zaměstnanci ministerstva průmyslu. Nevím, co vyvolává tu paniku! Přece na ambasádě v Paříži sedí člověk z agentury CzechTrade, ten je zaměstnancem CzechTrade a tu zřizuje MPO. Ministerstvo průmyslu a obchodu dává agentuře CzechTrade 200 milionů korun ročně, aby platila tyto lidi. Fakticky se na tom stavu nezmění vůbec nic.

Mluvil jste o koncepci a o vaší představě s ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem? Třeba i neformálně?

Neformálně ne. My jsme resortně zodpovědní za export ČR, my ani nepotřebujeme finanční prostředky, máme je. Tudíž jsme připravili tuto koncepci a pustili jsme ji do meziresortního řízení, které teď probíhá. S ministerstvem zahraničí teď budeme případné připomínky řešit. Jsem přesvědčen, že ani pan ministr Schwarzenberg nekonzultuje s MPO všechny své věci, které připraví na ministerstvu, do všech detailů, a považuji to za normální.

Máte podporu premiéra? Nedávno ministru zahraničí vytýkal nečinnost v oblasti exportu a odvolával se právě na Hospodářskou komoru a Svaz průmyslu a dopravy.

Tuto koncepci jsme prezentovali společně s panem premiérem. Byl také u pracovní snídaně, na níž jsme se zástupci Hospodářské komory a Svazu průmyslu a dopravy finalizovali její formu.

Mluvíte o vytvoření nové sítě obchodních zástupců. Hodláte slučovat, nebo přímo rušit stávající agentury MPO CzechInvest a CzechTrade a na jejich základě vytvořit tato nová místa obchodních zástupců?

Myslím, že toto je předčasné. Nehovoříme teď o zrušení či sloučení agentur a ani se naopak nechceme fixovat na současný stav. Obě tyto organizace jsou zřizovány a podřízeny MPO a tyto kroky mají vést k takovému nastavení, aby MPO mohlo poskytovat služby našim exportérům maximálně pružně a efektivně.

Co vlastně podle vás diplomaté v exportu dělají špatně, že je potřeba, aby do toho vstoupili lidé z MPO?

To se musí posuzovat vždy diplomat od diplomata. Do diplomacie chodí trochu jiní lidé než do byznysu, už z principu. Také mají jiné povinnosti, monitorují, jaké jsou tam politické pohyby a jaké jsou mezistátní problémy, nejsou to často lidé, kteří by měli prioritně zájem o obchod. Pro mě je to i velmi logická synergie, že by tam byl člověk, který se více zabývá politikou, a druhý, který se více zabývá obchodem. Takový člověk má být generován z podnikatelské sféry. Já také nechci mluvit do

toho, koho na ambasádu vyšle MZV jako velvyslance. Ale stejně jako tam armáda posílá své přidělence, tak my nabízíme, aby se rozvíjel export, člověka, který bude co nejlépe komunikovat s českým byznysem.

Diplomaté podle vás zatahují politické záležitosti do byznysu? Když to řeknu s nadsázkou, byznysu například v Číně škodí zájem české diplomacie o lidská práva v Tibetu nebo podobně na Ukrajině?

Problém je v tom, že ministerstvo uvažuje politicky a zároveň mluví do zahraničního obchodu. My uvažujeme obchodně. Musíme respektovat, v jakém světě žijeme. Ted' je to tak, jakož byste si v nějakém městě otevřela obchod a prodávala jen lidem z jedné ulice a ze tří ulic ne. Naši podnikatelé ale žijí ve světě, kde mají otevřený obchod a musí prodávat všem lidem z tohoto „města“, protože jinak by ten obchod neužili. Je strašně důležité reagovat na to, co se v tuto chvíli děje ve světě a v Evropě. A trhy nejsou postavené vždy na standardních evropských zkušenostech, to tak prostě je.

Jaké jsou ty vytipované nebo klíčové země? Mezi prioritní by měla patřit Brazílie, Indie, Rusko, Čína, Turecko, Ukrajina. Mezi zájmovými pak jsou Ghana, Nigérie, Izrael, Bělorusko, Uzbekistán.

Prioritní země se vybíraly podle striktních ekonomických parametrů, tedy podle toho, jaký je tam průměrný růst HDP, jaký je tam podíl na světovém dovozu a jaký na tom mají zájem české firmy. Chceme vytvořit síť, která nám umožní nově v prioritních zemích se ze 16 zastoupení dostat na 28, v zájmových ze 7 na 25, celkem tedy narosteme ze 37 na 70. Naopak zastoupení v EU je dostatečné.

Často se jedná o země Latinské Ameriky i země africké. Máme v těchto zemích vůbec ambasády poté, co se v posledních letech některé zastupitelské úřady rušily?

To je diskuse, kterou musíme vést. Pokud někde ambasáda není, tak se musíme maximálně domluvit na tom, jak ten proces budeme realizovat. Ze strany MPO bude logicky tlak na to, aby bylo zastoupení ČR směřováno reálně tam, kde je potřeba. A ne abychom v některých evropských zemích měli dvě tři ambasády, a pak nám někde ve světě zastupitelské úřady chyběly. Budeme se maximálně snažit, aby vyhrála logika toho, co je dobré pro český export a ČR.

Aktuálně.cz

březen 2012

1. 3. 2012

Brífink premiéra P. Nečase před jednáním Evropské rady

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Jedeme především s tím, že do závěru Evropské rady chceme prosadit více ze společného dopisu třinácti zemí. Mimochodem to složení ukazuje, že vůbec nejsme v izolaci, protože patříme mezi hnací motory této iniciativy a v této iniciativě je zapojeno z šesti největších zemí Evropské unie čtyři. Takže je to přesně naopak a my chceme, aby skutečně tady byla razantnější cesta k dokončení vnitřního trhu a ke zvýšení konkurenční schopnosti Evropské unie, protože jedině to je skutečným řešením ekonomických problémů unie.

Novinář: A jaké konkrétní opatření bychom si představovali v rámci toho prohlubování vnitřního trhu?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Chceme v prvé řadě, aby se rychleji liberalizoval trh se službami. Uvědomme si, že v rámci celé Evropské unie 80% jejího hrubého domácího produktu je tvořeno v sektoru služeb a 60% všech služeb není vlastně součástí vnitřního trhu. Chceme, aby se skutečně důsledně dokončil vnitřní trh s energiemi, aby se implementoval do roku 2014 třetí energetický balíček, aby se vytvořil jednotný digitální společný trh a podobně. Takže je tady obrovský mimořádný růstový potenciál české, ale i evropské ekonomiky.

Novinář: Přece jenom, pane premiére, podobných dopisů už tady byla celá řada a dopis a smlouva, myslíte si, že je to srovnatelné, že to má stejnou váhu?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Já jsem přesvědčen, že dokonce důležitější je to, co směruje k dokončení vnitřního trhu a k urychlení ekonomického růstu ze střednědobého a dlouhodobého hlediska, toto jsou klíčové faktory evropské integrace. Takže evropská integrace je založena především na jednotném trhu a až pak na jednotné měně.

Novinář: Jak je reálné, že e Vám něco z toho podaří prosadit i vzhledem k tomu, že ve Francii se budou konat prezidentské volby a asi Francie není úplně nadšená z nějakého dokončování vnitřního trhu. Takže do jaké míry je to reálné, do jaké míry zůstane jenom u požadavků.

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Vždy výsledná podoba závěru Evropské rady je výsledkem politického kompromisu a konsenzu a já věřím, že ten kompromis bude pozitivním krokem směrem k závěrů, o kterých mluvím.

Novinář: Neobáváte se toho, že by se k závěrům mohlo dostat něco k další harmonizaci, nebo prohlubování harmonizace v otázce daní.

Petr Nečas, předseda vlády ČR: V závěrech jsou návrhy na zrychlení přípravy daně z finančních transakcí a společného konsolidovaného základu korporátní daně. Na druhé straně já se dovedu velmi těžko představit, že by Evropská unie v rámci toho, že chce být konkurenceschopnou, jednostranně zaváděla na celém území Evropské unie nějaký nový typ daně, který by ji konkurenčně znevýhodnil proti zbytku světa.

Novinář: Měli byste se bavit také o tom, jestli bude Herman van Rompuy nadále euro-prezidentem, jestli bude předsedat summitům? Nemá žádného protikandidáta, znamená to, že není nikdo lepší?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Já jsem především přesvědčen, že není žádný důvod měnit prezidenta Evropské rady. Herman van Rompuy tuto práci zvládá velmi dobře. On také si vědomě zvolil cestu jakéhosi prvního úředníka Evropské rady a nikoliv mediální star a myslím si, že nalézání kompromisů v této velmi turbulentní době to pomáhá a já nevidím žádný důvod, proč na této pozici činit jakoukoliv změnu. Čili Herman van Rompuy má moji plnou podporu.

www.vlada.cz

2. 3. 2012

Tisková konference premiéra P. Nečase po březnové Evropské radě

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Dobrý den dámy a pánové. Před chvílí skončilo jednání Evropské rady. Výsledky této Evropské rady by měly přispět nejen k zajištění hospodářské stability a zvýšení kredibility eurozóny, ale především k obnovení víry Evropy přijmout skutečně efektivní kroky k posílení konkurenceschopnosti unie v globálním měřítku. Považuji za úspěch, že právě tato konkrétní opaření, která posílí vnitřní trh, se nám podařilo prosadit do textu závěru. Za jednoznačně pozitivní považuji také to, že bylo rozhodnuto udělit statut kandidáta na členství v Evropské unii Srbsku, což je dlouhodobá a konzistentní politika Vlády České republiky, že nastal pozitivní posun v jednání o rozšíření Shengenského systému a také, že byla nalezena shoda na významu prohloubení Východního partnerství, což opět jsou dvě věci, které velmi silně Česká republika podporovala a z tohoto pohledu mohu hodnotit tento summit jako úspěšný a my jsme s jeho výsledkem velmi spokojeni. Hlavní prioritou České republiky zůstává integrita unijních politik, to znamená především dokončení

vnitřního trhu a účinné využití jeho potenciálu. Z tohoto pohledu my považujeme za velmi důležité, že se podařilo dosáhnout shody s dalšími třinácti zeměmi, kde na základě jejich společného postoje a společného dopisu se podařilo velmi výrazným způsobem ovlivnit podobu závěru Rady. Tady chci zdůraznit, že Česká republika patřila mezi jakési hnací motory celé této iniciativy společně se Švédskem, Nizozemskem a Velkou Británií. Jsem velmi rád, že se nám podařilo společně prosadit všech osm priorit tohoto plánu do závěru Evropské rady. To znamená především to, že v krátkodobém horizontu by měla být přijata efektivní opatření na využití potencionálu vnitřního trhu a to zejména liberalizací poskytování služeb. Já chci zdůraznit, že v Evropské unii 80% jejího hrubého domácího produktu vzniká v sektoru služeb a téměř dvě třetiny tohoto sektoru dnes není liberalizováno. Čili tady je poměrně velmi silný potenciál ekonomického růstu. Dalším závěrem z těch osmi oblastí je, že do roku 2015 by měl být dobudován jednotný digitální trh, což je velmi důležité z hlediska moderních technologií a moderního způsobu obchodování. My považujeme za nesmírně klíčové, že Evropská rada podtrhla význam průmyslu pro rozvoj růstu v Evropě, její globální konkurenceschopnost a tvorbu pracovních míst a podporu inovací. My jsme totiž země, která má vůbec nejvyšší podíl sekundárního sektoru na hrubém domácím produktu z celé Evropské unie. To znamená, že podpora významu průmyslu je něco, co je bytostně v našem zájmu. Unie bude také klást důraz na odstranění překážek přístupu na trh a prohloubení obchodních investičních vztahů s klíčovými partnery. Tady bych chtěl opět říci, že jsme jednoznační podporovatelé pokračování a pokud možno uzavření jednání, které se týká dohod o volném obchodu, například se Spojenými státy, Kanadou, Indií a dalšími zeměmi především v oblasti východní Asie. Tam opět vidíme velký potenciál ekonomického růstu v této ekonomické liberalizaci. Zároveň země Evropské unie potvrzdili závazek liberalizovat vnitřní trh s energiemi do roku 2014 včetně plného zavedení tzv. třetího energetického balíčku. Opět další krok k volnému trhu propojení Evropy, chcete-li v tom dobrém slova smyslu, tady to je jedna z ukázk, kdy heslo více Evropy má přesně tento pozitivní smysl a Česká republika v těchto věcech, které se týkají liberalizace trhu, je vlastně jádrovou zemí. Takže z tohoto pohledu, nebo když to někdo dnes tak rád používá, mainstreamovou zemí. Velmi nutné je také zdůraznit nutnost pokroku v otázce vzájemného uznávání profesních kvalifikací, protože to právě umožňuje především u kvalifikovaných profesí mobilitu pracovní síly. Čili zjednodušení celého systému, ale také snížení možnosti mít jakési privilegované profese, kde speciální zacházení je něco, co umožňuje odstranit bariéry v mobilitě pracovníků. Důležitým impulsem pro růst je také podpora výzkumu. To znamená, výsledkem této rady je její závěr, že do konce roku 2014 má být dokončen evropský výzkumný prostor, který výrazně zlepší mobilitu výzkumných pracovníků a přenos poznatků. S tím také souvisí otázka společného evropského patentu. Státy, které se účastní této posílené spolupráce, a opět chci zdůraznit, že Česká republika v tomto patří mezi jádrové, čili mainstreamové země, mají dosáhnout do června 2012 dohody na poslední, ještě neuzavřené součásti patentového balíčku, což je samozřejmě taková ta nejednoduší, ale politicky nejzajímavější věc, kde bude sídlo tohoto úřadu. Podmínkou pro dosažení těchto cílů je nepochybně i snížení regulatorní zátěže pro podniky. Především pro ty malé a střední, zejména na evropské úrovni. Protože i debata, která je vedena, a byla vlastně vedena i díky společnému dopisu třinácti zemí Evropské unie. Její debata o tom, zda někdy ty regulace zbytečně nepřináší zbytečné utlumení ekonomického růstu a nepředstavují zbytečnou ekonomickou zátěž. Čili my z hlediska toho, jak se podařilo dojednat závěry Evropské rady, že se podařilo prosadit důraz na dokončení vnitřního trhu, že byl přijat kandidátský statut Srbska, že bylo posíleno Východní partnerství. Tak musím říci, že hodnotím výsledky této Evropské rady velmi pozitivně a chcete-li, odjíždím odsud spokojen.

Slovenská agentura: Slovenská premiérka v dnešním nočním střetnutí povídala, že česká zkušenost s Británií nebyla vždy pozitivní pro Českou republiku. Jistým způsobem to nasměrovala na britsko-český tandem k nepodepsání dnešního fiskální smlouvy. Jestli jsou nějaké reakce z české strany na toto.

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Já k tomu nevidím důvod. Každý má právo svobodně vyjádřit svůj názor. Tak jako my jsme vždycky respektovali vzájemně, že česká vláda a český premiér neradí Slovenské republice, tak to platí i vice versa.

Lidové noviny: Já jsem se chtěla, pane premiére, zeptat. Já jsem poslouchala pozorně ten výčet, co se tam dostalo. Kolik je to procent z těch požadavků v té společné deklaraci. Druhá otázka, která k tomu následuje. Britské noviny včera s odvoláním na diplomatické zdroje psaly, že David Cameron se

výrazně pohádal s panem van Rompuyem, protože vedení Evropské rady odmítalo cokoliv z těch požadavků zveřejnit. Mohl byste být k tomu trochu specifický?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Ták já mohu říci, že se nám podařilo prosadit všech osm základních okruhů z hlediska těch konkrétních témat a teď opravdu s licencí bych si tipnul 80% toho, co v tom dopise bylo, to co považujeme za důležité. Co se týče nějaké hádky, ta na Radě neproběhla, takže nevím, jestli proběhla někde jinde. Nicméně skutečností, že to co bylo rozdáno jako návrh závěru Rady, bylo ještě v průběhu včerejšího večera hodně dopracováno směrem ke znění toho společného dopisu. Čili tam k výraznému posunu došlo proti tomu původnímu textu, který dejme tomu tento dopis bral v potaz velmi liknavě. Na to, že ho podepsalo 14 zemí a z šesti největších zemí Evropské unie ho vlastně podepsalo pět států.

Český rozhlas: Takový technický dotaz. Původně to byl dopis dvanácti. Které jsou ty dvě země, které se potom přidaly? A potom otázka ohledně fiskal kompaktu. Získali jsme něco tím, že jsme dnes nepodepsali?

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Dodatečně se připojila Malta a připojilo se Německo. Co se týče toho, co jsme získali. Především jsme nic neztratili, to je důležité říci. Získali jsme docela dobrý čas na to, abychom si zanalyzovali, jak skutečně tento pakt bude v praxi fungovat, jak bude především fungovat spolupráce těch zemí Evropské unie, které podepsali tento pakt, nicméně nejsou členy eurozóny. Jak s nimi bude zacházeno, jak budou přizívání na jednotlivá jednání. Čili rozhodně jsme nic neztratili. Já bych chtěl připomenout, že to byla právě Česká republika, která prosadila a dojednala změnu článku 15 tohoto fiskálního kompaktu a toto znění umožňuje přistoupit k členské zemi Evropské unie kdykoliv bez jakýchkoliv předběžných podmínek, bez jakékoliv schvalovací procedury. Čili já jsem použil již takového přirovnání. My nikomu nic neblokujeme, ale současně to není nějaký fatální moment, že se ocítáme mimo. Do toho vlaku lze kdykoliv nastoupit.

Česká televize: Já mám otázku. Co jste vlastně dělal, když ostatní podepisovali. My jsme sledovali záběry z toho, jak začínala Rada a úplně poslední přicházel David Cameron. My jsme Vás tam nikde neviděli, jestli jste neměl nějakou důležitou schůzku třeba právě s Davidem Cameronem.

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Tak já jsem pracoval, je pořád co dělat. Dokumentů je plno. Takže jsem to strávil prací a byly nějaké technické problémy s výtahy. Pokud nejsou další dotazy, tak děkuji a přeji hezký den.

www.vlada.cz

2. 3. 2012

Premiér P. Nečas hostem pořadu Ranní interview

Hostem ranního diskusního pořadu ČRo 1 byl živě z Bruselu premiér a předseda ODS Petr Nečas.

Jan POKORNÝ, moderátor:

Evropská unie se mohla na svém summitu v Bruselu po delší době věnovat i něčemu jinému než jen zachraňování společné měny. Přišel čas zabývat se obnovou hospodářství a vytvářením podmínek pro jeho růst. Tomu mají pomoci jak ukázněné rozpočty, tak i větší volnost na jednotném evropském trhu. Dobudování takového hospodářského prostoru na summitu prosazovalo i Česko. Jak se mu to podařilo, tak na to se teď můžeme v Ranním Interview zeptat premiéra Nečase. Dobrý den do Bruselu, pane premiére.

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS:

Hezké dobré ráno.

Jan POKORNÝ, moderátor:

Před summitem poslalo 12 států předsedovi Evropské rady dopis s návrhy, jak dotvořit jednotný trh. Jaké kroky podle našich, českých představ k tomu mají vést?

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS:

Musím říci, že Česká republika v tomto společně se Švédskem, Nizozemskem a Velkou Británií patřila mezi jakési pomyslné hnací motory této iniciativy. Je skutečností, že my dnes máme poměrně jednotný trh zboží, nikoliv však trh, který by se týkal například služeb. A tady je obrovský potenciál ekonomického růstu pro celou Evropskou unii i pro jednotlivé členské země a navíc to zvyšuje konkurenceschopnost evropské ekonomiky. A my, když se podíváme kolem nás, s jakým obrovským spádem běží ekonomiky například ve východní Asii, Latinské Ameriky a podobně, tak nemůžeme se zastavit a koukat kolem sebe, ale musíme opravdu dělat všechno pro to, aby se povzbudil ekonomický růst a konkurenceschopnost Evropské unie.

Jan POKORNÝ, moderátor:

A to že by se pomohlo službám, myslíte si, že by mohlo přispět k hospodářskému oživení a pokud ano, jak?

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS:

Jednoznačně. 80 % celého hrubého domácího produktu celé Evropské unie je tvořeno v sektoru služeb. Dokonce i v České republice je dnes většina jejího hrubého domácího produktu přes 60 % tvořeno v sektoru služeb. Vezměte si, že téměř dvě třetiny tohoto sektoru služeb nemají jednotný trh. To znamená, nejsou liberalizovány. To znamená, existuje pro tento druh služeb státní hranice, kdy se nemohou tyto služby poskytovat, například v zahraničí. Vzpomeňme si před mnoha lety například na onoho pomysleného polského instalatéra, kterým byli strašeni francouzští voliči. To je, myslím si, takový klasický příklad toho, že nemáme volný trh služeb a souvisí to například i s uznáváním kvalifikací, s jednotným trhem energií, s jednotným digitálním trhem, poskytováním finančních služeb a podobně.

Jan POKORNÝ, moderátor:

Ty návrhy se tedy zřejmě objeví v nějakých politických závazcích summitu, soudím, které se objeví v závěrečném dokumentu. Co bude dál?

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS:

Já považuji především za důležité, že se nám opravdu podařilo společně s 12 dalšími zeměmi tlačit tímto směrem, stát se jedním z těch hnacích motorů rychlejší integrace v této oblasti, čili vytváření skutečného jednotného trhu i nejen v oblasti zboží, ale i služeb a teď je nezbytné dosáhnout pozitivních závěrů Evropské rady tak, aby například Evropská komise pokračovala v jednotlivých návrzích, aby byla připravena legislativa, která právě umožňuje liberalizovat trh služeb, ale například i trh energií, vytvořit jednotný digitální trh, podmínky pro jednotné patentové řízení, vzájemné uznávání kvalifikací, zjednodušení vstupu do jednotlivých odvětví v jednotlivých členských zemích a tak dále, a tak dále.

Jan POKORNÝ, moderátor:

Pane premiére, v 9 hodin bude 25 vašich kolegů v Bruselu podepisovat Smlouvu o stabilitě koordinaci a hospodářském řízení v eurozóně. Česká republika se k ní spolu s Velkou Británií, jak známo,

nepřipojuje. Co budete dělat vy tou dobou?

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS:

Co bych dělal, pane redaktore, samozřejmě budu pracovat. Práce je hodně a je nezbytné využít každé minuty.

Jan POKORNÝ, moderátor:

Vy víte, jak mě to zajímá. Oni budou sedět někde podepisovat, a co budete dělat vy s Davidem Cameronem?

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS:

Já budu sedět v kanceláři a pracovat.

Jan POKORNÝ, moderátor:

V kanceláři v Bruselu a pracovat. Možná jste zaslechl vyjádření vaší kolegyně, premiérky Ivety Radičové, která tenhle postoj České republiky považuje za chybu. Máte k ní a k tomu nějaký komentář?

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS:

Nemám. Já si myslím, že Slovensko má nějaké své kroky, je členskou zemí eurozóny. Česká republika stojí mimo eurozónu, takže každá země má své priority a má své konkrétní kroky, které považuje za správné.

Jan POKORNÝ, moderátor:

Pokud jste mluvil o tom, že v té otázce služeb a její liberalizace v Evropském prostoru byla Česká republika jakýmsi motorem. Vy máte třeba nějakou nabídku, kterou byste mohli vnést tam do diskuse v Bruselu, kromě europaktu, která by ho třeba posílila nebo by ho zaměřila trochu jinam. Myslím tím třeba například takové to řešení, které nabízí Luděk Niedermayer a lidé kolem něj?

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS:

Musím říci, že přísná rozpočtová disciplína je nezbytná. Z tohoto pohledu kroky, které povedou k tomu, že se skutečně nebude žít na dluh a nebude se zvyšovat zadlužení členských zemí Evropské unie, je správný krok. Na druhé straně tyto rozpočtové problémy se nevyřeší pouhými škrty v rozpočtu. Musí se dělat reformy, a především musíme vytvořit podmínky pro zvýšení konkurenceschopnosti, abychom měli dlouhodobě udržitelný ekonomický růst. Jenom dlouhodobě udržitelný ekonomický růst bude skutečným řešením stávajících ekonomických problémů členských zemí Evropské unie.

Jan POKORNÝ, moderátor:

Děkuji do Bruselu za rozhovor premiéru Petru Nečasovi, na slyšenou.

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS:

Na slyšenou.

Radiožurnál

4. 3. 2012

Kondolence premiéra P. Nečase k vlakovému neštěstí v Polsku

S velkou lítostí jsem přijal zprávu o vlakovém neštěstí na jihu Polska, které stálo životy tolika lidí. Chtěl bych jménem mým i jménem občanů České republiky vyjádřit hlubokou a upřímnou soustrast polskému lidu. Jsme v myšlenkách především s rodinami a blízkými těch, kteří včera zemřeli.

Petr Nečas, předseda vlády

www.vlada.cz

5. 3. 2012

Rozhovor premiéra P. Nečase pro sobotní Lidové noviny

Mýty o izolaci zemí, které se nepřidaly k evropské smlouvě o rozpočtovém dozoru, jsou podle premiéra intelektuální leností lidí, kteří se v evropské politice neorientují. Petr Nečas mluvil v rozhovoru těsně po summitu i o rozkladu v justici a chystaných škrtech.

Jaká byla na podpisovém summitu atmosféra?

Byl to po dlouhé době klidný summit, který nebyl naplněn nervozitou a neměl charakter krizového, zlomového okamžiku.

Některí to asi vnímali jinak. Slovenská premiérka vás ve čtvrtek večer obvinila, že jste zbabělec.

To nedokážu posoudit. Neviděl jsem slovenskou tiskovou konferenci, kde to paní premiérka měla říct. Dnes (rozhovor se konal v pátek odpoledne – pozn. red.) mě premiérka Radičová osobně ujistila, že to, co vyšlo v českých médiích, je velmi zkreslené a že nic takového neříkala. Byla to její poslední Evropská rada, takže nějaký prvek emocí se tam přirozeně mohl objevit. Navíc její vláda padla právě kvůli evropským rozpočtovým otázkám.

Cítili jste se s Davidem Cameronem izolováni?

To je hloupý, nesmyslný mýtus, který u nás šíří ti, kdo se jinak v evropské politice příliš neorientují. Podobná klišé jsou výrazem intelektuální lenosti.

Jak to vypadalo při podpisu? To vás dva předseda rady Van Rompuy vyzval, ať zůstanete v předpokoji?

Já jsem u toho podpisu nebyl. Dnešní jednání začalo tou podpisovou částí a k podpisu logicky šli jen ti, kdo podepsat chtěli. Vždycky se podepisuje v jiné místnosti, než kde se vede jednání. Prostě jsem do hlavní jednací místnosti při začátku přišel až později, protože jsem věděl, že se podepisuje.

Tím debata o našem podpisu paktu skončila?

Ano. Považuji za klíčové, že jsme spolu s Velkou Británií a Nizozemskem byli hnacím motorem iniciativy, která má za cíl dokončení skutečného jednotného trhu. Přitom se nám za posledních několik týdnů podařilo zformovat silnou koalici, která prosadila velmi mnoho z návrhů na dokončení jednotného trhu už do závěrů této Evropské rady.

Ještě ve čtvrtek večer to vypadalo, že neprosadíte výběc nic. Pak měl David Cameron ostrou názorovou výměnu s předsedou rady Van Rompuyem, kterého kritizoval, že nezastupuje zájmy všech 27 zemí.

Ano, v prvním návrhu závěrů summitu toho bylo skutečně velmi málo. Pak nás ale Herman Van

Rompuj ujistil, že budeme překvapeni, jak se to tam objeví. A nakonec se tam objevilo odhadem osmdesát procent toho, co jsme ve výzvě tržní koalice prosazovali. Naši iniciativu veřejně podpořila i německá kancléřka Angela Merkelová. Jasné řekla, že je potřeba dát důraz na konkurenceschopnost a dokončení vnitřního trhu.

Vystoupily některé země proti?

Jisté námitky prezentovaly většinou ty země, které mají levicové vlády, jako Kypr nebo Belgie.

Tradičním odpůrcem liberalizace je Francie. Prezident Sarkozy měl výhrady?

Pan prezident Sarkozy se k tomu bezprostředně nevyjadřoval. Nicméně u závěrů Evropské rady platí, že jsou přijímány jednomyslně. Ten text, kde je zapracováno 80 procent návrhů tržní koalice, akceptovala i Francie.

Proč Angela Merkelová na rozdíl od ostatních dopis tržní koalice nepodepsala?

Podpořila nás, ale zároveň nejspíš nechtěla narušit německo-francouzské vztahy.

Je tím, že nepodepsání smlouvy schválila těsně před summitem vláda, uzavřena domácí debata?

Pozice nepodepsat je koaličně dohodnuta, protože pro ni hlasovala minimálně polovina přítomných ministrů všech koaličních stran.

Ve středu na vládě nebyl předseda ani první místopředseda TOP 09, kteří tlačili na podpis smlouvy.

Nicméně podstatou je, že pozice nepodepsat byla na vládě přijata jednomyslně.

Co se děje ve státním zastupitelství?

Vysvětlení musíme hledat hodně v minulosti, a to době působení stávající místopředsedkyně ČSSD Marie Benešové jako nejvyšší státní zástupkyně. V té době začala velmi silná politizace státního zastupitelství. Vzpomeňme si na její výroky o gubernátorech, na politický útok na starosty a primátory za ODS. Na evidentní pokus o kriminalizaci tehdejšího kladenského primátora pana Wolfa. Na obrovsky rostoucí vliv bývalých komunistických prokurátorů v čele s panem doktorem Fenykem. Právě tehdy se začala velmi dramaticky politizovat soustava státních zastupitelství. Od té doby se také začaly záhadně nedošetřovat některé věci, které se šetřit měly. To byl okamžik, kdy se měla vyšetřovat privatizace Mostecké uhelné, gripeny a podobně. Již tehdy se vytvořily velmi silně polarizované skupiny ve státním zastupitelství, jakési klany, které spolu začaly bojovat. Některé byly ochotny tuto politizaci akceptovat, některé ne. Považuji za nesmírně naivní, řekl bych až za projev myšlenkové tuposti části českých médií, že naskočily na hru, že je tady souboj dobra se zlem. Spravedlivých s nespravedlivými. To je léta letoucí vedený klanový boj o pozice, moc a vliv ve státním zastupitelství. Ty klany se mydlí hlava nehlava.

Vyhrocuje se ten souboj? Už v roce 2006 střídá ČSSD u moci ODS.

Ten stav je pořád stejný, akorát se o něm více mluví. Je zřetelnější a více se projevil i v celé řadě konkrétních kroků.

Jak se dá rozklad justice vyřešit?

To je především otázka na ministra spravedlnosti. Úkolem ministra spravedlnosti je, aby tuto situaci vyřešil.

Přidal se ministr spravedlnosti k některému z klanů?

Pokud by se to dalo takhle říct, tak v každé době k jinému z těchto klanů. Dnes bojuje proti lidem, které sám dosadil do funkcí.

Má vaši důvěru?

Už dvakrát jsem řekl, že ministr za ODS, který nemá moji důvěru, odchází.

Ministr Pospíšil v pátek zopakoval, že odejde, pokud se mu nepodaří odvolat vrchního návladního Rampulu.

Je to podivné gesto. Pana Rampulu instaloval pan Pospíšil. Pak pana Rampulu neúspěšně odvolával pan Pospíšil, protože jeho argumenty byly soudem označeny za nezákonné. Pevně doufám, že je to jen podivný výrok, protože kdyby to podivný výrok nebyl, tak by šel vykládat jako nátlak na nezávislý soud, který má rozhodovat.

Nemůže se teď situace ve státním zastupitelství zvrtnout do dalšího extrému, kdy pan Rampula ve snaze dokázat, že kauzy nezametá, bude horečně rozdávat obvinění? Už včera řekl, že chystá obvinění v kauze ProMoPro.

To vůbec nechci komentovat. Můžu jen říct, že nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman má moji důvěru.

Kdy se vláda definitivně rozhodne, kde přesně bude šetřit?

Vzhledem k legislativním termínům a posledním krokům, které musíme udělat, tak ten čas je na přelomu března a dubna.

Není překvapivé, že úspory kritizují odbory a ČSSD. Ozvaly se ale také Věci veřejné.

Jsem přesvědčený, že se podaří dosáhnout koaliční shody. Pokud ne, tak vláda nebude schopna realizovat klíčový bod své politiky, to znamená rozpočtově odpovědnou politiku, a pak nemá význam, aby pokračovala.

ČSSD i VV chtejí škrtací balíček upravit. Navrhují zvýšit firemní daně. Je to přijatelný kompromis?

Vyšší daně z příjmu právnických osob patří mezi věci, které rozhodně nebudeme zavádět.

Zastal jste se Maďarů, kterým chce Evropská komise sebrat peníze z eurofondů, přestože zdaleka nemají nejvyšší deficit v EU. Máte obavy, že příště zasáhne komise proti nám? I my teď překračujeme povolený schodek.

Byl za tím především politický princip. Já jsem přesvědčený, že má být rovné zacházení, že se v Evropské unii nemáme dělit na ty rovnoprávné a rovnoprávnější.

Proti vládní reformě vysokých škol demonstrovaly tento týden tisíce studentů. Jak může vypadat kompromis přijatelný pro vás i akademiky?

Měl by vést k větší diverzifikaci vysokých škol, k většímu tlaku na jejich kvalitu a k většímu zapojení soukromých peněz.

Ustupujete definitivně od školného?

Kdo bude řádně studovat a na získání bakaláře mu budou stačit tři roky a na magistra pět, bude platit jenom nějaký registrační poplatek před každým ročníkem. Kdo ne, bude platit školné za to, co čerpá navíc z veřejných rozpočtů.

Od plošného školného, které máte v programu, ustupujete?

Ano, ale vzhledem k tomu, že v létě bude již polovina volebního období, tak z legislativně-technických důvodů už by to bylo jenom velmi obtížně realizovatelné, protože neexistuje ani paragrafové znění zákonů.

Jak se dá kontrolovat kvalita vysokých škol?

Musí skončit český „jánabráchismus“, který funguje jak v přidělování grantů u vědy, tak v akreditačním řízení, kde hodně rozhodují také subjektivní zájmy a známosti. I za cenu toho, že to bude stát víc peněz, musíme do hodnocení zapojit zahraniční odborníky. Hodnocení musí být průběžně součástí akreditací, musí být skutečně velmi hodnověrné, tvrdé a přísné evaluační řízení, které bude vystavovat pravidelné vysvědčení školám a zařazovat je do těch kategorií, které budou také rozdílně financovány.

Plní akreditační komise dobře svoji roli regulátora?

Když si spočítáte vydané akreditace a dobu, kterou je mohli projednávat, tak to vychází na řád minut. Je to tatáž komise pod vedením téže předsedkyně, kterážto se dnes tváří jako bojovník za kvalitu českých vysokých škol. To ve vás samozřejmě vzbuzuje hodně otazníků.

Je předsedkyně komise důvěryhodná?

Já teď nechci hodnotit, jestli paní profesorka Dvořáková jako čelná česká marxistka je, nebo není důvěryhodný šéf akreditační komise. Jedno ze slabých míst českého vysokého školství je ale právě řízení akreditační komise. Jestli chceme dosáhnout zvýšení kvality, musíme změnit akreditační řízení.

Co čekáte od ministra školství?

Má dva úkoly. Vyřešit problematiku evropských fondů a připravit změny ve vysokém školství. Bud' je bude schopen připravit a prosadit, nebo ne. Za prosazení samozřejmě považuji schválení konkrétních zákonů ve sněmovně. V politice se počítají pouze výsledky, nikoli úsilí a dobrá vůle.

Proč se žádná z univerzitních elit nevymezila proti protestům?

Mám tady obrovské množství ohlasů, že existují jednoznačně proreformní síly. Nevím, proč se jasně neprofilují. Mohu se pouze dohadovat, nakolik to souvisí s tím, že jsou vedena různá grantová řízení, kde, když se znelíbíte, nic nedostanete. Nebo s tím, že ten či onen chce být zvolen proděkanem, děkanem, rektorem, prorektorem. Je to souboj o akademické voliče. Většina univerzitních představitelů je si ale vědoma toho, že jsou změny ve školství nutné.

Lidové noviny

6. 3. 2012

Reakce ministra T. Chalupy na článek „Rakousko zaplatí české odpůrce Temelína“

Ministr životního prostředí Tomáš Chalupa reaguje na článek Hospodářských novin s názvem "Rakousko zaplatí české odpůrce Temelína".

Dosud jsme měli vždy za to, že zájmem občanských sdružení je svobodně šířit své názory a upozorňovat na celospolečenské problémy. Je otázkou, zda informace o tom, že některá česká občanská sdružení jsou placena cizí vládou, tuto situaci nemění. Nejsem si jistý, zda se tak ze svobodných sdružení nestávají něčí hlásné trouby, a tím se fakticky neznevěrohodňuje jejich činnost a argumentace. Občanská sdružení se bezesporu mohou stát i svým způsobem lobbistickou firmou hájící zájmy těch, kteří ji platí, což by bylo ale poctivé přiznat. Tento problém – otázku vlastní věrohodnosti – si ale musí posoudit sama občanská sdružení.

www.mzp.cz

9. 3. 2012

Ministr M. Kuba: Evropská integrace a furiant Nečas

Petr Nečas jako premiér a předseda ODS nepodepsáním paktu o rozpočtové kázni udělal správný krok. Společně s iniciativou na dotažení volného trhu, kterou dnes ČR prezentuje společně s Británií a dalšími státy, vrací diskusi o evropské budoucnosti tam, kam opravdu patří, tedy k postupnému odstraňování bariér mezi jednotlivými státy a tím k jejímu plynulému a přirozenému sjednocování "zespoda".

Evropská integrace se v posledních letech posunula mnohem více do roviny politické, vyvolané tlakem "shora", a tudíž do roviny nepřirozené a umělé. Nám, ale i celé Evropě rostou ve světě silní konkurenti a my budeme muset udělat zásadní strukturální změny, abychom v budoucnu obstáli. Bez fungující ekonomiky totiž ve státě nelze nastavit udržitelný sociální systém. Směr, který dnes ČR prostřednictvím premiéra prezentuje, je velmi racionálním přístupem a žádným furiantstvím či řešením vnitrostranických záležitostí, jak se někdy účelově tvrdí. Konformnost evropské politiky totiž dospěla tak daleko, že dnes se prostě společensky nehodí hlásat něco, co nevzniklo v Bruselu, nebo, nedej Bože, s něčím, co v Bruselu vzniklo, polemizovat.

Pokud má Evropa v budoucnu obstát, nemůže dělat rozhodnutí, která jsou předložena premiérem zemí pár hodin před jednáním. Navíc se ukazuje, že výstupy řady summitů jsou spíše snahou o krátkodobé zklidnění finančních trhů a odsouváním skutečných řešení. Kolikrát jsme jen za poslední rok četli na titulních stránkách, že se Evropa konečně dohodla na záchrane Řecka. A přes všechny tyto mediální vzkazy ekonomika politiku ne a ne poslechnout. Situace zatím spěje čím dál více k tomu, že Řecko bude muset měnovou unii opustit, o čemž již otevřeně hovoří i někteří západní politici.

Česká republika nepřipojením podpisu pod smlouvou o nic nepřišla. Smlouva platí pro eurozónu, do níž v tuto chvíli nemáme ani nakročeno. Ke smlouvě můžeme navíc kdykoli v budoucnu přistoupit, pokud to uznáme za vhodné a pokud uvidíme, že ostatní její obsah skutečně plní. Nezapomínejme, že v podstatě k témuž se státy eurozóny už jednou zavázaly v Maastrichtské smlouvě. Jak nakonec stanovená pravidla dodržovaly, jsme měli možnost vidět na vlastní oči.

Pokud tedy dnes premiér říká, že je především třeba dořešit volný trh a více se soustředit na ekonomická témata než na politickou integraci, má pravdu. Pokud říká, že naše země a každý evropský

stát si musí zajistit fiskální disciplínu především samy svou odpovědnou rozpočtovou politikou, má pravdu. A pokud někdo označuje za furiantství, když pasažér na lodi, do které teče, místo nadšeného vylévání vody hrnkem volá, pojďme raději ucpat tu díru, pak ať jsou klidně Nečasovy výroky za furiantství označovány.

Hospodářské noviny

10. 3. 2012

Martin Kuba: Elektřina pro nás může být jako ropa pro Rusko

Martin Kuba je původním povoláním lékař a záchranář. Když mi řekl, že by si nikdy nevybral internu nebo gynekologii, protože i k lidskému tělu byl zvyklý přistupovat jako manažer, který musí rychle a správně rozhodnout, uvěřila jsem mu. Na ministerstvo vtrhnul jako uragán a resortu, který pod Martinem Kocourkem poklidně dřímal, je najednou všude plno. Otázka je, jak dlouho jihočeskému rodákově Kubovi tohle nadšení vydrží. A hlavně jaké přinese výsledky.

Ve čtvrtek jste s premiérem představil parametry Finanční ústavy. Obsahuje i sankce za porušování rozpočtové kázně. Platý odpovědných politiků by se kvůli plýtvání mohly snížit až o dvacet procent. Jenže to je budoucnost. Kdo zaplatí za to, že se Česko včas nepřihlásilo ke švýcarské žalobě v kauze Mostecká uhelná a možná tím přijde o tři až osm miliard?

Finanční ústava by měla do politiky vnést konkrétní zodpovědnost politiků za práci s rozpočty. Stejně tak, jako každá maminka musí hospodařit s rodinným rozpočtem a podnikatel s firemním, přičemž nemohou utráct peníze, které nemají.

Mohou, ale skončí v konkursu, na rozdíl od politiků.

Právě. Politici někdy v důsledku špatných rozhodnutí utrácejí peníze, které jen zdánlivě vypadají jako čísla s mnoha nulami na papíře, ale přitom jde o zcela reálné částky. ODS chce zhmotnit odpovědnost politiků za hospodaření s veřejnými prostředky. Pokud někdo pochybil při přihlášení k žalobě v případu MUS a Česku by to způsobilo škodu, musí tam existovat adresné provinění. Nejsou rozhodnutí, která by neučinil konkrétní člověk.

Platí to i ve vašem resortu? Lze vůbec rozklíčovat, do jaké míry může za raketový růst cen tepla a elektřiny trh a do jaké chybná rozhodnutí politiků?

To se dá určit dobře. Na grafu vývoje ceny elektřiny za poslední čtyři roky v ČR vidíte, že to, co tvoří tržní cenu, se nijak významně nemění. Stejně jako u silové elektřiny. Významně ale narůstá procento podpory obnovitelných zdrojů energie, což je důsledek politického rozhodnutí. Konkrétně sociální demokracie, která prosadila zákon o podpoře fotovoltaických elektráren, což ve svém důsledku znamená, že nyní z veřejných rozpočtů na ně vydáváme 32 miliard ročně. Zatímco v roce 2009 jsme takto platili 52 korun za megawatthodinu, nyní to je 420, tedy devětkrát tolik. Jde pochopitelně i o to, jaký se zvolí mix při výrobě elektřiny.

Váš předchůdce Martin Kocourek si představoval, že v Česku do roku 2050 vyroste deset dalších jaderných elektráren. Vy jste jeho vizi korigoval na dostavbu dvou bloků v Temelíně a jednoho v Dukovanech. Jenže se začínají stále častěji objevovat varovné studie, že při nákladech 200 až 300 miliard se přestane za deset let výroba z jádra vyplácet. Počítáte s tím v chystané Státní energetické koncepcí?

V současné době se rozvoj energetiky v Evropě řídí častokrát spíš politickými zájmy než racionální úvahou. Německo se například rozhodlo odstoupit od jaderné energie a tento týden přišla zpráva, že tam o 30 procent vzrostla spotřeba hnědého uhlí. Pochopitelně, ten výpadek obnovitelné zdroje

utáhnout nemůžou. Energetika prostě nefunguje na základě politických proklamací, ale logiky. To je pro Českou republiku výhodná pozice, protože jsme v centru Evropy a máme poměrně robustní přenosovou síť. Když dobře sestavíme energetickou koncepci, může se pro nás elektřina stát tím, čím je pro Rusko ropa.

Co když okolní evropské státy časem odmítou nakupovat elektřinu z jádra?

Život politické proklamace převálcuje. Německu už se přihodilo, že z významného vývoze se v kritických momentech stává dovozem. To pak jdou plamenné projekty stranou. Každá ekonomika elektrickou energii potřebuje. Co se týká energetické koncepce, chtěl jsem ji jen zasadit do reálných úkolů pro příštích dvacet let. Podíl jaderné energie by se měl dostat nad padesát procent, což podle mne bude výhodné. Energie z jádra je relativně laciná, nízkouhlíková a stabilní.

Laciná ale právě být nemusí. Jak je v tuzemsku zvykem, náklady se nepochybňuje vyšplhají na dvojnásobek současných odhadů, a i kdyby ne, investice by se vrátila při výkupní ceně 65 eur za MWh. Jenže již dnes činí jen 50 eur.

Cena se samozřejmě pohybuje, ale existují modely, jak se s těmi výkyvy vypořádat. Ve Velké Británii třeba mají zafixovanou cenu, pokud je ta tržní vyšší, elektrárna část zisku vrací do státního rozpočtu, jeli nižší, stát jí poskytne dotace. Ve Finsku se na výstavbě elektráren podílejí firmy, které mají dohodnutý odběr za stabilně nižší ceny.

Čili vy byste regulačními opatřeními dokázali udržet výkupní cenu na potřebné hranici 65 euro?

Debata o ekonomice výstavby jaderných bloků nás teprve čeká. Je to energie pro český průmysl a domácnosti, my proto musíme zajistit, aby byla udržitelná a dál nezatěžovala ekonomiku, která musí obstát v konkurenci s Indií, Čínou, Brazílií a dalšími rostoucími státy.

Budete podmiňovat rozhodnutí o dostavbě procentem účasti českých firem?

Podmínka v tendru definována není, ale já jako ministr českého průmyslu budu samozřejmě nahlas říkat, že chci, aby procento spolupracujících firem bylo co nejvyšší. Budu se snažit nutit potencionální zájemce, aby pustili naše firmy do svých zahraničních projektů. Nepodepisujte memoranda, ale prakticky dokažte, že máte o naše podniky zájem. To je můj vzkaz a přirozený požadavek.

Víte o plánu "B", s nímž údajně už ČEZ pracuje, totiž budoucnost bez dostavby Temelína a soustředění se na uhelné a paroplynové elektrárny?

Nenazýval bych to plánem "B". Stále se bavíme o tom, co je optimální pro náš stát. Energetickou koncepcí České republiky nastaví vláda, ne společnost ČEZ. Musíme zodpovědně stanovit, jakou energii budeme využívat. Vsadíme jenom na uhlí a začneme prolamovat limity jeho těžby? Nebo budeme hledat kompromis s využitím našich stabilních zdrojů, do nichž jádro určitě patří?

Václav Klaus razil heslo, že trh vyřeší vše a státní zásahy je nutné co nejvíce omezit. Vy na mne působíte jako politik, který se regulacím nebrání. Prochází vám to v ODS?

Proč by nemělo? Jsem zastáncem toho, že trh má být liberální, ale také se musí řídit jistými etickými pravidly. Kupříkladu trh s českými telekomunikačními službami podle mne není dynamický a funkční, protože se v něm dlouhodobě nevyvíjí konkurence a ceny se nesnižují. Pak je to třeba nahlas říct a použít nástroje, které odblokují zakonzervovanou situaci.

Jinak řečeno, není etické, když za mobilní telefony platíme operátorům více než naši evropští sousedé?

My jsme zbytečně v roce 2006 řekli, že trh už je plně funkční a nepotřebuje regulaci. Na rozdíl třeba od Irská. Dnes Irové telefonují podstatně levněji než my, neboť tady se za šest let nezměnilo nic a ceny neklesají. Proto jsem navrhl jmenování pana Malého do rady Českého telekomunikačního úřadu, aby se situace rozhýbala. Ve funkci jsem proto, abych hájil zájmy českých podniků a spotřebitelů.

A jako takový zvednete, či nezvednete ruku pro zrušení zákona o významné tržní síle, která chrání české zemědělce a zpracovatele proti brutálnímu tlaku některých obchodních řetězců?

Tím se dostáváme opět k pojmu regulace. Někdo se může divit, jak to, že Kuba z ODS prosazuje zákon o významné tržní síle? Odpověď zní: protože nejde o svévolné zásahy, ale ochranu přirozeně fungujícího trhu. Nemyslím si, že je správné podporovat monopolní postavení některých dominantních struktur na trhu, které nutí ty menší, aby na ně doplácely. Což se stává českým potravinářům a zemědělcům a odnáší to i spotřebitelé. Proto chci všechny významné paragrafy zákona o významné tržní síle překlenout do zákona o hospodářské soutěži a o cenách. Jsem přesvědčený, že je třeba chránit český potravinářský segment, malé a střední podniky, které dodávají zboží řetězcům, jež si někdy diktují neúnosné podmínky. To prostě v pořádku není, navíc za situace, kdy se dennodenně setkáváme s tím, že obchodníci přelepují data spotřeby a nedodržují etické kodexy. To je trh, do něhož se nemá sahat? Myslím, že ne a že i konzervativní politik musí využít nástroje ochrany vlastních podnikatelů a zákazníků.

Jenže britský nebo německý ministr, ba i premiér, se za výraznou podporu svých podniků nestydí. Naši politici působí v rolích oprávněných lobbistů spíš matně. Neumějí to?

Sousloví národní hospodářství, jakkoli bylo v minulosti zprofanované, podle mne patří do úst ministra průmyslu a obchodu. Já se naprostoto neholám stydět za to, že všude říkám, že to mají být úspěšné české podniky a firmy, jimž by vláda měla všemožně pomáhat. A je jedno, zda bude levicová, nebo pravicová. Princip dobrého národního hospodářství v baťovském slova smyslu je jen jeden.

Deník

12. 3. 2012

Rozhovor s ministrem A. Vondrou o naší roli v NATO

Rozsáhlé oslabování obrany podkopává NATO

V polovině 90. let jsem se v pozici velvyslance Česka v USA podílel na přesvědčování tamních politiků, že rozšíření Severoatlantické aliance směrem na Východ má smysl. Nebyly to jednoduché diskuse. Ale nakonec to, co by bylo ještě deset let předtím představovalo zříše snů, se podařilo – 12. března 1999 se Česká republika definitivně stala členem Aliance. Získala tím nejlepší bezpečnostní záruky v historii. Díky vstupu do NATO a z toho vyplývající délky práce je naše obrana mnohem levnější a účinnější.

Po více než třinácti letech se však situace v Alianci zásadně mění. Předně se v důsledku ekonomické krize zvyšuje uvnitř NATO propast mezi jednotlivými členy a jejich schopnostmi. A dále dochází k přesunu ekonomické moci do Asie, kdy země jako Čína či Indie zbrojí a požadují vyšší podíl na rozhodování v globálních otázkách.

Vždy existoval rozdíl mezi schopnostmi evropských spojenců a americkými, ale nyní se nebezpečně prohloubil. V roce 2001 byl americký podíl na obranných výdajích členských zemí Aliance padesát procent. Dnes je více než 75 procent. V roce 2010 byly výdaje na obranu USA 600 miliard eur a zemí EU 189 miliard. Provozní výdaje na jednoho vojáka amerických ozbrojených sil činily 283 tisíc eur, na jednoho evropského vojáka 76 tisíc. Přesun moci do Asie zase dokazuje i obracení pozornosti USA na Západ, do Tichomoří.

Američané se zároveň vzdávají ambice vést dva konflikty najednou a oslabují přítomnost v Evropě. Nezpochybňují závazek o společné obraně zakládající smlouvy NATO, nicméně tlačí na Evropany, aby se stali silnějšími, rovnějšími, a tedy věrohodnějšími. Nežádají po nás, abychom podobně jako oni obrátili svůj zrak k Asii. Chtějí, abychom byli schopni zajistit Evropu a okolí.

Od našeho vstupu do NATO rostl rozpočet na ozbrojené síly, vojáci více cvičili, byla zahájena reforma, která původně počítala s konstantními výdaji na obranu ve výši dvou procent HDP. Situace se změnila a dnes jsou výdaje na obranu 1,1 procenta HDP. Vyrovnaní se s deficitem a nastartování růstu ekonomiky je důležité a i ministerstvo obrany se musí chovat zodpovědně a spořit. Ostatně od nástupu do funkce provádím kroky, aby se organizace, kterou řídím, chovala efektivněji a racionálněji.

Nesmíme ale zapomínat na to, že zajištění obrany patří mezi základní pilíře státu – lidé se nezačali sdružovat do komunit kvůli sociálním dávkám, ale kvůli zajištění vnější i vnitřní bezpečnosti. A nyní jsme na hraně – úkoly jsou stejné jako před lety, ale peněz je oproti původním předpokladům o 40 procent méně.

Asi si nikdo, když jsme vstupovali do NATO, nepředstavoval, že největší hrozbou Aliance po třinácti letech nebude konkrétní nepřítel, ale krize důvěry. Pokud totiž všichni budou škrtat a oslabovat vojenské schopnosti, přestaneme věřit ve vzájemnou pomoc a ze spojenectví nezbude nic. A jestliže dnes někdo říká, že rozpočet na obranu je příliš vysoký, pak si musí uvědomit, že pokud nebude Aliance, budeme muset vydávat násobně více než nyní, abychom zajistili bezpečnost naší země.

MF DNES

14. 3. 2012

Premiér zaslal kondolenci k nehodě belgického autobusu

Předseda vlády Petr Nečas vyjádřil soustrast rodinám obětí úterní tragické havárie.

Vaše Excelence,

s hlubokým pohnutím jsem přijal zprávu o úterní tragické nehodě belgického autobusu ve Švýcarsku.

Každý předčasně vyhaslý lidský život je obrovskou tragédií a zvláště pak, jedná-li se o životy dětí. Toto neštěstí mnou osobně hluboce otřáslo.

Dovolte mi, abych jménem svým i jménem občanů České republiky vyjádřil nejhlbší a upřímnou soustrast rodinám obětí tohoto neštěstí i celému belgickému národu.

S úctou

Petr Nečas, předseda vlády České republiky

www.vlada.cz

15. 3. 2012

Rozhovor ministra M. Kuby pro list Ekonom

Diktátu Bruselu se Česko nepodvolí

Přesně čtyři měsíce je Martin Kuba ministrem průmyslu a obchodu. A v klíčové oblasti energetiky už má jasno: Česko půjde vlastní energetickou cestou. Dostavba Jaderné elektrárny Temelín a podpora českého exportu – to jsou hlavní priority ministra průmyslu a obchodu Martina Kuby. Jihočeský politik ODS, který loni v listopadu nečekaně vyštídal ve vládě svého stranického kolegu Martina Kocourka, s týdeníkem Ekonom hovořil i o dalších tématech: třeba jak těžké je zbavit se nálepky údajného "kmotra". Poprvé tak

V minulých dnech se objevila zpráva, že i vedoucí pracovníci společnosti ČEZ začínají mít pochybnosti, zda se další bloky v Temelíně postaví. Jak je tedy váš cíl rozšířit elektrárnu reálný?

Jsme ve fázi výběrového řízení. Pokládám za nutné, aby se třetí a čtvrtý blok v Temelíně dobudovaly a aby podíl jaderné energie na českém energetickém mixu vzrostl nad padesát procent. Jsem přesvědčen, že jaderné zdroje mohou poskytovat energii relativně dostupnou, stabilní a čistou. Pro český energetický mix je to velmi důležitý zdroj. Důležité je také prodloužení provozu jaderné elektrárny Dukovany z roku 2025 až do roku 2035 s případným vybudováním dalšího bloku v tamní lokalitě.

Na jakém principu stavíte celou energetickou koncepci?

Způsob, jakým energii získáváme, rozhoduje o její konečné ceně. Současný evropský příklon k obnovitelným zdrojům velmi zvýšil cenu energie. My bychom proto měli mix nastavit tak, abychom vysokými cenami nezatížili český průmysl a domácnosti. Konkrétní cíle musejí být stanoveny na zhruba 25 let s nějakým dalším výhledem.

Jakou však může mít taková koncepce životnost? Vždyť ministr Kocourek připravoval koncepci, která počítala s tím, že by se mohlo stavět až 18 jaderných bloků. A volby jsou na dohled, může se změnit vláda...

Musíme v této chvíli definovat, jakou energetiku máme, jaké jsou trendy a na jakých základech může naše energetika v budoucnu stát. Naší výhodou je, že dosahujeme přebytků ve výrobě elektrické energie a zatím máme dostatečnou přenosovou síť. Ale situace se mění, řada států se přesouvá z pozice vývozů mezi importéry. Pro stát ležící v srdci Evropy může dobře připravený energetický mix s dobře vybudovanou energetickou sítí znamenat v budoucnu to, čím je pro jiné země ropa. Musíme tedy vyřešit jádro a dále nás čeká diskuse o podílu uhlí.

Jak to s uhlím bude? Prolomíte limity?

Nedovedu si v tuto chvíli představit, že by český energetický mix mohl být bez uhlí. Sám bych v energetické koncepci mnohem raději vyřešil efektivní využití ložisek před limity. Tam jsou pořád ještě zásoby uhlí a my se musíme bavit o tom, jak je budeme spotřebovávat, což je důležité hlavně pro centrální vytápění, na kterém závisí 1,5 milionu rodin. Musíme si položit otázku, zda budeme nadále podporovat výrobu kondenzací (takové elektrárny produkují jen elektřinu, a teplo se ztrácí - pozn. red.), kde je účinnost mnohem nižší než u kogenerace, tedy souběžné výroby tepla a elektřiny. Stát to v rámci energetické koncepce může ovlivňovat určitými bonusy, jimiž podpoří zvýšení efektivity.

A obnovitelné zdroje? Šéfka Energetického regulačního úřadu Alena Vitásková prohlásila, že Česko by mělo pozastavit podporu nových obnovitelných zdrojů od roku 2014. Jste pro takové radikální řešení?

Nevím, zda bych je nazval radikálním. Evropská unie se dostala do potíží, které si před deseti lety nikdo neuměl představit. V dnešní ekonomické situaci je velmi relevantní diskuse o tom, zda se vyplatí podporovat nějaké zdroje a zatěžovat tím veřejné rozpočty, zda má Evropská unie na to, aby investovala veřejné prostředky neefektivně a navíc tím energii zdražovala. Pro mne neplatí mantry nějakých procent podílu obnovitelných zdrojů. Umím si představit jakékoli řešení, pokud povede k efektivitě.

Opravdu ubráníte stanovisko, že Evropská komise nemá jednotlivým státům co mluvit do energetického mixu?

S tímto stanoviskem jsem vystupoval v Paříži na setkání ministrů zemí, které využívají jadernou energii. A u žádného z kolegů jsem nezaznamenal, že by měl jiný názor. Jsem přesvědčen, že v energetice si musí každý stát najít svůj mix.

Umíte si představit, že bychom například závazek dosáhnout do roku 2020 oněch 13,5 procenta z obnovitelných zdrojů nesplnili? A že bychom si jádro prosadili, ať už by si o něm v Německu či Bruselu mysleli cokoli?

Kritéria se mají hodnotit v roce 2020. To je, jako bychom se před osmi lety bavili o tom, zda si umíme představit, že za osm let bude některým zemím hrozit odchod z eurozóny. Já si umím představit úplně všechno. Evropská unie se v této chvíli ocítá v situaci, kdy některá paradigmata neplatí. My se v této chvíli musíme starat hlavně o to, aby český energetický mix byl nastaven dobře, a ne aby v něm bylo 13,5 procenta, protože to někdo před 10 lety vymyslel. Pokud chceme splnit tuto podmínu, tak to bude znamenat enormní zátěž pro české veřejné rozpočty.

Takže v energetice půjde Česko vlastní cestou?

Je velmi důležité říkat, že v zájmu efektivity musíme jít vlastní cestou, musíme o ní v Evropské unii velmi otevřeně diskutovat. Netvrďme, že máme rezignovat na obnovitelné zdroje a na snižování emisí, ale musíme hledat racionální cestu. Neumím si představit společnost, která by se dokázala dál vyvíjet, aniž by zajistila fungování ekonomiky svého trhu. To by potom selhaly sociální a další systémy.

Chcete se zaměřit i na přenosovou soustavu. Kolik na její dobudování bude peněz?

Jde jednak o peníze, ale také o to, jak rychle jsme schopni stavět. Při radě vlády pro energetiku jsme iniciovali pracovní skupinu, která by měla letos zpracovat analýzu přípravy těchto energetických staveb a jejich zrychlení. U nás jejich vybudování trvá kvůli schvalovacím procesům 10, 12 let. To je oproti rychlému růstu zdrojů velmi dlouhá doba. Měli bychom se dostat na dobu kolem tří let, aby bychom byli schopni stíhat. Pokud jde o finance, v současné době se v Evropské unii jedná o infrastrukturním fondu. Jeho podoba ještě není přesně definována, bude se týkat i například dopravní infrastruktury, a my musíme být schopni uspět s našimi projekty.

Podpora ze strukturálních fondů unie, která k nám lákala investory, jednou skončí. Jaký to bude mít dopad?

Zatím ještě fondy čerpat budeme. Předkládal jsem jako jedno z proruštových opatření na poradu ekonomických ministrů, aby se nevyčerpané peníze z "měkkých" operačních programů, jako Vzdělávání a konkurenceschopnost nebo Lidské zdroje a zaměstnanost, převedly na takzvané tvrdé projekty, například do stavebnictví. Mohlo by jít třeba o nějakých 30 miliard korun. Pokud bychom je dokázali ještě přealokovat ze sociálního fondu a čerpat je, mohlo by to mít významný stimulační efekt pro ekonomiku.

Export drží naši ekonomiku nad vodou z více než 80 procent. Navíc je závislý na několika velkých firmách, podíl těch menších a středních je nižší, než je běžné. Pokusíte se to změnit?

Musíme se vydat na nové trhy. A musíme snížit závislost na pouhých 10 velkých firmách, na které připadá více než polovina exportu. Připravili jsme proto koncept, kdy budeme schopni při stejných nákladech poslat obchodní ataše do 70 zemí světa. S Hospodářskou komorou a Svazem průmyslu a dopravy jsme vytipovali 12 prioritních zemí a 28 zemí "prioritního zájmu" podle jejich růstu HDP, podílu na světovém dovozu a podobně. Firmy kritizovaly, že potřebují z takových zemí informace co nejrychleji. Hodláme vytvořit síť lidí placených z našeho ministerstva a zadat jim úkol: Každý úterý - berte to jako příklad - od vás budeme mít zprávu, co se v té zemi děje a jaké jsou tam pro české firmy možnosti.

Firmy z menší země jako Česko potřebují v řadě teritorií větší státní podporu. Kam se chystáte vyjet "otevřít dveře"?

Je to tak. Když se podíváme na trhy jako Turecko, Rusko a další republiky bývalého Sovětského svazu, tak tam řada věcí opravdu funguje pouze v přítomnosti ministra nebo gubernátora. Proto chci, aby tam působili zástupci našeho ministerstva, aby to nebyli zástupci třeba CzechTrade. Chceme opět všechny ty prioritní země navštívit. Diskutujeme o návštěvě Indie, plánujeme Vietnam, příští měsíc se vydáváme do Mongolska, v květnu máme Irák.

Ale s ministerstvem zahraničních věcí se nyní zase přete o kompetence. Proč vlastně?

Je to především spor zbytečný a umělý. Teď jim pouze říkáme: "My za peníze našeho ministerstva pošleme do vašeho týmu člověka z obchodní sféry, který umí komunikovat s firmami." To může firmám jen prospět. V diskusi o tom, zda i naši lidé dostanou diplomatické pasy, proto očekávám podporu premiéra.

Není lepší podpořit co nejvíce Mezinárodní obchodní komoru, v Česku vedenou ekonomem Michalem Mejstříkem? Ta se jednak přesně tímto servisem pro firmy zabývá a také může být spojnicí aktivit vašeho úřadu i ministerstva zahraničních věcí.

Řídící výbor celé té exportní strategie je tvořen naším ministerstvem, Svazem průmyslu a dopravy, Hospodářskou komorou, Mezinárodní obchodní komorou, ministerstvem zahraničních věcí. Pracujeme se všemi a je důležité, aby tam byli zástupci firem.

Jako Jihočech se vás musíme zeptat, jak vnímáte Budvar? Nemáme teď na mysli chuť piva...

Já nepiji alkohol, takže v tomto jsem netknutý, chuť neznám.

...ale jak hodnotíte postup ministra zemědělství Petra Bendla vůči Budějovickému Budvaru – kritiku na adresu ředitele Jiřího Bočka a nařízenou kontrolu pivovaru?

Zatím jsem to nikde nekomentoval, ta mediální zjítřená atmosféra kolem Budvaru je naprostě iracionální. Jsem přesvědčen, že jakýkoli státem ovládaný podnik by neměl být překvapen, když v něm někdo po letech chce dělat kontrolu. Naopak nejsem přesvědčen, že ekonomická čísla Budvaru dokládají obraz, který se vedení podniku snaží vytvořit – že firma je řízena úplně perfektně. Zisk Budvaru se pohybuje kolem 200 milionů ročně, přitom dává 350 milionů korun do reklamy, tak to je nepoměr. Navíc většina lidí v tomto státě asi vůbec neví, a já jsem byl taky překvapen, že tento podnik nepostupuje podle zákona o zadávání veřejných zakázek.

Měl by Budvar zůstat státní?

To asi není úplně rozhodující hledisko. Důležité je, aby tam bylo nastaveno funkční řízení.

Ale všechno důležité schvaluje Budvaru ministerstvo zemědělství. Nejde o to, kdo firmu šéfuje - ale má pivovar řídit ministerstvo? Když si tedy ani nevšimlo, že se tam tolik let údajně děje něco nedobrého?

Nemyslím si, že stát má vařit pivo. Je na ministerstvu zemědělství, aby zhodnotilo efektivitu podniku a výsledek předložilo vládě k tomu, aby připravila další strategii.

Šéf Budvaru Boček se brání kontrole tím, že v kontrolním týmu byl poradce ministra zemědělství Tomáš Jindra spojovaný s lobbistou Ivo Rittigem. Je pan Jindra stále poradcem i na vašem úřadě, jak byl už za vašeho předchůdce Martina Kocourka?

Ano, zůstal tu poradcem v oblasti legislativy.

Co dělá konkrétně?

Řeší smluvní záležitosti a legislativní věci, které děláme.

Tomáš Jindra je spojován s Ivo Rittigem, vy zase s jiným údajným kmotrem, "knížetem z Hluboké" Pavlem Dlouhým.

Tohle se dá mediálně velmi významně zneužívat. Jsem přesvědčen, že je velmi negativní, pokud někteří lidé stojí mimo politiku a přitom mají svým podnikáním na politiku vliv. To je velmi nešťastné a vždycky jsem byl proti tomu. To ale není případ Pavla Dlouhého, který je legitimním politikem 16 let, je místostarostou Hluboké, prochází ve volbách, je předsedou jihočeské Agrární komory. Že je to člověk, který má vliv, to je logické. Asi by si jihočeští zemědělci nechtěli zvolit někoho, kdo nemá vliv. Ale média ten vliv často zmiňují jen negativně.

Co Dlouhý konkrétně přinesl pozitivního?

V jihočeském kraji je zemědělství velmi výrazným sektorem, a že je opakován volen do čela komory, svědčí o tom, že by se podle zemědělců na řízení politiky měl podílet. A když vidíte, jak se vyvíjí město Hluboká, tak nepochybňě se i tam daří a jeho reprezentaci nelze nic vytknout.

Znáte ho dobře, vyčetl byste mu naopak něco, co mu vyneslo takovou mediální nálepku?

Ta nálepka se velmi těžce sundává, vidím to i na sobě. Jsem na ministerstvu čtyři měsíce a nikdo na mně nemůže pozorovat, že bych podléhal nějakým vlivům, přesto ta hysterická reakce při mé jmenování zůstává.

Poslanec a také Jihočech Michal Doktor na protest proti vašemu jmenování ministrem vystoupil z ODS. Řekl nám dokonce, že Pavlu Dlouhému ruku podá, protože ten drží slovo, ale vám ne...

Byl to smutný pohled do duše Michala Doktora. Ještě večer před oznamením mého jmenování jsem s ním mluvil. Řekl, že nemá problém, když budu jmenován já, ani já neměl problém, kdyby byl jmenován on. Estrádu, kterou následně sehrál, jsme viděli všichni. Je to o to smutnější, že nikdy reálným kandidátem ani nebyl. Celá kauza vypovídá více o něm než o podstatě věci.

Ekonom

15. 3. 2012

Rozhovor s ministrem M. Kalouskem o dotacích z EU

M. Kalousek: Přijít o dotace? To by byla katastrofa

Ministr financí tvrdí, že Česko nakonec o peníze, které nemá jak nahradit, nepřijde. Pokud by se Brusel rozhodl neproplatit Česku evropské dotace, způsobilo by to naší ekonomice mimořádné škody. Český rozpočet nemá jak takovou ztrátu nahradit, přiznává v rozhovoru pro Aktuálně.cz ministr financí Miroslav Kalousek (TOP 09). Informace, o které částky přijdeme jako první, se zřejmě dozvíme na přelomu března a dubna. Kalousek se ale přesto dál tváří optimisticky. "Představu, že bychom selhali, vylučuji," říká. Evropská komise podle něj nevěří systému, který sama nastavila. Ale i když jsou důvody k některým z výhrad nejasné, bude se jim Česko muset nakonec podřídit. "I když se nám ty argumenty nemusí líbit, nic jiného nám nezbude, prst na spoušti má komise," říká Kalousek.

Jak je to s neformální dohodou mezi Prahou a Bruselem o pozastavení žádostí o platby z Bruselu?

K tomu můžu říct jen to, že programy jako takové pozastaveny nejsou. Česká vláda bude muset splnit podmínky, které komise vyžaduje. Jsem přesvědčen, že je splní a ani k žádnému pozastavení nedojde. Je to výzva, nicméně pokud bychom na ni nepřistoupili, je jasné, jak by to dopadlo.

Jaké jsou hlavní návrhy, které by Česko mělo pro nápravu splnit?

Komisi záleží na pěti hlavních bodech, nicméně nejvíce jí záleží na tom, aby byl centralizován audit. Přitom je to systém, který komise sama schválila. Kdybych měl říct nějaké přirovnání, tak ministerstvo financí zodpovídá za to, že vydá jízdní řád, ale už nemá šanci kontrolovat, co se na těch kolejích děje. A komise má nyní velkou nedůvěru k tomu, k čemu dochází na těchto kolejích. Nevěří v nezávislost auditorů jednotlivých programů, tedy regionálních rad a ministerstev, a trvá na tom, aby se ten audit zcentralizoval. Z toho nicméně nemám moc velkou radost, protože to přináší více práce a odpovědnosti.

S touto možností tedy ministerstvo souhlasí?

Taháme za kratší konec provazu a myslím, že nám ani nic jiného nezbude. Určuje to ten, kdo platí. Už se na to začínáme připravovat.

A budete to schopní zvládnout technicky i kapacitně?

Musí o tom rozhodnout česká vláda a očekává se, že by to mělo začít fungovat od prvního ledna 2013 - to jsme schopni technicky i kapacitně zajistit. Samozřejmě tak, že ta jednotlivá místa, která jsou teď na ministerstvech a regionálních radách, musí přejít pod nás. Netvrďme, že i s těmi lidmi, ale ta místa i prostředky na platy půjdou pod nás. Rozpočtově to není problém, jejich platy jsou placené z evropských peněz.

Neměl ale Brusel problém právě s tím, že by to bylo až na začátku příštího roku?

Komise musí respektovat technologické lhůty takovéto zásadní reorganizace. Z těch neformálních rozhovorů, které probíhají, tak schůdné lhůty jsou takové – vláda o tom rozhodne do poloviny roku a komisi tím ujistí, že se tak opravdu stane. A od nového roku se to potom rozeběhne. Technicky se na to už připravujeme; jinak řečeno se ten projekt už maluje, aby se ta budova mohla rychle postavit.

Jaké další požadavky má Evropská komise?

Druhým, velmi naléhavým, požadavkem komise je zákon o úřednících ve veřejné správě. Je to otázka míry nezávislosti a stability administrativy a ten zákon je teď ve věcném záměru. Vláda tak bude muset Komisi ujistit, že je tu politická vůle ke změnám.

A víte už teď o tom, jestli Česko o nějaké peníze přijde?

Teď je pozastavený OP Severozápad, ten je poměrně slavný, ministerstvo financí po provedení auditu tohoto programu podalo trestní oznámení; je pozastavený OP Životního prostředí, kde probíhá audit 92 projektů – koncem března budou první výsledky. Dále je to OP Doprava, tam se přiznám, že

očekávám problémy kvůli dodatečně nasmlouvaným vícepracím. U OP Podnikání a inovace vadí komisi garanční schéma přes Českomoravskou záruční a rozvojovou banku a náklady, které si za to ta banka účtuje. Je to dáno tím, že není pouze státní.

Pozastavení těchto operačních programů tedy znamená, že pokračuje certifikace, ale nedochází k proplácení?

Ano, ale všechny budou zcela jistě obnoveny. Dají se ale předpokládat nějaké korekce, něco proplaceno nebude.

Česká republika není jedinou, kdo má pozastaveny operační programy, týká se to asi sedmnácti zemí a jednatřiceti procent všech operačních programů.

Není to tedy tak, že by se Evropská komise zaměřila na Česko?

Komise přitvrzuje spravedlivě vůči všem. Je otázkou, jestli to nedělá proto, aby demonstrovala Evropskému parlamentu, který ji mnohokrát kritizoval za jistou liknavost, že postupuje důsledně. Další příčina je logická, myslím, že to není ani spekulace, že má Komise problémy s cash-flow. Proto se snaží různými prostředky ty platby pozastavit – ne, že by je nechtěla vyplatit, ale hodil by se jí jiný termín.

Kdyby náhodou všechno selhalo, je připravený nějaký krizový plán?

To se nesmí stát. To už není hrozba vůči tomu, nebo onomu programu, to je hrozba vůči všem programům. Neexistují zdroje, ze kterých by se to dalo nahradit, jinými slovy ještě k těm investicím nedošlo. Byly by to mimořádné škody – a přitom by nás to nezbavilo odpovědnosti odvádět prostředky do rozpočtu Evropské unie. Představu, že by to selhalo, vylučuji.

Jak se vůbec k výhradám Evropské komise vůči Česku stavíte?

Já nemohu říct, že bych rozuměl všem výhradám – například když komise říká, že nevěří na nezávislost auditorů jednotlivých ministerstev nebo regionálních rad, tak jsem nikdy neviděl žádný hmatatelný důkaz. Ale i když se nám ty argumenty nemusí líbit, nic jiného nám nezbyde, prst na spoušti má komise.

Radek John (VV) ve středu v souvislosti s operačními programy řekl, že do konce března vypuknou "skandály na všech ministerstvech". Co tím mohl myslet?

Třeba na konci března budou známy výsledky oněch korekcí – a budeme znát přesněji číslo těch korekcí, tedy peněz, které nebudou vyplaceny.

www.aktualne.cz

19. 3. 2012 10:44

Projev premiéra Petra Nečase na konferenci Hospodářské zájmy ČR v EU a jejich prosazování

Předseda vlády se v pondělí 19. března zúčastnil konference Hospodářské zájmy ČR v EU a jejich prosazování, nad kterou převzal záštitu.

Vážené dámy, vážení pánnové,

dovolte mi Vás přivítat na dnešní konferenci, která je věnována prosazování hospodářských zájmů České republiky v Evropské unii. Budeme se věnovat tématu, které oproti některým jiným otázkám evropské spolupráce, jež jsou někdy vcelku uměle posouvány do popředí mediálního zájmu, rozhodně neztrácí a nesmí ztratit na své důležitosti. Ba právě naopak – v době úvah o možných stimulech pro fungování vnitřního trhu a uprostřed příprav víceletého finančního rámce Evropské unie si neumím

představit vhodnější podnět k debatě o účinné strategii našeho vystupování v Evropské unii, než je téma dnešní konference.

Dovedu si představit, že by po této úvodní větě mohla zaznít kritika obviňující českou politiku ve vztahu k Evropské unii z přílišného soustředění na pouze ekonomické aspekty integrace, na profit, který nám přináší. Tato kritika je však, dámy a páновé, lichá. Jejím leitmotivem je neschopnost rozlišit pojem Evropy, jakožto geografického celku vyznačujícího se stejnými kulturními znaky a stejným kulturním zázemím, od Evropské unie, tedy nikoli jakési mystické jednoty evropského lidu, ale v podstatě účelového společenství. Účel tohoto společenství je vtělen do zakládacích smluv, uzavřených členskými státy, z nichž vyplývá jejich vůle prostřednictvím ekonomicke integrace, sdílení zdrojů a vzájemného obchodu eliminovat riziko konfliktu, dokonce konfliktu válečného na evropském kontinentu.

Bylo by tedy nepochopením smyslu evropské integrace a ostatně také opomíjením legitimních zájmů občanů České republiky, pokud bychom si otázku po obhajobě našich hospodářských zájmů nepoložili. Stejně tak by bylo chybou, kdybychom tuto obhajobu vnímali jako čistě sobeckou záležitost, jako snahu ukrojit si co největší díl ze společného koláče bez ohledu na zájmy ostatních. Podíváme-li se však na obhajobu českých zájmů v diskusi o dvou klíčových tématech, jimiž současná Evropská unie žije – tedy oživení fungování vnitřního trhu a víceletý finanční rámec – zjistíme, že tomu tak skutečně není.

Česká pozice u obou těchto záležitostí je v prvé řadě racionálně a dobře zargumentovaná, a to tak, abychom našli partnery k diskusi nejen dnes, ale i v budoucnosti. Zachování důrazu na spojenectví s dosavadními partnery ve skupině tzv. přátel koheze, mezi nimiž náleží čestné místo našim partnerům ze zemí visegrádské čtyřky, je doplněno přirozeným důrazem na úsporný rozpočet Evropské unie, který sdílíme se skupinou tzv. států like-minded.

V budoucím postavení České republiky se totiž nebudeme moci pouze spoléhat na přerozdělování peněz z evropského rozpočtu. Budeme muset spíše rozvíjet ten potenciál integrace, který skutečně přispívá k rozvoji všech členských států, a tedy i České republiky. Tento potenciál spočívá ve vnitřním trhu založeném na volném pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu. Ačkoli měl být tento cíl uskutečněn již na přelomu 80. a 90. let minulého století, jeho dokončení je stále v nedohlednu. Evropská spolupráce sice mezitím postoupila k dalším fázím integrace – k měnové a politické unii, aniž by ovšem předchozí stádium a zamýšlené cíle uskutečnila a dokončila.

Česká republika pochopitelně nemůže tento postmaastrichtský vývoj ignorovat, je zkrátka realitou. My jsme s osudem eurozóny spojeni již pouhým faktum, že 4/5 našeho exportu směřuje do EU, z toho podstatná část do Spolkové republiky Německo. Podíl vývozu na našem HDP je přitom takřka 80 procent. Nemůžeme se tedy tvářit, že se nás vývoj v eurozóně netýká. Na druhé straně podpis tzv. fiskální úmluvy eurozónu nespasí, nebude-li existovat skutečná vůle členských států dodržovat pravidla rozpočtové odpovědnosti. Přípravou ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti Česká republika na rozdíl od některých signatářů fiskální úmluvy směřuje k uskutečnění tohoto cíle. Stejně tak se nevyhýbáme potřebnému gestu solidarity – nezapomínejme, že česká vláda schválila půjčku Mezinárodnímu měnovému fondu ve výši 1,5 mld. eur, která bude poskytnuta prostřednictvím devizových rezerv ČNB na poskytnutí nezbytných záruk eurozóně.

Na druhé straně je zřejmé, že právě proexportní charakter naší ekonomiky předurčuje skutečnou prioritu české evropské politiky, a tou je pochopitelně důraz na dokončení vnitřního trhu. Právě proto jsem před březnovou Evropskou radou, které tradičně dominují ekonomická témata, spoluincioval a spolupodepsal dopis třinácti členských států, který pod názvem Plán pro růst v Evropě identifikuje konkrétní opatření, k nimž musíme společně přikročit. Jsem také rád, že závěry Evropské rady řadu z těchto opatření zmiňují, což dokládá, že Česká republika rozhodně nestojí kdesi osamocena, mimo onen často zmiňovaný „hlavní proud“ evropské integrace. Ba právě naopak.

Vnitřní trh se za 20 let svého fungování ukázal jako spolehlivý a účinný instrument k zajištění prosperity a hospodářského růstu, a tedy i nástroj pro snižování nezaměstnanosti. Je před námi ale stále ještě mnoho práce. Zejména je nutné liberalizovat trh se službami, které v současnosti představují více než 70 procent HDP celé Evropské unie. Zejména pro české podnikatele v příhraničních oblastech

by se pak otevřely nové příležitosti. V tomto ohledu je zcela nezbytné plně provést směrnici o službách a zajistit její plnění ve všech členských státech.

Další významný problém, který brzdí činnost podnikatelů, a tím i hospodářský růst, představuje nadměrná regulace v Evropské unii. Je zapotřebí provést radikální očistnou kúru. Je dobré, že se unijní instituce zavázaly redukovat administrativní zátěž pro nejmenší podniky, nicméně je nutné pokračovat dále. Všechny legislativní návrhy by měly být posuzovány z hlediska regulatorní zátěže, kterou přinášejí pro podniky v Evropské unii.

Nemohu ale nezmínit oblast digitálního trhu. Ačkoli digitální ekonomika zažívá rychlý rozmach, nadále existují překážky bránící jejímu plnému rozvoji, např. rozdílné národní režimy autorských práv. Prostřednictvím vytvoření bezpečného a cenově dostupného systému pro přeshraniční on-line platby by mohl vzrůst objem takto realizovaných obchodů a velmi výrazným způsobem přispět k ekonomickému růstu.

Stranou naší pozornosti nezůstává ani vytváření jednotného energetického trhu. Na rozdíl od některých jiných států zde nemá Česká republika problém s implementací tzv. třetího energetického balíčku.

Dámy a pánové, je jasné, že náš zájem o naplnění cílů v oblasti vnitřního trhu by nebyl úplný, pokud bychom ponechali stranou implementaci přijatých opatření. Jsem potěšen, že právě v letošním roce dochází k výraznému posunu v transpozici evropských norem, kdy se v průběhu roku Česká republika posune v žebříčku srovnávajícím pokrok v naplnění unijních předpisů vzhůru. Domnívám se, že tento krok rovněž podtrhuje důvěryhodnost České republiky při jednáních s našimi partnery navenek.

Jakkoli těmito partnery jsou pro členy vlády především jejich kolegové v Radě, nemohu opomenout ani spolupráci s našimi zástupci v dalších unijních orgánech. Jedná se pochopitelně o poslance Evropského parlamentu zvolené v České republice, ale i naše zástupce ve Výboru regionů či Hospodářském a sociálním výboru. K prosazování hospodářských zájmů České republiky v Evropské unii však pochopitelně přispívá svou aktivitou především sama česká podnikatelská veřejnost. Jsem proto rád, že se v jejích řadách setkává tato konference se zájmem. Dámy a pánové, přeji nám všem nejenom plodnou diskusi během dnešního setkání, ale také mnoho úspěchů při oné každodenní obhajobě českých hospodářských zájmů, k níž svou činností přispíváte.

Děkuji za pozornost!

www.vlada.cz

22. 3. 2012

Brífink po přijetí komisařů Evropské komise

Text přepisu dosud neprošel korekturou. Děkujeme za pochopení.

Michal Schuster, tiskový mluvčí Vlády ČR: Dobrý podvečer dámy a pánové. Začíná brífink po přijetí komisaři Evropské komise pana Johannese Hahna, komisaře pro regionální politiku a pana László Andora, komisaře pro zaměstnanost, sociální věci a začlenění. Začnu předsedou vlády České republiky panem Nečasem. Pane premiére, prosím o úvodní slovo.

Petr Nečas, předseda vlády ČR: Dobrý den dámy a pánové. Já jsem velice rád, že jsem dnes mohl přivítat tady na Úřadu vlády dva komisaře. Pan Hahn a pan Andor měli dnes jednání nejenom se mnou, ale i s některými dalšími členy české vlády. Tato jednání budou pokračovat. My jsme se zabývali několika aspekty. Samozřejmě v prvé řadě současným stavem kohezní politiky v České republice a řešením stávajících problémů, které v této oblasti Česká republika má a které řeší ve spolupráci s Evropskou komisí. Řešili jsme i konkrétní opatření, která přijímáme v této souvislosti, jako je třeba vytvoření centralizovaného sufitního systému pro české operační programy, jako je vytvoření zvláštní jednotky na ministerstvu pro místní rozvoj, která bude pomáhat řídícím orgánům jednotlivých operačních programů metodicky v aplikaci zákona o veřejných zakázkách včetně toho, že od dubna

letošního roku tady bude v platnosti rozsáhlá novela zákona o veřejných zakázkách, která zvýší transparentnost a efektivnost veřejných zakázek. Současně ve spolupráci s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže bude také vytvořena zvláštní metodická jednotka, která bude pomáhat řídícím orgánům v oblasti veřejných zakázek a jejich transparentnosti při provádění evropské kohezní politiky a uplatňování evropských fondů. Současně v oblasti personálního zajištění administrace ministerstvo pro místní rozvoj ještě v dubnu připraví zvláštní metodický pokyn, který bude tuto věc řešit pro řídící program jednotlivých operačních programů. Současně jsem také informoval pány komisaře, že v září Vláda České republiky schválí i nový služební zákon, který by řešil tento problém systémově a legislativně. S panem komisařem Andorem jsme projednávali problematiku evropského sociálního fondu, kde máme dva operační programy. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost, který funguje velmi efektivně a pomáhá v problematice především zaměstnanosti a pak samozřejmě problematický program Vzdělání ke konkurenceschopnosti, který musíme řešit velmi intenzivně, protože tam ta míra problémů je velmi vysoká. V každém případě bych chtěl zdůraznit, že ve spolupráci s Evropskou komisí a Evropské komisi bych chtěl poděkovat, velice intenzivně pracujeme na odstranění všech nedostatků tak, aby implementace všech nezbytných opatření proběhla velmi rychle. Vláda České republiky na tom má velký zájem, na co nejrychlejším zavedení nápravných opatření a učiní pro to všechny nezbytné kroky. Mimo jiné se to stalo i předmětem vlastně pravidelného jednání Vlády České republiky.

Michal Schuster, tiskový mluvčí Vlády ČR: Pane premiére, děkuji za vyjádření a o slovo poprosím pana komisaře pro regionální politiku Johannese Hahna, děkuji.

Johannes Hahn: Děkuji, pane premiére. Rád využiji této příležitosti a také Vám poděkuji a řeknu, že jsme skutečně velice rádi za to, že jsme měli tuto příležitost takto se s Vámi přímo setkat. Potvrzuji všechno, co říkal pan premiér. Myslím, že teď skutečně nastal čas, abychom se rozhodli pro ucelený přístup a snažili se tento ucelený přístup aplikovat na všechny nedostatky a závady, které byly nalezeny v systémech auditu a kontroly evropských fondů. Samozřejmě jsme si vědomi toho úsilí, které Česká republika vyvíjí, když se snaží odstranit všechny nedostatky, které byly nalezeny v auditních a kontrolních systémech. Jako důsledek těchto našich diskuzí a těchto nalezených nedostatků vidíme akční plán, který má skutečně celou situaci napravit. Musím říct, že je skutečně jak v zájmu českých úřadů, tak i Evropské komise snažit se najít řešení této situace co nejrychleji. Jsme si plně vědomi toho dopadu, jaký evropské peníze mají na český rozpočet. Rozhodně je rozdíl, zda ty peníze tady budou nebo nebudou. Zároveň jsme si vědomi toho, že v letošním roce nastává období, kdy budeme vést velice tvrdé vyjednávání o dalším programovacím období, takže chceme vyslat jasný signál čistým příjemcům, jako je Česká republika, že peníze budou k dispozici, pokud bude existovat systém pro jejich správné využívání. Ale já jsem plně přesvědčen společně se svým kolegům, že česká republika vyřeší tyto problémy do konce června, zvláště také díky tomu, jak pan premiér řekl, že bude existovat velká koordinace a bude vyvýjeno velké úsilí na úrovni vlády. Chtěl bych Vás tedy ujistit, že my společně pracujeme. My, to znamená česká vláda a Evropská komise. Máme skutečně ducha spolupráce mezi sebou, abychom podle evropských pravidel neztráceli čas a abychom vyřešili všechny problémy. Ty hlavní oblasti problémové jsou především nezávislé auditní orgány, správně fungující sufittní orgány a také řešení na národní úrovni všech nedostatků, které byly v systému nalezeny. Jsem si ale jist, že společným přístupem na tyto problémy řešení najdeme.

Michal Schuster, tiskový mluvčí Vlády ČR: Pane komisaři, i Vám děkuji za vyjádření a nyní poprosím o slovo pana komisaře pro zaměstnanost, sociální věci a začlenění László Andora. Prosím.

László Andor: děkuji mnohokrát dámy a pánové. Bylo mi skutečně velkým potěšením, že jsem mohl takto konzultovat pana premiéra a hovořit s ním o otázkách evropského sociálního fondu. Jak už pan premiér říkal, evropský sociální fond je významným příspěvkem pro českou společnost a českou ekonomiku. Česká republika patří k těm nejvíce výkonným státům Evropské unie, co se týče úrovně nezaměstnanosti a také co se týče počtu lidí. Kteří jsou nějakým způsobem ohroženi chudobou. Zároveň se ale domnívám, že jestliže chceme udržet tyto dobré výkony České republiky a pokud chceme udržet nezaměstnanost a chudobu na nízkých úrovních. Musíme se zaměřit na konkurenceschopnost české ekonomiky. To znamená, že budeme potřebovat další investice do lidských

zdrojů. Tím se zabývá právě evropský sociální fond, a pokud najdeme v systému nějaká slabá místa, uděláme, co bude v našich silách, abychom tato slabá místa odstranili. Nedostatky byly nalezeny například v operačním programu Vzdělávání. Já jsem měl příležitost asi před měsícem o tomto tématu hovořit s panem ministrem v Bruselu. Od té doby došlo k pokroku. Byly nadneseny zajímavé myšlenky. Došlo k dobrému vývoji, ale zatím tento proces není zdaleka ukončen. Samozřejmě že úsilí ještě musíme učinit ještě my na naší straně. Úsilí ještě musí učinit také nejrůznější české odpovědné úřady a o tom všem jsme hovořili s panem ministrem předtím, než jsem přišel sem na Úřad vlády a rozhodně Vás chci ujistit, že toto bude jedno z našich velkých témat, kterému se budeme společně zabývat. Samozřejmě, že se budeme ze všech sil snažit vyhnout se extrémním řešením. Pokud bude potřeba, budeme schopni re-alokovat zdroje do jiných oblastí, ale vždycky se budeme snažit najít způsob, jak investovat do dalšího rozvoje lidských zdrojů v České republice – vzdělávání, celoživotního vzdělávání a dalšího rozvoje dovedností pracovní sily.

Michal Schuster, tiskový mluvčí Vlády ČR: I Vám, pane komisaři, děkujeme za slovo. Dáme a pánově, vzhledem k časové tísni dnešní brífink je u konce. Děkujeme Vám za pozornost a nashledanou.

www.vlada.cz

29. 3. 2012

Projev premiéra Petra Nečase na Evropském bankovním a finančním fóru

Předseda vlády se ve čtvrtek 29. března zúčastnil Evropského bankovního a finančního fóra.

Vážené dámy, vážení pánové, milí hosté,

jsem velmi rád, že mohu vystoupit na této konferenci nazvané „Evropské bankovní a finanční fórum“. Cením si toho o to více, že se na konferenci sešla řada opravdu významných osobností nejen z bankovní sféry.

Velmi vítám uspořádání konference s tímto zaměřením. A to hned ze dvou důvodů. Jedním důvodem je určitě to, že v odvětví bankovních služeb dochází k zásadní změně. A netýká se to jen nové regulace ze strany státu. Banky samotné totiž musely reagovat na zásadní zlom, kterým poslední finanční krize beze sporu byla a stále je.

Druhým důvodem, proč podobnou konferenci vítám, je možnost propojení zástupců bankovního, finančního ale i hospodářského života téměř ze všech koutů světa. Žijeme totiž v období globálních finančních trhů. Rozhodnutí na jedné straně světa se tak v okamžiku promítají na globální úrovni. Pro další úspěšné fungování takto propojených finančních trhů je tedy zásadní intenzivní komunikace. Jenom předvídatelná rozhodnutí totiž mohou finančním trhům navrátit krizi pošramocenou pověst.

Nyní ale již k mému příspěvku s názvem „Česká republika ve finančním systému Evropy“.

Český finanční sektor má na svou krátkou historii poměrně dynamický vývoj. Ne všechno probíhalo při transformaci finančního sektoru do plně konkurenčních podmínek hladce. Přesto se dá říci, že transformace byla úspěšná.

Důkazem je skutečnost, že bankovní sektor například přečkal globální finanční krizi v České republice prakticky nezasažen, což obdobně platilo jen pro několik zemí. Stát bankám nemusel pomáhat, a zdraví jednotlivých bank je velmi dobré. To je vizitka, kterou má v dnešní situaci málokterá země. To je vizitka i vysoce kvalitní práce České národní banky, na jejíž půdě se nacházíme.

Současný český finanční sektor má v podstatě čtyři základní charakteristiky. Za prvé je to zásadní vliv nadnárodní, zejména evropské regulace.

Za druhé je to velká role bank na finančním trhu. Čili v oblasti alokace získaných zdrojů hrají banky proti kapitálovému trhu daleko významnější roli.

Za třetí je to poměrně výrazná role finančních zprostředkovatelů u některých finančních produktů.

A za čtvrté, ostatní sektory finančního trhu se vyvíjejí poměrně pomalým tempem v České republice.

Tyto charakteristiky nechávám bez subjektivního zabarvení či hodnocení. Například je otázkou, zda je dobré, že je nás finanční trh formován více nadnárodní regulací než vlastními národními pravidly. Samotná tato otázka ve většině lidí vyvolá emotivní reakci, ať už na straně „pro“ či „proti“. Nejedná se nicméně o otázku triviální a s jednoznačnou odpovědí.

Nebudu zde otevírat takovou polemiku, chtěl jsem pouze naznačit, že společný cíl – tedy stabilní finanční sektor podporující konkurenceschopnost země – může mít několik možných cest.

Nejdříve bych se rád zmínil o poslední, tedy čtvrté charakteristice českého finančního trhu, a tou je nerozvinutost všech jeho sektorů.

Velké změny v tomto přinese penzijní reforma, o které budu mluvit dále, ale také například spuštění takzvaného seed-fondu. Na základě doporučení Národní ekonomické rady vlády se totiž Ministerstvo průmyslu a obchodu rozhodlo tento fond rizikového kapitálu na základě partnerství veřejného a soukromého sektoru spustit již letos v létě.

Tento fond umožní rozjezd mnoha nových inovativních společností, které by jinak skončily pouze na papíře schované někde v supliku. Trh rizikového kapitálu je právě jedním z těch sektorů, který v České republice prakticky neexistuje, moc se o něm nemluví, a přesto může pomoci dlouhodobě podpořit hospodářský růst země a umožnit vznik velkého počtu pracovních míst především v inovativních firmách.

Co se týká naopak největší části českého finančního trhu - bankovního sektoru, tak jeho současná podoba je ovlivněna řadou faktorů. Ať už je to makroekonomická stabilita, důvěra v českou měnu, způsob privatizace velkých českých bank nebo vysoká důvěra v bankovní sektor.

Samozřejmě na finanční sektor působí také státní politika. Může to být ve formě přímé podpory některých finančních produktů nebo nepřímo přes institucionální změny. Takovou změnou bude i schválená penzijní reforma, která především podpoří rozvoj penzijních společností, u nichž se dá očekávat, že budou často zakládány mimo jiné právě bankovními a finančními skupinami.

Věřím, že díky penzijní reformě dojde i k částečné změně v dosud možná až příliš konzervativní povaze českých klientů. Snad se nám díky tomu podaří překonat přílišnou skepsi českých občanů nad kolektivním investováním.

Samozřejmě jsem si vědom toho, že velký poměr vkladů v bankách ve vztahu k poskytnutým úvěrům je důležitým stabilizujícím prvkem českého bankovnictví. Už jenom fakt, že mají české banky více vkladů než poskytnutých úvěrů, je skutečně na mezinárodní podmíny unikátní.

Mírný odklon českých klientů od termínovaných účtů směrem k výnosnějším investicím ale podle mého názoru nijak stabilitu bankovního sektoru neohrozí. Očekávám, že tento vývoj bude pozvolný a postupný. Zároveň jej ale považuji za do jisté míry potřebný a nezbytný.

Důležitým signálem penzijní reformy je totiž také to, že nelze spoléhat v oblasti zajištění na penzi pouze na stát. Z tohoto důvodu věřím, že i čeští klienti budou investovat své dodatečné úspory do finančních produktů, které jsou na zajištění na stáří vhodnější než zmíněné vklady.

Stabilita bankovního sektoru v České republice navíc stojí na více pilířích. Vedle zmíněného dostatku vkladů to je také velmi výrazné zaměření bank na český trh. České banky, které jsou ve skutečnosti vlastněny z 95 procent zahraničním kapitálem, totiž příliš nerozšiřují svou činnost mimo území naší země.

Pokud chce mateřská banka investovat na nové trhy, zpravidla k tomu využije založení své vlastní pobočky nebo založí či koupí banku, která je na daném trhu domácí. České dcery se tak soustředí výhradně na české klienty.

Dalším pilířem stability je určitě i vysoká míra ziskovosti českých bank, která jim umožňuje vytvářet dostatečný polštář pro případ nenadálých událostí.

Stabilitu bankovního sektoru přitom považuji za klíčovou pro dosahování dlouhodobé konkurenceschopnosti celé země. Stabilní bankovní sektor si nicméně nepřejí pouze jako občan, ale i jako předseda vlády. Banky jsou totiž také největším držitelem českého státního dluhu.

Z tohoto důvodu funguje mezi bankami a státem určitý druh partnerství. Banky mají zájem na tom, aby byl stát dlouhodobě schopen platit své závazky, a na druhou stranu stát chce, aby byl bankovní sektor stabilní, aby si od něj mohl vypůjčit prostředky na dlouhodobé investice.

Jak jsem již zmínil, český bankovní sektor má tu výhodu, že banky jsou prakticky nezávislé na mezibankovním financování, stejně jako na financích od České národní banky. Banky mají totiž přebytek likvidity z vkladů od veřejnosti. To znamená, že pokud banky půjčují státu, tak zde nehrozí takzvaný vytěsňovací efekt. Půjčky státu tak neomezují úvěrování soukromých firem či domácností.

Stabilní bankovní sektor může ale samozřejmě fungovat pouze ve stabilním prostředí. Proto mimo jiné odmítám vznik daně z finančních transakcí na evropské úrovni. Její zavedení považuji za skutečnou hrozbu pro předvídatelný vývoj v bankovnictví a hospodářství jako celku. Daň z finančních transakcí může fatálním způsobem podlomit konkurenceschopnost evropského finančního sektoru ve vztahu ke globální konkurenci.

Příklad Švédska z 80. let je jasnou ukázkou toho, že tento koncept není životaschopný, pokud není zaveden na globální úrovni. Pokud se k zavedení daně z finančních transakcí rozhodne jeden či několik států, není možné dosáhnout stanovených cílů. Nedojde tedy k omezení spekulací, ty se pouze přesunou jinam. Nedojde ani k vyššímu výběru daní, protože transakce se přesunou do jiných zemí.

A ve svém důsledku to také vede k prodražování státního dluhu, protože si vláda musí půjčovat za vyšší sazby z důvodu omezení poptávky po státních dluhopisech.

Vážené dámy, vážení pánové. Problematika finančních trhů je velmi zajímavá a plná problémů, které jste tady již diskutovali před mým vystoupením a budete je diskutovat na dalších podobných fórech.

Ve svém krátkém příspěvku jsem chtěl pouze naznačit, co vidím v tomto odvětví za zásadní, a co by mohlo ovlivnit nejen finanční sektor, ale v podstatě celou ekonomiku.

Děkuji vám za pozornost.

www.vlada.cz

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

leden 2012

4. 1. 2012

Karel Schwarzenberg: Prohlášení k úmrtí Josefa Škvoreckého

S velkým zármutkem jsem přijal zprávu o úmrtí Josefa Škvoreckého, která znamená další ztrátu pro českou kulturu.

S Josefem Škvoreckým odešel nejen jeden z nejvýznamnějších autorů moderní české literatury, ale rovněž neúnavný organizátor a editor její necenzurované svobodné podoby v kanadském exilu. Ministerstvo zahraničních věcí mělo tu čest udělit Josefu Škvoreckému a jeho ženě a spolutvůrkyni nakladatelství 68 Publishers Zdeně Salivarové v roce 2006 cenu Gratias Agit za jejich nenahraditelný přínos k rozvoji české literatury.

www.mzv.cz

6. 1. 2012

Vyjádření mluvčího MZV k informaci deníku Právo o žádosti Olexandra Tymošenka o udělení azylu v ČR

Ministerstvo zahraničních věcí není gestorem azyllového řízení a nerozhoduje o udělení či neudělení azylu. Tato pravomoc náleží plně ministerstvu vnitra.

Případné rozhodování o udělení azylu je proces zcela nezávislý na MZV, standardní a nepolitický. K jeho průběhu se nemůže ministerstvo zahraničí vyjadřovat a příslušná právní úprava to ani nevyžaduje. Ministerstvu zahraničních věcí mimořádně záleží na dobrých vztazích s Ukrajinou, které potvrdila prosincová úspěšná návštěva předsedy vlády Mykoly Azarova v Praze.

Ministerstvo zahraničních věcí popírá informaci, že by o udělení azylu jednali ministři zahraničních věcí Karel Schwarzenberg a ministr vnitra Jan Kubice.

www.mzv.cz

8. 1. 2012

Rozhovor s ministrem zahraničních věcí Karlem Schwarzenbergem

Schwarzenberg: Případ Tymošenka se mnou nikdo nekonzultoval

Začneme zprávou, která zaujala i zahraniční zpravodajské agentury. Ministr zahraničí potvrdil informaci z dnešního listu Právo, podle kterého v Česku požádal o azyl manžel bývalé ukrajinské premiérky Julie Tymošenkovej. Vloni ji soud poslal na řadu let do vězení za podíl na údajně nevýhodných smlouvách o dodávkách ruského plynu. Oleksandr Tymošenko se podle citovaného deníku snaží získat v republice útočiště od konce loňského roku. Dopoledne jsem se zeptala šéfa české diplomacie, jestli je pravda, že tento případ poprvé konzultoval s ministrem vnitra Janem Kubicem na středeční schůzi vlády.

Den nebo 2 dny předtím byli s ministerstvem vnitra na ministerstvu zahraničí, kde se o tomto problému mluvilo, kde se, řekněme různý aspekty této kauzy objasnily. Z těch rozhovorů byl jasné, že vnitro se odhodlalo tento azyl udělit. Já jsem při přestávce na vládě jsem se setkal s panem ministrem vnitra na kuřárně. Já jsem se ho zeptal, jestli je to takto pravda, poněvadž nikdo to se mnou nekonzultoval. On řekl, že ano. No a tím to bylo pro mě vyřešený.

A pane ministře, mám tomu rozumět tak, že je tedy už rozhodnuto o tom, že bude udělen nebo už byl udělen azyl Oleksandru Tymošenkoví?

Očividně ano, očividně ano, bylo o tom už rozhodnuto.

A máte nějaké informace, jak je tento azyl odůvodněný, z jakých důvodů tedy pan Tymošenko by měl dostat azyl v Česku?

Nemám, se mnou o tom nikdo nemluvil, nýbrž my měli jenom sděleno, že se to tak stane, tak ať to odůvodní ti, kteří o tom rozhodli.

Vy jste šéf české diplomacie, pane ministře, máte obavu, že by to mohlo nějak narušit naše vztahy s Ukrajinou?

Doufám, že ne.

Říkáte, doufáte, je tedy nějaká pravděpodobnost, i když malá, že by se to mohlo stát?

Některé režimy tak reagujou a jak známo, Ukrajina v jednom případě, kde to bylo asi s naším souhlasem a vědomím, se ten azyl udělil, tak potom začali nějakej čas vyvádět, to je pravda.

A ještě jednu otázku, abychom v tom měli úplně jasno, tedy jestliže se ministr vnitra rozhodl udělit azyl panu Tymošenkovovi, vy už s tím nemůžeme udělat vůbec nic?

Myslím, že to pan ministr vnitra s někým konzultoval a bylo to takto dohodnuto.

Myslíte pana premiéra?

To jste říkala vy.

Tolik ministr zahraničí Karel Schwarzenberg. Mluvčí ministerstva vnitra nám o něco později řekl, že tento úřad nijak nekommentuje žádosti o azyl. Tím spíš ne okolnosti, které vedou k jeho udělení, nebo zamítnutí.

Český rozhlas 1 – Radiožurnál

10. 1. 2012

Rozhovor s předsedou TOP 09 Karlem Schwarzenbergem

Schwarzenberg: Evropský osud

Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg v debatě, kterou uveřejnil německý magazín Spiegel, kritizoval evropské politiky za nedostatek vize, upozornil na roztrpčení menších zemí Evropské unie, které vyvolává příliš velký vliv Německa a Francie, a varoval Berlín, aby nepřeháněl při zachraňování eura. Z interview vybíráme několik výňatků.

Pane ministře, jako český aristokrat českého původu jste strávil většinu života v Rakousku a Německu, než jste se po pádu sovětského bloku vrátil do Prahy a stal se politikem. Máte také švýcarský pas. V jakém jazyce sníte?

To záleží na tom, kde zrovna jsem. Někdy v češtině a jindy v němčině. Pořád je to střední Evropa.

Kam až podle vás sahá a kdo by měl patřit do Evropské unie?

Střední Evropa nemá jasně hranice, protože procházejí Německem. Düsseldorf a Kolín nad Rýnem jsou v západní Evropě, ale Mnichov a Drážďany jsou už ve střední Evropě. Je dobré, že do Unie brzy vstoupí Chorvatsko a členem by mohla být i Ukrajina. Měl by tam být celý západní Balkán, pokud nechceme sedět na sudu střelného prachu. A také Turecko, jestli o to ještě stojí, ale musí zavést důležité reformy.

Snaží se Evropa přiměřeně ovlivnit autoritářské Rusko a diktátorské Bělorusko?

Evropa je teď hodně introvertovaná. Dohlédne za okraj svého talíře, chcete-li, ale ne za okraj stolu. Evropa poněkud ztratila globální perspektivu.

Někteří lidé žádají, aby se německá vláda ujala vůdčí role v Evropě.

Na začátku krize jsem svým evropským protějškům řekl: „Na co jsou tahle složitá usnesení? Zavedte prostě v Unii pravidlo, že na každém ministerstvu financí má být německý účetní.“ Všichni se smáli, ale teď se k tomu bodu pomalu blížíme.

To je pravda, Řekové už mají německý dozor.

Němci jako by někdy říkali, kdyby byl každý tak pilný a šetrný jako my, tak bychom nebyli v takové kaši. Na tom je něco pravdy, ale nikdo by se neměl prohlašovat za vzor. Když vám vypomůže bohatý strýček, ale udělá to moc nápadně, tak vám půjde na nervy. Na to jsou citlivé zvláště malé země. Moc je asi nepotěší, když se na politice shodne paní Merkelová s panem Sarkozym, a pak řeknou ostatním, jak se rozhodli. Tohle může jít jenom chvíli.

Váš polský protějšek Radoslaw Sikorski zaujal velmi proevropský a proněmecký postoj a naléhal na Berlín, aby se postavil do čela úsilí o záchrana eura. Německá nečinnost ho prý děsí víc než německá moc. Tohle je skutečně koperníkovský obrat v polském politické myšlení a já jen doufám, že tomu Němci správně porozumí. Sikorski je za svůj postoj doma tvrdě kritizován.

Chápete strach Německa, že bude hlavním finančním přispěvatelem tak zvané přerozdělovací Unie, kde budou bohatí členové dotovat ty chudší?

Tomu samozřejmě rozumím, ale dodal bych, že německé hospodářské zotavení a exportní výkonnost jsou založeny na skutečnosti, že si zadlužené země koupily úvěr v Německu. Z lehkomyslného zadlužování mají největší prospěch Němci a neměli by na to zapomínat.

Český prezident Václav Klaus je vůči Němcům podezírávý a Evropskou unii tvrdě kritizuje. Co si myslí Češi? Češi nekritizují Evropu víc než Němci nebo Rakušané. Mimochodem, jsem proti dvourychlostní Evropě. Každý, kdo jel po německé dálnici, ví, že pomalý pruh vede ke sjezdu a já se nechci odchýlit od hlavního evropského směru.

Co myslíte, mohou za krizi hlavně banky nebo politici?

Nepochybňě politici. Schodkové rozpočty byly desítky let schvalovány automaticky, a to nejde donekonečna. Banky z toho pochopitelně těžily. V posledních letech se skoro nevyskytl politik, který by varoval před ještě větším utrácením.

Takoví politici by přece ihned prohráli volby.

Ale toho by se člověk neměl bát, tak to prostě chodí. Každý, kdo jedná proti vlastnímu úsudku, aby zlepšil své volební vyhlídky, je neodpovědný.

Znamenal by konec eura také konec Evropy?

Euro je důležité, ale je to jen nástroj. Evropská unie je politický projekt a euro by přežila. V Evropě, která se sjednocuje, se musí uchovat demokratická kontrola. Brusel začal kontrolovat, co se jen dá. Jeho kompetence by mohly být účinnější, kdyby je převzaly regiony nebo státy. Musíme se zbavit úzkoprsé Evropy a důležitá rozhodnutí dělat společně.

Říkáte o sobě, že jste skrz naskrz Evropan. Odkud se bere vaše hluboké přesvědčení?

Určitě to souvisí s dějinami naší rodiny. Evropa prošla za mého života velkými, pozitivními i negativními změnami. Když mi bylo deset let, maminka mi řekla „Kary, jsi teď teenager a přišel čas, abych si s tebou vážně promluvila. Musím ti říci, že přijdeme o všechno a budeme asi muset odejít ze země.“ Jasně si pamatuji, ve které místnosti čimelického zámku se to stalo. Udělal jsem jediné, co v té chvíli šlo: chtěl jsem si ještě jednou prohlédnout rodnou zem. V létě roku 1948 jsem se vydal do vltavského údolí, kde je teď bohužel přehradní nádrž. Jako chlapec jsem vstřebal všechno, co se dalo.

Jak jste se setkal s disidentem, básníkem a pozdějším prezidentem Václavem Havlem, který nedávno zemřel?

Roku 1985 jsem se na návrh bývalého rakouského kancléře Bruna Kreiského stal předsedou Mezinárodní helsinské federace pro lidská práva, která dokumentovala jejich porušování v zemích, které se zúčastnily Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Když jsem přijel do Československa, pořád mě sledovali dva policejní agenti, a najednou Havel. Říkal jsem si, proč bychom se měli setkat a zorganizovat schůzku čtyř policistů? Ale Havel nesouhlasil a nás společný přítel mi řekl, že se chce se mnou sejít.

Jak jste ty lidí, co vás sledovali, setrásli?

Setkali jsme se v jednom velice hlučném baru na Václavském náměstí, kde bylo odposlouchávací zařízení na nic. Havel se nebál, a tak jsem se dohodli, se budeme scházet pravidelně. Pak už jsem často přijížděl svým autem.

Byla nějaká chvíle, kdy jste došel k závěru, že komunismus je na ústupu?

Havel mi vyprávěl o jedné malé, ale zásadní události. Najednou ho nečekaně navštívili přátelé z dětství z Moravy. Doma nebylo co pít, a tak udělal to, co by napadlo každého normálního Pražana – vzít velký džbán a zajít za roh do hospody pro pivo. A tak popadl džbán, ale na schodech ho zastavil člověk, který ho sledoval, a řekl mu: „Je nám jasné, že vaše návštěva nejsou disidenti. Dejte mi ten džbán a já vám pro to pivo dojdou!“ Psal se rok 1988 a já si byl jist, že ten režim je na odchodu. Když se stal 29. prosince 1989 Václav Havel prezidentem, byl to nejlepší den mého života. Věděl jsem, že noční můra mé země je konečně pryč. Jsem zase doma a přežil jsem 20. století.

Ohlásil jste, že jste ochoten jít do prezidentských voleb v roce 2013.

To ano, ale asi skončím mezi ostatními uchazeči a nebude mě to mrzet. Těším se na důchod, rád bych cestoval, ještě jednou projel Hedvábnou stezku a pak znova a znova po krásné Evropě. Při volbě mám malou šanci, protože jinak bych do toho nešel, ale pro spoustu lidí jsem moc vzpurný.

Autentičnost a průhlednost politiky, je tohle důležité na konci života?

Dá-li Bůh, řekl ministr Schwarzenberg, budu si moci nakonec říci: „Nepromarnil jsi své vlohy a dostál jsi odpovědnosti, která ti byla uložena.“

www.rozhlas.cz

12. 1. 2012

Rozhovor s ministrem zahraničních věcí Karlem Schwarzenbergem

Schwarzenberg: Nemůžeme si dovolit říct ne

Proč tak tlačíte na vstup do tvrdého jádra Evropské unie?

Protože je pro nás zásadní být u stolu, být u všech rozhodnutí, která nás při naší ekonomické závislosti na eurozóně bytostně ovlivňují. Je přece mnohem výhodnější mít na ta rozhodnutí vliv. Stejně se jim musíme podřizovat. Podívejte, nejsem žádný eurohufer, za jakého jsem tady s oblibou vydáván. V názorech na evropskou integraci si dobře rozumím se svým britským kolegou Williamem Hagueem. My si prostě kvůli naší geografické poloze a ekonomické závislosti nemůžeme dovolit postoje, které si dovolí Velká Británie.

Proč máme odevzdat Bruselu pravomoci? Jen proto, že s eurozónou hodně obchodujeme?

Obchod a politika jsou přece svázány. Navíc země, které patří do hlavního proudu evropské integrace, jsou považovány za výrazně důvěryhodnější než ty, které zůstanou na okraji. Novou mezivládní smlouvu jsou podle mých informací připraveny podepsat všechny země s výjimkou Británie.

Nemůžeme si dovolit být druhou výjimkou. Podívejte, taková Belgie může mít podstatně vyšší dluhy než my a investoři ji za to netrestají, protože tradičně patří do hlavního proudu.

Ze státních dluhů dnes například platíme nižší úroky než Francouzi.

To platí teď, ale tradičně jsou za bezpečnější považované země, které jsou v hlavním proudu.

Lidové noviny

13. 1. 2012

Rozhovor s ministrem zahraničních věcí Karlem Schwarzenbergem

Schwarzenberg: Nechci ustupovat s Českem do ústraní

Pane ministře zahraničí, co budete dělat, když ODS nebude chtít k rozpočtové unii přistoupit?

To bude na jednání, ale rýsuje se kompromis, který bude snad přijatelný pro všechny. Nemůžete být členem například fotbalového spolku v Horních Počernicích, a neplatit příspěvky a nestarat se. To je stejně v Unii.

Co by se stalo, kdybychom tam nevstoupili?

Nic, ustupovali bychom čím dál víc do ústraní. A to já nechci.

Vy byste kvůli tomu povalili i vládu?

Tak daleko nejsme. Proevropská politika je hlavní důvod našeho setrvání ve vládě. Jinak řečeno, že brod je ještě daleko, kalhoty ještě nestahuju, ale chei svým partnerům říct, že ten brod jsem ochoten přejít.

Prezident Klaus vám vzkázal, že se politika nedá dělat pohrůžkami odchodem z koalice.

Já jsem ničím nevyhrožoval. Ale je samozřejmě pravda, že my jsme jasně proevropská strana, a kdyby hrozilo odklonění České republiky od hlavního proudu Evropské unie, tak ztrácí pro mě smysl – kdybych tomu nemohl zabránit – býti ministrem zahraničí. Poněvadž nemá smysl dělat ministra proti svému hlubokému přesvědčení. Žádné ultimátum neexistuje. Zdá se ostatně, že smlouva bude naprostě přijatelná pro všechny. Myslím, že v nějaké formě budeme muset na ni přistoupit. Takže všechno není tak horké, jak se to vidí. Já to nepovažuji za otázku toho, že bych teď někam odešel. Opravdu ne. To bylo v novinách trošku přehnáno. (Ministr reagoval na včerejší LN, podle nichž Schwarzenberg pohrozil odchodem TOP 09 z vlády, pokud se ČR k dohodě bezpodmínečně nepřipojí.). Noviny to strašně vyhrocují, což nemá mnoho smyslu.

Šlo o reakci prezidenta.

No jo, samozřejmě, ten má z toho radost, což o to. Budiž mu přáno každé jeho potěšení.

Právo

18. 1. 2012

Reakce velvyslance Koláře na článek v týdeníku Ekonom

Dnes, 18. ledna 2012 publikoval týdeník Ekonom reakci velvyslance ČR v Ruské federaci Petra Koláře na článek „Ruští turisté by mohli přinést 20 miliard“, který vyšel v Ekonomu 5. ledna 2012. Přinášíme text této reakce.

Zájem ruských turistů o Českou republiku rapidně stoupá

Se zájmem jsem si přečetl článek v týdeníku Ekonom pod názvem „Ruští turisté by mohli přinést 20 miliard“ (vydání ze dne 5. ledna 2012). Dovoluji si doplnit svůj pohled.

Česká republika se jako turistická destinace těší v Rusku již mnoho let značné popularitě. Zvyšující se zájem o naši zemi se projevil zejména v loňském roce, kdy byl ruským turistům udělen našimi konzuláty rekordní počet víz.

Jen ze strany Velvyslanectví ČR v Moskvě bylo v roce 2011 vyřízeno celkem 279.815 schengenských víz. Ve srovnání s rokem 2010 jde o 33% nárůst, v absolutních číslech činí přírůstek 71.214 žádostí. Počet žádostí o víza, které náš úřad v loňském roce zpracoval, je tak meziročně dosud nejvyšší v historii vízové povinnosti s RF od roku 2000. Generální konzuláty v Petrohradě a Jekatěrinburgu vydaly dalších téměř 60 tisíc víz. Přesto, že i resort zahraničních věcí nezůstal v minulém roce ušetřen snižování počtu pracovníků, mohu potvrdit, že všechny řádně podané žádosti o vízum byly bez jakékoli časové prodlevy vyřízeny. Více víz dnes v Ruské federaci udělují pouze zastupitelské úřady Finska (sousední země a tedy oblíbená nákupní destinace), Španělska, Itálie a Řecka; téměř stejný počet víz jako ČR udělují zastupitelské úřady Francie a Německa. Nutno podotknout, že desítky tisíc ruských občanů přijíždí do ČR i s schengenskými vízami vydanými jinými členskými státy.

Z hlediska ruských turistů je Česká republika v poměru k počtu obyvatel bezesporu jednou z nejnavštěvovanějších zemí EU, resp. schengenských zemí. Rusové také patří mezi cizince, kteří u nás stráví nejvíce času – průměrně 7 dnů. Denní útrata se pohybuje okolo 2.300 Kč bez ubytování a dopravy. V roce 2011 přcestovalo do ČR odhadem více než půl milionu Rusů, přičemž utratili cca 8 miliard Kč. Tyto skutečnosti potvrzují, že se u nás ruští občané cítí komfortně a jsme pro ně turisticky atraktivní destinací.

Získání víza upravují příslušné schengenské předpisy, kterými jsou povinny se řídit všechny schengenské země. Konkrétně se jedná o Nařízení Evropského parlamentu a Rady o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) a v případě Ruska existuje i Dohoda o usnadnění vízového režimu mezi Ruskou federací a EU. Tím jsou stanoveny povinné náležitosti k žádosti o vízum a postup vyřizování podaných žádostí. Tyto předpisy jsou pro členské země Schengenu závazné a jsou podrobovány pravidelným kontrolám. Konzulát Velvyslanectví ČR v Moskvě bude například kontrolován experty z EU zemí právě v lednu letošního roku.

S vědomím vysokého zájmu a pozitiv, které přináší České republice ruští turisté, vychází zastupitelské úřady ČR ruským občanům při udělování víz maximálně vstříc a aplikují co možná nejliberálnější přístup v rámci výše uvedených předpisů. Pro podání žádosti je českými úřady vyžadován minimální seznam těchto nezbytných dokumentů, který se nijak zásadně nelíší od seznamu dokumentů ostatních schengenských úřadů v místě působnosti. Ve srovnání s minulými roky došlo v roce 2011 navíc ke snížení průměrné doby vyřízení víza o 2 dny na současných 4-5 dnů, zjednodušeny byly podmínky pro získání víza turistům, obchodníkům, partnerům českých firem, upuštěno bylo od vyžadování některých dokumentů u celé řady kategorií žadatelů. V rámci zastupitelských úřadů členských zemí Schengenského prostoru v Moskvě je zastupitelský úřad ČR v rychlosti udělování víz v první polovině. Zde však není třeba aspirovat na prvenství, při vízovém procesu je důležité brát v úvahu i bezpečnostní aspekty. Kromě toho, že budeme vstřícní, musíme zůstat i odpovědní.

S cílem přiblížit možnost podání žádosti o vízum ruským žadatelům ze vzdálenějších regionů, usnadnit jim vyřízení víza, ušetřit jejich čas i peníze, začal zastupitelský úřad ČR v Moskvě společně s schengenskými partnery využívat jako náběrová místa pro vízové žádosti i tzv. regionální vízová centra (v Novosibirsku, Samaře, Kazani, Rostově na Donu, Nižním Novgorodě). V letošním roce je plánováno rozšíření sítě center do dalších regionů této rozlehlé země (např. Krasnojarsk, Irkutsk, Ufa, Chabarovsk). Tento krok bude znamenat další rozšíření možnosti přímého přístupu pro ruské občany při vyřizování víz do EU.

Se zvyšujícím se zájmem o Českou republiku a rostoucím počtem udělovaných víz přibývá i počet přímých leteckých linek mezi ČR a RF, jež jsou pro letecké společnosti jedny z nejrentabilnějších.

Závěrem bych rád ujistil, že zastupitelské úřady ČR v Ruské federaci jsou připraveny při udělování víz udržovat kvalitu a odpovědný přístup spolu s rychlostí a nadále podporovat zájem ruských turistů o

cestování do naší země. Osobně pak doufám, že po naplnění všech nutných podmínek nakonec dojde k zavedení bezvízového styku mezi EU a Ruskou federací.

Petr Kolář,
mimořádný a zplnomocněný velvyslanec České republiky v Ruské federaci

www.mzv.cz

20. 1. 2012

Prohlášení k 15. výročí podpisu Česko-německé deklarace

Vůle „nezatěžovat své vztahy politickými a právními otázkami pocházejícími z minulosti“ stála u zrodu Česko-německé deklarace o vzájemných vztazích a jejich budoucím rozvoji, od jejíhož podpisu uplyne 21. ledna již patnáct let.

Obě země se v ní vyslovily pro orientaci vztahů do budoucnosti a vyjádřily vůli postavit vztahy na nových společných základech. Německo v ní mimo jiné uznalo svou zodpovědnost za rozbití a okupaci Československa po roce 1938 resp. za nacistické zločiny, česká strana pak vyjádřila lítost nad utrpením Němců při poválečném vysídlení z Československa.

Ani deklarace však nemohla zbavit česko-německé vztahy jejich minulosti, jak mnozí očekávali. Podpořila však vzájemnou důvěru a umožnila vzniknout institucím podporujícím setkávání, komunikaci a společné projekty. K těm nejdůležitějším patří Česko-německý fond budoucnosti a Česko-německé diskusní fórum.

S odstupem patnácti let je zřetelné, že deklarace znamenala krok správným směrem, který významně přispěl k utváření takové celospolečenské atmosféry, v jejímž rámci si účastníci dialogu začali čím dál tím více uvědomovat, že kolektivní paměť Čechů a Němců je bez vzájemného sdílení neúplná a že je třeba se učit svému partnerovi opravdu naslouchat a napomoci tomu, abychom se na obou stranách důkladně zabývali našimi chybami, ba i zločiny v minulosti.

Česko-německá deklarace zůstává i dnes, kdy jsou oba státy partnery v Evropské unii a spojenci v Severoatlantické alianci, jedním z klíčových dokumentů vzájemných vztahů.

www.mzv.cz

25. 1. 2012

Prohlášení ministra Schwarzenberga ke smrti kubánského disidenta Wilmana Villara Mendozy

Ministr zahraničních věcí České republiky vyjadřuje svůj hluboký zármutek nad nedávným tragickým úmrtím vězněného kubánského disidenta Wilmana Villara Mendozy a obrací se s výrazem upřímné soustrasti k rodině a přátelům zesnulého.

Češi litují ztráty každého života, který byl – podobně jako v případě Jana Palacha a Jana Zajíce – obětován v boji za lidská práva, občanskou důstojnost a politickou svobodu. V tomto smyslu rovněž soucítí s pozůstalými po Wilmanu Villaru Mendozovi i s kubánským lidem.

www.mzv.cz

únor 2012

1. 2. 2012

Schwarzenberg: Nečas se bojí vlastních lidí a v Evropě jsme za šašky

Rozhovor s předsedou TOP 09 Karlem Schwarzenbergem

Nikoli obava z ratifikačního procesu, ale strach z vlastní strany, zhodnotil postoj premiéra Petra Nečase k evropské smlouvě o fiskální unii předseda TOP 09 a ministr zahraničí Karel Schwarzenberg. S ministerským předsedou chce mluvit okamžitě, jak se vrátí ze zahraniční cesty na Blízkém východě. Chce jej přesvědčit, aby ještě změnil názor.

Proč se podle vás premiér Nečas takto zachoval?

Je to prostě strach z jednoho křídla v ODS, které je silné a poměrně důležité. Bohužel se tím obětují zájmy českého státu.

Máte na mysli skupinu lidí, kteří mají blízko k názorům prezidenta Václava Klause na tuto konkrétní věc?

Ano, jedná se o lidi, kteří jsou názorově blízcí hlavě státu.

Smlouva se bude podepisovat v březnu, Česko se ještě může připojit. Budete ještě premiéra přesvědčovat?

Doufám, že spolu budeme moct mluvit, byť v tomto není příliš přístupný. Například včera se ani jednou neozval. Takže uvidíme.

Jak hodnotíte jeho vysvětlení, proč se zatím Česko rozhodlo zůstat mimo?

Tohle nemohl brát nikdo vážně. Když jsem v noci četl, čím argumentoval, řekl jsem si jenom: Pro boha svatého.

Nečasovi se nelíbí, že bychom se jako nečlenské země nemohli účastnit summitů zemí eurozóny...

Bud' jsem členem nějakého spolku, platím tam příspěvky, nebo nejsem členem. A nárokovat si, že nebudu platit příspěvky, s tím, že se nestanu členem, ale budu tam jen sedět a kecat do toho, je poněkud podivný názor.

A argument, že se Česko nemůže připojit proto, že se smlouvou nesouhlasí prezident?

Smlouva se bude podepisovat až v březnu, do té doby bude probíhat ratifikační proces, času je ještě dost.

Řekl jste, že nechcete sedět ve vládě, která bude mimo evropský hlavní proud. Platí to?

Musíme se v TOP 09 ještě domluvit, co udělám. Celá ta Nečasova argumentace, to je opravdu blbost. Třeba to, že bude problém s referendum. To ale navrhla ODS! Přitom to podle koaliční smlouvy není nutné. Nejdřív si referendum prosadím, pak se zase odvolávám na to, že to neprojde přes referendum. To je podařená politika.

Jaké důsledky to může mít pro Českou republiku?

Blbé. Každý se bude ptát, jestli nejsme úplní šašci. U Velké Británie jejich postoji rozumím, mají zájem zachovat postavení londýnského City. Česko nemá jeden opravdu tak velký konkrétní zájem, abychom na to nepřistoupili. Je to opravdu jenom z vystrašenosti, a to mě na tom štve.

Hospodářské noviny

13. 2. 2012

Prohlášení MZV k teroristickým útokům na zastupitelské úřady Izraele

Ministerstvo zahraničních věcí odsuzuje teroristický útok vedený proti izraelskému zastupitelskému úřadu v Indii a pokus o další v Gruzii.

Za mimořádně závažnou okolnost považujeme skutečnost, že atentát v Dillí směřoval proti rodině diplomata a pouze náhoda způsobila, že nebyly zasaženy děti.

Tyto akce jasné ukazují, že i přes jisté úspěchy v boji proti celosvětovému terorismu je nutné mít na paměti, že ideologie, která za ním stojí, zůstává stále stejně nebezpečná.

MZV doufá, že útoky budou řádně vyšetřeny a jejich pachatelé pohnáni k zodpovědnosti.

www.mzv.cz

28. 2. 2012

Prohlášení MZV k odsouzení bývalého ministra vnitra Ukrajiny Jurije Lucenka

Česká republika přijala s obavou a pohoršením rozsudek Pečerského obvodního soudu v Kyjevě a čtyřletý nepodmíněný trest pro bývalého ministra vnitra Ukrajiny Jurije Lucenka.

Stejně jako v případě bývalé ukrajinské premiérky Julie Tymošenkové, zdůrazňujeme, že soudní proces byl velice vzdálený evropským standardům a lidskoprávním principům. Soudní proces a čtyřletý nepodmíněný trest pro pana Lucenka považujeme za další důkaz selektivní a politicky motivované spravedlnosti na Ukrajině a formu pokračující politické msty proti bývalým vládním představitelům.

Jsme přesvědčeni, že žádná politická síla na Ukrajině by neměla být vystavena politicky motivovanému trestnímu pronásledování, zvláště pokud se zakládá na zastaralém trestním zákoníku. Měly by také mít možnost účastnit se nadcházejících parlamentních voleb.

Vývoj v odvolacích procesech pana Lucenka i paní Tymošenkové, stejně jako další podobné případy, budeme monitorovat.

Česká republika podporuje evropské integrační ambice Ukrajiny, zároveň však zdůrazňuje, že podmínkou pro dosažení tohoto cíle je vystupování Ukrajiny jako demokratické země respektující vládu práva.

www.mzv.cz

27. 2. 2012

Společný dopis ministrů ke kandidátskému statusu Srbska

Na základě iniciativy České republiky byl 24. února odeslán společný dopis ministrů zahraničních věcí České republiky, Bulharska, Maďarska a Slovenska.

Je adresován vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Catherine Ashton a komisaři pro rozšíření a politiku sousedství Štefanu Fülemu a vyjadřuje podporu udělení statusu kandidátské země EU Srbsku na zasedání Rady pro všeobecné záležitosti (GAC) dne 28. 2.

Případné pozitivní rozhodnutí GAC bude potvrzeno Evropskou radou dne 1. 3. 2012. Česká republika dlouhodobě podporuje integraci všech zemí západního Balkánu do EU.

Joint letter from the Ministers of Foreign Affairs of Bulgaria, Czech

Republic, Hungary and Slovakia

H.E. Lady Catherine Ashton

High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, Vice-President
of the European Commission

H.E. Štefan Füle

Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy

CC: EU Ministers of Foreign Affairs

February 24, 2012

Dear High Representative,

Dear Commissioner,

First of all, we would like to thank you both for your commitment to the enlargement process and for your efforts to ensure that the Western Balkan countries remain firmly and irreversibly on the EU integration track.

We take this opportunity to once again point out the fact that Serbia's achievements in carrying out reforms and fulfilling international obligations in 2011 were so significant that this Western Balkan country clearly deserves to move forward in the EU integration process. The progress made by Serbia was noted by the European Council on December 9, 2011, but we are convinced that we need to go a step further and recognize this success by making Serbia an official candidate for EU membership.

Moreover, after signing the Accession Treaty with Croatia, a clear signal that the EU remains committed to the enlargement policy is very much needed.

Consequently, we fully support our Austrian, French, and Italian colleagues in the belief that the Serbian government has met the conditions set by the European Council in December and that the February 28 General Affairs Council should decide to grant Serbia candidate status. This decision should be then confirmed by the March European Council. In our view, this crucially important step should not be postponed any longer as it is bound to spur further reforms in Serbia and ensure that the country stays on course to become an EU member state.

Sincerely yours,

Nickolay MLADENOV Karel SCHWARZENBERG

János MARTONYI Mikuláš DZURINDA

www.mzv.cz

28. 2. 2012

Prohlášení MZV k rozhodnutí o odvolání velvyslance ČR z Minsku ke konzultacím

Ministerstvo zahraničních věcí ČR lituje rozhodnutí běloruského ministerstva zahraničí odvolat běloruského stálého představitele při Evropské unii, stejně jako velvyslance ve Varšavě ke konzultacím v Bělorusku a zároveň doporučit velvyslankyni Evropské unie a velvyslanci Polska v Minsku, aby učinili totéž.

Ministerstvo zahraničních věcí je přesvědčeno, že toto rozhodnutí povede k dalšímu odcizení Běloruské republiky a Evropské unie.

V návaznosti na výše uvedené a v souladu se vzájemnou solidaritou a společným postupem Evropské unie ministr zahraničních věcí České republiky rozhodl, že mimořádný a zplnomocněný velvyslanec ČR v Bělorusku Jiří Karas bude povolán do Prahy ke konzultacím.

www.mzv.cz

29. 2. 2012

Ministr Schwarzenberg na Radě pro lidská práva v Ženevě

Místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg se ve dnech 28.-29. února zúčastnil 19. zasedání Rady pro lidská práva v Ženevě.

Statement by

H. E. Mr. Karel Schwarzenberg

Deputy Prime Minister and Minister of Foreign Affairs
of the Czech Republic

Geneva, 29 February 2012

Madam President, ladies and gentlemen:

It was three months ago that we bid farewell to one of the democracy's most principled voices and great defender of human rights, Mr Václav Havel.

This body, the Human Rights Council, has a noble role in upholding the highest standards in the promotion of human rights. Havel never ceased to champion these values, always reminding us of the work that is required in this field to demonstrate that the fate of the victims of human rights abuses does matter to us.

Yes, our task is to strive for respect of human dignity. 30 years ago, Václav Havel was labeled as an „enemy of the state“. Today, too many human rights defenders around the world are still being vilified in the very same way.

For instance, Ales Bialitski, imprisoned in Belarus, as well as many others behind the bars in the President Lukashenko's jails, stands for the same values and ideals as Havel, who actually sent him a personal letter, only a few days before his passing.

Similarly, the Chinese human rights defender Ni Yulan, disabled after a police beating, faces charges of "making trouble" fabricated against her and her husband, Dong Jiqin.

In spite of their repeated imprisonment, José Daniel Ferrer and the association Damas de Blanco prove their desire for freedom and remind us of the continuous human rights repression in Cuba.

Unfortunately, they are not alone. The young lady, Jazmín Riverón, and her husband Yusmani Rafael Esmori are arbitrarily detained without any formal accusation by Cuban police.

Only free, self respecting and autonomous citizens could create a truly independent nation. Indeed, an active dialogue between the government and the civil society is vital for open democracy. In this respect, we are concerned by the recent measures against NGOs in Egypt. Konrad Adenauer Foundation, National Democratic Institute, Freedom House and others are facing trial. This may mean a real setback to a democratic process in that country.

We notice with great concern the uncontrolled activities of militias in Libya. The reports from the cities of Zintan and Misrata on human rights violations, including forced disappearances, arbitrary detention and torture are alarming. I am convinced that the establishment of the rule of law is a precondition for a prosperous and democratic Libya.

In Venezuela and Ecuador, freedom of expression has been increasingly restricted. An alarming number of media, including television and radio stations, had their licences revoked.

Madam President,

The spectacular development of new technologies helped the whole fermentation of the political events in Middle East and North Africa. The role of journalists is multiplied by the pivotal mission of bloggers who strive for the same freedom of expression. Their vulnerability in Syria or in Iran is of great concern. In similar terms, the Saudi poet and journalist Hamza Kashgari who is in jail and potentially faces execution for his tweets, is a real test case for Saudi Arabia.

With serious unease, we follow the continued escalation of tensions in Tibetan areas of China as evidenced by a spate of self-immolations. Last year, 22 Tibetans decided to act in such a tragic way in order to wake up the establishment and attract our attention.

The freedom of religion is another challenging issue. Religious and ethnic minorities are under severe attacks, in Nigeria, by Boko Haram. In Iran, the death sentence for the Christian pastor Youcef Nadarkhani alarmed our attention: he simply exercised his right to choose a religion other than Islam. The situation of Bahá'í and Copts remains disturbing. In Northern Sudan, the targeted attacks against minorities in Nuba mountains region need to be addressed with all the authority of this distinguished institution.

The rule of law can not be undermined by any attacks against the independence of the judiciary. Unfortunately, the raising number of prisoners in Georgia calls into question to what extent the right to a fair trial is still respected. Undoubtedly, the judicial system in Georgia should protect human rights better.

Similarly, in Ukraine, general deficiencies in the functioning of the judicial system seriously hinder respect of human rights. The recent case of the former minister Yuri Lutsenko bears all the marks of selective justice. But we can not forget about many others.

In Uzbekistan we witness continuing and systematic use of torture in detention facilities. Last year, we saw an equally disturbing development in Kazakhstan, where the police firing on striking oil workers seriously violated their freedom of assembly. Equally, the freedom of expression encountered serious setbacks in Azerbaijan last year.

We regard the active participation of the Nobel Prize laureate Ms Aung San Suu Kyi in the political life in Burma/Myanmar as the first step on a very promising path. Nevertheless, we wish to see release of all political prisoners soon.

Many citizens were compelled to express their opinion after the recent parliamentary elections in the Russian Federation. The nature of their move was not in a way of a political party meeting, but rather a movement of citizenship. It is truly good news. The force of their protest was inspired by the desire to see the rule of law and civil rights situation improved. And there is still a lot to be done.

Let me recall a single example, which has not been clarified in a proper manner yet: the case of the lawyer Sergei Magnitski. Engaged in a major corruption case, he was arrested, and died in custody.

Madam President,

In the past year, the Human Rights Council reacted swiftly to the events in Libya or Syria. It is truly important because by doing so, we could meet the historical challenge of our time.

We should live up to our responsibility we have in addressing the human rights violations.

Václav Havel, to whom I wished to pay a special tribute today, stood firmly behind the universality of human rights. I am convinced that his example still matters. And that we can succeed in cherishing this unique value to meet the hope with which the victims of the human rights violations look up to us.

I am aware that in each and every country power can be misused and respect for human rights endangered. Let me assure you that the Czech Republic will continue to do its utmost to promote and protect human rights and to meet also its own challenges in this field.

Thank you for your attention.

www.mzv.cz

březen 2012

1. 3. 2012

Vystoupení pana Tomáše Duba, náměstka ministra zahraničních věcí

ČR na zasedání Řídící rady Rozvojového střediska OECD na vysoké

úrovni k 50. výročí založení dne 1. března 2012

Ladies and gentlemen, Excellencies, dear colleagues,

Since the beginning of the 21st century, challenges associated with globalization have become more pressing, with many people in developing countries experiencing the negative rather than positive impacts of this process.

In the ongoing policy discussions on aid effectiveness, it is necessary to bear in mind that the private sector is not homogenous and to differentiate between various actors in order to achieve the appropriate impact of the private sector on development. We are ready to take an active part in various measures aimed to increase the role of the private sector in building competitive economies in the

partner countries through the promotion of joint innovation and inclusive business models. We are convinced that these measures should be aimed also at the participation of the private sector from emerging economies, in order to make better use of South-South and triangular cooperation in sharing development experience, transferring knowledge and strengthening horizontal development partnerships.

The Czech Republic has devoted much effort to implementation of development programs aimed at building competitive economies such as capacity building, technical assistance and strengthening expertise in industrial sectors, especially by transfer of technology and know-how in the recipient countries.

Another long-term goal of Czech economic development projects is to support small and medium-size enterprises and farmers and to develop the labour market and trade. We support initiatives aimed at increasing the participation of the private sector in development cooperation, such as "Business Call to Action1" launched in 2008 with the objective to accelerate progress towards the MDGs by challenging companies to develop inclusive business models that offer the potential for both commercial success

and development impact. Public and private stakeholders from the donor and partner countries should work together to develop business models which include people living in poverty as clients and customers as well as employees, producers and business owners.

In our opinion, it is necessary to draw attention to appropriate development strategies in the sphere of business environment, in order to assist the partner countries to use development cooperation in support of building competitive economies by promoting private business sector and investments. It is therefore important to use all available tools to improve the ownership of the development process, not only on the level of institutions – to improve the dialogue, using all information channels, and to include the various society representatives which are currently not present in the dialogue. We support promoting business – NGO partnerships that will be beneficial to development.

The OECD development strategies aimed at building competitive economies in the partner countries should continue to support good governance as well as efficient financial management with a special focus on tax system tailored to particular situation of a given country, and to support efforts aimed at proper public financial administration, including for example internal audit, as well as ethical rules for government officials and business structures.

In this context, the Czech Republic would like to stress that future OECD development policies should give more room to transformation cooperation programmes suitable for the new global competitive scenario. The Czech Republic and other EU Member States are ready to share with the developing countries their wealth experience with democratic transition, privatisation and creation of business environment, to assist them in creating the strategies of public administration reform, private sector development, democratic governance, environmental protection, building of information society and fiscal reforms, as well as combating tax evasion. Let me also point out that the Czech Republic adopted its own Competitiveness Strategy and we are ready to share and discuss any elements that could be of interest for partner countries.

Let me now come back to the global picture. In recent years, it has become quite obvious that for any economy, in a developed or developing country, to become and to remain competitive in the global marketplace, certain conditions have to be met. These include transparency, which is made possible by good governance. We also need more focus on effective financial administration and it goes without saying that anti-corruption and anti-fraud policies are equally important in public administration and in business structures. If we fail to recognize and to tackle these challenges in a serious manner, the journey from the current economic downturn could be rather painful. Given this new context and increased aspirations of partner countries in their transition and democratization processes in the new post Busan and post 2015 development architecture, let me just conclude by pointing out that we are ready to contribute, as I mentioned just a minute ago, to the creation of more competitive economies by enhancing the participation of private sector in our own country and partner countries. Thank you for your attention.

www.mzv.cz

5. 3. 2012

Společné stanovisko ministrů zahraničních věcí Vyšehrádské skupiny, Estonska, Litvy a Lotyšska

Joint Statement of Ministers of Foreign Affairs of the Visegrad Group,
Estonia, Latvia and Lithuania

The meeting of Ministers of Foreign Affairs of the Visegrad Group (V4) and Eastern Partnership countries, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, the Republic of Moldova and Ukraine, took place in

Prague on March 5, 2012 under the Czech Republic's Presidency of the Visegrad Group. Following the tradition of previous two V4 ministerial meetings dedicated to the Eastern Partnership in Budapest and Bratislava, the Ministers exchanged views on current developments in the Eastern Partnership policy. Ministers of Foreign Affairs of Denmark, Estonia, Latvia and Lithuania, the High Representative of the EU for Foreign Affairs and Security Policy and the European Commissioner for Enlargement and Neighbourhood Policy were invited as special guests with important expertise within the Eastern Partnership.

Foreign ministers of the Visegrad group, Estonia, Latvia and Lithuania

Reiterated their strong commitment to the goals agreed at the launching Eastern Partnership Summit in Prague in 2009 that have been reconfirmed and broadened at the Summit in Warsaw in 2011, noting that the Eastern Partnership policy process is on the right track, acknowledging at the same time that the implementation process could be further improved and speeded up by common efforts of both the EU side and the Eastern European Partners. The Eastern Partnership Road Map should serve as a guiding document till the next Summit in the second half of 2013.

Encouraged the European Commission and the European External Action Service to include in the Road Map ambitious goals to be achieved in 2013, as well as mid- and long-term goals beyond 2013, activities and actions to be undertaken by the EU and Partner Countries with associated timelines, instruments and responsibilities, EU objectives and benchmarks on commitments taken by Partner Countries, as well as to incorporate the "more for more" principle.

Highlighted the importance of the inclusive character of the Road Map consultation process with the Eastern European Partners and the EU Member States following the joint ownership principle.

Reiterated their support for the Eastern Partnership Civil Society Forum. The Ministers consider the Forum to be a crucial component of the democratic reform process in the Partner Countries and an important consultant for the EU institutions. Emphasized the importance of the EU assistance for civil society, inter alia through the Neighbourhood Civil Society Facility and European Endowment for Democracy. Welcomed activities of the Civil Society Forum vis-à-vis the Eastern Partnership Road Map and invited the EEAS and the European Commission to consider relevant proposals and recommendations when finalizing the text of the Roadmap.

Expressed support for the European perspective of the Eastern Partnership Countries. Underlined that a strong long-term relationship between the Partner Countries and the EU could only be built on the basis of full respect for human rights, democratic standards, and the rule of law, including free and fair elections.

Called on Eastern European Partners to strengthen their commitment to democratic reforms and to enlarge the dialogue with the civil society. Reconfirmed readiness of the Visegrad Group and the Baltic States to assist Partner Countries in implementing their reform agendas, including through sharing their transition experience and wider use of trainings.

Took note with deep concern of the recent developments in Belarus including the lack of any improvement of the human rights situation and the continuation of repression towards Belarusian civil society combined with the lack of deep democratic and economic reforms in Belarus. Expressed their concern with regard to the worsening of the relationship between the EU and its Member States, on one hand, and Belarus, on the other hand. Stressed their view that a substantial change in Belarusian policies could pave the way to the resumption of the political dialogue with Belarusian authorities. Called upon Belarus to release and rehabilitate all political prisoners.

Noted with satisfaction the finalization of the Association Agreement negotiations, including DCFTA, with Ukraine. Expressed their support for its early initialling and subsequent signing and ratification in due course. Reiterated the need to strengthen the rule of law and to guarantee the impartiality of judiciary. Commended the continuation of negotiations on the Association Agreement with Armenia, Azerbaijan, Georgia and the Republic of Moldova.

Welcomed the launch of negotiations on DCFTA with Georgia and the Republic of Moldova in 2011 as well as decision to start negotiations with Armenia.

Encouraged European Commission, EEAS and Member States to initiate discussion about medium-term goals of the Eastern Partnership with the aim to prepare Action Plans on integration of the most advanced Partners with the internal market and establishment of an economic area between the EU and the Partner Countries.

Stressed that the ongoing visa liberalisation process supports democratisation and people-to-people contacts. Its pace should not be held hostage of the lack of efforts by the authorities or their unsatisfactory results. Welcomed the launch of negotiations on visa facilitation and readmission agreements with Armenia and Azerbaijan and expressed hope to launch such negotiations with Belarus (and urged Belarus to respond constructively to the invitation to the negotiations), for the benefit of the population at large. Urged the European Commission to continue negotiations with Georgia in order to present an Action Plan for visa liberalization before summer 2012; to sign the renegotiated visa facilitation agreements with the Republic of Moldova and Ukraine, as well as launch the second phase of the Action Plans with the aim to establish a visa free regime. Invited the European Commission to develop initiatives of Mobility Partnership with the Partner Countries.

Stressed the need to further develop the Eastern Partnership sector cooperation and to implement swiftly the conclusions adopted by the relevant Councils. Reiterated the importance of opening up of the EU agencies and programmes to Eastern European Partners participation, in particular the “Erasmus for All” and other EU programmes supporting youth and students exchange.

Underlined the importance of cooperation in the multilateral track of the Eastern Partnership, notably through implementation of flagship initiatives and work programmes of four multilateral platforms.

Called for further development of dialogue and cooperation on the CSDP with the Partner Countries.

Underlined the importance of increased EU allocations through the new European Neighbourhood Instrument and stressed the importance of embedding deeply the “more for more” principle in the new ENI regulation for the period after 2013 as well as the “second generation” ENP Action Plans and Association Agendas.

In particular highlighted the importance of the institutional capacity building for success of reform processes in the Partner Countries as well as the importance of supporting the SME sector, investments and infrastructure projects and therefore called for full use of appropriate EU programmes and funds. Encouraged the European financial institutions to continuously contribute and support infrastructure projects as well as economic development projects. Reiterated their support for the Eastern Partnership Business Forum.

Called for speeding up of the launch of new Pilot Regional Development Programmes and the European Neighbourhood Programme for Agriculture and Rural Development, in order to offer specific assistance to Eastern European Partners.

5. 3. 2012

Společné stanovisko ministrů zahraničních věcí Vyšehrádské skupiny ohledně aktivit dotýkajících se Východního partnerství

The Visegrad Group Foreign Ministers Joint Statement on the V4/IVF activities towards the Eastern Partnership

Ministers of Foreign Affairs of the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovakia (the Visegrad Group) met in Prague on March 5, 2012. Their discussion primarily focused on further extension of the cooperation between the V4 countries and the Eastern European partners.

Ministers confirmed that the all-round assistance for the Eastern European partners remains continuously one of the crucial V4 priorities. The V4 supports the rapprochement of the Eastern European partners towards the EU. It is reflected in a broad spectrum of activities of the International Visegrad Fund which is increasingly financially contributing to diverse grant and mobility programs in the Eastern Partnership region as well as in the program of the current Czech V4 Presidency. The upcoming Polish V4 Presidency also intends to maintain the EaP as one of the priorities.

In order to support political and socio-economic reforms in the partner countries, facilitating comprehensive approximation towards the European Union, strengthening the regional cooperation among the Eastern European partners and enhancing institutional capacity and civil society, the Ministers of the Visegrad Group established a new program „Visegrad 4 Eastern Partnership” (V4EaP) within the International Visegrad Fund. This initiative was based on the decision taken by the Prime Ministers of V4 at their summit in Bratislava on June 16, 2011.

The V4EaP program aims at further strengthening of co-operation among civic societies in both regions, generating synergies with the Eastern Partnership program, providing support to successful transformation of the countries. Providing access to the V4 countries' experience this new program with its four pillars – Flagship projects, Standard grants, Visegrad University Studies grants and scholarship programs – should also contribute to acceleration of political association and further economic integration between the Eastern European partners and European Union.

Reflecting the interest of both, the Visegrad Group and the Eastern European partners, the program will be built-up gradually, starting with activities in such areas as democratization and transformation process, regional co-operation and support for civil society. With time and increasing experience, the extension of the V4EaP program to other sectors is expected. The program remains open to other international donors.

The Ministers approved the Rules of the V4 EaP programme enabling its start, introduced the program's key elements to the Ministers of the Eastern European partners and invited civic sector, municipalities and other interested entities for cooperation with Visegrad partners.

www.mzv.cz

12. 3. 2012

Podpora exportu a ekonomických zájmů ČR v zahraničí

První místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg společně s náměstkem Tomášem Dubem představil v pondělí 12. března 2012 v Černínském paláci nový koncept MZV ČR k podpoře ekonomických zájmů ČR v zahraničí.

Jeho cílem je zlepšení pomoci českému byznysu, exportu a podnikatelům při zahraničních aktivitách.

CHARTA DIPLOMACIE PRO BYZNYS

I. DIPLOMACIE A HOSPODÁŘSKÁ PROSPERITA

Diplomacie je aktivním spolutvůrcem hospodářské prosperity národa.

Prosazování ekonomických zájmů České republiky v zahraničí a podpora českých firem je klíčovou činností Ministerstva zahraničních věcí.

II. MEZINÁRODNÍ VÁHA ZEMĚ A EKONOMICKÁ SÍLA

Mezinárodní váha země a možnosti zahraniční politiky jsou odvozeny od její ekonomické síly vyjádřené hrubým domácím produktem, podílem na mezinárodním obchodu, mírou inovací a investic.

III. DIVERSIFIKACE

Diversifikace českého exportu do růstových teritorií Asie, Latinské Ameriky a Afriky podmiňuje náš dlouhodobý růst, konkurenceschopnost a snížení závislosti od konjunkturálních výkyvů. Diversifikace je prioritním zadáním pro českou diplomaci.

IV. ZAHRANIČNÍ INVESTICE A INOVACE

K posílení konkurenceschopnosti českého hospodářství diplomacie aktivně podporuje příliv zahraničních investic do oborů s vysokou mírou přidané hodnoty, napomáhá rozvoji kontaktů v oblasti výzkumu a vývoje.

V. ZNALOST ZAHRANIČÍ A KONTAKTY

Česká diplomacie důsledně využívá k prospěchu českých firem svůj unikátní statut, globální fyzickou přítomnost, znalost politické, bezpečnostní a ekonomické situace v zahraničí a důležité kontakty, kterými disponuje.

VI. VELVYSLANEC A JEHO TÝM

Hlavním koordinátorem a hybatelem ekonomických aktivit státu v každé zemi je velvyslanec, kterému k dosažení cílů napomáhá tým diplomatických pracovníků, jakož i další české státní instituce působící v teritoriu.

VII. ZASTUPITELSKÝ ÚŘAD V AKCI

České zastupitelské úřady při podpoře českých firem:

- aktivně vyhledávají obchodní a investiční příležitosti a informují o nich

- poskytují informační servis o politickém a ekonomickém klimatu v zemi
- zprostředkovávají kontakty na státní instituce, podnikatelské subjekty a podnikatelské reprezentace
- napomáhají firmám při vstupu na trh
- využívají svého vlivu při prosazování zájmů českých firem
- poskytují jejich pracovníkům a partnerům konzulární a další služby.

VIII. VRCHOLOVÁ JEDNÁNÍ

Prosazovaní obchodních zájmů českých firem je nedílnou a významnou součástí agendy jednání vedení ministerstva zahraničních věcí se zahraničními partnery, jakož i jednání dalších státních představitelů, jejichž zahraniční cesty MZV koordinuje a připravuje.

IX. POLITICKÝ A SMLUVNÍ RÁMEC

Diplomacie vytváří zahraničně politický a smluvní rámec pro působení českého podnikatelského sektoru. Využívá při tom bilaterální relace i členství v multilaterálních institucích jako je EU a organizacích systému OSN.

X. SYNERGIE V ZAHRANIČÍ

Diplomacie podporuje činnost dalších státních agentur i podnikatelských reprezentací v zahraničí. Synergie jejich činností umocňuje růst konkurenceschopnosti a zahraniční průnik českých firem.

www.mzv.cz

14. 3. 2012

Kondolence ministra K. Schwarzenberga v souvislosti s nehodou ve Švýcarsku

V souvislosti s tragickou dopravní nehodou belgického autobusu, ke které došlo dne 13. března 2012 ve Švýcarsku, zaslal ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg kondolenční telegram svému belgickému protějšku Didieru Reyndersovi. Vyjádřil v něm hlubokou soustrast rodinám obětí.

www.mzv.cz

19. 3. 2012

Prohlášení ministra K. Schwarzenberga k volbě Moldavského prezidenta

Prohlášení ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga k volbě Nicolae Timofti prezidentem Moldavské republiky

Ministr zahraničních věcí České republiky blahopřeje panu Nicolae Timofti k jeho zvolení prezidentem Moldavské republiky. Ministr vítá skutečnost, že byla ukončena ústavní patová situace. Zvolení prezidenta umožní Moldavské republice, aby ještě zvýšila své úsilí zaměřené na posílení vztahů s EU. Ministr zahraničních věcí České republiky využívá této příležitosti k vyjádření připravenosti České republiky i nadále podporovat evropské aspirace Moldavské republiky.

24. 3. 2012

Prohlášení k nelegálním volbám v gruzínské Abcházii a Jižní Osetii

Nadcházející víkend se budou v separatistických oblastech Gruzie konat „volby“ – dne 24. března 2012 se v Abcházii uskuteční nelegální parlamentní volby a dne 25. března 2012 se budou v Jižní Osetii konat nelegální prezidentské volby.

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky v této souvislosti zdůrazňuje, že Česká republika plně podporuje územní celistvost Gruzie v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic a neuznává ústavní a právní rámec, v němž budou tyto „volby“ provedeny.

Čeští zástupci v evropských strukturách

leden 2012

3. 1. 2012

Společné prohlášení vysoké představitelky EU C. Antonové a eurokomisaře Š. Füleho k úmrtí bývalého prezidenta FYROM

Statement by High Representative Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle on the passing of Kiro Gligorov, former President of the former Yugoslav Republic of Macedonia

"Following the news that the former President Kiro Gligorov passed away on 1 January 2012 at the age of 94, the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy/Vice President of the Commission Catherine Ashton and Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy Štefan Füle wish to express their condolences to the family of Mr Gligorov and to the citizens of the former Yugoslav Republic of Macedonia. As president from 1991 until 1999 Mr Gligorov guided his country into and through critical transitions, including the peacefully achieved independence from the Socialist Federative Republic of Yugoslavia. Taking the country forward on that new path, he made important decisions to the benefit of the citizens based on his long experience and knowledge of his country. May he rest in peace."

www.europa.eu

6. 1. 2012

J. Maštálka (KSČM) k udělení azylu Oleksandru Tymošenkov

Vyjádření poslance Evropského parlamentu a místopředsedy ÚV KSČM Jiřího Maštálky k udělení azylu Oleksandru Tymošenkovi.

Udělení azylu panu Tymošenkovi považuje KSČM za riskantní krok. Zdá se, že se můžeme stát jakýmisi „sběrači“ politických azylantů z Ukrajiny s nevyjasněnou minulostí.

Neznám důvody žádosti pana Tymošenka o azyl v naší zemi. Když nevím, na základě čeho se jeho žádosti vyhovělo, mohu jen spekulovat. Jsem však přesvědčen o tom, že to rozhodně nepřispěje k dobrým vztahům mezi ČR a Ukrajinou. A byl bych velmi nerad, kdyby se nakonec zjistilo, že pan Tymošenko má nějakou temnou privatizační minulost. To by pak mohla být pro ČR velká ostuda.

České vládě zřejmě nestačily demonstrace proti udělení azylu ukrajinskému exministrovi B. Danylyšinovi před naším velvyslanectvím v Kyjevě. Pokračováním v tomto trendu vláda ohrožuje spolupráci mezi našimi národy.

www.kscm.cz

12. 1. 2012

Jan Zahradil: Prohlášení k výrokům ministra Schwarzenberga

Slova ministra Schwarzenberga o možném odchodu z vlády potvrzují podezření, že TOP 09 hledá záminku, jak tuto vládu shodit a začít budovat tzv. "proevropské" spojenectví s ČSSD.

Tyto signály máme už delší dobu. Pokud jde o připravovanou smlouvou, klíčové je, aby tato smlouva platila jen pro členy eurozóny a aby se o členství České republiky v eurozóně rozhodlo v referendu.

Ing. Jan Zahradil
předseda europoslanceckého klubu ODS

www.ods.cz

18. 1. 2012

Oldřich Vlasák: Více povinností, více vlivu, více prestiže

Štrasburk - Poprvé od svého zvolení zasedalo nové předsednictvo Evropského parlamentu. Toto předsednictvo, které se skládá se z předsedy, 14 místopředsedů a 5 kvestorů, bude po dobu dvou a půl let řídit chod Evropského parlamentu. V nové roli místopředsedy se ho účastnil také Oldřich Vlasák. Zeptali jsme se ho proto, jak nová funkce změní jeho dosavadní působení v Bruselu i práci doma v České republice.

Jaké nové povinnosti z této funkce pro Vás vyplývají? Už jste si v předsednictvu rozdělili kompetence?

Patrně nejvíce viditelné je, že místopředseda Evropského parlamentu řídí schůzi, když není přítomen předseda. To je však spíše formální záležitost. Mnohem důležitější je, že místopředsedové mají na starosti mezinárodní vztahy, přijímají zahraniční návštěvy, pečují o technické podmínky, personál, lobbyisty apod. Patrně nejvýznamnější funkcí je pak zastupování Evropského parlamentu v tzv. smírčím výboru, kde se rodí kompromisy nové legislativy. Navrhují také rozpočet Evropského parlamentu a rozhodují o částkách přidělovaných politickým skupinám.

Přináší nová funkce také více peněz a jiné výhody?

Po pravdě řečeno o to jsem se zatím moc nezajímal. Vím však, že na rozdíl od českého parlamentu nebo německého Bundestagu předseda ani místopředsedové Evropského parlamentu nemají za svoji dodatečnou práci ani jedno euro navíc, jejich plat tak zůstává naprosto stejný. Kolegové mi říkali, že místopředsedové mají možnost zaměstnat asistenta navíc a mají jinou kancelář. Takže mne čeká stěhování.

Co předcházelo Vašemu zvolení místopředsedou?

Do předsednictva jsem kandidoval jako jediný zástupce frakce Evropských konzervativců a reformistů. Toto místo jsem si však v primářích musel tvrdě vybojovat. Ve volbách jsem s 22 hlasů porazil bývalého vícemaršálka polského senátu a později státního tajemníka polského prezidenta Ryszarda Legutka, který dostal sedm hlasů, a nynějšího místopředsedu, dlouholetého europoslance a bývalého předsedu delegace britských konzervativců Gilese Chichestera, který obdržel osm hlasů. Vedl jsem také poměrně rozsáhlou kampaně s cílem zajistit větší otevřenosť a transparentnost rozhodování předsednictva. Díky této kampani i dosavadní aktivní spolupráci s mnoha kolegy jsem získal 223 hlasů, což je nejvíce z kandidátů z nově přistoupivých členských států a nejvíce z jiných politických skupin. Vzhledem k tomu, že jsem byl kandidát středně velké frakce s 53 poslanci, považuji to za obrovský úspěch a závazek do budoucna.

Členy Evropské unie jsme již od roku 2004. Podařilo se již některému z Čechů dostat se na tento významný post?

Češi jsou tradičně v boji o místopředsednické posty úspěšní. Zatímco poslanci ze zemí podobné velikosti jako je Slovensko, Rakousko, Dánsko, Švédsko či Irsko v minulých třech volbách takový mandát nezískali, my jsme už dva místopředsedy měli. Prvním Čechem, který byl zvolen do předsednictva Evropského parlamentu hned po našem vstupu do Evropské unie, byl můj kolega Miroslav Ouzký, od poloviny roku 2009 zastával tuto funkci také sociální demokrat Libor Rouček.

Největší počet místopředsedů pak tradičně mají Němci a Italové, dále pak Francouzi, Španělé, Britové a Poláci. Vzhledem k počtu poslanců jsou dlouhodobě úspěšní také Řekové.

Budete se i nadále zabývat regionální politikou na evropské úrovni?

Zcela určitě ano. Právě nyní se totiž v Bruselu rozhoduje o evropských fondech, a to jak všichni víme, jsou velké miliardy. Jako jediný Čech v europarlamentní pracovní skupině k budoucnosti kohezní politiky mám jedinečnou možnost právní rámec využívání fondů ovlivnit. Již teď se mi podařilo prosadit větší podíl prostředků pro města a zajistit silnější mandát pro rozhodování samospráv. Za posledních sedm let v Bruselu jsem získal spoustu přátel a známých včetně předsedkyně našeho výboru Danuty Hübner či odpovědného komisaře Johannese Hahna, kteří o evropských fondech skutečně rozhodují. Mám přístup k informacím z první ruky i detailní znalosti jak a co funguje i nefunguje v praxi. Bylo by škoda tyto znalosti a sociální kapitál zahodit.

Budete nyní častěji ve Štrasburku či v Bruselu, než tomu bylo dříve?

Předsednictvo se obvykle schází dvakrát do měsíce. Velká část povinností místopředsedy se kryje s plenárním shromážděním, na kterých mám již teď téměř 90procentní účast. Takže nepředpokládám, že bych nějak dramaticky zvyšoval svoji účast ve Štrasburku či Bruselu. V Hradci Králové mám svou rodinu, mám tam své přátele, své voliče, a tak jako doposud se proto vždy budu snažit být v pátek a o víkendu v Čechách.

Zastáváte řadu funkcí v rámci EU, EP i u nás v České republice, budete v nich pracovat i nadále, nebo zvažujete z některých odstoupit?

Jsem Hradečák. Práci v zastupitelstvu i ve správní radě hradeckej univerzity se budu věnovat i nadále. Stejně tak si zachovám své funkce na evropské úrovni, a to jak pozici koordinátora naší frakce pro evropské fondy, tak pokladníka europoslanceckého klubu ODS. Zvažuji však, že již plně přenechám svoji pozici místopředsedy Svazu měst a obcí ČR svým kolegům starostům. V polovině loňského roku jsem se rozhodl přenechat pozici předsedy Svazu svému kolegovi kladenskému primátorovi Danu Jiránkovi. Nyní je čas, abych po nastartování evropské agendy předal také pomyslné žezlo místopředsedy pro evropské záležitosti některému z kolegů, kteří se v Bruselu vyznají.

www.vlasak.net

18.1.2012

E.Tošenovský (ODS) a L. Rouček (ČSSD) v pořadu Ozvěny dne

Hostem diskusního pořadu ČRo 1 byl europoslanc Evžen Tošenovský.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

A do Štrasburku zdravím taky europoslance Libora Roučka z ČSSD a Evžena Tošenovského z ODS.
Dobrý den.

Evžen TOŠENOVSKÝ, europoslanc /ODS/:

Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pánové, jak přesvědčivě na vás působilo dnešní vystoupení premiéra Orbána, mohlo by otupit kritiku, která se na jeho vládu snáší z Bruselu, pane Roučku, pokud jsme v kontaktu.

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/:

V kontaktu jsme. Já myslím, že je dobře, že Viktor Orbán přijel do Evropského parlamentu. Evropský parlament je právě to místo, kde by se měly diskutovat sporné otázky. Pokud jde o odpovědi Viktora Orbána a vůbec celý postup, já myslím, že to, co navrhla komise, je správné. Viktor Orbán přislíbil, že prostě na ty sporné záležitosti se podívá, pokud něco nebude v souladu, že to napraví. A já myslím, že toto je správný postoj a my jako evropští sociální demokraté, a myslím, že i parlament jako celek, tento postup by měl podpořit.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane poslanče Tošenovský, vy jako zástupce ODS, jaký máte názor na to vystoupení Viktora Orbána, je to i podle vás správný postup?

Evžen TOŠENOVSKÝ, europoslanec /ODS/:

Já se hodně budu ztotožňovat, protože bylo skutečně dobře, že Viktor Orbán přijel jako premiér Maďarska a snažil se vysvětlit tu situaci. Parlament v této pozici není ten, který rozhoduje. Samozřejmě v parlamentu se vedou často velmi divoké debaty a je to diskusní prostor. Ale tady hraje hlavní roli komise, která má dohlížet, jestli nedošlo ke sporu unijních smluv a ústavy. Tady Viktor Orbán přislíbil skutečně, že tu komunikaci se bude snažit vést co nejrychleji tak, aby došlo k případným úpravám, které on údajně ve dvou bodech může udělat velmi jednoduše. Já si myslím, že to je ten správný směr. Mnohé věci se nám nemusí líbit v tom, jak postupuje Maďarsko, ale ten problém je trošku možná i hlubší, protože Maďarsko má svůj zvolený parlament. Evropský parlament není nadřazeným parlamentem. A je to taková trochu i zkouška pro Evropský parlament, jak se s takovou situací vypořádat. A souhlasím s tím, že ten postup je přesně podle toho, jak má být. Ted' je na řadě Komise s evropským premiérem, Victorem Orbánem jako premiérem, jak bude tuto situaci řešit. Parlament je spíš ten dohlížející a diskutující.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane Roučku, které z bodů v nové maďarské ústavě jdou podle vás nejvážněji proti duchu nebo hodnotám, na kterých stojí Evropská unie a opravdu je to tak vážné pochybení, že, jak tady naznačil pan Tošenovský, je nutné kvůli tomu tlačit na národní parlament, aby měnil ústavu?

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/:

Tady nejde o to tlačit na národní parlament, tady jde o to, aby členské státy, pokud se zavázaly samozřejmě k dodržování určitých hodnot, a to jsme se všichni při vstupu zavázali, ať to jsou Češi, Maďaři, ať to jsou Němci, Francouzi nebo kdokoliv jiný, tak aby ten členský stát ty hodnoty dodržoval. A pokud jsou některé věci sporné, a tady bych zmínil nezávislost některých institucí, komise jmenovala ústřední banku, komise jmenovala také úřad, který má dohlížet nad osobními údaji, prostě je zde několik dalších institucí, například i pokud jde o svobodu slova, základní svobody novinářů, tak tady si samozřejmě komise a také spousta členů Evropského parlamentu myslí, že ta maďarská ústava jde za rámec toho, co je prostě v demokratické Evropě běžné. A tady si myslím, že je naprostě v pořádku

prostě na to upozornit.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

A, pane Roučku, věříte, že se podaří ten spor urovnat, než se dál vyhrotí, že Orbánova vláda přehodnotí svoje dosavadní kroky?

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/:

Já bych si přál, a já věřím, že se ten spor podaří urovnat, protože koneckonců není to nějaký spor mezi Maďarskem a Komisí. Není to nějaký spor typu, jak se některí i u nás snaží prezentovat, prostě situaci třeba v roce 68 nebo 56 v Maďarsku. To je naprostý nesmysl. My v Evropě žijeme všichni, ať to jsou třeba lidé, kteří působí v Bruselu v institucích, ať to je ministerský předseda Orbán v Maďarsku, kdekoliv. Já myslím, že je v našem společném zájmu, aby situace se uklidnila, aby ty sporné body, které jsou v maďarské ústavě, se napravily, aby jak Maďarsko, tak Evropská unie prostě mohly normálně fungovat a abychom se soustředili na ty problémy, které pálí jak Maďarsko, tak i ostatní členské země. To znamená, hlavně finanční a ekonomické záležitosti.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane Tošenovský, věříte i vy, že se podaří najít ten balanc, aby jaksi Maďarsko třeba přistoupilo na nějaké ústupky, ale zároveň aby nevznikl nebezpečný možná precedent, který by Unii spíš poškodil?

Evžen TOŠENOVSKÝ, europoslanec /ODS/:

Já si myslím, že právě i to vystoupení premiéra Orbána jaksi naznačovalo, že ta obava obecná z toho precedentu, o kterým vy hovoříte, tak ta je velká, aby se ta situace řešila standardními pravidly. Komise upozorňuje, daná země vysvětluje. Já si myslím, že by to mohlo k tomu směřovat. To, že to nebude úplně jednoduché, a bude to ještě možná dlouhá debata, to zase si myslím, že to tak bude. Ale nemělo by to skončit v nějakém dramatickém problému, to si nemyslím.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Předpokládá poslanec Evropského parlamentu za ODS Evžen Tošenovský. Já děkuji taky Liboru Roučkovi z ČSSD. Pánové, přejí hezký zbytek dne.

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/:

Též hezký večer.

Evžen TOŠENOVSKÝ, europoslanec /ODS/:

Pěkný večer.

Ing. Evžen Tošenovský, Dr.h.c.
poslanec EP

23.1. 2012

H.Fajmon (ODS) v pořadu Dvacet minut Radiožurnálu

(Radiožurnál) Hostem diskusního pořadu ČRo 1 byl europoslanec Hynek Fajmon.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Ať už ji politici nazývají smlouvou o fiskální odpovědnosti nebo paktem rozpočtové disciplíny, budí na české politické scéně značné emoce. Právě dnes večer se kvůli tomuto dokumentu v Bruselu scházejí ministři financí Evropské unie. Jaké výhody nabízí a jaká nebezpečí skrývá aktuální verze smlouvy? Ustupuje českým požadavkům? A máme o ní rozhodovat v referendu? Začíná Dvacet minut Radiožurnálu. Pozvání přijal poslanec Evropského parlamentu za ODS Hynek Fajmon, vítejte u nás.

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Dobrý den.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Jako vždy, vážení posluchači, e-mail a Facebook je připraven pro vaše dotazy. Pane Fajmone, čerpám z anglického originálu, proto omluvte, prosím, volnější citaci, ale hned v úvodu té smlouvy stojí, že členské státy Evropské unie považují své hospodářské politiky za věc společného zájmu. Dokážete mi odpovědět na otázku, cíl zájmy v tom společném zájmu převažují?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Evropská unie je spolkem 27 států nestejně velkých a nestejně výkonných a samozřejmě zájmy těch větších a výkonnéjších a delší dobu pobývajících v Unii jsou tam silnější. Takže ten společný zájem je vždycky takový amalgám těch všech zájmů, kde některé jsou méně důležité, některé více důležité. A jak jsme v posledních týdnech svědky, tak většinou je to zájem Německa a Francie, které mají největší možnost tu věc ovlivnit.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Než se dostaneme ke konkrétním bodům smlouvy, půjčím si slova z vašeho projevu z loňského října. "Dámy a pánové, situace v eurozóně je dramatická a bude ještě hůř. Prakticky každý den čteme a slyšíme o hrozících dopadech dluhové krize a o tom, jak vůdcové eurozóny krizi vyřeší a euro zachrání. Mám obavy, že tomu tak není a nebude." Pane Fajmone, z vašeho pohledu je tedy tato smlouva pomůckou, jak zachránit měnovou unii, nebo je pokusem oddálit zánik eura?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Z mého pohledu je ta smlouva zbytečná. Já si myslím, že prostě na evropské úrovni není možné prosadit konsolidaci národních rozpočtů, to musí udělat jednotlivé členské státy a musí k tomu mít politici mandát od svých voličů. A nařizovat toto státům z Bruselu a kontrolovat to z Bruselu a doporučovat někomu a hrozit sankcemi, prostě ničemu nepomůže. Musí se to udělat na národní úrovni a se souhlasem voličům v daném státě.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Neboli smlouva není ani pomůckou, ani pohřebištěm pro euro, je podle vás prostě k ničemu?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Já myslím, že ta smlouva opravdu je věc, která ničemu nepomůže. Musím říct, že taky asi moc ničemu neuškodí, protože on ji stejně, myslím, nebude nikdo brát vážně a ty státy budou hospodařit dál podle svých vlastních domácích priorit a podle toho, co budou chtít voliči. A nakonec i dneska v EU máme v platnosti Pakt stability a růstu, který podobné mechanismy nebo téměř totožné mechanismy jako tato

smlouva obsahuje a není brán v potaz, prostě nefunguje, jakmile má být někdy uplatněn, tak se vyvine protitlak proti tomu a není uplatněn. Takže to já myslím, že je hlavní problém celé té smlouvy. Ty dluhy se musí vyřešit na národní úrovni a evropská smlouva nebo usnesení EU nebo usnesení OSN prostě nemůže tu věc řešit, to řešení je někde jinde.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Víte co, zase možná Evropskou unii k tomu dohnalo to, že dluhy na národní úrovni se jaksi třeba na příkladu Řecka a Itálie úplně neřešit nedáří, tak ...

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

To je pravda, ale pak si Evropská unie musí položit otázku, proč je zachraňuje. Ona je nemusí zachraňovat. To není žádná povinnost Evropské unie, nevyplývá toto z žádného evropského práva.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

A nevyplývá to z provázanosti ekonomik a z provázanosti ekonomických zájmů, podnikatelských zájmů?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Vyplývá to spíše z obav francouzské a německé vlády, že pokud by tyto jižní státy zbankrotovaly, že by držitelé dluhopisů, což jsou francouzské a německé banky, se dostaly do velkých problémů a žádaly by doma od svých vlád sanaci. Takže je to, myslím, tohle hlavní motiv těch záchranných balíků.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

A tento záchranný balík k tomuto fungovat nebude, protože podle vás je tedy běžnou praxí Evropské unie, že se smlouvy, které ničemu neublížují a také k ničemu moc nezavazují, tak se v podstatě nerespektují?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Ano, já myslím, že Pakt stability a růstu a jeho fungování v posledních 10 letech je přesným důkazem toho ...

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Na ten Pakt stability mimochodem se právě tato smlouva, alespoň tato verze ještě několikrát odvolává na následujících stránkách, ale než se dostaneme ke konkrétním výstupům, řekněme si... Pardon, teď se zeptám režie, protože mně ve sluchátkách přestalo fungovat vysílání, jestli vysíláme? Všecko v pořádku, tak se omlouvám za přerušení, selhala technika, sundávám sluchátko, jedeme dál. Takže pojďme k tomu, že ODS se spolu s Věcmi veřejnými se na středečním zasedání vlády shodly, že o smlouvě o fiskální unii by tedy měli lidé rozhodnout v referendu, souhlasíte s tím?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Ano, já s tím souhlasím. Já si myslím, že by to mělo být součást celého balíčku případného přistupování k eurozóně. Pokud bychom v nějaké budoucnosti se o této věci bavili, tak tato smlouva by měla být v jednom balíku s přistoupením k euru a to by mělo být podrobeno referendu.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Proč právě ale teď referendum, když ODS sama toužila před několika lety vnucovat vyrovnané rozpočty zákonem? Nejde o stejný princip?

Hynek FAJMON, europoslanec /ODS/:

Já si myslím, že je to jenom zdánlivě stejné. Ano, jde o vyrovnané rozpočty na národní úrovni, ale jde také o to, kdo je bude vnucovat, zda to bude národní odpovědnost a odpovědnost především voličů a politických subjektů v tom daném státu, anebo zda to bude přeneseno na evropskou úroveň. Tam to podle mého soudu nepatří. Prostě Evropský soud nemůže kontrolovat národním státům rozpočty a dávat sankce za to, jestli někde mají, nebo nemají větší deficit nebo menší. To prostě Evropské unii podle mého soudu nepřísluší a nemůže to tam být.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Vy se teď odvoláváte na tedy konkrétní bod, já ho tady mám: Dodržování rozpočtových pravidel a jejich zavedení do vnitrostátních právních systémů prostřednictvím závazných předpisů by mělo podléhat kontrole Evropského soudního dvora, konkrétně cituji pod pravomoci soudního dvora Evropské unie v souladu s článkem 273 smlouvy o fungování Evropské unie s tím, že další článek odkazující 260 zmocňuje tento soudní dvůr uložit zaplacení paušální částky nebo penále pro členský stát, který nesplnil některou z podmínek. Takže, je to kontrola, anebo je to pouze dozorování sankcí z hlediska Evropského soudního dvora?

Hynek FAJMON, europoslanec /ODS/:

My nemáme ještě úplně definitivní text, který bude teprve po tom dnešním jednání pravděpodobně a po Evropské radě teprve příští týden dokončen. Takže ještě se tam určitě celá řada věcí posune nějakým způsobem a dnešní text nemůžeme brát jako definitivní. Jak to definitivně bude vypadat, uvidíme a podle mého soudu prostě klíčová je ta věc, jestli tam bude ten mechanismus a v tom je ještě pořád spor při těch jednáních, jestli ten mechanismus sankční má být automatický, nebo zda tam bude ještě nějaké politické rozhodování členských států, zda to bude muset odhlasovat nějaká část členských států a jak velká případně. O tom ten spor pořád ještě je. A samozřejmě i o velikosti těch sankcí a podobně. Takže to pořád ještě nevíme, jak to bude vypadat.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Ten sankční mechanismus momentálně je zanesen v té verzi, co já mám k dispozici a která leží tedy i před vámi v té podobě, že ta sankce by měla být automatická, pakliže se proti ní nepostaví většina signatářů. Teď je to tak, že pakliže většina z nich odhlasuje sankce, sankce se udělí, což se tedy většinou nestávalo. Ale teď se to má obrátit, sankce má být automatická, pokud se proti ní nepostaví většina zemí, tak co takhle?

Hynek FAJMON, europoslanec /ODS/:

Já nezpochybňuju právo eurozóny, členských států eurozóny si tu udělat, pokud to chtějí, tak a odhlasují si to a věří tomu, že to bude fungovat a že to budou samy dobrovolně dodržovat, tak, ať to klidně udělají. Ale já si myslím, že my jako nečlenská země eurozóny nemáme důvod k tomu přistupovat. A pokud někdy v budoucnosti budeme postaveni před volbami přistoupit k euru, tak by to ta věc měla být součástí referenda, kde si občané rozhodnout, zda chtějí do toho jít, nebo ne. Každopádně se jedná o přenos kompetencí do Bruselu, proto ODS a i další strany Věci veřejné chtějí, aby se o tom to referendum dělalo a s tím já souhlasím. Já myslím, že to tak skutečně je, prostě rozpočty národní jsou dosud národní kompetence, nikdo do nich nemá právo jiný hovořit a nyní podle této smlouvy se mají stát předmětem posuzování a sankčního režimu z nadnárodní úrovně. A to já si

myslím, že prostě nadnárodní úrovni nepřísluší.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Pojďme se podívat na argument šéfa české diplomacie Karla Schwarzenberga za TOP 09, který je proti referendu s tím, že cituji: "Co jsme slíbili v přistupové smlouvě, nemáme v referendu zpochybňovat. Pověst seriózního partnera je to nejdůležitější, co máme." Rozumíte takovému argumentu?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Ne, my jsme neslíbili v referendu takovouto smlouvu podepsat. To tam není, to nebylo součástí těch pravidel, o kterých se hlasovalo v referendu v roce 2003 v České republice. Tehdy byl nějaký právní rámec pro euro a jeho fungování a ten byl úplně jiný. Tam tyto věci, tato smlouva konkrétně tam vůbec nebyla. Takže dneska vlastně se posouváme někam jinam, právní rámec se mění, kompetence se přesouvají další do Bruselu. A pokud chce pan ministr zahraničí vztáhnout na to jakoby už daný souhlas z roku 2003 z referenda, tak ten argument není validní, protože prostě to referendum se týkalo jiných pravidel.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Smlouva o fiskální odpovědnosti je tématem pro poslance Evropského parlamentu za ODS Hynka Fajmona. Posloucháte Dvacet minut Radiožurnálu. Podívejme se na další argumenty proti plebiscitu. Podle ministra financí Kalouska je problematické znění otázky, vy víte, jak byste položil lidem tu otázku pro takové referendum?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Já si myslím, že by to mělo být součást, jak jsem říkal na začátku, celého toho balíčku případného přijímání eura, že by to měla být otázka, zda si lidé přejí, aby se v České republice stalo euro platidlem a abychom přijali všechny podmínky, které jsou pro fungování eura v České republice právně nutné. To znamená i tuto smlouvu, která bude v platnosti.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Neboli byste o tom dal hlasovat společně s referendem o přijetí eura, o kterém hovořil premiér Nečas?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Ano. Já si myslím, že zvláštní samostatné referendum pro tuto smlouvu nemá smysl, má to smysl spojit s eurem dohromady.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

A otázka by tedy zněla?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Otázka by zněla, zda chceme euro nebo ne, včetně samozřejmě euro včetně celého právního a ekonomického rámce, který se s eurem pojí.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Lze se lidí takto zeptat, věděli by skutečně, o čem hlasují, anebo by je ovlivňovaly spíš třeba názory

stran, se kterými sympatizují? Nebo věříte v to, že by si lidé konkrétně zjistili, o jakých právních závazcích mluvíme u eura?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Já myslím, že pokud to bude spojené s eurem dohromady, takže tomu budou lidé velmi dobře rozumět.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

A pokud by tedy k takovému referendu, jak vy říkáte, došlo, jak byste hlasoval?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Já bych hlasoval proti tomu. Já si myslím, že pro Českou republiku euro není vůbec v dohledné době nejméně do roku 2020 výhodnou měnou a bude vůbec otázka, v jaké podobě euro bude fungovat v tom horizontu 2020 a podobně.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

A to samé byste poradil třeba sympatizantům nebo voličům ODS hlasovat proti?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Já se setkávám s řadou lidí a musím říci, že vždycky, když mám nějakou besedu, tak se lidí ptám na to, děláme referendum a vždycky výsledek hlasování na téma přijetí eura je asi tak 95 proti a 5 %. Dneska v České republice těch, kdo by chtěli okamžitě vstoupit do eura nebo v nějaké blízké budoucnosti, je opravdu minimum.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Mimochodem ČSSD považuje požadavek ODS a premiéra na referendum za cituji: Zcela účelový a motivovaný zejména vnitřními spory ODS. Má referendum vyřešit takové neshody uvnitř strany?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Ne, to vůbec ne. ODS má na svém kongresu stanovené usnesení v té věci a to bylo přijato naprostou většinou, to bylo, já nevím, 99 % ku proti 1 nebo něco takového. Takže ODS je v tom jednotná a žádné spory v tom nemáme.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

ČSSD také trvá na tom, aby byl nejprve přijat obecní zákon o referendu tak, jak oni ho předložili, a teprve na jeho základě začínat debatu o konkrétním třeba všelidovém hlasování ohledně fiskální smlouvy rozpočtové, tak nebyl by to rozumný postup?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Já myslím, že bude potřeba ještě tuto věc řešit na úrovni parlamentu. Byla kolem toho vždycky velká debata a pokud projde přímá volba prezidenta a začne fungovat, tak si myslím, že asi nás nemine nějaká větší revize ústavy a v tom parlament bude muset se nějak vyjádřit. A je možné, že třeba k tomu dojde. Já nevím, to je věc domácího národního parlamentního rozhodování a já příznivcem obecného referenda o širokém spektru otázek nejsem. Myslím si, že referendum má být opravdu o klíčových otázkách třeba jednou za 5 let, což si myslím, že přijetí eura do toho spadá nebo přijetí Česka do

Evropské unie, tyto věci, ale aby bylo referendum každých 14 dní, s tím já bych měl problém, to já bych proto nehlasoval.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Mimochodem když už jsme u probírání věcí v parlamentu, postoj ČSSD konkrétně ohledně této smlouvy rozpočtové odpovědnosti říká, že, cituji: "Naším politickým cílem je, aby vláda přistoupila k předchozímu projednávání této smlouvy v parlamentu."

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

U nás mají mezinárodní smlouvy svoje pravidla i projednávání v parlamentu a v okamžiku, kdy ta věc bude projednána ve vládě, tak bude potom projednána i v parlamentu. To je dobývání se do otevřených dveří. Pokud ta smlouva projde legislativním procesem, tak ji vláda předloží do parlamentu a parlament ji projedná. To je normální, běžné, tak to je.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Je tady také postoj našeho prezidenta Václava Klause, který naprostoto jasně informoval dopisem premiéra, že ke smlouvě o fiskální unii se staví odmítavě. A máme tedy celou tu debatu o ratifikaci za Česko považovat za nadbytečnou, pokud lze očekávat, že prezident Klaus nezmocní vládu k jejímu podpisu?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Já myslím, že tady je důležité říct jednu věc ještě, která nezazněla. A to je to, že opravdu i z hlediska toho evropského se bavíme o smlouvě, která je mimo evropský rámec, mimo stávající právní rámec Lisabonské smlouvy.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Ano, tam se píše, že má být do 5 let od podepsání implementována do evropského práva, což je dost zajímavé.

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Přesně tak. Toto je potřeba říci. My máme 2 roky schválenou Lisabonskou smlouvu, která opravdu funguje teprve druhý rok a najednou zase se tady někdo rozhodl, že to chce celé předělávat a novelizovat. A jeden členský stát, Británie řekla, že to nechce otvírat, že nechce smluvní rámec novelizovat. A tady vlastně ostatní státy EU se dohodly, tak mimo rámec evropského práva uděláme si takovouto smlouvu a až při první příležitosti ji jakoby dáme do toho evropského práva. Takže v tomto my se dneska pohybujeme. A na úrovni České republiky pan prezident má podle ústavy právo zmocňovat vládu k dojednávání mezinárodních smluv, ale dosavadní tradice je taková, že prostě vláda tuto pravomoc má od prezidenta trvale, nemusí mít ...

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Pan prezident se nechová vždycky úplně tradičně v těchto otázkách.

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Ale v zásadě je to tak, že prostě mají vlády jakoby trvalý bianco šek k projednávání těch věcí a dosud se, myslím, nestalo, že by prezident ani současný, ani předchozí, že by vládě prostě odňal mandát k

dojednání nějaké smlouvy. Takže to já myslím ...

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Takže vy neočekáváte, že prezident Klaus využije možnosti toto zastavit?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

To myslím, že ... Tímto právním nástrojem si myslím, že ne.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

A jiným právním nástrojem?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Tak to určitě takový ...

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Je tam takový?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Možná, různé procedurální věci tam můžou být. Nevím. Ale tady nejde o procedury tolik, jde o tu podstatu té věci, o to, zda je ta smlouva potřebná anebo ne. A to myslím, že je klíčové.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Vy jste tam upozorňoval a já jsem si toho článku také všimla, teď nevím, jestli je to odstavec, článek 3 a odstavec 2, abychom se do toho nezamotali. Ale jde o to, že ti, kteří by nedodržovali rozpočtová pravidla, o jejichž sankcích už jsme se bavili, tak by vlastně byli podrobeni jakémusi diktátu eurozóny nebo členských států ...

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Evropské komise.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Evropské komise na to, jak to řešit, do kdy to řešit a jakým způsobem to řešit. Je to tak, že v případě, že se dostane stát do dluhů, tak krom toho, že dostane automatickou pokutu, ještě dostane také balíček opatření, kterým se bude muset stoprocentně podřídit?

Hynek FAJMON, europoslanc /ODS/:

Ano, ono to v podstatě v nějaké podobné podobě funguje už dneska, totiž v rámci toho Paktu stability a růstu musí každý rok státy předkládat komisi svoje plány konvergenční a plány na ...

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Ale to je ten pakt, o kterém jste říkal, že se v podstatě nedodržuje.

Hynek FAJMON, europoslanec /ODS/:

Ano, ale ten mechanismus už známe a tento má být jaksi posílen a mají tam být ty sankce, a de facto národní vlády se mají stát jakýmisi žáčky, které bude Evropská komise volat k zodpovědnosti a k tabuli je vyvolávat - tak, co jste, páni ministři, udělali, už jste to nějak vyřešili nějak a jak to teda budete řešit. Ta hlavní otázka opravdu zní - chceme, aby tam byl v Bruselu, aby tam byla taková komise, která bude zkoušet ty žáčky ve třídě a dávat jim známky, případně si volat rodiče do školy k tomu, aby udělali doma dusno, nebo něco takového? To je přesně obsahem té smlouvy.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Ale neukazují smutné příklady Řecka, Itálie to, že to v podstatě je nutné u některých zemí, byť třeba vy říkáte, že tyto konkrétní nemá nikdo povinnost zachraňovat, ale co když se vyskytnou další takové neposlušné země v této užší měnové unii?

Hynek FAJMON, europoslanec /ODS/:

Já si myslím, že má fungovat svět, ve kterém ti, kteří nezodpovědně hospodaří, mají zkrachovat a ta konsolidace má být provedena na základě toho, že ten stát zkrachuje a dopadnou na něj důsledky jeho nezodpovědné politiky. Tady ten mechanismus, který Evropa navrhuje, znamená, že všechny zbavíme té hrozby bankrotu a budeme je nějak jako všechny přemlouvat, aby se chovaly dobrě a nezbankrotovaly. Ale já si myslím, že ti, kteří utrácejí moc zbytečně, takže zachránění být nemají za cizí peníze. Mají zkrachovat a jejich občané to mají na sobě prostě pocítit.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

A to, co zní jako hlavní argument příznivců, který se nese napříč politickou scénou, že se, pokud se nepřipojíme k takovému paktu, vyřadíme z jakéhosi hlavního proudu budoucí měnové unie?

Hynek FAJMON, europoslanec /ODS/:

To je nesmysl samozřejmě. Dneska v Evropě se státy nedělí na hlavní a vedlejší proud, ale dělí se na ty, které jsou schopny hospodařit rozumně a důvěryhodně a na ty, kteří toho schopny nejsou. A to myslím, že je to hlavní dělení. A Česká republika patří mezi ty státy z té první skupiny, která je důvěryhodná, mezi ty státy, které hospodaří relativně dobře. Samozřejmě mohli bychom hospodařit i lépe, ale v tom evropském srovnání patříme jednoznačně na ten sever, který hospodaří dobře relativně.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Europoslanc Hynek Fajmon byl hostem Dvaceti minut Radiožurnálu. Díky za váš čas. Na slyšenou.

Hynek FAJMON, europoslanec /ODS/:

Na shledanou.

Štěpánka ČECHOVÁ, moderátorka:

Od mikrofonu se loučí Štěpánka Čechová.

Radiožurnál

24. 1. 2012

Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho po setkání se srbským ministrem zahraničí

Statement by Commissioner Štefan Füle following his meeting with Serbian Foreign Minister Vuk Jeremić

"Today I met Foreign Minister Vuk Jeremić to discuss the current state of play in Serbia and in the dialogue between Belgrade and Pristina. I acknowledged the commitment of the Serbian leadership to the European integration process. I emphasised the continuing expectation of the European Union that the dialogue is actively pursued, that it leads to tangible results in particular with regards to inclusive regional cooperation. We discussed the recent steps in the implementation of agreements reached to date in the dialogue and the other steps that would allow the effective implementation of all agreements. If sufficient progress is achieved in time, it would be possible for the forthcoming Council to confirm positively a decision to grant candidate status to Serbia."

24. 1. 2012

Projev Š. Füleho ve výboru pro zahraniční záležitosti o arabském jaru

Mr Chairman, Honourable Members of National Parliaments,

Thank you for inviting me on this special occasion and also thank you for inviting so many distinguished members of national parliaments.

It has been already more than a year since the first protests of the Arab spring set in motion a historic series of events which continue to this day.

We have seen the peoples of the region express their desire for a better future, for deep democracy, for the respect of fundamental rights and for a more prosperous life in dignity, for themselves and future generations.

In a few countries, genuine and impressive progress has been made: I think in particular of Tunisia, but also Morocco. In others, reforms have been initiated but much remains to be done to fulfil the aspirations of the people. I think in particular of Algeria where many reforms have been initiated and the EU has been called to support them in the context of a new Action Plan – demonstrating a clear signal of engagement and new found interest in the ENP from Algeria. But in other countries, change has not gone in the right direction.

Overall, it is clear that the process of democratisation will be long; there will be setbacks and frustrations. But I am confident that strong democratic forces have been unleashed and citizens have been empowered.

Eleven months ago, I came in front of this committee and offered my assessment of unfolding events. At that time, I recognised that our policy in the region had not always been right. Eleven months later, I must admit that I still think we can all benefit from a constant reality check as to whether our policies and instruments are fully able to respond to the historical challenges. I am aware that we are continuously struggling to keep our values and interests as close as possible in dealing with Southern neighbourhood. It is clear that we cannot return to the old days of complacency towards authoritarian regimes. I am confident that the EU now firmly stands behind the forces of change and modernisation. The EU should not stand idly as history moves forward.

In this context, let me recall our overall objectives, before updating you on the implementation and finally looking to the challenges of the future.

Our first objective is to support partners who undertake reform towards:

Deep democracy, rule of law and human rights.

Inclusive economic and social development

This is crucial to ensure lasting and genuine prosperity and stability. Not stability that protects autocrats; but stability that ensures the harmonious and dignified development of our partners and their peoples.

Our second objective is to develop a partnership with societies alongside our relations with governments.

Our approach is based on two key principles: "more for more" and mutual accountability. On the 'more for more', we will soon set out in more detail how we envisage to translate this principle into a concrete approach. What is clear is that we must maintain an approach based on positive conditionality and a flexible attitude that allows the EU to adapt its incentives to the evolving challenges. I look forward to discussing this with you and other stakeholders in more detail at the appropriate time.

Mr Chairman, Dear Colleagues

I would like to highlight some of our achievements on the famous 3 'Ms': money, mobility and markets.

Let me first turn to money:

For the period 2011 to 2013 we plan to make available additional grant funds of up to €1 billion for the Neighbourhood as a whole. This is on top of the €5.7 billion already programmed. For the Southern Neighbourhood we have established a new programme called SPRING. This has a budget of €350 million for 2011 and 2012 to provide support to partner countries that are consolidating reforms.

In addition to these grant funds EIB funding available for investment in the Southern Neighbourhood has been increased by €1 billion. The EBRD's lending mandate is also being extended to cover the region, allowing for €2.5 billion in additional lending per year.

One major focus of our attention has been to strengthen civil society. We have launched the Civil Society Facility last September. Work continues on the establishment of the European Endowment for Democracy. The Commission has also renewed and increased its support to the Anna Lindh Foundation. And finally, we have strengthened our cooperation with the Council of Europe. Just last week, we have agreed a new €4.8 million programme to promote political and economic reform in the Southern Neighbourhood starting in Tunisia and Morocco. But more will be needed: we have to associate better civil society to our policy dialogue with the partner countries and in the preparation of our programmes and interventions. We also have to develop a more structured and regular dialogue with civil society on the ground to benefit in real time from their expertise and knowledge, and also to help raise awareness of our concrete activities and interventions.

Increasing mobility and people to people contacts are crucial if Europe's claim to establish a true partnership with our Mediterranean neighbours is to be taken seriously. I am glad that "Mobility Partnerships" have been initiated with Tunisia and Morocco in October 2011 and I am hopeful that they could be signed under the current Danish Presidency. These partnerships will help develop comprehensive and balanced cooperation in the management of regular migration, irregular migration, readmission, visa, international protection, borders and security matters.

Also, over 740 additional Erasmus Mundus mobility grants for academic exchange with Southern Mediterranean countries were financed for the current academic year. A further €80 million will be allocated to ENP countries in 2012 and 2013 for that purpose.

These measures will help foster mutual understanding. As importantly they will assist our neighbours in developing the skills and experience to make their transition a success.

Finally markets: mandates for negotiating Deep and Comprehensive Free Trade Agreements with Egypt, Tunisia, Morocco and Jordan were approved by the Council on 14 December. These will facilitate progressive and deep economic integration with the EU internal market. But these agreements will take time to enter into force. In the meantime, we are looking at trade measures that

can be introduced rapidly and that can be beneficial for both sides. The agricultural liberalisation agreement with Morocco is one of such measures and I very much hope that the European Parliament will give its consent to it during the mid February Plenary. We also very much hope to conclude a similar agreement with Tunisia.

Finally, in addition to the three "Ms", we have been active on a number of important sector issues, in particular transport, energy or information technologies. In all these sectors, we are intensifying our cooperation with Southern neighbours.

Mr Chairman,

Let me also stress that the EU has been recognised as a key partner for the organisation and monitoring of democratic elections in the region. Our assistance and observation mission in Tunisia was very much appreciated and I take pride that the Algerian authorities have invited us, among other international organisations, to observe the upcoming elections. We have also provided expert advice in Morocco and supported national observation in Egypt.

As we look to the future we see that for each country transition is different. It is therefore essential to develop a unique dialogue to ensure coherent and adequate support to transition.

This dialogue must include all partners: government, business, civil society, think tanks, etc. Only then we will be able to get the necessary feed back that will ensure that we can adjust our policies and actions to the evolving realities.

The political support of all the Union's institutions for change in our Southern neighbours is a given. We must now all work together to ensure that this commitment is matched by timely and targeted delivery on the ground. In that context, the Task Forces that have been set up by The High Representative and Vice-President of the Commission, Catherine Ashton have a key role to play to ensure notably the coordination of the response of the EU but also its member States and EU financial organisations.

We are in this for the long haul. When I was last in the region I was told that successful transition would not be measured by the first rounds of democratic elections but by the second third and fourth rounds. We must engage with the new leaderships and work together on building solid foundations for democracy and inclusive growth.

The EU can offer the experience of its own Member States which have gone through similar transformation process. It can also offer the experience of regional integration. We know that greater economic integration among the Maghreb countries would not only increase their gross domestic products by 2 percent, but it would also be a catalyst for the consolidation of the democratic and transformation process. In that context, I am encouraged by the increased recent contacts between Morocco and Algeria. I also hope that the Union for the Mediterranean can begin to effectively function and add value notably by successfully identifying and fostering support for concrete projects and initiatives that will strengthen solidarity in the Mediterranean.

And we should not be afraid of the outcome of democratic elections. We have to engage with our partners and judge them on the basis of facts and the respect of their international commitments. I was last week in Morocco where I met the new Prime Minister who confirmed his government's intention to improve fundamental freedoms and governance and also to strengthen the partnership with the EU. And I am glad that the Tunisian Prime Minister intends to travel next week to demonstrate his government's commitment to work with the EU.

Let me close by saying that the European Parliament has also a great responsibility to accompany the transformation process, not only by working hand in hand with other EU institutions and support the Commission's proposals to devote greater policy focus and financial resources on the neighbourhood, but also by cooperating with the parliaments of our partners, travelling to the region and acknowledging the role of the key agents of change.

I am certain that working together with you we can help support real, sustained, transition and democratisation.

I look forward to your comments and questions.

Many thanks.

www.europa.eu

25. 1. 2012

I. Strejček (ODS) v pořadu Impulzy Václava Moravce

Hostem diskusního pořadu Rádia Impuls byl europoslanc Ivo Strejček.

Václav MORAVEC, moderátor:

Hezký dobrý večer vám všem. Vláda se nakonec k pomoci eurozóně připojí. Nečasův kabinet se dohodl, že Česká republika poskytne Mezinárodnímu měnovému fondu půjčku na pomoc eurozóně ve výši do 1,5 miliardy eur, přepočteno na koruny to dělá zhruba 38 miliard. Tady jsou slova premiéra, šéfa občanských demokratů Petra Nečase:

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS (záznam):

Vláda dnes schválila žádost České národní bance o uvolnění 1,5 miliardy euro, kterou poskytneme jako půjčku Mezinárodnímu měnovému fondu, respektive Česká národní banka ze svých devizových rezerv. Pro nás bylo velmi těžko akceptovatelné to původní číslo 3,5 miliardy euro, protože by to znamenalo, že v podstatě 50 procent stávajících devizových rezerv euro by bylo celkem dohromady exponováno vůči Mezinárodnímu měnovému fondu a to by byl velmi riskantní krok.

Václav MORAVEC, moderátor:

Vysvětlil před několika desítkami minut český premiér Petr Nečas. Poskytnutím půjčky dává Česká republika podle Nečaseajevo, že v rámci evropské sedmadvacítky patří do skupiny, citujme: ekonomicky zdravých států. Konec citátu. Šéf opozičních sociálních demokratů Bohuslav Sobotka rozhodnutí vlády přivítal. Nejen o jedné půjčce bude řeč v následujících minutách. Hostem dnešních Impulsů je europoslanc Občanské demokratické strany Ivo Strejček. Víteje v Rádiu Impuls, děkuji, že jste přijal mé pozvání. Dobrý večer.

Ivo STREJČEK, europoslanc /ODS/:

Dobrý večer, velmi pěkně děkuji za pozvání.

Václav MORAVEC, moderátor:

Za necelé 4, respektive 5 měsíců to bude už 8 let, co je Česká republika členským státem Evropské unie. Ve kterých okamžicích, byly-li vůbec takové okamžiky, jste si řekl, že to bylo chybné rozhodnutí vstoupit do Evropské unie?

Ivo STREJČEK, europoslanc /ODS/:

Já myslím, že Česká republika je jaksi státem, který je na evropském kontinentu s největší pravděpodobností i pro většinu lidí, kteří se referenda zúčastnili, tak ti to chápali jako záležitost, která je pro nás nevyhnutelná stát se součástí tohoto uskupení. Čili ta debata, zdali jsme měli být nebo neměli být, byla v rukách voličů, byla v rukách lidí, kteří se v referendu rozhodli a debata o tom, jestli

jsme měli nebo neměli být, už myslím v této chvíli, či zda jsme v určitém okamžiku měli sami o sobě zapochybavit, je myslím zbytečná. Ted' je třeba ...

Václav MORAVEC, moderátor:

Neříkejte, že jste nepochyboval v průběhu těch uplynulých necelých osmi let?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Mnohokrát, pane doktore, jsem pochyboval o tom.

Václav MORAVEC, moderátor:

Jak jste ty pochybnosti rozptyloval? Že jste si řekl, nevracejme se, odhlasovali jsme si to v roce 2004 v referendu?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Pokud jste poslancem Evropského parlamentu, tak je rozptylujete nebo snažíte se rozptylovat tak, že tam pracujete a snažíte se obhajovat to, co si myslíte, že je pro Českou republiku důležité, podstatné nebo zásadní. Mnohdy se samozřejmě dostáváte do konfliktu s jinou částí české politiky, no ale to tak je.

Václav MORAVEC, moderátor:

Občanští demokraté jako nejsilnější vládní strana v letech 90. pomáhali Česko do Evropské unie přivádět. Někdejší premiér Václav Klaus podával přihlášku do Evropské unie. Nemůže se v dohledné době ukázat, že tu přihlášku nepodávat, stát se středoevropským Švýcarskem by bylo lepší? Berte to jako provokaci.

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Já jsem dokonce o sobě někde četl v nějakém z českých médií, že si přeji, aby Česko bylo Švýcarskem. To si samozřejmě přeji. Přeji si, aby Česká republika byla ekonomicky výkonnou zemí, sociálně stabilní, aby se v ní lidem líbilo a aby se neměli potřebu stěhovat kamkoliv jinam.

Václav MORAVEC, moderátor:

Přejete si dnes ve skrytu duše 25. ledna roku 2012, aby bylo možné z Evropské unie právně vystoupit, protože ta procedura vystupování vlastně není upravena? Přejete si, aby taková procedura byla, aby jí Česko mohlo využít?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Ta procedura se dnes dá vyvolat prostřednictvím tolik diskutované Lisabonské smlouvy. Je to možné, je k tomu možné přistoupit. No, já nevím, zdali v této chvíli ta debata takhle má stát, ale...

Václav MORAVEC, moderátor:

Ve skrytu duše, bylo by to dobré?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Aby Česká republika vystoupila z Evropské unie? Příliš mnoho pro a příliš mnoho proti.

Václav MORAVEC, moderátor:

Co převažuje? Protože Václav Klaus začíná říkat, začínají převažovat negativa nad pozitivou českého členství v evropské sedmadvacítce, když hodně zjednoduším jeho vystoupení z minulého týdne.

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Já se zdráhám interpretovat slova Václava Klause, ale já jsem jim rozuměl tak, že říkáme-li, že hlavním příspěvkem toho, že jsme členy Evropské unie, je naše členství v jednotném trhu, pak mám dojem, že Václav Klaus ekonom říká, že již dávno ten takzvaný společný trh překonal sám sebe a že negativa takzvaného společného trhu dnes převažují nad pozitivy a já teda teď řeknu se znalostí evropských institucí a Evropského parlamentu, tak v tomto bodu já tedy s panem prezidentem velmi souhlasím.

Václav MORAVEC, moderátor:

Ne, ptám se na váš osobní názor, jestli si myslíte, když se podíváme na dění v Maďarsku v těch uplynulých 14 dnech, kde připomínám, je krajní pravice součástí parlamentu, bezesporu krajní pravice nutí i premiéra Orbána, aby byl víc protievropský a tím bral částečně munci krajní pravici. Jestli se dočkáme v těch následujících měsících, možná dvou letech, toho, že začne být využívána možnost vystoupení z Evropské unie a že bude záležet na tom, kdo bude první? Váš tip?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Na otázku B, když dovolíte, já vám neodpovím, protože to nevím. To je fér teď ode mě to říct. Ale já děkuji za to, že jste zmínil Maďarsko, protože jsem shodou okolností v parlamentu byl při tom, když premiér Orbán byl jaksi dotazován plénem Evropského parlamentu, jak to tedy míní s tou změnou ústavy. A já teď ať si myslím o panu premiérovi Orbánovi cokoliv nebo ať si myslí kdokoliv z nás cokoliv o současné vládě v Maďarsku, tak já k tomu říkám, že to je vláda, která byla zvolena, byla zvolena většinově, byla zvolena drtivou podporou voličů, voliči jí dali důvěru, ona na základě podpory, které se jí dostalo od voličů a zdůrazňuji ve svobodných volbách od voličů, tak plní svůj program a mně připadá tedy minimálně velmi zvláštní, velmi podivné, když vláda plní svůj program, za který je zodpovědná svým voličům a kteří ji mohou odvolat nebo ji naopak potvrdit v jejím mandátu, tak když je tahána za uši od evropských institucí. To já považuji za nefér a myslím si, že je to významné překračování servisních služeb, které má například Evropská komise dělat.

Václav MORAVEC, moderátor:

Pak tady ale máte nějaký evropský sdílený hodnotový systém, se kterým můžeme nebo nemusíme souhlasit a pak je ta otázka legitimní. Proto se vás ptám, jestli si myslíte a znáte při svém dlouholetém působení v Evropském parlamentu i nálady jednotlivých státníků evropských zemí, jestli ta krize, kterou evropská sedmadvacítka i eurozóna prožívají, může vést k drolení Unie a využívání i toho, že si některé státy přesně řeknou - evropský sdílený systém, který je v institucích Evropská komise, Evropský parlament a instituce další, je v rozporu s tím, co po nás chtějí voliči i co chceme my, jako národní politické reprezentace, pojďme vystoupit. Myslíte si, že tato chvíle se blíží v souvislosti s tou krizí, kterou Evropa prožívá? Upřímná odpověď.

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Já vám rozumím, já ji nevylučuji. Dokonce si myslím, že je v mnohých případech pravděpodobná, pakliže bude se krize eurozóny prohlubovat, bude neřešená, respektive bude řešena pseudořešením, která jsou v současné době přijímána a pak já vůbec nedokážu vyloučit, že v některých členských státech začnou vznikat taková politická uskupení, která budou svým programem nahrazovat současný

politický ‚establishment‘, budou oslovoval mnohem širší množství potenciálních voličů a ti je vynesou posléze k takovým volebním preferencím, řekněme, výsledkům volebním, že se může stát, že pak takováto uskupení i takové politické proudy vyvedou dokonce i významné členské země mimo Evropskou unii.

Václav MORAVEC, moderátor:

Když mluvíte o významných členských zemích, které byste zmínil z těch velkých, kde se může stát, že budou kandidáty na vystoupení z Evropské unie?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Já se teď zdráhám říkat některé velké země. Ale podíváte-li se na průzkumy veřejného mínění v nejrůznějších zemích, tak tedy ani zdaleka...

Václav MORAVEC, moderátor:

Nemyslíte, že to bude tak, že přesně ty dvě největší budou chtít, respektive Francie a Německo budou chtít udržet Unii stůj co stůj, takže ty to nebudou. Může to být možná Velká Británie?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Ale třeba to mohou být právě ty dvě, které jste vy mluvil nebo některá z těchto zemí. Protože přece průzkumy veřejného mínění například v Německu jednoznačně ukazují, že Němci ani zdaleka nejsou spokojeni s tím, jakým způsobem se a na úkor jejich vlastní kapsy řeší krize eurozóny. Nevíme nic. Merkelová dnes je kancléřkou, zítra jí být nemusí.

Václav MORAVEC, moderátor:

Vládní TOP 09 a opoziční sociální demokraté tvrdí, že postoji České republice jako členského státu Evropské unie cílem dál méně lidí v Bruselu rozumí. Ministr financí Miroslav Kalousek tvrdí, že málokdo například rozumí tomu, proč občanští demokraté, potažmo Nečasova vláda mluví o nutnosti referenda ke smlouvě o rozpočtové odpovědnosti. Premiér Petr Nečas o referendu mluví až ve chvíli vstupu České republiky do eurozóny. Tady jsou Nečasova slova.

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS (záznam):

Podstatné je, že smlouva s má vztahovat pouze na členské země eurozóny, to znamená nečlenské země eurozóny, které stanou signatáři této smlouvy povinně, vlastně pro ně bude účinná tato smlouva až datem přistoupení do eurozóny. Tato smlouva zásadním způsobem mění fungování hospodářské a měnové unie a představuje nasměrování Unie k fiskální unii.

Václav MORAVEC, moderátor:

Zaznamenalo Rádio Impuls slova premiéra Petra Nečeše. Hlavním cílem té unijní smlouvy o rozpočtové odpovědnosti je, aby členské státy měly vyrovnané státní rozpočty, nežily na dluh a nemohla se opakovat krize eurozóny, kterou teď prožíváme. Proč, Ivo Strejčku, europoslanče z Občanské demokratické strany, vlastně ODS vadí ta smlouva tolik, když se podíváme na ten hlavní cíl, teď nechme stranou ty prostředky, ale hlavní cíl vyrovnané státní rozpočty, dlouhodobý cíl Občanské demokraté strany, byť to zase byla Klausova vláda v roce 1997, která měla jako první deficitní rozpočet a od té doby se nastartovalo deficitní financování státní pokladny?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Jak a kde v této chvíli začít?

Václav MORAVEC, moderátor:

Hlavní cíl.

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Samozřejmě, že nám jde o vyrovnané rozpočty. Pochopitelně, že nám o to jde. Na druhou stranu se domníváme, že národní parlament, český parlament, čeští poslanci mají mít přeče to základní právo určovat priority, parametry svého rozpočtu, poprat se o to ve volbách. Vždyť přeče volby v moderní politice jsou přeče volbami o to, jak budou vysoké daně, jak budou přerozdělovány a kdo o tom bude rozhodovat. Proč máme víc věřit tomu, že český ministr financí si sbalí svůj kufřík, pojede s návrhem českého rozpočtu do Bruselu, kde mu ho nějak posoudí a řeknou - no, ale my si myslíme, že třeba v těch sociálních programech máte ubrat nebo máte ubrat v některém z jiných částí v jiném segmentu státního rozpočtu. To přeče má udělat národní parlament, ten se o to má poprat.

Václav MORAVEC, moderátor:

Ale podívejte se na to, když ty parlamenti jsou nezodpovědné, viz. Itálie, kam to dotáhla, nebo Řecko, ti dokonce falšovali statistiky. Ten bič tady nebyl. Dobře, pak ať tedy hospodaří na svém a ať se dostávají sami do těch problémů, ale ať nestáhnou ke dnu druhého. Není to tedy logické, že jestliže tady Evropská unie je, máme tak složitý organismus, jehož jsme členem, tak to nějaká pravidla chce?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Výborná otázka, protože návrh, o kterém se zatím bavíme jako o návrhu, protože ten bude definitivně odsouhlasen, pokud já vím, až někdy příští týden na Evropské radě, takže bavme se, prosím, v uvozovkách nebo v závorce o návrhu. Ale podstatné je, že přeče pro zdravé ekonomiky nebo zdravě se vyvíjející je tento návrh zbytečný a ekonomikám, které se dlouhodobě chybě vyuvíjejí, tak tento návrh nepomůže, neboť on přeče nevychází jaksi z pojmenování toho, co je pravou příčinou. A vy jste to, pane doktore, v předcházející větě, myslím, i docela dobrě řekl. Jak je možné, že dlouhodobě špatně chybě hospodařící státy, jak k tému dluhům došly? Dluhy přeče v tomto případě nejsou příčinou, ale jsou důsledkem nějakého vývoje a ten vývoj je letitý, desetiletý, 20-30-40, poválečný...

Václav MORAVEC, moderátor:

Nezodpovědného chování národních parlamentů. Proč tedy vám vadí ten arbitr, respektive jistý Damoklův meč a teď je přeče jedno, jestli bude v Bruselu, ve Štrasburku nebo bůhví kde, ale že tady bude kontrolní mechanismus? Když se ukazuje, že ty národní reprezentace se chovají nezodpovědně, vlastně dovedou stáhnout ke dnu, což sledujeme v současnosti, nějaké soustátí?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Ale neobcházejte přitom voliče. Ten volič si svůj parlament a svým způsobem tedy i svou vládu zvolil.

Václav MORAVEC, moderátor:

Ale vás jsem si také zvolil, pane europoslance, a sedíte mi v Bruselu a i za naše peníze, tudíž mám k vám důvěru stejně jako k těm, kteří jsou v tom českém parlamentu, protože jsem si vás také pomáhal vybírat.

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Ale uznějte, že já jsem pro vás, přestože jste mě volil, podstatně hůře kontrolovatelným než poslanec v národním parlamentu. To přece víte a za ta léta se, myslím, u tohoto mikrofonu potkáváme poprvé a národní poslance jste tady měli stokrát. Takže...

Václav MORAVEC, moderátor:

Ale vy si nemyslíte, že tu práci vlastně děláte zodpovědně? Protože jste součástí nějakých pravidel, která jsou i přísnější než pravidla v těch národních parlamentech a že vlastně je i to, že jste možná opticky vzdálen českým voličům, takže je možná nespravedlivé a že to je právě ten deficit, který Unie jako takový má a na nějž dojíždíme, i když ta prvotní myšlenka je možná správná?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Ale já se jako evropský poslanec v této chvíli nikdy nemůžu poprat o to, zdali prioritou má být vybudovanější sociální systém nebo řekněme užší, zeštíhlený sociální systém. To musí udělat poslanci národního parlamentu. Ty si lidé volí. Svým způsobem svou volbou dávají preferenci, co si přejí, zdali chtějí umírněně hospodařící stát či zdali chtějí jaksi na úkor veřejných rozpočtů žít velmi blahobytne a možná i mnohdy rozmařile.

Václav MORAVEC, moderátor:

Česká vláda se nakonec připojí k pomoci eurozóně. Nečasův kabinet se dohodl, že poskytne Mezinárodnímu měnovému fondu půjčku na pomoc eurozóně ve výši do 1,5 miliardy eur, to je v přepočtu nějakých 38 miliard korun. Tady jsou opět slova premiéra, šéfa ODS Petra Nečase.

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS (záznam):

Vláda dnes schválila žádost České národní bance o uvolnění 1,5 miliardy euro, kterou poskytneme jako půjčku Mezinárodnímu měnovému fondu, respektive Česká národní banka ze svých devizových rezerv. Pro nás bylo velmi těžko akceptovatelné to původní číslo 3,5 miliardy euro, protože by to znamenalo, že v podstatě 50 procent stávajících devizových rezerv euro by bylo celkem dohromady exponováno vůči Mezinárodnímu měnovému fondu a to by byl velmi riskantní krok.

Václav MORAVEC, moderátor:

Vysvětlil před několika desítkami minut premiér, šéf ODS Petr Nečas. Pokud by europoslanec ODS Ivo Strejček, host Rádia Impuls, na vládě hlasoval, hlasoval byste o té půjčce pozitivně?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Hlasoval bych proti té půjčce. Říkám to zcela vědomě a říkám to velmi ostře.

Václav MORAVEC, moderátor:

Z jakého důvodu?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Dáte-li mi možná trochu širší prostor, tak řeknu něco, co se, myslím, obecně vůbec neví. Já když jsem dnes letěl z Bruselu do Prahy, tak jsem si přečetl na palubě letadla několik českých novin a musím popravdě říct, že jsem téměř nevěřil svým očím, jakým způsobem může být tato půjčka, nazývejme ji možná přesněji úvěrový rámec, jak přistoupení České republiky, vlády České republiky k ní může být

interpretováno. Rozhodnutí a teď myslím, že cituji velmi přesně - vyhověli jsme rozhodnutí šéfů Unie. To není pravda. Tato půjčka a půjčka pro jednotlivé členské státy nevznikla na oné legendární Evropské radě na začátku prosince 2011, ale její parametry vznikly na jednání G20 v Nice, nevznikly mezi G20. Na G20 je Velká Británie, tam byl David Cameron, David Cameron o tom...

Václav MORAVEC, moderátor:

Proč ji tedy i premiér Nečas a byť premiér na začátku říkal, nedáme, tak nakonec se rozhodl, že dáme, ale dáme méně, než původně se předpokládalo?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Počkejte, počkejte. Já si teď doopravdy vyhrazuji chvíličku času na to, abych to dopověděl. Ta dohoda vznikla ve trojici Merkelová, Sarkozy, Christine Lagardeová - Mezinárodní měnový fond, kdy vznikla jakási dohoda o tom, že Evropská unie dá 200 miliard na záchrannu, vnější svět dá dalších 200 miliard a Mezinárodní měnový fond se bude také podílet. Vnější svět se na tom nepodílí a u toho stolu na té G20 došlo k tomu, že arbitrárně svévolně bez politického mandátu bylo přiděleno jednotlivým členským státům tak jakojaké sice pocitové číslo, pocitové ne, reálné, které mělo splňovat tu částku 200 miliard. Odhlédnu-li od nominálních částeck, tak jestli se takhle dělá mezinárodní politika, která má řešit turbulentní situaci uvnitř eurozóny, pak to já odmítám.

Václav MORAVEC, moderátor:

Proto byste nehlásoval pro tu půjčku?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Protože já jsem si naprosto jist, že pakliže ta půjčka byla jaksi takhle svévolně bez politického mandátu, bez projednání, bez vědomí českého premiéra, bez vědomí premiéra Švédska či Polska, jestliže byla takhle stanovena, tak já jsem si absolutně jist, že, teď tady řeknu do roka a do dne, může vzniknout stejnou metodou jiná půjčka jednou, dvakrát, třikrát tak vysoká. Já myslím, že toto je potřeba, ten princip je potřeba odmítout. To není o solidaritě.

Václav MORAVEC, moderátor:

Proč ho podle vás neodmítl premiér? My si můžeme ostatně poslechnout, proč premiér Petr Nečas říká, že je nutné tedy připojit se k té půjčce, byť ta částka bude nižší. Připomínám, že původně se mluvilo o 90 miliardách, Česká republika tedy půjčí nakonec 38 miliard korun. Tady jsou opět slova premiéra.

Petr NEČAS, premiér a předseda ODS (záznam):

Důvod číslo dvě, když použiji takového trošku vulgarizovaného přirovnání, stádo jménem Evropská unie, to 27členné stádo se rozděluje na dvě skupiny. Na skupinu, ve které jsou zdravé kusy a na skupinu, ve které jsou nemocné kusy. Definičním znakem zdravého kusu je zpravidla to, že se účastní této půjčky, že na to zkrátka nějakým způsobem má a podílí se na tom a já považuji za důležité, aby Česká republika byla zařazena mezi zdravou část stáda.

Václav MORAVEC, moderátor:

Dodává premiér Petr Nečas. Je to, Ivo Strejčku, tedy malá politická odvaha premiéra, že chce být v stádu a navíc mezi zdravými kusy?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Pakliže pan premiér použil takovéto přirovnání, pak je zcela nepochybně pro Českou republiku a výkonnost České republiky lichotivá. Vůbec...

Václav MORAVEC, moderátor:

Je to tedy malá politická odvaha...

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Ne, ne, ne.

Václav MORAVEC, moderátor:

Počkejte, vy kdybyste byl premiérem a rozhodoval na vládě o tom, říkáte, že byste hlasoval proti. Takže ptám se, proč vláda nakonec ustoupila, byť může to odůvodnit tím, že ta částka je menší?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Já pro to mám několik svých vlastních soukromých vysvětlení. První vysvětlení je to a to si skutečně myslím, že tak platí, platí to v Evropské unii na základě i mých vlastních zkušeností, že se vláda velmi obává toho, aby na ni nebylo poukazováno jako na, to jsou ti problémoví, to jsou ti problémáři někde z České republiky. Zaprvé. Zadruhé mám dojem, že, a to je moje druhá spekulace, že pan premiér tím trošku předchází další třenici uvnitř koalice. A já ...

Václav MORAVEC, moderátor:

Bojí se tedy TOP 09?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Já myslím, že spíš než bojí se TOP 09, tak je přesnější říci, chce předcházet tomu, k čemu by mohlo dojít, a to je doopravdy velmi zřejmě, velmi vážně míněný vyhrocený spor uvnitř koalice ze strany TOP 09. Ale to je, prosím, moje spekulace, kterou nemám o nic opřenou, nemám pro ní žádnou relevantní informaci.

Václav MORAVEC, moderátor:

Když říkáte a to je zajímavá poslední otázka, která se týká těch českých potížisty. Není právě u České republiky ten zásadní problém, že na začátku jsme potížisty, máme nějaký názor a je tady několik potížistů, viz. Velká Británie, která je proti tomu, aby byla daň z evropských transakcí, jasně řekne a na summitu, řekne jasný názor, my budeme proti, nepočítejte s námi v této vaší hře. Ale Češi na začátku řeknou, nepočítejte s námi, nám to také vadí, pak přijedou domů a jsou to zase Češi, řeknou no jo, ale tak budeme ti potížisti, takže nakonec jsme i nejsme, je to taková královna Koloběžka. Není to ten hlavní problém?

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Já myslím, že nejsme potížisté. Já myslím, že úroveň debaty v České republice o Evropské unii a evropských věcech je velmi vysoká, je velmi kvalitní. Jezdíme po Evropě, tak si myslím, že patříme mezi země s velmi vysokou kulturou debaty o těchto záležitostech. Nepociťují nás jako potížisty.

Václav MORAVEC, moderátor:

Ne, potížisté v tom, že si neumíme za svým odmítavým názorem stát, který je legitimní.

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Česká republika nikdy nebude v Evropě v roli Velké Británie, nikdy prostě, dokonce ani tu geografickou výhodu toho kousku oceánu, který dělí ten ostrov od kontinentu, my nikdy mít nebudem, to určitě. Ale já znovu zdůrazním jednu věc, kterou považuji za zásadní. Pakliže tady zaznělo spojení, nevím, jak to přesně bylo, jestli to není slabost či zbabělost od pana premiéra. To, čeho pan ministerský předseda na tom summitu v Bruselu dosáhnul, to znamená, tam ti šéfové velkých států přijeli a domnívali se, že přes noc provalí, schválí celou tu finanční pomoc eurozóně. To, že se tam premiéru Nečasovi podařilo vymoci odklad, vrátit tu debatu zpátky do vlády, do parlamentu, najednou otevřelo obrovský vějíř jeho spojenců, kteří to velmi přivítali. Já považuji tento výkon v historickém kontextu výsledku summitu za hrdinský. To je prostě medaile za odvahu pro ministerského předsedu Nečase.

Václav MORAVEC, moderátor:

Konstatuje europoslanec ODS Ivo Strejček. Věřím, že se u těchto mikrofonů opět potkáme. Děkuji za rozhovor.

Ivo STREJČEK, europoslanec /ODS/:

Děkuji velmi pěkně za pozvání, děkuji mockrát.

26.1.2012

J. Zahradil pro LN: Orbána kritizuje už i pravice

(Lidové noviny) Místopředseda frakce Evropských konzervativců a reformistů v Evropském parlamentu Jan Zahradil uvádí, že evropští lidovci drží nad Orbánem ochrannou ruku.

Maďarský premiér Viktor Orbán a jeho kroky při vytváření ústavy i dalších zásadních zákonů vyvolaly velkou kritiku v Evropském parlamentu, ale nikoli u evropských lidovců. Proč?

Je to pozoruhodné, že? Právě činitelé Evropské lidové strany (EPP) se přece rádi navážejí do každého, kdo podle nich není dobrým "Evropanem" a má vůči EU nějaké výhrady – třeba do Václava Klause. Nicméně pan Orbán je místopředsedou EPP a z řady historických důvodů má velmi dobré vazby na Německo a Rakousko, kde členské strany EPP jsou ve vládách. No a EPP v tomto případě prostě "drží basu".

Proč Orbána nekritizují ani české strany zastoupené v Evropské lidové straně?

Myslíte TOP 09? Z týchž důvodů, které jsem již uvedl. Pravda, od pana Kalouska jsem jakousi kritiku zaslechl. Zato pan Schwarzenberg, který nás v poslední době tak rád "evropsky" školí, je pozoruhodně zticha. Možná se v něm probudila nějaká rakousko-uherská lojalita.

Legendární maďarský reformátor, konzervativec Lajos Bokros, který je členem vaší frakce, pronesl minulý týden projev, který byl jednou z prvních kritik Orbána zprava. Co mu vyčítal?

Lajos Bokros kritizoval omezování kompetencí některých státních institucí a jejich politizaci, zejména Ústavního soudu. Také odsoudil některé ekonomické kroky vlády, jako znárodnění penzijních fondů. Zároveň zdůraznil, že případná změna musí vyjít zevnitř, z Maďarska, nikoliv být nadekretována

zvenčí. Já si profesora Bokrose velmi vážím a věřím, že on bude jedním z nositelů takové změny.

Bylo Bokrosovo vystoupení stanoviskem klubu? Polské Právo a spravedlnost přece na podporu Orbána i demonstrovalo?

Ano, hovořil jménem frakce, přidělili jsme mu náš oficiální "speaking time". Je logické, že má největší právo, aby formuloval naše stanovisko. Nejlépe tu situaci zná.

Podporujete kroky Komise, včetně podání žaloby na Maďarsko k Evropskému soudu?

Aby bylo jasno – nepodporuji z principiálních důvodů žádné zasahování evropských orgánů do vnitřních záležitostí jakékoli členské země EU, tedy ani vůči Maďarsku. To však neznamená, že bychom tady o tom nemohli mluvit. Na druhou stranu pro spravedlnost připouštím, že levice v Evropském parlamentu si udělala z Maďarska jakýsi "klacek", kterým tluče po hlavě právě EPP. No a EPP si to sama vykoledovala svou politikou dvojího metru. Přiznávám, že to sleduji s pocitem drobné škodolibosti.

Má Unie dostatečné nástroje na vynucení si dodržování zásad demokracie v členských zemích?

Pouze demokratické země přece mohou být členy EU. A já nemám pochyb o tom, že Maďarsko stále je demokratickou zemí.

Ing. Jan Zahradil
předseda poslaneckého klubu EP

31.1.2012

J. Maštálka: S dohodou ACTA nesouhlasíme

Vyjádření poslance Evropského Parlamentu a místopředsedy ÚV KSČM Jiřího Maštálky k dohodě ACTA.

Opakovaně jsem dotazován, jak se KSČM v Evropském parlamentu postavila k dohodě ACTA, která má zajistit ochranu „duševního vlastnictví“ na internetu a pod touto záminkou počítá s určitým omezením dosavadní svobody šíření informací v tomto prostoru.

Osobně tuto dohodu od počátku nepodporuji a jasně jsem deklaroval, že udělám maximum, aby si udržela stejně odmítavý postoj i celá levicová frakce GUE/NGL.

Podle mého názoru je nutné pojmotit otázkou práv k nehmotným statkům zcela jinak, hledat nové řešení, které by lépe odpovídalo překotnému technickému vývoji posledních dvou desetiletí. Současný stav totiž vůbec nijak nenutí držitele těchto majetkových práv, aby své cenové požadavky rozumně přizpůsobili tak, aby bylo pro uživatele – i z hlediska kvality a rychlosti získání produktu – výhodnější si ho koupit než ho nelegálně kopírovat, stahovat aj. Snaha „vytřískat“ z každého produktu co nejvíce a na co nejdélší dobu naopak vede k tomu, že si produkt legálně koupí méně lidí a příjem majitele duševního vlastnictví se tím snižuje. Žádné administrativní zásahy to zásadně nevyřeší.

Navíc, pod rouškou ochrany práv autorů a držitelů ochranných známek se zde otevírá velmi nebezpečná možnost skrytě sledovat aktivity lidí na internetu, na sociálních sítích, odpojovat je od internetu či bez dostatečných důkazů a rozhodnutí soudu kriminalizovat. Vůbec mě proto

nepřekvapuje, že tento návrh vzniká v době, kdy sociální sítě sehrávají stále větší roli i při organizaci různých protestních hnutí proti zvůli a aroganci státní moci.

Svobodný přístup k informacím, jejich sdílení i možnost přímé komunikace mezi lidmi patří k základním právům občanů. Dnes je toto právo neodmyslitelně spojeno i s internetem. Jakékoli snahy přístup občanů k internetu či jejich komunikaci na něm omezovat, aniž by bylo uživateli pravomocně soudem prokázáno provinění, považuji za nepřijatelné.

www.kscm.cz

31. 1. 2012

Europoslanci I. Strejček (ODS) a L. Rouček (ČSSD) v pořadu Ozvěny dne

Hostem diskusního pořadu ČRo 1 byl europoslanec Ivo Strejček.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

V otevřený konflikt uvnitř české vlády vyústilo večerní rozhodnutí premiéra Petra Nečase nepodpořit smlouvu o rozpočtové odpovědnosti. Dnes dopoledne kritizoval tento postup ministr zahraničí Karel Schwarzenberg, podle něhož poškozuje Českou republiku. Na včerejším summitu Evropské unie zůstala bokem už jen Velká Británie. Zástupci zbylých 25 zemí se rozhodli dokument, který má do budoucna zabránit dluhové krizi, podepsat. Podle premiéra Nečase ovšem tato úmluva nepřináší Česku žádný benefit a navíc chybí souhlas prezidenta Václava Klause. Mluvit o tom budu s europoslancem za ODS Ivem Strejčkem. Dobrý den.

Ivo STREJČEK, europoslanec (ODS):

Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

A s jeho kolegou z Evropského parlamentu, sociálním demokratem Liborem Roučkem. Dobrý den.

Libor ROUČEK, europoslanec (ČSSD):

Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane poslanče Strejčku, podle vás poškozuje zájmy Česka premiérovo rozhodnutí nepřipojit se k Paktu fiskální odpovědnosti, jak varuje Karel Schwarzenberg, nebo je víc znepokojivá právě ta roztržka, která vznikla kvůli tomu rozhodnutí Petra Nečase?

Ivo STREJČEK, europoslanec (ODS):

Když mi dovolíte, tak já začnu od konce vaší otázky. To bude v pořadí kolikátá roztržka v té vládě? Před týdnem to byla roztržka o půjčce, nepůjčce, předtím to byla roztržka ohledně církevních restitucí ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Tedy nic vážného podle vás?

Ivo STREJČEK, europoslanec (ODS):

Tedy já nevím, nakolik to už mám brát vážně. Ale vážná odpověď na to, na co se ptáte. Já se domnívám, že postoj pana premiéra Nečase včera na summitu byl velmi rozvážný. Já myslím, že byl velmi odpovědný a bral v úvahu české zájmy, zájmy českých daňových poplatníků. To není nic, co by bylo bývalo včera Českou republiku jakkoliv poškodilo.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane Roučku, pro vás stejná otázka, tedy jestli sdílíte obavu ministra zahraničí Schwarzenberga, případně jestli s nějakou obavou sledujete to, co se děje uvnitř české vlády, tedy ten nesoulad mezi ministrem zahraničí a premiérem?

Libor ROUČEK, europoslanec (ČSSD):

Já začnu také od konce. Pokud jde o nesoulad uvnitř české vlády, bohužel ten nesoulad je v mnoha otázkách, ale pokud to jsou otázky, které se týkají naší domácí politické scény, budiž. Politické kultuře to neprospívá, ale budiž. Ale pokud to jsou otázky, které se týkají našeho bytí, naší budoucnosti v Evropské unii, v evropské integraci, tak potom jakákoliv země a o to menší země si prostě takovýto postoj nemůže dovolit, postoj, který není diskutován uvnitř vlády, postoj, který není diskutován s opozicí, se společností, prostě to je pro Českou republiku, toto je katastrofální. A já nevím a položil bych kolegovi Strejčkovi tuto otázku, co jsme tím včerejškem získali.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane Strejčku, tedy ta otázka je na stole. Ale já bych se ještě k tomu s dovolením zeptala, jestli podle vás není zvláštní, že kromě Česka žádný jiný člen Evropské unie, kromě Velké Británie, která je přece jen ke smlouvě o fiskální zodpovědnosti ve specifické situaci, nepřipojil, jestli podle vás tohle není zvláštní?

Ivo STREJČEK, europoslanec (ODS):

Tak těžko můžeme v této trojici, jak diskutujeme, těžko můžeme říct, jak ta debata včera probíhala, protože detaily nemáme. Podle toho, jak vypadá nálada v některých členských státech Evropské unie, tak ta debata není vůbec jednosměrná. Ve Finsku jsou vážné výhrady, Poláci mají vážné výhrady, ani ve Francii není situace jednoduchá, ani Německo to nemá příliš jednoduché ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Dobре, mají výhrady, ale všichni řekli "podepíšeme", včetně Poláků, kteří po jistém váhání řekli "ano", aby nezůstali mimo hru, mimo další diskuse o budoucnosti eurozóny.

Ivo STREJČEK, europoslanec (ODS):

Ptejme se po motivacích jednotlivých členských států. Eurozóna, té nic jiného nezbývá, jednotlivým členským státům nic jiného nezbývá. Ti, co jsou vně, tak mají nepochybně různé motivace. A pokud já vím, tak Poláci sdíleli minimálně jeden velmi silný požadavek České republiky, a to, pakliže máme se stát součástí, pak musíme být součástí i rozhodování u rozhodovacího stolu o euru.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

A podle vás tedy, prosím, pane poslanče, v čem je to výhodné pro Česko, že teď zůstává jaksi bokem?

Ivo STREJČEK, europoslanc (ODS):

Já neumím říct, jestli je to výhodné, nebo je to nevýhodné. Premiér se velmi striktně drží několika parametrů. První parametr je ten, že je-li méněno primární právo, a to nepochybňě ministr Schwarzenberg ví, tak by o tom tato vláda na základě svých závazků v koaliční smlouvě měla vypsat referendum. V tom se dokonce i pan kolega Rouček velmi myslí, že česká vláda a premiér nechce vést debatu s veřejností o obsahu fiskální smlouvy. Jistě tedy sociální demokraté tedy podpoří i požadavek ODS a Věcí veřejných na vypsání referenda v tomto punktu.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane Roučku, kromě toho referenda je tady argument Petra Nečase, abychom se vrátili k tomu, o čem mluvíme, tedy k jeho rozhodnutí nepodepsat smlouvu, alespoň prozatím. Podle něj je to zbytečné, když ji zatím odmítá prezident Václav Klaus, tedy by nemohla být podle Petra Nečase ratifikována.

Libor ROUČEK, europoslanc (ČSSD):

To, co zde říká kolega Strejček nebo i na spory, které jsou uvnitř vlády, s prezidentem Klausem, pouze ukazujeme to celé Evropě, že jsme nepochopili, jak funguje demokracie. V demokracii každý diskutuje, ty všci se vydiskutují, ale potom, když má dojít k rozhodnutí, tak jak to ukazuje všech 25 států, ale koneckonců i Velká Británie, ta politika domácí, scéna dojde k jasnému rozhodnutí přešikování řad. Toto se u nás neděje. My ukazujeme nahoru, bídu naší politické kultury na evropské scéně. A toto je pro Českou republiku, pro její budoucnost v Evropské unii katastrofální.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

A věříte, pane Roučku, že kdyby Česko zmíněný dokument schválilo, že by skutečně bylo víc vtažené do debaty o záležitostech eurozóny, že by to prospělo?

Libor ROUČEK, europoslanc (ČSSD):

Samozřejmě, jak jinak chcete být vtaženi do debaty, spolurozhodovat, rozhodovat, když nejste členem toho klubu? My po desetiletí jsme si stěžovali na to, že rozhodnutí byla, jsou prováděna bez nás, konkrétně v Mnichově. Nyní máme možnost se spoluúčastnit všech rozhodnutí, ale my tuto příležitost sami nevyužijeme, protože my si dáváme, řečeno fotbalovou terminologii, vlastní branku a potom neustále prostě z naší neúčasti, z naší nemožnosti něco ovlivnit prostě obviňujeme druhé.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Pane Strejčku, prosím, už jen krátkou odpověď. Podle vás to nebezpečí nehrozí, že zůstaneme na okraji Evropské unie?

Ivo STREJČEK, europoslanc (ODS):

Zcela nepochybňě ne, protože my se všech debat účastníme. A dovolíte-li mi jednu krátkou větu. Pan kolega Rouček přece ví, že smlouva o fiskální Unii se týká pouze eurozóny.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Tedy nás ještě ne, podle vás.

Ivo STREJČEK, europoslanc (ODS):

Tedy nás ne.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Tolik Ivo Strejček ...

Libor ROUČEK, europoslanc (ČSSD):

Tak proč ostatní země, které nejsou v eurozóně, včetně Polska, včetně Švédska, včetně Dánska, proč chtějí nebo proč tuto smlouvu podepisují?

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Otázka, kterou možná ještě několikrát minimálně ...

Libor ROUČEK, europoslanc (ČSSD):

Protože chtějí být na rozdíl od českého premiéra být u toho, chtějí spolurozhodovat, stejně jako je Polsko, Maďarsko a další se chtějí stát ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Já vám rozumím.

Libor ROUČEK, europoslanc (ČSSD):

... členem eurozóny, na rozdíl od premiéra Nečase a Občanské demokratické strany.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka:

Tolik europoslanci Libor Rouček z ČSSD, Ivo Strejček z ODS. Děkuji, pánové, na shledanou.

Ivo STREJČEK, europoslanc (ODS):

Radiožurnál

únor 2012

1. 2. 2012

J. Zahradil: Evropští světáci, nebo servilní čecháčci?

Náš vnitropolitický spor o tzv. "fiskální kompakt" není pouhým sporem o finanční disciplínu. Nikdo se přece dnes nestaví – ani nemůže - proti úsporné politice veřejných financí.

Dokonce už i ČSSD je pro (byť není jasné, zda si uvědomuje, jaký bič si tím na sebe sama plete). Ve skutečnosti jde o víc. Je to stále stejný spor o budoucnost Evropské unie, který se tady odehrával již okolo tzv. euroústavy nebo její následovnice, Lisabonské smlouvy. A stejně jako dřív jsou tu dva základní pohledy na evropskou integraci.

Jeden říká, že integrace už bylo dost. Že další a hlubší integrace není řešením, ale problémem sama o sobě – resp. že více problémů vytváří, než vyřeší. Že odpovídá na výzvy současnosti by měla být jiná podoba integrace než doposud (ať už jí budeme říkat třeba vícerychlostní nebo flexibilní).

Druhý pohled – pro nějž se často používá termín eurofederalismus - to vidí přesně opačně. Dle něj je třeba Evropu dále, více a hlouběji integrovat, až k úplné a plnohodnotné politické (nejen ekonomické a měnové) unii, k jakémusi "eurostátu".

Tento spor není samozřejmě jen naším domácím sporem, ale má celoevropský charakter. Obnažuje a vyostřuje se tím víc, čím víc se vyostřuje také současná finanční krize eurozóny. A jedna věc se zdá být čím dál jistější a viditelnější: skepse vůči dosavadnímu integračnímu modelu roste v "občanské společnosti" členských zemí EU, tedy u lidí, u voličů – ne u jejich politiků.

Tato kritická nálada veřejnosti nenalezla sice ještě adekvátní společnou politickou artikulaci a důvody pro ni jsou v každé zemi jiné. Nicméně čas od času - když je k tomu možnost - tato nálada vybublá na povrch, někde například v referendu (kdy je odmítнутa ta či ona evropská smlouva), jinde v národních volbách (kde náhle nečekaně uspěje nějaká "eurokritická" strana).

Naproti tomu evropští politici se ve své drtivé většině pohybují ve vyjetých kolejích, v zavedené trajektorii. "Více Evropy" – to je standardní odpověď, kterou slyšíme vždy z Evropského parlamentu, Evropské komise nebo od mnohých národních lídrů, když nastane nějaký problém. Smlouva o fiskální unii je plodem tohoto univerzálního euro hesla. Přes svůj mezivládní charakter je dalším nákrokem k další federalizaci Evropy.

A žádná politická formace – ani ta, která si to sebevíc přeje - nemá dnes mandát k tomu, aby zavedla Českou republiku do evropské federace či do tak hlubokých integračních vod, že z nich prakticky není návratu. Strašení "izolací" nebo "periferií" v případě, že se co nejrychleji nepřidáme k většině, je dětinské. Ti, kdož takto straší, prokazují své malé sebevědomí, úzkoprsost a servilitu - tedy právě ono "čecháčkovství" (jímž rádi nálepkují jiné) ve své nejhorší podobě, maskované evropským světáctvím.

Smlouva o fiskální unii není záležitostí přijetí nějakých technických parametrů sestavování státního rozpočtu. Postoj k ní bude vyjádřením českého názoru na podobu EU, včetně toho, zda chceme, či nehceme vstoupit do eurozóny. To je výsostně politická záležitost, rozhodnutí o ní musí být proto také politické. Musí být učiněno u nás, na domácí půdě, bez vnějšího tlaku, bez časových ultimát a z vůle voličů – ať již vyjádřené v příštích volbách, nebo v samostatném hlasování. Bojí se toho někdo?

Hospodářské noviny

3. 2. 2012

Projev Š. Füleho na konferenci o arabském jaru v Mnichově

Ladies and gentlemen,

The events of the Arab spring have been truly remarkable. They have brought about a dramatic shift in the region, and they have led us to rethink our approach to our Southern Neighbourhood.

Following revolutions last year, there has been genuine and impressive progress, most notably in Tunisia where the calls from the people for greater dignity and personal freedom have been heard, and have been acted on.

Elsewhere reforms have been initiated, but much remains to be done (Algeria). In other countries, change has not gone in the right direction so far (Syria).

The process of democratisation will be long with some setbacks and frustrations, but strong democratic forces have been unleashed.

Today, I want to set out briefly how we have adapted our approach to reflect these dramatic changes in the region:

the broad steps we have taken in rethinking our approach;

the nature of our assistance;

and then finally the prospects for the future.

Ladies and gentlemen,

There are two key steps that we have taken in renewing our approach.

The first has been to recognise the errors of the past. Our policy in the region has not always been right.

We have changed our approach and there is today much less tension between our interests and our values. However, we need a constant reality check as to whether our policies and instruments can respond to the historical challenges.

There can be no return to complacency towards authoritarian regimes. The European Union stands behind the forces of change and modernisation.

The second step has been to develop a methodology that supports change. Here we have developed two key principles: 'more for more', and mutual accountability.

While implementation of the 'More for more' principle will be challenging – because there will inevitably be differences in how we perceive each country's progress - the direction is clear: we will only provide those extra incentives – extra funding, visa facilitation and liberalisation, greater access to the EU market – to those countries engaged in genuine political reforms.

Ladies and gentlemen,

This extra support takes a number of different forms. But at its heart remain the 3 "Ms": money, mobility and markets.

Money

First, we have refocused our entire assistance to match the new policy priorities. And then we have increased resources where needed. Between 2011 and 2013 €1 billion extra for the Neighbourhood as a whole on top of the €5.7 billion that are already programmed.

We have a new Spring programme which is an instrument to deliver on more for more for the Southern Neighbourhood with a budget of €350 million for 2011 and 2012.

In addition to our grant aid, EIB funding has been increased by €1 billion and the EBRD's mandate extended to give a possible €2.5 billion additional lending per year.

But public resources are limited. It is essential to mobilise private investments conducive to job creation and provide transparent framework for investments.

Mobility

Second, Mobility - this is crucial for a true partnership with our Mediterranean neighbours. "Mobility Partnerships" have been initiated with Tunisia and Morocco already in October 2011.

There are over 740 additional Erasmus Mundus mobility grants for academic exchange with Southern Mediterranean countries this academic year. And a further 80 million euros has been allocated for ENP countries in 2012 and 2013 for these scholarships.

Markets

Third, on markets, mandates for negotiating so-called "Deep and Comprehensive Free Trade Agreements" with Egypt, Tunisia, Morocco and Jordan were approved by the Council on 14 December. These will lead to progressive and deep economic integration with the EU internal market.

In the meantime, we are looking at trade measures that can be introduced rapidly and that can be beneficial for both sides: for example the agricultural liberalisation agreement with Morocco. We hope to conclude a similar agreement with Tunisia.

Ladies and gentlemen,

These 3 "Ms" are the cornerstone of our assistance. But we are able to help in other areas as well.

We are intensifying cooperation with our Southern neighbours in important areas such as transport, energy and information technologies.

The European Union has been recognised as a key partner for the organisation and monitoring of elections. Our assistance and observation mission in Tunisia was very much appreciated. The Algerian authorities have invited us to observe upcoming elections. Expert advice was provided in Morocco and national observation was supported in Egypt.

And our assistance is supporting the fledging civil society organisations that are crucial to democratisation.

Ladies and gentlemen,

Let me now look briefly to the future.

The political support of the European Union is a given. But we must all work together to ensure delivery on the ground.

Our strong engagement in the region will need to be sustained over many years. Successful transitions are not measured by the first rounds of democratic elections but by the second, third and fourth rounds.

We must engage with the new leaderships. We should not be afraid of the outcome of democratic elections. On the contrary, the successful electoral process in Tunisia and Morocco (leading to new governments) and Egypt (where full transition to civilian rule has yet to take place) gives hope for a transition to fully representative governments. We have to judge our partners on the basis of facts and the respect of their international commitments.

We will engage fully with the new leaders and provide increased support to those engaged in reform. This was the essence of my message to the new Moroccan government during my recent visit and also the collective message of President Barroso and the Commission to the Tunisian Prime Minister whom we met yesterday in Brussels.

Of course such fundamental change cannot be built simply by co-operating with governments. In particular, we need to continue to engage with parliaments, the business sector, the press and civil society.

Civil society in particular has played a vital role in the changes we have seen and will continue to play a vital role in the transition to come. We are actively supporting civil society

And will better associate civil society to our policy dialogue with the partner countries.

Ladies and gentlemen,

Through this approach, I believe that we can build on the momentum of these recent dramatic events, and help to support further positive change in the region.

Thank you.

3. 2. 2012

Jan Zahradil: Pro Schwarzenberga je úřad asi nad jeho síly

Dostali jsme se do bodu, kdy je na čase vyvázat se ze závazku přijmout euro, tvrdí europoslanc za ODS Jan Zahradil. Podle něj by se Evropská unie měla vrátit do stavu, kde byla ještě před přijetím eura, i když připouští, že se to asi nepovede. Nynější spor ve vládní koalici je podle Jana Zahradila důsledkem toho, že čeští politici si za patnáct let ještě nevydiskutovali, jakou podobu Evropské unie chtějí prosazovat.

Co jsme jako Česko získali tím, že jsme se nepřipojili k rozpočtové dohodě eurozóny?

Především myslím, že jsme nic neztratili. Jsme členy Evropské unie, členy společného evropského trhu a nikdo nás neodřízne od evropských fondů. A co jsme získali? Vyslali jsme signál, že ne všichni jsou za všech okolností ochotni podporovat přenos dalších pravomocí z národních států na evropskou úroveň. A také, že se nakonec vůbec nemusíme připojit k euro. Řada politiků na summitech má podobný názor jako premiér Nečas, ale z nějakých důvodů se neodváží říci ho nahlas.

Z jakých?

Panuje jakýsi eurokonsenzus, který si málokdo dovolí narušovat. Prostě proto, aby nebyl označen za černou ovci. V europarlamentu se stává, že na plénu kritizují nějaké bruselské opatření, a potom za mnou přijde švédský nebo finský kolega a řekne: "To jste to dobře vyjádřil, já si myslím úplně to samé." A když zeptám, proč to neřekne sám, pokrčí rameny a omluvně se usměje, že u nich se to tak nějak nenosí.

Čím jsme tak jiní? Pětadvacet zemí pro a my proti?

Nejsme jiní. To, co se skrývá za naším postupem, tedy za odmítnutím přesouvat další národní kompetence na evropskou úroveň, má podporu u obyvatel mnoha zemí unie. Problém je, že jejich elity jedou pořád v pohodlných vyjezděných kolejích. Nemají chuť a důvěru riskovat nebo jsou přesvědčeny, že to tak má být.

Takže Petr Nečas a Václav Klaus mají pravdu proti všem?

To jsou hesla z dějepisných učebnic. Je možné si z toho dělat takto legraci. Ale pokud je ve vládě většina, která nesouhlasí s převodem kompetencí na evropskou úroveň, a pokud je v Česku většina lidí proti přijetí eura, tak je postoj premiéra naprostě legitimní a správný.

Když čerpáme peníze ze strukturálních fondů, neměli bychom také občas něco unii vrátit? Třeba tím, že se nebudeme jako jediná země stavět proti fiskálnímu paktu?

To je míchání dvou věcí, které spolu nesouvisí. Do unie jsme vstoupili za podmínek, kdy existoval přerozdělovací mechanismus z evropských fondů. Nárok na čerpání máme podle ekonomické výkonnosti. To nemůže mít nic společného s tím, jestli se připojíme k nějaké politické představě, jak má unie vypadat. Nikdo nemá právo používat to jako klacek, aby nás donutil k něčemu, co přijmout nechceme. To jsou argumenty jako z imperiálních dob, které nemůžu akceptovat.

Solidarita vám nic neříká?

Jeden výrazně solidární krok jsme učinili, když jsme MMF poskytli půjčku na stabilizaci eurozóny. Sice ne v té výši, jaká byla požadována, ale ve výši, která není zanedbatelná.

Premiér řekl, že se nakonec můžeme k rozpočtovému paktu připojit. Sdílíte jeho názor?

Od TOP o9 jsme teď slyšeli různé výhrůžky odchodem z vlády. A pokud by se to takto vyhrotilo, je nutné položit si otázku, co má větší hodnotu. Jestli pokračování vlády, anebo kompromis ve věci fiskální smlouvy. Nebudu říkat žádná silácká slova. Možná ale naopak dojde k opačné situaci, že se některé země nakonec k oné fiskální smlouvě nepřipojí. Z toho, co sleduji v Evropském parlamentu, třeba ve Švédsku nebo Finsku skepticismus vůči Evropské unii roste.

Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg řekl o premiérovi, že poškozuje zemi. Může být dál za téhle situace ministrem zahraničí?

Já bych byl nejraději, kdyby pan Karel Schwarzenberg nebyl ministrem vůbec. Tu funkci nedělá dobře. Nemám na mysli politické názory, ale způsob řízení úřadu. Už je to asi nad jeho síly. Výroky, které pronesl, by si měl každý ministr odpustit, pokud chce, aby vláda fungovala. Musí tady být nějaká hierarchie. Premiér je prostě nadřízený všech. A pokud si ministr myslí cokoli, nemá to vzkažovat přes média. Bylo v pořádku, že se premiér ostře ohradil, pan Schwarzenberg už takovou reakci potřeboval jako sůl. Bylo potřeba ho umravnit a vrátit do rozumných kolejí.

Co dělá Karel Schwarzenberg špatně?

Třeba zavřel několik zastupitelských úřadů v subsaharské Africe. Přitom jsem si myslí, že otevírat nové trhy mimo Evropskou unii je pro tuto vládu důležité. Třeba proto, abychom nebyli závislí z 85 procent na evropském trhu. Potom by totiž přestal platit argument zastánců co nejhlubší integrace, že musíme následovat hlavní proud, protože jsme s uníí ekonomicky svázaní. Často se odvoláváme na Německo jako na vzor a přitom jeho ekonomiku drží ze značné části mimoevropské trhy. V tomto směru bychom si měli z Německa brát příklad.

Proč se česká politická reprezentace stále nemůže dohodnout na zahraniční politice?

Nedokázali jsme si za posledních patnáct let vydiskutovat, jakou podobu Evropské unie chceme prosazovat. Jsou tady dva názory. Jeden je pointegrační – říká, že musíme být vždy u toho, jinak budeme na periferii, v izolaci, a proto se vždy ke všemu musíme přidat. A pak je tady druhý, zdrženlivý názor, který říká, že bychom měli prosazovat spíš flexibilní, vícerychlostní Evropu. Žádný z těchto názorů nezvítězil. A důsledkem je, že se odehrává veřejná polemika mezi premiérem a ministrem zahraničí v médiích.

Vy zastáváte druhý náhled. Kde bychom s ním měli hledat v Evropě spojence?

Třeba v Dánsku nebo Švédsku, které v eurozóně nejsou a nechystají se tam v dohledné době vstoupit. Mohli bychom s nimi naše postoje víc koordinovat. Na úrovni Evropského parlamentu se o to snažíme.

Proč jít se skandinávskými státy, a ne s Německem, se kterým jsme více ekonomicky propojeni?

Já mluvím o politickém spojenectví. Ne o ekonomice. V těchto zemích se stejně jako u nás zvedá odpor vůči tvrzení, že jedinou odpověď na každý problém je, že potřebujeme ještě více Evropy.

Nazval jste ty, co jsou pro větší integraci, "čecháčky". Může to vysvětlit?

To jsem si trochu zaironizoval. Protože právě ti, kdo jsou stoupenci hlubší integrace, ti, kdo říkají, že se vždycky musíme přidat, jako pan Schwarzenberg, pan Zaorálek z ČSSD nebo nyní pan Kalousek, rádi odpůrce integrace označují za provinciální čecháčky, za ty, kdo nemají evropský rozdíl, nechápou, o co jde. Tak jsem si to dovolil převrátit. Stejně tak je možné tvrdit o nich, že právě oni jsou těmi čecháčky, kteří se potřebují v každé chvíli připojit k tomu mocnějšímu, silnějšímu, kdo zrovna udává tón. To docela sedí.

Byl Václav Havel jako stoupenc evropské integrace čecháčkem?

No určitě nebyl. Ale dodávám k tomu, že stejně tak jím není Václav Klaus, kterého z toho mnozí obviňují. Já jsem to použil jako nadsázku.

Dobře, tak nadsázka. Ti, kdo jsou třeba ve Švédsku pro hlubší integraci, jsou "švédáčci"?

Můžete si z toho dělat legraci. Já bych zůstal na české půdě. Já nevím, jak se nálepkuji zastánci a odpůrci integrace v Švédsku. U nás každý, kdo je proti integraci, je nálepkován jako xenofob, provincialista a čecháček a já se to pokouším obrátit.

Nedávno jste řekl, že Evropská unie je RakouskoUherško přizpůsobené pro 21. století. Jak to myslíte?

Evropské politické elity do značné míry ztratily kontakt s názory svého obyvatelstva. Totéž se dělo v RakouskoUheršku. Také nyní se vytvořila vrstva nadnárodní politické byrokracie, která produkuje legislativu Evropské unie a snaží se do zákonů kodifikovat úplně všechno. Panuje tu přebyrokratizovanost, přeregulovanost... Některé paralely s rakouskou monarchií prostě sedí. Pevně však věřím, že nebude platit paralela, kdy se ten nadnárodní celek dostal do takových problémů, že to vyústí v nějaký násilný konflikt.

Jak by měla podle vás EU vypadat?

Měla by se vrátit do stavu, který tady už byl. Dostatečnou míru integrace představuje model z poloviny osmdesátých let, který kodifikovat čtyři základní svobody a nebyl nárokem k politické unii a federalizaci. Bylo by lepší mít flexibilní přístup, tedy případnou eurozónu užší, tvořenou méně členy, která by měla také větší renomé.

Byl by pak potřeba europarlament, jehož jste členem?

Určitě by nebyl nezbytný. Je to jen jakýsi politický symbol. Ale ve skutečnosti se domnívám, že návrat do doby před Maastrichtskou smlouvou je nereálný. To může být moje zbožné přání, ale v reálu to proveditelné není.

Co by mělo Česko dělat?

Je na čase se vyzádat z právního závazku přijmout euro, protože se změnily podmínky, za kterých jsme budoucí členství v eurozóně slíbili. Pokud se k tomu bude chtít přidal i někdo jiný, třeba skandinávské státy, uvítáme to. Ale nemyslím, že bychom měli iniciovat něco společného. Každý ať jedná sám za sebe.

Hospodářské noviny

6. 2. 2012

Místopředseda EP O. Vlasák (ODS): Jako kluk jsem chtěl být architektem. Vlastně se mi to splnilo.

K rozhovoru jsme se sešli v pátek ráno – tento čas má Oldřich Vlasák týden co týden rezervovaný pro práci ve své královéhradecké poslanecké kanceláři. Zpráva o jeho zvolení do vedení Evropského parlamentu byla stará pouze několik hodin. Život Oldřicha Vlasáka se od té chvíle v mnohém změnil. Spousta věcí však zůstala tak, jak byla: Oldřich Vlasák je stále dochvilný, vstřícný, poctivý ke každé otázce a stále umí naslouchat.

V prvních dnech tohoto roku jste se stal místopředsedou Evropského parlamentu. To je velký posun ve vaší politické kariéře.

Je to skutečně velký posun. Na tomto postu se člověk už účastní vrcholových jednání, spolupodílí se na směřování, cílech evropské politiky do budoucna. Účastním se jednání s politiky z amerického Kongresu, z Bundestagu... Patrně nejvýznamnější funkcí místopředsedy Evropského parlamentu je pak zastupování Evropského parlamentu v takzvaném smírčím výboru, kde se rodí kompromisy nové legislativy. Místopředsedové navrhují také rozpočet Evropského parlamentu a rozhodují o částkách přidělovaných politickým skupinám. Velmi důležité teď pro mě bude i propojení mé práce v Evropském parlamentu s domácí politikou, tedy nejen s vedením mé domovské Občanské demokratické strany, ale také s vládou a parlamentem tak, abych mohl co nejlépe zastupovat ve vrcholných evropských orgánech naše státní zájmy.

Příbyly vám tak další povinnosti k vašemu postu europoslance, člena řady bruselských komisí a výborů, také místopředsedy Svazu měst a obcí, člena hradeckého zastupitelstva a řady dalších. Je vůbec v lidských silách zvládnout tolík rolí, povinností, práce? Předpokládám, že pro vás pracuje tým lidí...

Při mé vytížení jsem samozřejmě závislý na svých spolupracovnících. Jeden tým mám tady v Hradci Králové, ve své kanceláři europoslance, pracují pro mne také lidé v pražském sídle mé domovské strany, ve Svazu měst a obcí České republiky, pak mám samozřejmě svůj tým v Bruselu... Máte pravdu, moje portfolio a povinnosti s ním spojené jsou tak rozsáhlé, že je čas trochu ubrat. Moje myšlenky se tímto směrem budou upírat v nejbližších dnech. S největší pravděpodobností omezí svoje působení ve Svazu měst a obcí České republiky a zřejmě také ve zdejším zastupitelstvu. Při mé další vytížení by mi připadalo nefér zabírat místo někomu, kdo se dané práci může věnovat takříkajíc na plný plyn.

Několikrát týdně létáte do sídel Evropského parlamentu v Bruselu a ve Štrasburku, mezi tím máte řadu povinností v Praze a držíte také pravidelné úřední hodiny ve své kanceláři europoslance v Hradci Králové. Přitom vás docela často vídám ve městě na kole a taky na koncertech. Ráda bych věděla, kde berete energii.

Mám štěstí, že jsem typ, který může naplno pracovat od rána. Vstávám v sedm, zacvičím si, dobře se nasnídám a od půl osmé pracuji. Pokud mě čeká den spojený s cestováním, raději vstávám ve čtyři ráno a absolvuji ten nutný přesun ještě téměř v noci, abych ušetřil čas přes den. Energii na tenhle letitý záprah mi dává především sport a víkendy s mojí rodinou – ty se snažím dodržovat. Odpočíváme na chalupě, jezdíme na kole, hrájeme tenis.

A jste schopen o tom víkendu nebo třeba na kole s přáteli takzvaně vypnout? Nejste přinejmenším myšlenkami v práci?

Tak to ne. Naučil jsem se, jak říkáte, vypnout, protože vím, že ten opak obtěžuje. S rodinou i s přáteli nevedu politické debaty, ale mluvíme o normálních věcech.

O jakých?

S rodinou, tedy s manželkou a svými třemi dcerami, řešíme novinky ve škole a společné plány, mluvíme o dovolené, o koníčcích, o kultuře. Jako v každé rodině.

Vím o vás, že máte rád klasickou hudbu, často vás potkávám na koncertech. Co nejlepšího jste v poslední době slyšel a zažil?

Určitě silvestrovský koncert v hradecké Filharmonii. Nějaký čas předtím mě totiž velmi zaměstnávaly záležitosti spojené se zmíněnou volbou místopředsedy Evropského parlamentu a v poslední den roku už bylo vše víceméně jasné, takže jsem si v klidu a v dobrém rozpoložení koncert užil. Do sálu

Filharmonie navíc chodím nesmírně rád, protože si pokaždé připomenu, že jsem se o tenhle krásný stánek kultury kdysi, ještě jako primátor, tak trochu zasloužil.

Patříte k nejlépe oblékaným mužům, které osobně znám. Jakou péčí věnujete svému šatníku?

Děkuji vám. Přiznám se, že občas, když mám náladu, přečtu si nějaký dobrý módní časopis nebo vedu řeči na toto téma s některými přáteli nebo třeba s mojí dobrou známou, módní návrhářkou Beatou Rajskou. Mám několik obleků ze špičkového pražského krejčovství, ale nemám problém podívat se i na dobrou konfekci. Tam mám spíš potíže s velikostmi: nejsem takzvaně konfekční typ, kalhoty potřebuji o dvě čísla menší než sako, takže to bývá komplikované... Obecně mám za to, že člověk má být vždy upravený, vypadat příjemně a být oblečený přiměřeně příležitosti. Povinné je promě také sladění doplňků – bot, pásku, kravaty, hodinek. Průběžně také musím myslet na to, abych si při sezení na jednáních nebo v letadlech nevytahal kolena u kalhot a nezmačkal sako, to opravdu nevypadá dobře... A když už jsme u toho, mrzí mě, že se momentálně více nenosí klobouky: mám jich doma několik, ale nosím je spíše výjimečně, a už vůbec ne tady v Hradci. Máme pocit, že bych se v klobouku jaksi vyčleňoval, a o to nestojím.

Čeští muži obecně rozhodně nepatří mezi nejlépe oblékané Evropany. Kde podle vás nejčastěji chybují?

Podle mého názoru mimo jiné podceňují sílu doplňků, konkrétně bot. To je jedna z věcí, které mě naučil můj častý pracovní kontakt s Brity.

Přiznám se, že jsem se toto téma trochu obávala otevřít. Někomu může přijít nedůležité, banální...

A vidíte – já pookrál.

Letošní rok pro vás začal výrazným kariérním posunem. Vysoká politika už nejspíš zůstane vaším osudem. Ráda bych věděla, jakou představu jste měl o svém životě jako kluk? Politika do ní určitě nepatřila.

Ze všeho nejvíce jsem si přál být letcem, a pak architektem. Architektura mě vždy bavila a baví stále. Nestala se mi sice civilním povoláním, ale v různých obdobích života se kolem ní moje věci točí. Výrazné to bylo v době, kdy jsem byl primátorem Hradce Králové. Snažil jsem se držet zásady, že výstavba nejsou jenom finanční investice, ale také způsob, jak přispět ke kvalitě života a estetice prostředí, udělat maximum pro to, aby byli lidé obklopeni kvalitní a noblesní architekturou. Ana tom lám stále. Máme sice technické vzdělání, díky kterému jsem ve všech svých civilních profesích především měřil, počítal a dobíral se výsledku touto cestou, nicméně vždy mi byla vlastní i kreativita, nejen ony technické postupy a řešení. Když se zamyslím nad způsobem, jak vznikají jednotlivé návrhy a zákony v Evropském parlamentu, tedy kombinací technických, přesných postupů i nezbytné kreativity, docházím k tomu, že se mi můj dětský sen o architektuře vlastně splnil. Příští pondělí si můžete přečíst rozhovor s jedním z nejlepších světových desetibojářů, rychnovským rodákem Romanem Šebrlem: o sportu, rodině i dětství ve východních Čechách.

Deník Hradec Králové

8. 2. 2012

J. Zahradil (ODS): Vystoupení v Heritage Foundation ve Washingtonu

Nedávno uzavřená fiskální smlouva přináší podstatné fiskální transfery z bohatších států k chudším, které se na opátku musejí vzdát fiskální suverenity ve prospěch institucí EU a velkých evropských hráčů jako je Německo. Smlouva je tak jen dalším krokem na cestě ke "stále těsnější unii". Řekl to místopředseda frakce Evropských konzervativců a reformistů Jan Zahradil ve svém vystoupení v

Heritage Foundation ve Washingtonu. Tato nadace je významným americkým konzervativním think-tankem.

Vážení hosté,

EU čelí primárně politické krizi, nikoli krizi ekonomické nebo fiskální. Je to krize historicky ojedinělého modelu evropské integrace vynalezeného po druhé světové válce, který určoval dění na kontinentu v posledních padesáti letech a nyní vstoupil do své závěrečné fáze. Hospodářská krize – krize jednotné měny, chceme-li – je pouze jedním ze symptomů tohoto úpadku.

Podobná slova ovšem od evropských politických špiček nikdy neuslyšíte. Vyrostly totiž uvnitř tohoto modelu a v politické kultuře, kterou kolem sebe vytvořil. Do jeho udržení investovali političtí lídři svůj celoživotní politický kapitál. Je to vlastně část jejich politického genotypu. Nemohou zkrátka připustit, že by od samého počátku mohlo být něco špatně, protože by tak přiznali svou vlastní politickou porážku. Ať se stane cokoli, uslyšíte od špiček EU jeden jediný slogan: Více Evropy, více Evropy a ještě více Evropy. Je to jejich univerzální – a chybná – odpověď na všechny problémy.

Dovolte mi, abych zdůraznil tři věci:

1) Středo-pravá část politického spektra ve Spojených státech je zvyklá považovat za svůj protějšek Evropskou stranu lidovou, EPP. Toto těleso je dominantně tvořeno křesťanskodemokratickými stranami vyznávajícími tzv. model eurofederalismu.

My, tedy Evropští konzervativci a reformisté, respektive Aliance evropských konzervativců a reformistů, vám chceme jasně říci, že evropský federalismus odmítáme. Eurofederalismus nemá totiž nic společného s americkým, jeffersoniánským federalismem. Ten razí malou státní správu, silnou místní samosprávu, silnou soukromou sféru, omezený sociální systém a silnou nedůvěru v jakékoli sociální inženýrství. Podmínkou takového federalismu také je, jak napsal John Stuart Mill, "existence společného veřejného mínění, bez kterého nemůže centrální vláda existovat". A v neposlední řadě znamená americký federalismus obhajobu práv členských států vůči rostoucí moci federální vlády.

Žádný z těchto předpokladů není v eurofederalismu zastoupen. Je to dokonce přesně naopak. Eurofederalismus znamená neustálý přesun pravomocí z národních států ve prospěch ústředních institucí. Jde o pokus vytvořit centralizovaný jednolitý evropský stát postavený na třech pilířích:

- keynesiánské přerozdělovací ekonomiky vedoucí k nabobtnalému sociálnímu státu a veřejným výdajům;
- silných nadnárodních institucí, jako je např. Evropská komise nebo Evropský parlament;
- ale zároveň paradoxně silné projekce národních zájmů některých (!) významných evropských hráčů do činnosti evropských institucí a rozhodovacích procesů.

Pokud si tedy někdo myslí, že může budovat EU po vzoru Spojených států, já říkám: Ne, není to možné. Evropa je odlišná. Federalismus může nabídnout model omezené demokratické vlády v měřítku národa, nikoli v rámci sdružení dvaceti sedmi odlišných a rozdílných národů. Proto s eurofederalismem zásadně nesouhlasíme.

2) Mezi politickými elitami USA panuje podstatné nepochopení evropského integračního procesu. Nejprostší – a také doslova prostoduchá – interpretace evropské integrace ze strany USA (a zejména ministerstva zahraničí) říká, že čím spojenější Evropa (ať už to znamená cokoli), tím lépe pro USA. K EU se také pojí populární americká mytologie, která tvrdí, že spojená Evropa pomůže Americe lépe nést břímě globální autority. Podle tohoto mytu doplňuje spojená Evropa americkou váhu ve světě, místo aby se stavěla proti ní.

Takový výklad je však zcela mylný. Za evropskou snahou o vytvoření politické entity je naopak primárně snaha omezit akceschopnost Spojených států na světové scéně. V Bruselu ve skutečnosti skrytě panuje protiamerická atmosféra. Dokonce i zavedení a dočasné vzestup jednotné měny, tedy dalšího nástroje sjednocení, můžeme interpretovat jako snahu pokročit dolar coby mezinárodní rezervní měnu.

Jeden příklad za všechny. 16. ledna 2012 prohlásil Elmar Brok, německý europoslanc za stranu Angely Merkelové CDU a jeden z nejhlasitější zastánců eurofederalismu, že Spojené státy vyhlásily Evropě hospodářskou válku. Argumentoval tím, že americké ratingové agentury nemají jediný myslitelný důvod snížit rating devíti zemím eurozóny, k čemuž v polovině letošního ledna skutečně došlo. Brok vidí za krokem agentur politický projekt směrující k prosazení anglosaských zájmů v Evropě. Američané jsou podle něj stále více "protievropští".

Možná se vám to zdá směšné, ale opak je pravdou. Evropští lídři se doslova zamilovali do snu o vytváření globální moci, která by ale nemusela být za všech okolností americkým spojencem. Má pocit, že i poměrně rychlé rozšíření EU o východní Evropu v poslední dekádě bylo vedeno především těmito "imperiálními" choutkami. Evropští lídři rádi hovoří hlasem půl miliardy obyvatel.

Zkrátka a dobře, americké politické elity by měly přehodnotit svou náklonnost k myšlence evropského superstátu a ke svatému grálu v podobě stále těsnější unie. Měly by si dobře rozmyslet, co je vlastně v jejich zájmu.

3) A konečně: Jaká je perspektiva poněkud odlišné verze evropské integrace? Volnější, méně nadnárodní a více mezivládní, tedy "vícerychlostní", chceme-li?

Propast mezi postojí politických elit a veřejným míněním se stále prohlubuje a rozšiřuje. Pokud se lidé k některým projektům smějí přímo vyjádřit, jejich odpověď je ve většině případů NE. Své NE řekli několika evropským smlouvám Francouzi, Holanďané nebo Irové. Stále častěji získávají hlasy ve volbách eurokritické strany nebo hnutí, jako např. v Holandsku nebo ve Finsku.

Paní Merkelová opakovaně prohlásila, že euro musí být zachráněno za každou cenu. Její krajané ale tento postoj nesdílejí. Podle průzkumu Allensbach Institut publikovaného ve Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung má 71 procent Němců malou, nízkou nebo žádnou důvěru ve společnou měnu.

Politický establishment EU ale stále pokračuje v budování "stále těsnější unie". Nedávná fiskální smlouva je jen dalším krokem na této dobré známé cestě. Tato smlouva přináší podstatné fiskální transfery z bohatších států k chudším, které se na oplátku musejí vzdát fiskální suverenity ve prospěch institucí EU a velkých evropských hráčů jako je Německo.

Tento politický tlak vyprovokuje dříve či později protiakci. Už se tak děje nyní. Řekové nesouhlasí a pálí v ulicích německé vlajky. A představte si na druhou stranu německého daňového poplatníka, který bude mít jednoho dne dost nekonečného placení účtů za ostatní jen proto, aby bylo zachráněno euro. Co udělá? Začne požadovat politické změny. Pokud k tomu dojde, budeme svědky zemětřesení na německé politické scéně, které přinese i zásadní obrat ve směřování evropské integrace.

Toto všechno vytváří velice výbušnou atmosféru. Jak nás učí dějiny, "revoluce" v jakékoli podobě nevede vždy k dobrému. "Evoluce" by byla mnohem lepší, pokud by vedla k návratu některých pravomocí zpět na úroveň států. K tomu ovšem evropské elity nejsou připraveny, což mě vede k obavám. Atmosféra pro formulaci alternativních řešení pro Evropu je teď každopádně příznivější než kdykoli dříve. EKR a AEKR rozhodně využijí této příležitosti pro prosazování své vize flexibilní, pro-tržní, pro-obchodní a pro-atlantické Evropy.

Vážení přátelé, dějiny Evropy se nevyvíjely lineárně. Jsou to dějiny, ve kterých se střídá integrace a dezintegrace. Má vlastní země, Česká republika, byla během několika staletí součástí různých nadnárodních celků, které se nakonec vždy rozpadly. Ani Evropská unie nepředstavuje konečnou fázi vývoje Evropy. Skutečná národní demokracie nemůže být nahrazena umělou nadnárodní panevropskou "demokracií", navíc nařízenou shora.

Od Evropy můžeme nyní nejspíš očekávat období nejistoty, nepředvídatelnosti, mizivého hospodářského růstu a slabého politického vedení. Toto období potrvá tak dlouho, dokud nevznikne a neupevní se nová rovnováha. Ať už pocházíme z Evropy nebo pozorujeme tamní dění přes oceán, budeme se s tím muset vyrovnat.

www.ods.cz

10. 2. 2012

Společné stanovisko vysoké představitelky EU C. Ashtonové a komisaře Š. Füleho ke jmenování vlády BaH

Statement by High Representative Catherine Ashton and Commissioner Stefan Füle on the appointment of the state government in Bosnia and Herzegovina

The EU High Representative for Foreign Affairs and Security Policy/Vice-President, Catherine Ashton, and the Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy Štefan Füle congratulated Bosnia and Herzegovina on the appointment of its Council of Ministers today. "We wish the new Council of Ministers every success for its endeavours. We believe and expect that it will deliver on the aspirations of the citizens of Bosnia and Herzegovina. We now encourage the new Council of Ministers, as already indicated by Chairman Bevanda, to concentrate on the pressing European integration agenda and take the necessary action to ensure concrete steps forward."

Once it enters into force, the Stabilisation and Association Agreement will further strengthen the relations between Bosnia and Herzegovina and the EU. We welcome the recent adoption of the Law on State Aid and the Law on the Population Census, which move Bosnia and Herzegovina in the right direction. In addition, Bosnia and Herzegovina must make credible efforts to bring its Constitution into full compliance with the European Convention on Human Rights in line with the Sejdic-Finci ruling.

"The lack of a political agreement on the 2012 budget for the state level institutions and the continuing disagreement on the Global Fiscal Framework 2012-2014 are a cause of serious concern. A sound economic and fiscal policy is an essential prerequisite for the country's EU integration process. Bosnia and Herzegovina's EU perspective is clear, with full support from the 27 Member States. The primary responsibility for progress lies with Bosnia and Herzegovina, its leaders and institutions. The EU will continue to assist the country, including through its strengthened presence on the ground."

www.europa.eu

15. 2. 2012

Společné stanovisko komisaře Š. Füleho a předsedy výboru zahraničních věcí EP E. Broka k Ukrajině

Statement on Ukraine by Commissioner Štefan Füle, and Chairman of the Committee on Foreign Affairs of the European Parliament Elmar Brok following their meeting in Strasbourg on 15 February

"The ambitious EU-Ukraine Association Agreement, whose negotiations were recently concluded, is the outcome of several years of joint discussions and provides for a shared commitment to a close and lasting relationship that is based on common values. Its implementation will represent a decisive step for Ukraine's progress towards modernisation and prosperity as well as for the deepening of the EU-Ukraine relations. Recent political developments in Ukraine nevertheless raise serious questions on

the willingness of the Ukrainian authorities to respect the commitments enshrined in the agreement, especially in the area of the rule of law and of the respect of political pluralism. We therefore call on the Ukrainian authorities to ensure that the opportunities created by the Association Agreement are fully exploited and that the political conditions for a smooth signing and ratification of the Agreement are met."

www.europa.eu

16. 2. 2012

Výzva Evropských socialistů a demokratů Petrovi Nečasovi k zítřejšímu jednání s nizozemským předsedou vlády.

Kdy nizozemský premiér Wildersovou iniciativu veřejně odsoudí?

Na základě iniciativy delegace ČSSD v Evropském parlamentu bylo frakcí evropských Socialistů a Demokratů (S&D) přijato usnesení, jenž odsuzuje nové internetové stránky nizozemské radikální pravicové Strany za svobodu Geerta Wilderse (PVV).

Webové stránky vyzývají k udávání přistěhovalců ze střední a východní Evropy a tím i k vzájemné netoleranci mezi občany. Plné znění usnesení evropských socialistů můžete našelznout v příloze této tiskové zprávy.

Vzhledem k zítřejší návštěvě premiéra Nečase v Nizozemsku žádají sociálnědemokratictí europoslanci, aby během jednání vyzval svého nizozemského protějška Marka Rutteho k odsouzení diskriminační výzvy Geerta Wilderse. Nizozemská menšinová vláda je totiž přímo závislá na hlasech poslanců Strany za svobodu.

Delegace ČSSD v EP dostala plnou podporu napříč národními delegacemi v Evropském parlamentu k odsouzení této lidsky nevhodné a nebezpečné iniciativy Geerta Wilderse.

www.cssd.cz

24. 2. 2012

Společné stanovisko vysoké představitelky EU C. Astonové a eurokomisaře Š. Füleho o dohodě dosažené v dialogu Bělehrad – Priština

Joint statement of High Representative/Vice President Catherine Ashton and Commissioner Štefan Füle on the agreements reached in the latest round of Belgrade-Pristina dialogue

We welcome the agreements reached today on regional cooperation and on the implementation of the integrated management for crossing points (IBM). These agreements are a major step forward. They are important not just for Serbia and Kosovo but for the stability of the region and thus for the EU. All EU Member States have given their support to the UN General Assembly resolution of September 2010 launching the dialogue between Belgrade and Pristina. The objective of this dialogue is to help both parties achieve progress on their path to Europe. In this context, High Representative/Vice President Ashton stated that "I want to congratulate both parties on these two substantial agreements. One puts into operational form the agreement on integrated management of crossing points. The other consolidates regional cooperation and ensures that everyone is properly represented. Both are further steps along the European path."

As regards Serbia, these agreements on regional cooperation and IBM are particularly welcome in view of the deliberations in the Council next week regarding candidate status for Serbia.

As regards Kosovo, this is important as it makes Kosovo a full participant in its own right in regional meetings and events and will allow for further progress to contractual relations with the EU. Kosovo will thus follow the same European course as all others in the Western Balkans, in line with its European perspective. In this light, the Commission proposes to launch a feasibility study for a Stabilisation and Association Agreement between Kosovo and the EU.

Štefan Füle Commissioner for Enlargement and European Neighbourhood Policy underlined that "The deal demonstrates a commitment on both sides to their common European future. Today's agreement also reinforces regional cooperation, good neighbourly relations and the Enlargement agenda in the Western Balkans region".

www.europa.eu

26. 2. 2012

Rozhovor s Oldřichem Vlasákem pro pořad Člověk a obec

Hostem diskusního pořadu ČRo 6 byl místopředseda Evropského parlamentu Oldřich Vlasák.

Jaká je politika EU ve vztahu ke kultuře? Jak vnímá EU kulturu a její podporu v návaznosti na regionální rozvoj?

Unie je především obchodní organizací. Podpora kultury jako takové je proto vnímána jako doplňková činnost. Nicméně i tak Unie podporuje z evropských peněz kulturní rozvoj zejména v chudších regionech, čímž se snaží nastartovat místní ekonomiku, vytvořit pracovní místa v oblastech, jakými jsou například on-line služby či media, nebo usnadnit obcím přilákat turisty a podpořit cestovní ruch.

Kromě tzv. klasických evropských fondů spravovaných jednotlivými členskými státy existuje v Unii ještě speciální komunitární program s názvem Kultura, který má pro období 2007 až 2013 k dispozici cca 400 milionů eur. Tyto peníze jsou na základě žádostí k dispozici na různé kulturní projekty, ochranu a rekonstrukce kulturních památek „evropského významu“, podporu pracovníků kulturního odvětví, kteří chtějí vycestovat ze své země, či na usnadnění mobility uměleckých děl. Každý rok jsou také 2 města jmenována Evropskými hlavními městy kultury. Letos je to portugalský Guimaraes a slovinský Maribor. Z toho je vidět, že Unie se na kulturu dívá hlavně jako na rozvíjející se segment ekonomiky.

Jsou výdaje na kulturu pouze spotřebou nebo i investicí? Lze nějak adekvátně "spočítat", jaký je v číslech tento přínos, např. studie v zahraničí?

Každá oblast ekonomiky, která dává práci a vytváří pracovní místa, je svým způsobem investicí. V Evropské unii pracuje v oblasti kultury a tzv. tvůrčích odvětví okolo 8 milionů lidí. V evropské sedmadvacítce je to v průměru 1,7 % zaměstnanců, Česká republika se pohybuje mírně nad tímto průměrem. V roce 2000 vyšla studie britského centra pro strategie a evaluace, podle které se kulturní a tvůrčí odvětví podílí na HDP 2,6 % s tím, že toto odvětví roste o 12 % rychleji než zbytek ekonomiky. V nejvíce prosperujících částech Evropy se tato oblast podílí na HDP téměř 10 %. Přestože se tak na první pohled může zdát, že kultura je čistě spotřební záležitostí, má i svůj nesporný ekonomický přínos. V tomto kontextu je zajímavé, že Češi patří mezi národy, které jsou na kulturu ochotni dávat také nemalé vlastní peníze. Po Dánsku a Finsku jsme třetí zemí, kde lidé z penězenek vydávají nejvíce na kulturu, u nás je to více než 5 % rozpočtu domácností. To je přibližně dvojnásobně více, než kolik jsme ochotni dát za alkohol a cigarety.

Jaký je Váš názor na podporu kulturních akcí ze strany obcí? Jaký je zpětný přínos pro obec, místní podnikatele, občany a návštěvníky?

Města a obce mají mnoho možností, jak kulturu a tvůrčí odvětví podpořit. Pomineme-li pasivní přísun peněz ve formě dotací nebo grantů, je zde příležitost vytvářet jakési kulturní nebo tvůrčí inkubátory, obdobu podnikatelských inkubátorů. Samosprávy mohou tlačit na aktivní využívání památek, kde např. divák není jen pasivním pozorovatelem výstavy, ale má možnost si z vystavených exponátů věci vyzkoušet, samozřejmě za úplatu. Myslet na celé rodiny, ne jen jednotlivce, je dnes v době baby boomeru absolutní nutností. Pro památky, které obce vlastní, mohou samosprávy hledat takové komerční využití, které do jejich kraje přiláká nové lidi a život. To vše je jen útržek z toho, jak mohou být obce aktivní a nápady na svém území podpořit.

Do jaké míry má být podporovatelem kultury také stát a kraje? Vidíte nějaké další možnosti v souvislosti s daňovým zvýhodněním pro podnikatele, pokud budou podporovat kulturu? A Váš názor na pobídky pro filmové společnosti ze zahraničí?

Zastavám názor, že každý má podporovat to, s čím má něco společného. Je jasné, že třeba Národní divadlo, které objektivně není schopné zajistit svůj provoz z vlastních zdrojů a příjmů ze vstupného a které je divadlem celostátního formátu, má dostávat peníze od státu. Stejně tak kraje mají podporovat krajskou kulturu. No a obce se následně mají starat o místní památky a kulturní tradice. Různé výjimky ve formě daňových asignací apod. nepodporuji. Je to jenom další zaplevelení daňového systému, další prostor pro daňové úniky, další oblast, kterou je třeba byrokraticky kontrolovat. Firmy a podnikatelé musí mít možnost se svobodně rozhodnout, že podpoří třeba místní filharmonii či divadlo, nikoliv proto, že si svůj příspěvek odepíší z daní, ale proto, že to považují za nejlepší druh reklamy, chtějí, aby jejich jméno bylo spojováno s určitým kulturním žánrem nebo mají dostatek peněz na čistou filantropii. Stejně tak si město musí spočítat a rozhodnout se, že se mu vyplatí, když zadarmo uzavře celou ulici či most, přenechá ji filmařům a naštve pár lidí, ale naláká tím více turistů, kteří přijedou jenom proto, že viděli pěkné záběry na filmovém plátně.

Český rozhlas 6

27. 2. 2012

Stanovisko vysoké představitelky EU C. Antonové a komisaře Š. Füleho ohledně verdiktu proti J. Lučenkově

Statement by High Representative Catherine Ashton and Commissioner Stefan Füle on the verdict of Yuriy Lutsenko in Ukraine

We are disappointed with the verdict against Mr Lutsenko, which signals the continuation of trials in Ukraine which do not respect international standards as regards fair, transparent and independent legal process. We recall that the EU-Ukraine Summit of 19 December stated that respect for the Rule of Law will be of crucial importance for the speed of Ukraine's political association and economic integration with the EU. We also note the recent resolution of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe on the functioning of democratic institutions in Ukraine. We will continue to monitor closely developments related to the appeals process of Mr Lutsenko, the review of the case of Mrs Yulia Tymoshenko by the High Specialized Court of Ukraine for Civil and Criminal Cases, and

proceedings in the case of the former Acting Minister of Defence, Valeriy Ivashchenko, as well as in other similar cases.

www.europa.eu

27. 2. 2012

Projev eurokomisaře Š. Füleho o vztazích EU a Ukrajiny v European Policy Centre

Mr Chairman, Ladies and Gentlemen,

Let me start by thanking both the European Policy Centre and the Petro Poroshenko Foundation for the invitation to join today's discussion.

Today we are discussing "the road ahead" for EU-Ukraine relations. This is an issue which many of you here have spent a great deal of time considering, and one about which I am particularly passionate.

In many ways, the broad direction of this road has already been agreed by both sides. Our destination promises to include enhanced political association, people-to-people contacts and economic integration.

We have even mapped out the path to these goals: the EU-Ukraine Association Agenda and Visa Liberalization Action Plan are in place. The Association Agreement including DCFTA are negotiated and ready for initialling.

Yet there can be no doubt that significant challenges remain as we travel the road ahead. The coming year will be crucial, and there are a number of steps that Ukraine must take to make the journey as smooth as possible. There have been several paradoxes on this road in Ukraine in the recent past. So let's turn 2012 into a year without paradoxes.

Dear friends,

We are at a critical point in EU-Ukraine relations.

The finalisation of negotiations on the Association Agreement including DCFTA at the EU-Ukraine Summit in December was a major achievement, and it showed what can be done when we work together on substance. The EU remains strongly committed to political association, and we look forward to initialling the Agreement as soon as possible.

Ukraine's negotiators deserve much praise for their ability to navigate this demanding and complex process to its end, and I would like particularly to recognize the leadership shown by Andriy Klyuyev in this regard.

Yet, at the same time, the EU-Ukraine Summit highlighted significant concerns in a number of important areas. Selective justice, the business climate and constitutional reform were just three of the key areas where developments have fallen below expectations.

This has been disappointing, and I know that these concerns have been shared by a number of those here, including other members of the panel who have fought very hard to advance the EU-Ukraine agenda.

But let me be clear: the need to secure democracy, human rights and the rule of law remains at the very heart of the Eastern Partnership. Reform in these areas will continue to be non-negotiable, and it will be essential that Ukraine demonstrates its firm commitment to these core values.

We will continue to use every resource at our disposal to support Ukraine in this process. But the timing of the signature and ratification of the Association Agreement will ultimately depend on how successful Ukraine is in achieving reform in these core areas.

Ladies and gentlemen,

The coming year will be crucial in determining the nature of the road ahead for EU-Ukraine relations. I see four further reasons for this:

First, it is the year of parliamentary elections. This will test the health and viability of Ukraine's democracy, not just in terms of the voting process, but also in relation to freedom of the media and other basic freedoms. It will also test the ability of opposition leaders to participate actively in the campaigns.

Second, it is the year when constitutional reform in Ukraine should begin to deliver results. This should pave the way for an overarching political and governance framework which has broad support and which stands the test of time. I am not sure we have achieved that yet.

Third, it is the year of the Euro 2012 tournament. Ukraine and Poland will be on show as never before, with a unique opportunity to win friends and encourage visitors and investors.

And, fourth, this is the year when the Association Agreement including DCFTA will finally be delivered into the public domain by our negotiators. I hope that this will give a renewed sense of strategic direction to both the EU and Ukraine, and, in a broader sense, to other Eastern Partners as well.

Ladies and gentlemen,

These are just a few of the reasons why the coming year will be such a critical phase in our journey.

But there are a number of concrete steps that Ukraine can take to make the road ahead as smooth as possible, and to demonstrate that it is laying the foundations for political association.

I would like to highlight the need for action in six key areas which I consider to be particularly important.

The first step is to recognize the failings of the justice system in a number of cases, including, but not only, that of Mrs Tymoshenko. Today's verdict on Yuriy Lutsenko is further evidence that this is a systemic problem encompassing all aspects of judicial process. These trials and detentions have elicited criticism from independent experts around the world. Wide judicial reform based on expert advice, and carried out openly and with appropriate consultation, would show that the rule of law lies at the centre of Ukraine's agenda for change and is not applied on a selective basis.

As part of this, the Ukrainian authorities should also make public the preliminary observations of the Council of Europe Committee for the Prevention of Torture from their recent visit to Ukraine. This visit included an assessment of the health care being provided to a number of those currently in detention.

The second step would be to follow this up with progress on other reforms related to the rule of law. These include laws on freedom of assembly and NGOs, and amendments to the laws on the Judicial System and the Status of Judges. These should be brought into line with the recommendations made by the Council of Europe.

The third step would be to prepare the parliamentary elections so that all political forces are confident that democracy is observed in spirit as well as in law. Outstanding recommendations from the Venice Commission on the legal framework should be clearly followed. Observers from bodies such as OSCE-ODIHR should be invited to monitor the elections. And fair access to the media and freedom of assembly should be guaranteed.

The fourth step is to drive forward constitutional reform in close consultation with the Venice Commission. The establishment of a single independent body dedicated to this issue would be an important step, and would help to guarantee that the process was undertaken in an open and participatory way. It is important that the government creates conditions for the opposition to play a role in this process and it is also important that the opposition plays a constructive role in supporting change. All Ukrainians have a stake in this process and it is vital to get it right.

The fifth step is for Ukraine to take the necessary steps to unblock two significant financial resources. First, if the Civil Service Law is not amended to bring it in line with EU and international standards,

Ukraine could lose €70 million of 2011 funds. But there could be other funds lost, too. These funds are intended to support Ukraine's public administrative reform, which we consider so important.

Second, two general conditions for budgetary support on progress in public finance management reforms and macroeconomic stability remain under review. Until these conditions are met, the 2011 and 2012 budget support disbursement requests by the Government, amounting to €167 million, must remain on hold. Therefore, it would be a significant step forward if Ukraine can adopt a comprehensive reform strategy on public finance management in agreement with the EU and start to deliver on it.

2012 is an important year to unblock these financial resources.

And finally, it's about time for Ukraine's efforts to secure a market oriented price for its gas to be successful. We have always supported these efforts and we are ready and willing to participate in discussions about a trilateral consortium on the Ukrainian gas transit system. Such a triangle would logically represent the producer, transit country and the consumer.

It is crucial that any gas agreement with Russia also guarantees full respect for Ukraine's obligations under the Energy Community Treaty. This not only forms a key part of the Association Agreement, but is also essential for the country's future energy security and independence.

These are therefore six key areas where reform could help to make Ukraine's road towards European integration a far smoother one. But there are of course many other important examples that could be added, including the business climate and co-ordination of assistance.

Ladies and gentlemen,

The completion of talks on the Association Agreement has made it clear that the overall direction of EU-Ukraine relations is towards closer integration and association. Therefore, we now expect Ukraine to play an active role in the Eastern Partnership, which aims to pursue these goals. I hope this will be a year when Ukraine benefits from the EaP in full.

A key actor in advancing this, both in the region and in Ukraine, is Civil Society. Civil Society is important due to the concrete steps it takes, but to be effective Ukraine must introduce adequate legislation on NGOs, so that they do not face unnecessary administrative obstacles. The Ukrainian government needs to strengthen its dialogue with Civil Society because this increases the democratic credentials of the reform process.

Now is the moment for Ukraine to choose the path that it will take to reach this destination, and to show that it is serious about preparing the ground for full implementation.

Thank you.

www.europa.eu

29. 2. 2012

Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho na TK po jednání Rady pro obecné záležitosti

Remarks by Štefan Füle Commissioner for Enlargement and Neighbourhood Policy at the press conference after the meeting of General Affairs Council

Today is a good day, not only for Serbia and Kosovo but for the enlargement process of the EU in general. I warmly welcome the recommendation of the General Affairs Council to grant candidate status to Serbia and I am confident that the decision will be confirmed by the Heads of states and Government at the European Council later this week. I equally welcome the Council noting positively our intention to initiate a feasibility study for a Stabilisation and Association Agreement with Kosovo.

This parallel and balanced move of both Serbia and Kosovo is a clear step forward for the whole region. And it is a deserved reflection of the progress both have made in the dialogue over the past months. A

year ago we were celebrating the fact that the dialogue between Belgrade and Pristina was launched. Looking back, we can only be impressed by the progress achieved since then. I would like to pay a clear tribute to the political courage that this has required from the leaders of Serbia and Kosovo. I would particularly like to emphasise the significant results reached in the latest round of dialogue. The agreement on regional representation and cooperation has confirmed the commitment of both parties to the fundamental values of effective, inclusive and representative regional cooperation so crucial to the EU and so important also for regional reconciliation.

The Commission will continue to encourage the parties to stay committed to the dialogue and achieve further results – for the good of the people and for the stability of the region.

Candidate status will open a new era in EU-Serbia relations and I expect that Serbia, as a candidate country, will be able to further progress on its reform agenda so as to prepare for the future opening of accession negotiations.

www.europa.eu

29. 02. 2012

Prohlášení J. Havla ke statutu kandidáta pro Srbsko

Je to krok důležitý pro Srbsko, jeho národ, všechny občany, mezi nimiž jsou i etničtí Češi.

"Vítám jednohlasné doporučení ministrů zahraničí EU udělit statut země – kandidáta EU Srbsku a pevně věřím, že přijetí tohoto doporučení Evropskou radou už bude pouhou formalitou." uvedl dnes europoslanc a člen delegací Evropského parlamentu pro jihovýchodní Evropu a člen delegace EP Jiří Havel po udělení statusu kandidátské země EU Srbsku.

Je to krok důležitý pro Srbsko, jeho národ, všechny občany, mezi nimiž jsou i etničtí Češi. Země také významně pokročila na cestě do rodiny evropských národů, kam nepochybňě patří. Úspěch Srbska těší dvojnásob vzhledem k tradičně velmi dobrým vztahů mezi Čechy a Srbů i oběma státy, které jdou hluboko do historie.

ČSSD, její delegace v Evropském parlamentě, stejně jako celý Evropský parlament dlouho podporovaly udělení kandidátského statusu Srbsku. Je dobré, že se s tímto postojem nakonec ztotožní i všechny členské země EU. Doporučení ministrů zahraničí sice přichází opožděně, ale důležité je, že nakonec přišlo.

Chceme-li potvrdit pokračování procesu rozširování EU na západní Balkán, je třeba bez prodlení stanovit datum začátku přístupových jednání EU se Srbskem, zahájit negociace nejpozději do konce t.r. Verbální podpora dalšímu rozširování nepostačuje.

Je též nezbytné jasně udržovat oddělenost dvou otázek – evropské integrace Srbska a Kosova. EU ještě nikdy ve své historii od nikoho nepožadovala jako cenu za vstup uznání jednostranné ztráty vlastního území – a nesmí tomu tak být ani u Srbska.

"Vyzývám členské země EU, aby nepohlížely na vztahy se Srbskem optikou dějinných tragédií starých 70 či více let. A aby ty z nich, které tak ještě neučinily, urychleně ratifikovaly Dohodu o stabilizaci a přidružení se Srbskem. Jako člen delegací Evropského parlamentu pro jihovýchodní Evropu a člen delegace EP pro FYROM budu integraci zemí západního Balkánu do EU plně podporovat," prohlásil Havel.

www.cssd.cz

březen 2012

6. 3. 2012

Projev Š. Füleho v EP ohledně FYROM

First of all, I would like to thank Mr Richard Howitt and the organisers for this opportunity to discuss the former Yugoslav Republic of Macedonia. I welcome the pro-active role of the European Parliament in enhancing our relations with this country. Such joint activities are a valuable way of supporting the accession process. The road to the EU is a challenging one and it is important to have encouraging friends who share their experience and advice.

I would also like to thank Mr Howitt for his excellent work as rapporteur. We look forward to the adoption of the European Parliament Resolution on the accession process of the former Yugoslav Republic of Macedonia next week.

Dear Deputy Prime Minister,

Dear honourable members of the European Parliament,

the Western Balkans region provides many examples of good progress in the accession process.

Croatia, having completed its negotiations, is expected to become the 28th Member State of the European Union in July 2013.

The Commission has recommended opening accession negotiations with Montenegro.

Last week, Serbia has been granted candidate status and is also moving forward.

The European Commission will present a feasibility study for a Stabilisation and Association Agreement between Kosovo and the EU this autumn.

We would like to see Macedonia also moving forward, together with its neighbours!

Last year, the European Commission recommended beginning the accession negotiations, repeating for the third time its recommendation from 2009 and 2010. This is based on our assessment that the country is indeed ready to reach a higher level of integration with Europe. I am grateful for the European Parliament's continued support for the Commission's recommendation.

However, the Council has not yet acted on our recommendation. Such a decision can only be taken on the basis of unanimity. Therefore, it is important that the efforts aimed at creating a favourable climate are maintained. The Council has yet to adopt the Commission proposal to move to the second stage of the Stabilisation and Association Agreement.

It is in this context that the Commission is taking the initiative to establish a High Level Accession Dialogue, as suggested by President Barroso. We aim to move the country closer to the European Union and keep the EU agenda as the driving force of transformation. Together with Prime Minister Gruevski, I will launch the dialogue in Skopje on 15 March.

We have identified five key reform areas for discussion at the first meeting of the High Level Accession Dialogue. Progress in these areas would send a strong signal of the country's commitment to its European perspective.

First, the freedom of expression of the media should be fully protected. Deputy Prime Minister Arifi launched a working group in the autumn, which has established a much needed process of dialogue. We welcome the discussions on the decriminalisation of defamation, which is a key demand for journalists in the country.

Second, the rule of law needs to be further strengthened. In this field, the High Level Accession dialogue will be in line with the new approach proposed by the Commission. It will be supported by a technical dialogue between experts in the country and the Commission's services.

Third, public administration reform must go forward. The next challenge is the implementation of the reform strategy adopted in 2011. A stable and effective public administration remains crucial for economic growth, as well as for inter-ethnic relations.

Fourth, electoral reform needs to be completed. The 2011 general election was well-conducted but the Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) strongly recommends further reforms, which should be adopted in good time before the next election.

The fifth area where we want to deepen our dialogue concerns the development of a functioning market economy. The country has made some progress in recent years. Together with the national authorities, the Commission held an Economic Policy Conference in November that outlined the need to deepen structural reforms. This discussion is now very familiar to us in Brussels as structural reforms are often discussed and viewed as key to enhancing the competitiveness of the eurozone countries.

In addition to these issues, I cannot overstate the importance of good neighbourly relations. This means, among other things, the need to take into account the sensitivities of neighbouring countries. In International Relations, perceptions matter. Good neighbourly relations remain an absolutely essential part of the enlargement process, and working out compromises on contested issues is the best way to enhance regional cooperation.

A solution to the name issue remains key. Building on the progress made in 2011, the negotiation process must continue and the remaining issues should be resolved as quickly as possible. The International Court of Justice (ICJ) judgment should provide further impetus to resolve the matter. I am encouraged by the fact that talks are now restarting. It is now high time for both capitals to focus on finally resolving this long overdue issue.

It is a political reality that a solution to the name issue will greatly facilitate the opening of accession negotiations. I must emphasise that the High Level Accession Dialogue is by no means a substitute for actual negotiations. It is clear that our ultimate goal remains the opening of accession negotiations. Nonetheless, the High Level Accession Dialogue should be useful as a bridge towards opening negotiations. It should also help to create a climate that is favourable to progress in all areas in which reforms are needed.

Dear Friends, 2011 saw the twentieth anniversary of independence and the tenth anniversary of the Ohrid Framework Agreement. The former Yugoslav Republic of Macedonia has come a long way in the past twenty years, and has shown that it can overcome challenges and achieve real progress. Macedonia now stands on the threshold of a new era, during which it should take its place within the European family. With a clear strategic vision, consistent action and the support of all political forces, I am confident that this can be achieved. The Commission, together with Macedonia's friends in the European Parliament, will continue to offer its full support along the way.

www.europa.eu

8. 3. 2012

Projev Š. Füleho na pracovní snídani IEMed v Barceloně: The EU and the Challenges of Arab Transitions

Dear Secretary General Sijilmassi, Dear Director General Bassols, Ladies and Gentlemen, Distinguished guests.

It is a pleasure to be with you this morning. Before discussing this important issue, let me first thank IEMed for organising this event at such short notice. I would also like to congratulate the new Secretary General of the Union for the Mediterranean upon his recent nomination.

More than a year has passed since the first protests of the Arab spring set in motion a historic series of events, which are continuing to unfold.

We have seen the people of the region express their desire for a better future

for democracy

for accountability

for the respect of fundamental rights

and for a more prosperous, dignified life, for themselves and future generations.

Europe – more than any other international actor - must support and engage with these transitions to ensure their success. I say this not only because it is important and the right thing to do; but also because it is in our own self interest.

Indeed, what happens on the other side of the Mediterranean is not only a strategic issue for Europe; it is a matter that impacts on our societies and our destiny. We have a common fate centred around the Mediterranean Sea.

Ladies and Gentlemen

Our vision for the EU response to these historic changes was laid out last year in the two joint Communications of March and May 2011. Allow me update you on the implementation of the proposals made in these documents.

In particular, I would like to highlight first some of our achievements on the famous 3 'Ms': money, mobility and markets.

First, let me start with money:

For the period from 2011 to 2013 we plan to make available additional grant funds of up to €1 billion for the Neighbourhood as a whole. This is on top of the €5.7 billion already programmed. For the Southern Neighbourhood we have established a new additional programme called SPRING. This has a budget of €350 million for 2011 and 2012 and will provide support to partner countries that are consolidating reforms. Hopefully, we should be in a position to pledge a further € 150 million in 2013, provided that the budgetary authority agrees.

In addition to these grant funds, the European Investment Bank funding available for investment in the Southern Neighbourhood has been increased by €1 billion. The EBRD's lending mandate is also being extended to cover the region, allowing for €2.5 billion in additional lending per annum.

One major focus of our attention has been to strengthen civil society. We have launched the Civil Society Facility last September and have already committed € 26 million last year and € 22 million this year, using this funding to provide technical assistance for capacity building of civil society organisations. The Commission has also renewed and increased its support to the Anna Lindh Foundation. Finally, we have strengthened our cooperation with the Council of Europe. We have recently agreed on a new €4.8 million programme to promote political and economic reform in the Southern Neighbourhood starting in Tunisia and Morocco.

But more will be needed: we have to associate better civil society to our policy dialogue with the partner countries and in the preparation of our programmes and interventions. We also have to develop a more structured and regular dialogue with civil society on the ground to benefit in real time from their expertise and knowledge, and also to help raise awareness of our concrete activities and interventions.

Let me now turn to the second M – Mobility.

Increasing mobility and people to people contacts are crucial if Europe's claim to establish a true partnership with our Mediterranean neighbours is to be taken seriously. I am glad that "Mobility Partnerships" have been initiated with Tunisia and Morocco in October 2011 and I am hopeful that they can be signed in the coming months. These partnerships will help develop comprehensive and balanced cooperation in the management of regular migration, irregular migration, readmission, visa, international protection, borders and security matters. A few of these measures, such as visa facilitation or agreement on labour migration, would facilitate the legitimate travel of southern partners' citizens to the EU.

Also, 750 additional Erasmus Mundus mobility grants for academic exchanges with Southern Mediterranean countries were financed for the current academic year. A further €80 million will be allocated to ENP countries in 2012 and 2013 for that purpose, funding hundreds more of mobility grants, including 180 scholarships for joint programmes at master or doctorate level.

These measures will help foster mutual understanding as they will assist our neighbours in developing the skills and experience to make their transition a success.

Let me now turn to the final M – markets.

On 14 December, the Council approved mandates for negotiating Deep and Comprehensive Free Trade Agreements with Egypt, Tunisia, Morocco and Jordan. These will facilitate progressive and deep economic integration with the EU internal market. But these agreements will take time to enter into force. In the meantime, we are exploring trade measures that can be introduced rapidly and that can be beneficial for both sides. The recent approval of the agricultural liberalisation agreement with Morocco by the European Parliament gives a clear signal that the EU is able to overcome specific interests and reinforce the credibility of our trade offers to Southern partners. We also very much hope to conclude rapidly a similar agreement with Tunisia.

In addition, let me stress that the EU has been recognised as a key partner for the organisation and monitoring of democratic elections in the region. Our assistance and observation mission in Tunisia was very much appreciated and I take pride that the Algerian authorities have invited us, among other international organisations, to observe the upcoming elections. We have also provided expert advice in Morocco and supported national observation missions in Egypt.

So we are acting on our offer. But this is not to say that major challenges do not lie ahead. Let me highlight three of them.

The first is political.

As we look to the future we see that for each country transition is different. It is therefore essential to develop a unique dialogue to ensure adequate support for transition.

Political dialogue entails mutual understanding, and is also based on the respect of universal values. The EU is engaging with the new leaderships and supports transition that proceeds on the basis of respect for democratic values, human rights, women's rights, freedom of speech and religious tolerance. The EU position will be lucid as well as vigilant on these issues.

Overall, it is clear that the process of democratisation will be long; there will be setbacks and frustrations. But I am confident that strong democratic forces have been unleashed and citizens have been empowered. And, with a few exceptions (Syria comes to mind immediately), we already see improvements in the respect of fundamental freedoms.

And as new leaderships emerge, Europe must not be afraid of the electoral successes of political actors inspired by Islam. All actors, Europeans and Arabs, Northerners and Southerners need to address together the numerous challenges of the region. In fact, it would be an error to send signs of mistrust towards the democratically elected governments.

The second is economic.

Meeting economic challenges is key for the success of transition. New leadership needs to deliver growth and jobs in response to the economic frustrations of the youth that were a driving factor in the revolutions. Unfortunately, the international context and the uncertainties brought by the transitions in the region are putting negative pressures on trade, tourism, investment, adding to the region's weaknesses.

While we have tried to mobilise our instruments as much as possible, the impact of our policy decisions such as the liberalisation of trade in agricultural trade with Morocco will take time. We will therefore face a difficult phase in the short term. Our financial assistance can help but only if other partners also contribute. The role of the Deauville partnership and the Task Forces set up by Cathy Ashton are crucial in that respect.

Ladies and Gentlemen,

The third challenge is to rebuild the regional cooperation framework. In many instances, regional problems call for regional solutions. Whether they are political (ex: crisis in Syria), security related (for example the proliferation of weapons, terrorism in Sahel) or economic (the need for economic integration), many challenges can only be met through increased cooperation between key regional actors. This is why the EU is stepping up its engagement with regional organizations such as the Arab League, the Gulf Cooperation Council, the Organization of Islamic Cooperation, the 5+5 or the Arab Maghreb Union.

Among these organisations, the Union for the Mediterranean plays a special role. It is a unique forum where 43 partners can develop common strategies. As outlined in our communications, it is fully complementary to the renewed European Neighbourhood policy.

We are all aware of the difficulties that have plagued the process in the last three years. Yet I believe we are now finally at a turning point. The appointment of Fatlallah Sijilmassi as the new secretary general of the Union for the Mediterranean means that the Secretariat has a strong and experienced leader with all the skills to help transform the secretariat into a catalyst for developing concrete, bankable projects that can be supported by States, international financial institutions and the private sector and bring tangible benefits to the people of the region. This is the real value added of the Secretariat.

Furthermore, the Decision by EU foreign Ministers, endorsed by the last European Council to transfer the Northern Co-presidency to the EU demonstrates our commitment to support the Union for Mediterranean. This arrangement will ensure the full complementarity between the ENP and the work of the UfM. It will ensure that the Commission's technical and sectoral initiatives in areas such as transport or environment, prepared with the full backing of the 27 EU Member States, will be discussed in the wider UfM context and can be closely linked with the work of the Secretariat.

The EU will continue its financial support and increased its technical cooperation with the secretariat of the Union for Mediterranean. And we will actively support the development of projects that have both economic and political significance, such as the project on the completion of the central section of trans-Maghreb motorway axis, which could have important benefits for the entire Maghreb region and become a catalyst for increased cooperation, trade and exchanges between Morocco and Algeria.

Another structural ambition for the region is to define a Mediterranean Solar Plan and we support the work of the Union for Mediterranean towards the adoption of the Master Plan at a Ministerial Meeting in 2013. We also support other areas covered by the UfM such as environment and water, higher education, the promotion of women's rights, civil protection and business development.

Ladies and Gentlemen

The political support of all the Union's institutions for change in our Southern neighbours is a given and is a long term commitment. We know that the transition will be complex and take time. However, these are internal processes that can only be driven by debates within local societies.

Let me close by saying that the role of think-thanks such as IEMed will continue to be very important in forging a better understanding between societies, and providing the 'reality check' that will help us to adjust our policies and instruments.

I am certain that by working together with you, we can help support real, sustained, transition and democratisation in our Southern Neighbourhood.

I look forward to your comments and questions.

Many thanks.

www.europa.eu

13. 3. 2012

Jan Zahradil: Tlak na integraci jen zvyšuje v Evropě napětí

Štrasburk - Nedávno podepsaná smlouva o fiskální unii je jen dalším krokem na cestě k další politizaci Evropské unie, která ovšem paradoxně zvyšuje napětí mezi národy a oživuje staré animozity.

Řekl to šéf europoslanců ODS v rozpravě s předsedy Rady a Komise Hermanem van Rompuyem a José Barrosem. Jan Zahradil opět připomněl, že vstupní podmínky do eurozóny se dramaticky změnily, a proto musí občané České republiky takový krok schválit v referendu.

Celý projev Jana Zahradila:

Před nějakým časem vyšla v řeckých novinách karikatura kancléřky Merkelové s hákovým křížem na ruce. V německých novinách zase psali něco o tom, že Řekové jsou lenoši. Já se ptám: Je tohle normální? Pro mě je to nepřijatelné. Bohužel toto je stav, do kterého nás dovedla evropská integrace. Evropské národy na sebe ukazují prstem a plivou po sobě. Tam nás dovedlo pojednotí evropské integrace současných politických elit.

Fiskální kompakt je jen jedním dalším krokem na této cestě. Vůbec v něm nejde o nějakou fiskální disciplínu, která je sama o sobě zdravá a potřebná, ale vytváří se pouze záminka k další politizaci Evropské unie a je to další krok na cestě k politické unii, která - jak se jasné ukazuje - neodstraňuje napětí mezi národy, ale zvyšuje je a oživuje staré animozity.

Má vláda fiskální kompakt nepodepsala. Chceme se teprve rozhodnout, zda do eurozóny vůbec vstoupíme. A musí to být předmětem referenda, protože vstupní podmínky do eurozóny se oproti stavu, který jsme podepisovali v přístupové smlouvě, dramaticky změnily. Je proto zapotřebí, aby o tom rozhodli občané země v lidovém hlasování.

www.ods.cz

13. 3. 2012

Europoslanci ODS: Ženy v politice a byznysu ano, ale bez kvót a akčních plánů

Občanští demokraté v Evropském parlamentu zásadně odmítají povinné zavádění kvót pro zastoupení žen v politických členských státech EU. Kvóty považují za urážku schopností žen uspět v politice a obchodu.

Evropský parlament požaduje, aby všechny členské státy zavedly povinné vyrovnané zastoupení žen ve všech orgánech politických stran, na místní i celostátní úrovni. Za nenaplnění kvót by politickým stranám měly hrozit sankce, například v podobě odebrání části státního příspěvku za hlasy získané ve volbách. Europarlament také požaduje, aby členské státy na základě příkazu Evropské komise nařídily padesátiprocentní zastoupení žen ve vládách, parlamentech a kandidátních listinách. Do legislativy by podle požadavků Evropského parlamentu měla Komise zapracovat i povinné čtyřicetiprocentní kvóty pro ženy v řídících orgánech soukromých podniků.

"ODS podporuje výraznější účast žen v politice. Předně se ale musí změnit zavedené stereotypy a mediální obraz žen, které kandidují. Místo evropské regulace chceme jít cestou vytváření podmínek, aby si mohl kterýkoli z rodičů svobodně vybrat, jak sladí rodinný a profesní život. Nemáme samozřejmě ani nic proti tomu, aby si podobná opatření zaváděly členské státy samy, jako výsledek určitého vývoje a celospolečenského konsensu," vysvětluje europoslankyně Andrea Češková, členka výboru pro práva žen a rovné příležitosti Evropského parlamentu.

"Diskuse o rovném postavení mužů a žen je v České republice žádoucí a potřebná. Volání po nucené celoevropské regulaci ale celé věci škodí. Rodič dítěte potřebuje v první řadě flexibilitu v zaměstnání a dostupná zařízení péče o děti," dodává Andrea Češková.

Dvě zprávy (o rovnosti mužů a žen v roce 2011 a o ženách v politickém rozhodování) schválené Evropským parlamentem mají sice jen povahu výzvy k Evropské komisi, eurokomisařka Viviane Redingová se ale opakovaně nechala, slyšel, že je připravena návrh závazné legislativy vypracovat.

www.ods.cz

14. 3. 2012

Vystoupení Š. Füleho před EP ve Štrasburku o FYROM

President, Honourable Members of the European Parliament,

I am delighted to be discussing the former Yugoslav Republic of Macedonia with you - one week after I attended the hearing in the Parliament hosted by Mr. Howitt. Today will be yet another opportunity to take stock of the developments in the country during the last year.

I would like to thank especially Mr Howitt for the high quality report we are discussing today.

I am pleased that the European Parliament draft resolution broadly shares the Commission's findings in the 2011 Progress Report. Once again, and the third time in a row, there is a consensus between us that accession negotiations should start. As you are aware, the Council has not acted on the recommendation, but has stated its willingness to return to the issue during the Danish presidency.

It is in this context that I am travelling to Skopje later today to launch the High Level Accession Dialogue. Our aim is to move the country closer to the European Union and to keep the EU agenda as the driving force of the transformation in the country. It is by no means a substitute for actual negotiations.

The Dialogue will take forward the reform agenda in the country by achieving a clear agreement on the reforms to be taken in five key policy areas:

First, as regards rule of law, which is a policy area of strategic importance to the European Union, we will associate the country with the new approach which is currently being followed with Montenegro.

Secondly, regarding freedom of expression, the Commission and the Parliament share the view of the importance of this in the enlargement process. As a result of our joint efforts on this, I am pleased that first steps to address our concerns have been taken by the government in Skopje. A dialogue between the state and journalists has been established. One of the key points discussed was the decriminalisation of defamation. I therefore very much welcome the announcement by Prime Minister Gruevski and Deputy Prime Minister Arifi that defamation will be fully decriminalised.

Thirdly, public administration reforms must go forward, namely the implementation of the 2011 reform strategy.

Fourth, electoral reform needs to be completed.

And the fifth area is the development of a functioning market economy.

The Commission will continue to support the country in addressing all these challenges through targeted financial cooperation. I have taken good note of the Parliament's suggestions concerning the IPA-Programme and the Civil Society Facility in this regard.

Honourable Members, the Commission also agrees with your view of the importance of good neighbourly relations between the country and its neighbours and the need to increase mutual understanding. We are closely monitoring developments in this field and will assess them again in the 2012 Progress Report.

Finally, you have requested that the European Union should be ready to assist in resolving the name issue. The UN has a clear mandate to mediate on the name issue between the country and Greece. We are helping to create a climate conducive to compromise and we encourage the countries to find one. For the European Union to become engaged in a more substantial way there would have to be a clear demand by both parties.

As I have said on many occasions, it is a political reality that a solution to the name issue will greatly facilitate further progress in European integration. I welcome the fact that the two sides are re-engaging and strongly encourage them to build on the progress made in 2011.

www.europa.eu

14. 3. 2012

Vystoupení Š. Füleho před EP ve Štrasburku o Islandu

It is a great pleasure for me to contribute today to your debate on Iceland's accession and to hear your views on this ambitious project.

I would like to seize this opportunity to congratulate the Rapporteur, Mr Preda, on his comprehensive report, which – in my view – is right to the point and well balanced.

Since the official opening of the negotiations with Iceland in July 2010, 11 chapters have been opened out of which 8 have now been provisionally closed. This well reflects Iceland's own merits, its advanced stage of integration with the European Union as a member of the EEA, and the proper functioning of the established enlargement methodology.

Let me also point out that the most recent internal market scoreboard of the EFTA members of the European Economic Area shows that Iceland is transposing the relevant acquis much better than the average Member State. With 0,5%, it is well below the 1% transposition deficit target set by the European Council of March 2007 (for comparison: the average EU MS transposition deficit is 1,2%).

The Commission, together with the Icelandic authorities and the Danish and Cypriot Presidencies, is working to build on this momentum to open as many chapters of the acquis as possible in 2012.

All the screening reports have now been presented to the Council with the exception of the one on fisheries which is close to completion. We hope to open up to 4 chapters at the next Accession Conference on 30 March.

Let us be clear: 2012 will be a decisive year as we are getting ready to start, as soon as possible, negotiations on some of the core chapters, such as on fisheries, agriculture, food safety and environment. In doing so, we will always privilege quality over speed.

Let me now briefly turn to issues of particular interest that were raised by Christian Preda in his report.

Iceland was among the first countries to undergo the detrimental effects of the financial crisis and has imposed a number of austerity measures. Thanks to its efforts, the economic recovery has continued over the last months with an estimated growth of over 3 % for 2012. Iceland should be commended for these efforts.

Let me briefly mention the pre-accession financial support measures that we are providing to Iceland.

A total indicative envelope of some € 30 million is foreseen for the years 2011-2013, to support strengthening the country's administrative capacity. The TAIEX instrument is fully operational in a wide range of acquis related fields.

We are also providing the pre-accession support for information activities. There is a need for a well-informed and balanced debate about the accession process within the EU and in Iceland.

I therefore very much welcome the opening early this year of the EU Information Centre in Reykjavik. The Centre will play an important role in enabling the Icelandic population to make an informed decision on their European future.

Most opinion polls indicate that the majority of Icelanders are in favour of continuing the accession talks and are willing to exercise their right of decision on a final deal.

In spite of the diverging views on EU accession that exist in Iceland, the progress achieved since our last meeting strongly illustrates Iceland's commitment to its EU aspiration and its determination to overcome the challenges ahead.

www.europa.eu

14. 3. 2012

Vystoupení Š. Füleho před EP ve Štrasburku o BaH

Thank you President for giving me the floor. Let me first of all thank Doris Pack for an excellent report on Bosnia and Herzegovina as basis for the discussion with all of you today.

When speaking to this house about Bosnia and Herzegovina it is difficult to be overly positive: There is light but there is also shadow. As your resolution points out, in the past year as a whole, progress has been limited. I therefore want to join you in reminding all political actors in the country of the roadmap towards EU integration.

In the face of last year's political stalemate the European Union has consistently maintained this roadmap and demonstrated its commitment in a variety of ways:

Firstly, the European Union has prolonged the mandate of the EUFOR/ALTHEA mission with a new focus on capacity building and training the armed forces of the country. This mission now confirms on a regular basis that there is no threat to the safe and secure environment.

Secondly, in light of improvements in law enforcement we have also been able to decide on terminating the European Union Police Mission in June this year. However, follow-up will be ensured by a technical assistance mission on the ground.

Thirdly, citizens continue to enjoy travelling to the Schengen area without visas, while implementation of the agreement is closely monitored. This demonstrates to the citizens that the European Union perspective is real and tangible.

Fourthly the European Union has enhanced its presence in Sarajevo by appointing Peter Sørensen in a double-hatted capacity as Head of Delegation, and as European Union Special Representative. The Delegation has strengthened outreach and diplomatic activities.

These efforts start to show results. The EU perspective has finally begun to dominate the political agenda. A series of joint initiatives have been launched in areas ranging from the Structured Dialogue on Justice to the fiscal and budgetary framework and on infrastructure development in transport and energy. The recent developments show that this determination has been rewarded:

After a year of stagnation, there is now a new positive momentum on the European Union agenda in Bosnia and Herzegovina: A state aid law and a law on the population census were adopted and a new state level government has taken up work in February. The new chair of the Council of Ministers, Mr Bevanda, whom I met last week, has put EU integration at the forefront of his government programme.

The first new indications are that Bosnia and Herzegovina wants to take great strides towards the EU. This in turn bodes well for the steps that we can undertake once the country fulfils all the necessary conditions.

Amongst many important points which you mention in your resolution, the necessary constitutional changes need to be undertaken in order to enable the entry into force of the Stabilisation and Association Agreement. The EU needs to see a "credible effort" with regard to the implementation of the Sejdić-Finci ruling to bring the constitution into compliance with the European Convention on Human Rights.

We are in close consultation with your neighbours across the river, the Council of Europe, on what this entails exactly. Decisive movement by Bosnia and Herzegovina here could unlock many new fruitful avenues for our cooperation.

Overall, 2012 will be a crucial year for the progress of Bosnia and Herzegovina on the path towards the European Union. The Commission wholeheartedly supports this endeavour and – as I understand – so does this House.

www.europa.eu

14. 3. 2012

Vystoupení Š. Füleho před EP ve Štrasburku o Kosovu

Honourable Members, Ladies and Gentlemen,

The General Affairs Council of 28 February marked the beginning of a new stage in the European Union's relationship with Kosovo. Its importance is difficult to overstate: for Kosovo, for the Western Balkans as a whole, and for the European Union itself.

As you know, the Council confirmed the Commission's intention to launch a feasibility study for a Stabilisation and Association Agreement with Kosovo. This decision firmly anchors Kosovo in the EU's policy framework for the Western Balkans, and marks a crucial step towards the establishment of contractual relations with Kosovo.

The feasibility study will provide a comprehensive analysis of Kosovo's readiness – politically, economically, and legally - to negotiate and implement a Stabilisation and Association Agreement. Such agreements are the corner stone of the EU's policy towards the Western Balkans, and a stepping stone towards membership.

I look forward to formally launching the process at the first meeting of the newly created National Council for European Integration in Pristina on 27 March. This meeting will be an excellent opportunity to agree an EU-Kosovo Roadmap, and to confirm the actions that we will need to take to achieve our goals this year.

It will also be essential for the National Council to reflect, and be supported by, all sides of the political spectrum in Kosovo. Only with this level of support and engagement will Kosovo be able to make the significant reforms required to move towards Europe. I know this from my own experiences in the Czech Republic.

I look forward to marking this occasion with Prime Minister Thaçi, and would like to take this opportunity to pay tribute to his courage and leadership. The proposal for a feasibility study would not have been possible without the agreement with Serbia on regional cooperation achieved in the context of the Belgrade/Pristina dialogue.

PM Thaçi took great risks in agreeing to this deal, but I am confident that his courage will pay off. Kosovo will be able to engage in regional cooperation in its own right, speaking for itself, making itself heard, participating without any go-between.

This is what it is all about: a place at the table where discussions take place and decisions are made. As PM Thaçi himself put it: integration instead of isolation.

Ladies and gentlemen,

The launch of the feasibility study follows closely on the EU's already ambitious agenda for Kosovo, as confirmed by the December Council conclusions.

This year, we aim to make decisive progress on visas, trade and the participation of Kosovo in EU Programmes. We will also launch the structured dialogue on the rule of law, support Kosovo's bid for EBRD membership when it chooses to submit its application, and support Kosovo's inclusive and long-term plans for the north.

I am very pleased that Commissioner Malmström launched the visa dialogue in January. The roadmap is now being discussed with Member States, and will be presented to Kosovo once agreed. But it is important not to underestimate the sustained efforts that will be required to achieve our goals. Significant reforms are needed, particularly to tackle organised crime and corruption.

On trade, the sector meeting of the Stabilisation and Association Process Dialogue took place in February, and another such meeting will take place in April on the Internal Market. Both provide an excellent opportunity for Kosovo to see and understand the requirements of the trade mission that is to take place by May. Following this mission, we will take stock of Kosovo's progress - both in terms of legislation and implementation - and incorporate the findings in our study.

On EU Programmes, we are adjusting our proposal and will resume our discussions in the Council. I am optimistic that, with the help of the new formula agreed in the dialogue with Belgrade, we can make decisive progress in the course of the next few months.

With regard to EBRD membership, the newly agreed formula on Kosovo will give further assurances to non-recognising countries, and will thereby increase Kosovo's chances of membership. However, it will be crucial for Kosovo to make progress on key reforms, particularly related to the rule of law. In this context, I will be launching the Structured Dialogue on the Rule of Law later this spring in Brussels.

Finally, we also stand ready to support Kosovo's efforts to engage with the local community in the north. In particular, there is small-scale financial assistance available for projects that aim to nurture trust and promote mutual confidence. But it is essential that all political forces in Kosovo support this effort in an inclusive manner - the time is for communication, not for confrontation.

Ladies and gentlemen,

Let me conclude by re-affirming the EU's commitment to offering Kosovo a European perspective. The last few weeks and months have shown that these are not just empty words, but that they are words backed up by concrete action.

The Commission is fully engaged with Kosovo. 2012 is our year of opportunity. Let's work together to turn this opportunity into reality.

Thank you very much.

www.europa.eu

14. 3. 2012

Oldřich Vlasák: Zpráva o pokroku Bosny a Hercegoviny

Vystoupení na Plenárním zasedání EP v rámci rozpravy a řízení jednání Evropského parlamentu.

Pane předsedající,

frakce Evropských konzervativců a reformistů plně přivítala balíček o rozšíření z října loňského roku. Plně podporujeme nařízení a doporučení Komise. Jsme plně pro rozšíření a věříme, že další urychlení jednání s Chorvatskem a jeho přijetí v roce 2013 bude velmi dobrým impulzem a vzorem pro další země západního Balkánu včetně Bosny a Hercegoviny.

To však neznamená, že je proces dalšího rozšiřování bezproblémový. Konstatování o nedostatku reformního pokroku Bosny a Hercegoviny v některých oblastech tak považujeme za objektivní hodnocení současné situace v této zemi. Kromě lepší spolupráce na všech úrovních je zejména potřeba posílit soudní systém a nastavit pravidla boje proti korupci. Nad rámec tohoto bodu bych rád zdůraznil, že plně podporujeme rychlý vstup a jednání s Islandem a osobně dlouhodobě zdůrazňuji strategický význam plnohodnotného členství Turecka v Evropské unii.

www.vlasak.net

14. 3. 2012

Oldřich Vlasák: Budoucnost Evropského programu monitorování Země (GMES)

Vystoupení místopředsedy Evropského parlamentu Oldřicha Vlasáka na Plenárním zasedání.

Vážený pane předsedající,

považuji za velmi důležité dosáhnout maximálních synergii mezi programy Galileo a GMES, a to s ohledem na stávající evropské kapacity, hospodárnost a efektivnost řízení programů s takto rozsáhlým kosmickým segmentem. Také z těchto důvodů považuji svěření řízení programu GMES agentuře GSA za správné.

V oblasti průzkumu vesmíru se musí ale postupovat tak, aby nedošlo k finančnímu ohrožení vlajkových programů Evropské unie. Ohledně financování proto preferuji taková řešení, která zajistí pokračování programu GMES po roce 2013, přičemž se obávám, že řešení pomocí zvláštního fondu by přineslo mnoho otazníků a nejasností. Při jednáních o víceletém finančním rámci proto budu podporovat začlenění programu GMES, ovšem za podmínky minimalizace negativních dopadů na prioritní oblasti, kterými jsou politika soudržnosti a budování dopravní infrastruktury.

www.vlasak.net

15. 3. 2012

Prohlášení eurokomisaře Š. Füleho o zahájení přístupového dialogu s FYROM

Start of the High Level Accession Dialogue with the government of the former Yugoslav Republic of Macedonia

"I am convinced that your future lies within the European family. Together we want to make it sure that real, tangible and visible progress can be achieved on the path towards European integration.

I want to commend Prime Minister Gruevski for his personal commitment to the High Level Accession Dialogue. Your personal engagement, Prime Minister, is precious and a key factor for success. Your initiative to strengthen freedom of expression by decriminalising defamation is a good example. I can assure you that I am committed to supporting your reform efforts. What we are starting today is about comprehensive process, active political dialogue between us and also about inclusive framework for reforms. I stress again that these efforts are aimed to bring benefits to all people of your country.

Today is a new opportunity to focus on a number of priorities that can help the social and economic development of the country. We have identified the rule of law, the reform of public administration, freedom of expression, electoral reform and strengthening the market economy as key elements. By moving closer to European standards in these areas, all communities and all citizens will benefit.

We want to focus on action and we want to agree on what are the key measures to take and how the European Commission can help. We want to work together with you in order to make membership a reality. I look forward to a good start today and to the continuation of our high level dialogue." stated Commissioner Füle today in Skopje, on the occasion of the starting of the High Level Accession Dialogue with the government of the former Yugoslav Republic of Macedonia.

www.europa.eu

15. 3. 2012

Europoslanci ODS: Jednostranné klimazávazky poškodí podnikání a Evropu

Občanští demokraté v Evropském parlamentu souhlasí se zvyšováním energetické účinnosti, inovacemi a rozvojem nových technologií, jejichž druhotným efektem může být i pokles emisí CO₂. V dnešním hlasování ale odmítli nesmyslné vyhlašování závazných kvót, zvyšování klimatických závazků a EU prosazovaný model tzv. bezuhlíkové ekonomiky. Kvóty ke stabilizaci klimatu nijak nepřispějí a budou mít devastující vliv na konkurenceschopnost České republiky i EU.

Plán Evropské komise na postupné snižování emisí oxidu uhličitého do roku 2050 o 80 procent ve srovnání s rokem 1990 vетovalo na začátku března Polsko. Evropský parlament přesto požaduje, aby Komise pokračovala v práci, navzdory členským státům. Unie by tak například měla stáhnout "významný počet" emisních povolenek z trhu, aby zvýšila jejich cenu, nebo zahrnout do tohoto systému i dopravu.

"Podíl Evropy na celosvětovém objemu činí okolo deseti procent," vysvětluje europoslanc Miroslav Ouzký, člen výboru pro životní prostředí Evropského parlamentu. "Bez globální spolupráce nemají jednostranně vyhlašované kvóty na změny klimatu a emise sebemenší vliv. I kdybychom se spokojili jen s indikativními cíli, dramaticky oslabíme růst a konkurenceschopnost."

Europoslanc Evžen Tošenovský upozorňuje i na nebezpečí uměle vytvořené a dotačně živené ekonomiky, která by se v dlouhodobém horizontu stala zcela nefunkční.

"Tato politika může být účinná pouze za předpokladu, že ji budou provádět všechny státy světa, což není reálné," řekl po hlasování europoslanc Hynek Fajmon. "Pokud ji bude provádět pouze EU, tak to povede k prudkému zvyšování cen energií a zboží a odlivu kapitálu a pracovních míst z Evropské unie. V případě České republiky by tato politika vedla k prudkému růstu cen centrálně dodávaného tepla, které využívají cca 3 miliony českých občanů. Vedla by rovněž k dalšímu růstu ceny elektřiny, která již nyní ohrožuje konkurenceschopnost českého průmyslu. Přitom by tato politika prováděná pouze v rámci EU nepřinesla žádné reálné výsledky ve vztahu ke globálnímu objemu celosvětových emisí a nemohla by tedy nijak reálně přispět k odvrácení hrozby globálního oteplování," dodal Hynek Fajmon

Europoslanci ODS také zdůrazňují, že jakékoli kroky na evropské úrovni musejí brát v potaz právo členských států na svůj vlastní energetický mix včetně jaderné energetiky.

www.ods.cz

15. 3. 2012

Prohlášení vedoucího delegace ČSSD v EP

Sociální demokraté upozorňovali nesčetněkrát, že čerpání dotací z Evropských fondů není v pořádku. Varovali předtím, že České republike hrozí nevyčerpání přidělených prostředků a ostuda v okamžiku, kdy Evropská komise čerpání peněz ČR zastaví.

Dlouhá léta nás představitelé vlády uklidňovali, že vše je naprostě v pořádku, premiér Petr Nečas dokonce tvrdil, že v naší kritice není nic než opoziční ideologie. Nyní se hrozí pozastavení čerpání peněz stává skutečností. Je to důsledkem toho, že za celých 6 let finanční perspektivy Nečasovy a Kalouskovy vlády nedokázali zajistit transparentní systém monitoringu, který by obstál před mezinárodní kontrolou. Petr Nečas by měl předejít hlasování o nedůvěře vlády podáním demise.

doc. Ing. Jiří Havel CSc.

Poslanec Evropského parlamentu

Mluvčí stínové vlády pro hospodářskou politiku

www.cssd.cz

23. 3. 2012

Oldřich Vlasák: Konference "Budoucnost kohezní politiky v oblasti konkurenceschopnosti a růstu"

Neformální zasedání ministrů zemí Visegrádské skupiny a Slovenska, jehož cílem bylo diskutovat klíčová téma spojená s přípravou nadcházejícího kohezního období v rámci EU, se uskutečnilo ve dnech 22. a 23. března 2012 v Praze.

Jednání ministrů pokračovalo 23. března 2012 na Staroměstské radnici společnou konferencí na téma budoucí koheze v oblasti konkurenceschopnosti a růstu, a to za účasti člena Evropské komise Johannese Hahna, ministra Jankovského či europoslankyně Danuty Hübner a zástupců odborné veřejnosti.

Na Konferenci "Budoucnost kohezní politiky v oblasti konkurenceschopnosti a růstu" mimo jiných vystoupil také místopředseda EP Oldřich Vlasák:

Vážené dámy a pánové,

navážu na své předčeňíky a z pozice místopředsedy Evropského parlamentu, ale také z pozice místopředsedy Svazu měst a obcí ČR si dovolím přidat pár poznámek týkajících se tématu institucí a implementace evropských fondů.

Začnu tématem institucí. Předně si myslím, že je velmi dobré, že se v České republice začalo debatovat o roli veřejných institucí a to i v souvislosti s hospodářským rozvojem. Začala s tím vláda prostřednictvím Národní ekonomické rady, kde se téma otevřelo a minimálně nastartovalo politickou diskuzi o roli institucí v ekonomickém rozvoji. Toto téma se však netýká pouze korupce a udržitelnosti veřejných financí. Týká se role institucí v celé jejich šíři – při poskytování služeb, při podpoře podnikání, při správě věcí veřejných.

Jsem rád, že jak Evropská komise, tak ministerstvo pro místní rozvoj ve svých debatách o budoucím nastavení evropských dotací téma institucí neopomijí. Posilování institucionální kapacity a efektivní veřejné správy je jednou z priorit navržených ve všeobecném nařízení, instituce se také objevily loni v srpnu mezi pěti prioritami České republiky pro příští čerpání evropských fondů. Věřím, že tím chce jak Evropská komise, tak Česká republika deklarovat, že veřejné instituce jsou pro rozvoj země zásadní.

Debata o institucích musí mít dvě dimenze - dimenze fungování veřejné správy a dostupnosti veřejných služeb v ČR na úrovni státu, krajů a obcí (kompetence a výkon státní správy, kompetence a výkon samosprávy, meziobecní spolupráce atp.). Mimo jiné to je úroveň, kde se také generuje poptávka po dotacích, které mají dostupnost veřejných služeb řešit. Tuto oblast se částečně snaží pokrýt ministerstvo vnitra, které realizovalo analýzu stavu veřejné správy, avšak tyto aktivity dle mého názoru nepokrývají samosprávné kompetence obcí, měst a krajů a netýkají se rozvojových aktivit v území, které tvoří základ poptávky po evropských dotacích ze strany samospráv.

Druhou dimenzí je dimenze evropských fondů a jejich implementace. To je úroveň, o které se tady chceme bavit. Nicméně ta je velmi úzce provázaná s první dimenzí. Se situací v oblasti veřejné správy v ČR jako takovou, s reformou veřejné správy, která probíhá v podstatě už dvacet let, a reformami institucí v ČR. Některé otázky, které se v Česku nyní diskutují k budoucímu nastavení implementačního systému evropských dotací a poptávka po realizaci smysluplných projektů zacílených na dopady vyžadují systémové řešení dlouho se táhnoucích problémů v oblasti veřejné správy - například reformu a stabilizaci státní správy nebo podporu meziobecní spolupráce. To jsou věci, které je nutné otevřít souběžně s přípravou dotačních programů. Státní správa musí rozumět tomu, že svými rozhodnutími určuje rámec pro to, co se děje v jednotlivých krajích a v jednotlivých obcích Česka. A s tímto vědomím musí umět připravovat budoucí programy pro financování.

Města a obce na druhé straně musejí mít vliv na to, co se na jejich území finančuje. A to nejen tam, kde mají fyzickou odpovědnost za majetek nebo povinnost danou zákonem, ale i tam, kde mají svůj předem daný, zastupiteli projednaný veřejný zájem. V analýze potřeb měst jasně vyplynulo, že zájmem měst například je, aby na jejich území byla nízká nezaměstnanost a lidé měli práci. Z hlediska kompetenčního zákona to sice není klíčová agenda měst nebo obcí, ale z hlediska zájmu o občany a o území je to věc, která je pro samosprávy prioritní a samospráva má možnosti, jak zaměstnanost podpořit. Pokud by se podařilo propojit diskuzi mezi sektory resorty a samosprávami, podařilo by se vytvořit předpoklady pro efektivní investice v území. Pak se budou připravovat takové projekty, které mají smysl a nastartují růst. Možnosti pro větší propojení sektorů se samosprávami jsou různé. Například je možné hovořit o platformách, na kterých by se scházeli zástupci obcí, měst a krajů v podobě politických shromáždění na způsob bývalých okresních shromáždění.

Instituce a implementaci samozřejmě nelze oddělovat. Obojí úzce souvisí s neustále omílaným

tématem zjednodušení. Zjednodušení však má také dvě roviny - zjednodušení by se nemělo jen týkat příjemců a jejich postavení v jednotlivých členských státech, ale výrazně by ke zjednodušení měly přispět instituce Evropské unie. Jsem rád, že zde dnes máme zástupce Evropské komise i Evropského parlamentu, jejichž instituce o větší zjednodušení usilují. Musí se harmonizovat pravidla pro všechny fondy, včetně zemědělského a rybářského fondu. Je nutné, aby jak členské státy, tak příjemci působili v prostředí právní jistoty. Na evropské úrovni se musíme pokusit o další zjednodušení vůči řídícím orgánům v členských státech. Už na začátku se musí jasně říci, jak budou vypadat finanční pravidla a následně se musí dodržovat. Není možné, aby na začátku programování nebylo jasné, jak bude probíhat hodnocení nebo kontroly. Zjednodušení se musí týkat požadavků, které existují pro vykazování výdajů u Evropského sociálního fondu. V neposlední řadě by členské státy měly mít dostatek flexibility, aby mohly vytvořit takové programy, nejen podpoří konkurenceschopnost, ale budou řešit i základní potřeby občanů na kvalitu života v zemi. Nejsem si zcela jist, že současná podoba návrhů nařízení s předem danými tématickými cíli a procentuálním objemem investic do jednotlivých sektorů flexibilitu vůbec umožní.

Pokud se podíváme na způsoby implementace programů v České republice, systém je opravdu příliš složitý. Nedávno jsem inicioval studii, která hodnotí způsoby implementace operačních programů v České republice. Mapovali jsem řídící a zprostředkující subjekty a jejich dekoncentráty, které hrají nějakou úlohu při výběru projektů pro financování v programových dokumentech. Studie ukázala rozšířenosť systému implementace evropských fondů. Vyšlo z ní, že na území České republiky působí celkem 94 různých míst a kanceláří, které hrají nějakou roli v implementaci fondů v České republice. Nemyslím tím ministerstva, ale různé agentury, centra, rady a další, které jsou součástí implementace tématických a regionálních operačních programů. Na mapce je jasné patrné, jak jsou tyto subjekty v území rozmístěny - nejvíce jich je v Praze.

Dovolím si ještě ukázat a okomentovat, co to prakticky znamená třeba v Hradci Králové, odkud pocházím. Na snímku vidíte rozložení institucí implementujících evropské fondy v Hradci. Nejvýznamnější místní instituci, která se v Královéhradeckém kraji podílí na implementaci evropských fondů, je Úřad Regionální rady ROP Severovýchod; kromě Hradce má tento úřad ještě pobočky v Liberci a v Pardubicích. Vedle Úřadu Regionální rady operačního programu NUTS II Severovýchod se v Královéhradeckém kraji na implementaci evropských fondů podílí také Krajský úřad Královéhradeckého kraje. Ten plní roli zprostředkujícího subjektu pro Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a působí v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika jako regionální subjekt. Kromě vlastního odboru pro tuto činnost pak Královéhradecký kraj zřídil regionální rozvojovou agenturu s názvem Centrum evropského projektování. Na implementaci evropských fondů se dále podílí také Magistrát města Hradce Králové, který realizuje dva integrované plány rozvoje města. V Hradci Králové sídlí také pobočka Centra pro regionální rozvoj ČR, které je zprostředkujícím subjektem pro vybraná opatření v oblasti cestovního ruchu v rámci Integrovaného operačního programu. Na implementaci Operačního programu Podnikání a inovace se dále podílí Regionální kancelář CzechInvestu pro Královéhradecký kraj a pobočka Českomoravské záruční a rozvojové banky (ČMRZB) v Hradci Králové. Operační program Životní prostředí pak spravuje Krajské pracoviště Státního fondu životního prostředí (SFŽP) v Královéhradeckém kraji. Regionální odbor Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) Hradec Králové administruje Program rozvoje venkova. V Královéhradeckém kraji v Rychnově nad Kněžnou pak ještě působí Sekretariát Euroregionu Glacensis, který je správcem Fondu mikroprojektů pro žadatele z Královéhradeckého kraje v rámci příhraniční spolupráce na pomezí Čech, Moravy a Kladská.

Na uvedeném příkladu je patrná složitost a dvojkolejnosc fungování veřejné správy - jedna kolej funguje téměř samostatně, pro správu evropských dotací, a na ní existuje řada různých subjektů, často uměle vytvořených. Na druhé kolejí se pak řeší veřejná správa, kde se bavíme o tom, jak by mělo vše vypadat, kdo by měl hrát jakou roli, přičemž debatu ovládá zejména agenda státní správy a chybí reflexe role samospráv v území a při realizaci sektorových politik. Osobně si myslím, že to je jedním z

důvodů, proč má Česká republika takové problémy s čerpáním evropských dotací. Evropské fondy by se měly konečně začít vnímat jako něco, co není "zahraniční", na co musíme vymyslet vlastní systém, ale co je "naše", takže pro to není třeba vytvářet umělé nástroje a umělé nové instituce. Není to něco, co je jaksi "nad rámec" našich vlastních institucí. Pojďme přípravu na další období chápat hlavně jako možnost, jak obojí spojit a využít ve vlastní prospěch.

www.vlasak.net

27. 3. 2012

Vystoupení Š. Füleho v Prištině

President,

Prime Minister,

Ministers,

Members of the Assembly,

Participants,

Ladies and Gentlemen,

I am delighted to participate in this first meeting of Council for European Integration. I welcome the fact that your Council includes a broad range of views from politics and civil society. I believe that such an inclusive approach is essential for Kosovo to accelerate its progress towards the European Union. As you know, the General Affairs Council held on 28th February confirmed the Commission's intention to launch a feasibility study for a Stabilisation and Association Agreement with Kosovo. This is the path followed by all of your neighbours and marks the beginning of a new stage in the European Union's relationship with Kosovo.

I am pleased to be here today to officially launch the feasibility study. It is important to understand that the feasibility study will look at Kosovo from a different perspective than the annual Progress Report, which takes stock of developments over the past 12 months. The feasibility study will make an inventory of where Kosovo stands overall in terms of political, economic and legal approximation, and will assess what Kosovo will need to do further to be in a position to negotiate and implement a Stabilisation and Association Agreement, for which trade will be a key component. We will also look into the legal aspects of an agreement with Kosovo. Let me mention some of the issues in the feasibility study that I think are particularly important:

First, on trade, it is essential that Kosovo continues to follow up on the Commission's recommendations of May 2011. This will be at the core of the feasibility study. We will send a further mission in June this year – it is important that you prepare the ground thoroughly to ensure a positive outcome from this mission and we are ready to support you with your work on this. Second, progress on public administration reform is key. The study will assess Kosovo's capacity to negotiate a Stabilisation and Association Agreement. This is a major challenge for your young public administration and you can count on the European Commission's support as you face this challenge.

Third, the aim of this Council is to foster a broad consensus across the political spectrum and with civil society on Kosovo's European agenda. In this spirit, I would urge you to come rapidly to a common view on electoral reform so that Kosovo meets international standards.

Fourth, on the rule of law, I want to launch a structured dialogue with Deputy Prime Minister Hajredin Kuci and Minister of Internal Affairs Bajram Rexhepi in Brussels at the end of May. I look forward to seeing significant progress in Kosovo on this crucial issue by then.

Fifth, minorities need to be further integrated. I would urge you to reach out to Serb communities across Kosovo, implement your own commitments and address the challenge of property rights.

Now it is for Kosovo to deliver. You need to help us to help you. The recommendations of the study will depend on what you can deliver in the coming months.

Ladies and gentlemen,

The launch of the feasibility study is an important step and part of our ambitious agenda for EU/Kosovo relations. This year, we aim to make decisive progress on visas, on trade and on the participation of Kosovo in European Union Programmes.

I am very pleased that Commissioner Malmström launched the visa dialogue in January. The discussion on the roadmap with Member States is ongoing. I confirm what Commissioner Malmström has already said – we expect the roadmap to be presented to Kosovo by the end of spring.

It is important to have realistic expectations. Significant reforms need to be introduced and implemented, on document security, on border and migration management, on fundamental rights, and on the fight against organised crime and corruption.

On European Union Programmes, we intend to adjust our proposal and we will resume our discussions in Council. I am optimistic that with the help of the new formula agreed in the dialogue with Belgrade, we can make decisive progress during the next few months.

As concerns the European Bank for Reconstruction and Development, preparation and timing are key. I am optimistic that there can be a positive outcome this year. We will support your efforts in preparing and implementing a long term and inclusive agenda for the north. Steps need to be taken to increase trust and promote mutual confidence. It is essential that all political forces in Kosovo support this effort in an inclusive manner. It is time for communication and integration, not for confrontation. Our meeting today marks the start of a phase of intensive cooperation and hard work. That is why I welcome the establishment of your Council. It presents a great opportunity to build a broad consensus on all sides of the political spectrum in Kosovo. As the experience of the new Member States has shown, consensus is the fastest road to the European Union.

Thank you very much.

www.europa.eu

28. 3. 2012

Š. Füle vystoupil v Evropském parlamentu v Bruselu s úvodními projevy v rozpravách o Srbsku, Černé Hoře, Turecku a Kosovu

1. část vystoupení (Srbsko)

President, Honourable Members,

It is a great pleasure and honour for me to participate in today's debate on the European integration process of Serbia, not least since Serbia was granted candidate status by the European Council at the beginning of the month.

I am most grateful to the Rapporteur, Mr Jelko Kacin, for having outlined comprehensively and accurately the many achievements, as well as the challenges lying ahead of Serbia.

That Serbia was granted candidate status owes

- first to the determination and vision of the Serbian leadership,
- secondly the priority given by all Serbian state institutions to the EU reform agenda and
- thirdly their increasing efficiency in adopting and implementing key reforms, notably under the political criteria.

At the pinnacle of these achievements were the significant and consistent efforts of President Tadic to deliver on cooperation with the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia and to foster

a new spirit of cooperation and reconciliation in the region, including by effectively engaging in the Belgrade/Pristina dialogue.

We have now arrived at a major turning point in our relations with Serbia. Together with the forthcoming entry into force of the Stabilisation and Association Agreement, these relations have been brought to a much higher level.

I am confident that this will generate a new impetus for reforms and a new wind of change within all Serbian institutions. Ultimately, it gives a far better prospect for the Serbian citizens who are eager to live in a country where democracy and the rule of law prevail while its economy recovers and develops in the best possible environment.

President, Honourable Members,

2011 was an important year for Serbia, a year of demanding challenges. 2012 will equally be paramount as Serbia is eager to open accession negotiations. Qualifying for that major step will be the first task of the incoming government after the 6 May elections.

There is serious work ahead for Serbia if the Commission is to recommend opening accession negotiations in its next progress report.

- First of all, Serbia is expected to deliver on the key priority, to make further progress towards a visible and sustainable improvement of relations with Kosovo. This means in particular that Serbia needs to implement - and stick to the letter and spirit of - all agreements reached to date in the dialogue with Pristina.

- Second. We will need to see the momentum of reforms continuing in order to confirm that Serbia sufficiently fulfils the political criteria.

We are determined to continue our engagement with Serbia. As much as the objective and criteria are clearly defined, I have strong faith in Serbia's capacity to mobilise itself and achieve the necessary additional progress to move towards accession negotiations. This will allow the negotiation process to push reforms and tackle even the most difficult challenges lying ahead.

I am convinced that with our joint support, Serbia will continue to embrace its European future. This will bear a positive message for the whole region, in order to consolidate peace and foster economic prosperity in the Western Balkans.

Thank you.

2. část vystoupení (Černá Hora)

President, Honourable Members of the European Parliament,

It is a great pleasure and honour for me to address the European Parliament today for the debate on the resolution on the 2011 progress report on Montenegro. I would also like to express my warm gratitude and congratulations to the Rapporteur for Montenegro, Dr. Charles Tannock, for his excellent report. The decision of the December European Council is a fair recognition of the progress the country has made over the five years since its independence and in particular since December 2010 when it was granted European Union candidate status. This decision has opened the door towards the start of accession negotiations.

Key to this success was the determination of the Montenegrin authorities to conduct ambitious reforms, together with the active involvement of the parliamentary opposition, civil society and media. I am positive that this broad national consensus on the country's European integration is a major asset for Montenegro. It will facilitate its continued steady progress towards the European Union

I met the Montenegrin Prime Minister, Igor Lukšić last week. His determination to pursue the reform process and commitment to sustained progress in the country's European Union agenda are commendable.

I am further encouraged by our shared understanding that the opening of accession negotiations will not mark the end of a process, but the beginning of a long and a demanding journey.

President, Honourable Members,

As acknowledged in Mr Tannock's report, Montenegro has made significant progress so far, but needs to deploy further efforts in the area of rule of law, in particular in the fight against corruption and organised crime. The track record of final convictions, notably for high-level corruption and organised crime, needs to be substantially developed and all alleged cases thoroughly investigated. In line with the 2006 renewed consensus on enlargement, we know the importance of addressing these issues as early as possible in the accession process. The new approach for the negotiation chapters 23 on judiciary and Fundamentals rights, and 24 on justice, freedom and security, will allow them to be opened early in order to give Montenegro sufficient time to produce a solid track record in the fight against organised crime and corruption. As I am speaking to you, the first explanatory phase of the screening of Chapter 24 is taking place, while the one on Chapter 23 took place earlier this week.

A further important milestone for Montenegro will be the finalisation of the ongoing Constitutional reform, in line with the recommendations of the Venice Commission, in a spirit of consensus and constructive dialogue with the opposition parties. This will provide a solid guarantee for the independence and accountability of the judiciary.

Compliance with European standards in the field of human rights and minority rights is also of crucial importance, in particular regarding freedom of expression and antidiscrimination. The recent attack against an investigative journalist is unacceptable, and needs to be thoroughly investigated along with past cases of violence and vandalism directed against the media.

Further efforts are also needed to strengthen anti-discrimination policy, in particular from the aspect of gender equality and effective protection of minority rights. Efforts undertaken to increase the number of legally registered displaced persons also need to be actively pursued.

The responsibility for addressing these outstanding challenges lies with Montenegro and its capacity to maintain the pace of reforms and ensure their effective implementation. The Commission will continue to support Montenegro's efforts on its path towards the European Union through financial and expert assistance.

3. část vystoupení (Turecko)

Mr President, Honourable Members of the European Parliament,

I would like to thank the Parliament, and in particular Ms Oomen-Ruijten for her good and balanced report on Turkey. This debate and your resolution come at an important time for EU-Turkey relations, and the draft resolution underlines a number of issues of great importance for the Commission.

Last Friday, High-Representative Ashton and I met Ministers Davutoglu and Bagis, and we had a very positive and open political dialogue. Once again, I realised that we have much more in common at the strategic level than we have differences. We discussed our ever closer foreign policy dialogue and progress related to the political criteria, and in particular agreed to work concretely and constructively to make the positive agenda a reality.

The positive agenda is there to provide a realistic and feasible way to inject new life into EU-Turkey relations in general, and into the accession process in particular, and I wish to thank you for your support as expressed in the resolution we discuss today. Let me emphasise again that this agenda is to complement, not to replace the accession process.

The positive agenda means renewed efforts in a number of key areas, including the support for political reforms in Turkey, such as the alignment with our acquis, a closer cooperation on visa and migration and a closer dialogue on foreign policy. All are underlined in your resolution.

I am happy to tell you that since the Member States endorsed the positive agenda last December we have made very good progress in putting it into practice.

The Commission and Turkey have agreed to work on eight chapters, including the chapters on company law, on information society and media, on judiciary and fundamental rights and on justice, freedom and security. We have also agreed to work on bringing the relevant Turkish legislation closer in line with the EU acquis.

Working groups will be set up for each chapter in May/June. The Commission services will use kick-off meetings to update Turkish authorities on all developments regarding the acquis. And of course we will involve stakeholders, as appropriate, at further stages of the process.

Work continues also in other areas of the positive agenda. As regards energy for instance, Turkey and the Commission have agreed to set up a joint working group, which will develop a roadmap by May to identify the concrete actions for intensified cooperation.

Turning now briefly to some recent developments in Turkey which are also reflected in the resolution: I have welcomed the overall consensus on the need for a new constitution – which emerged after the general elections last June.

The concrete work launched by the Turkish Parliament to bring this process forward, including a constructive collaboration of the four main political parties, has started. Obviously, the real test will come with the first discussions on the substance. Consensus through a democratic, participatory process with the broadest possible consultation is essential if this new constitution is to serve all Turkish citizens.

Let me in this context also explicitly refer to the conclusions of the most recent Reform Monitoring Group, held in Istanbul on 16 March. These conclusions list a large number of political reforms already underway or foreseen in the near future by the Turkish government. I would like to single out the intention to table a 4th judicial reform package, which foresees further reforms in the area of freedom of expression and the media.

We hope that this package will address the outstanding core concerns as regards freedom of expression and the right to a fair trial. These issues are rightly underlined as persistent concerns in the resolution you intend to adopt later. We hope that our cooperation with Turkey on these issues, notably as part of the positive agenda will bring the badly needed improvements in legislation and practice.

We will report in the 2012 Progress Report on developments in trials and investigations of alleged criminal networks, as we have done over the past years and as expressly requested in your resolution.

Let me in closing take this opportunity to raise the concerns that civil society in Turkey is increasingly voicing as regards recent developments related to freedom of expression. Freedom of expression is intimately linked to the political debate in a country, and thus to the quality and maturity of a democracy.

In a mature democracy, the majority respects and protects minority views and their rights. In a mature democracy, dissenting voices are not ridiculed or pushed into self-censorship, but valued for their contribution to the democratic fabric of society.

In the words of Voltaire: we can disapprove of what someone says, but we need to defend his or her right to say it. If this right is not defended, democracy inevitably withers.

The resolution of this House gives a fair assessment of the important challenges that Turkey is taking on in the area of judiciary and fundamental rights. Only a mature domestic political debate, with full

respect for dissenting voices, will ensure that these reforms deliver the democratic standards and practices the citizens of Turkey expect. Expect and deserve.

4. část vystoupení (Kosovo)

President,

Honourable members of the European Parliament,

I am grateful for your kind invitation to participate in your discussions on Kosovo. I am also grateful for your support for the Commission's work on Kosovo, as confirmed by the report we will debate here today. And I am grateful for the excellent work of your rapporteur, Ms Lunacek, in preparing this well balanced report and in ensuring broad support for it.

I have just returned from Kosovo. On Tuesday, I had the pleasure to attend the very first meeting of Kosovo's Council for European Integration. The Council was set up by Kosovo's President Jahjaga in order to establish a forum for discussion and guidance on Kosovo's path to Europe.

In my speech to the Council for European Integration, I emphasised that it was essential that the Council reflect and be supported by all sides of the political spectrum in Kosovo. The Council needs to build as broad and inclusive a consensus as possible across society. Only with the support and engagement of all political forces and communities will Kosovo be able to make the reform effort required to move towards Europe to a good end. European integration requires the support and commitment of Kosovo's society as a whole. By its very nature, European integration is and needs to be inclusive.

Honourable members,

What can we do to support Kosovo on their way towards closer integration? The General Affairs Council of 28 February confirmed the Commission's intention to launch a feasibility study for a Stabilisation and Association Agreement with Kosovo. This marks the beginning of a new stage in the European Union's relationship with Kosovo.

The Council's endorsement firmly anchors Kosovo in the European Union's policy framework for the Western Balkans. It marks a crucial step towards the establishment of contractual relations with Kosovo.

The objective of the feasibility study is to provide a comprehensive and in-depth analysis of Kosovo's readiness to negotiate and eventually implement a Stabilisation and Association Agreement, which forms the legal basis of the European Union's relations with countries of the Western Balkans and a stepping stone towards membership. The study will focus on the political, economic and legal aspects of Kosovo's readiness for a Stabilisation and Association Agreement. My visit to Kosovo yesterday marked the start of our work.

The launch of the feasibility study was another, additional key element in the European Union's already ambitious agenda for Kosovo. Let me mention some of the key elements of this agenda:

- First, I hope that we will be able to issue the visa liberalisation roadmap for Kosovo later in the spring.
- Second, we will shortly resubmit our proposal for a framework agreement allowing Kosovo to participate in European Union Programmes.
- Third, on 30 May, I will launch the structured dialogue on the rule of law.
- Fourth, we will support Kosovo's bid for membership of the European Bank for Reconstruction and Development once Kosovo chooses to submit its application.
- Fifth, we are ready to support an inclusive and long-term agenda for the north of Kosovo.

Let me conclude by re-affirming the European Union's commitment to Kosovo. The last few weeks have shown that these are not just empty words, but that they are backed up by concrete action. The Commission is fully engaged with Kosovo. 2012 should be a year of opportunity.

I trust I can count on Parliament's support to turn this opportunity into reality.

Thank you very much.

www.europa.eu

Zahraniční politika na ostatních úrovních

leden 2012

12. 1. 2012

Haiti je dva roky po katastrofě v půli cesty k obnově, pomáhají i Češi

O tom, jak vypadá situace na Haiti dva roky po ničivém zemětřesení, vedl rozhovor reportér Radiožurnálu Ondřej Bouda s ředitelem Člověka v tísni Šimonem Pánkem

Zemětřesení na Haiti před dvěma lety zabilo více než 200 tisíc lidí. V provizorních táborech zatím stále zůstává přes půl milionu lidí. Díky mezinárodní pomoci se sice pomalu, ale jistě daří zemi obnovovat. A pokud půjde vše podle plánu, tak na tom nakonec budou Haičané lépe než před zemětřesením.

„Objektivně, když se člověk podívá, co už se udělalo, tak je toho hrozně moc. Povedlo se obnovit celou řadu institucí, stojí první desítky škol, povedlo se odstranit většinu viditelných sutin,“ říká Šimon Pánek, ředitel Člověka v tísni, ale zároveň dodává, že obnovovací práce jsou teprve na začátku.

„Když se pak podíváte hlouběji pod povrch, tak zjistíte, že ta situace je pořád velmi špatná. Větší část práce je tedy v té druhé fázi, ve fázi obnovy. Ta je pořád ještě před mezinárodní komunitou,“ dodává Šimon Pánek.

Zatím se podařilo postavit asi 20 procent obytných domků nebo škol. Chybí ale finance na větší projekty. Část přislíbených peněz dárci totiž nikdy neposkytli, což je v podobných situacích celkem běžné. Příjem pomoci ale komplikovala i nejasná politická situace na Haiti.

„Byla do jisté míry oprávněná obava, že dokud není prezident a není jasné, kdo bude zemi řídit, není partner, tak uhlídat veřejné rozpočty je těžké i v rozvinutých zemích, natož pak v nerozvinuté zemi bez politického vedení a po obrovském zemětřesení,“ vysvětluje Šimon Pánek.

Stále tak chybí třeba silnice, mosty nebo projekty městské zástavby v Port au Prince.

Na Haiti se ale jen těžko dá rozlišit mezi obnovou po zemětřesení a rozvojovými projekty. Půl milionu obyvatel, který žije v provizorních táborech, pocházel většinou z nuzných poměrů. To se ale teď nedá zjistit.

Pokud se podaří uskutečnit všechny plánované projekty, tak na tom Haičané budou podle Šimona Pánka nakonec lépe než před zemětřesením. I třeba proto, že díky stavebním projektům se zvyšuje zaměstnanost. A už teď se například zlepšuje situace ve školství.

Vzdělání pro více dětí

„Doteď bylo 90% škol soukromých a za vzdělání se platilo, což diskriminovalo ty nejchudší. Teď je tlak na to, když se obnovují ty školy, aby byly komunitní nebo aby se staly součástí státního systému. Zároveň to podporuje prezident, který řekl, že to je jedna z priorit,“ dodává Šimon Pánek.

Školy se tedy více otevřou dětem, které pocházejí z chudých vrstev, a to je podle Šimona Pánka velká posun.

A po prvotní pomoci, určené především na záchranu životů, se právě dětem věnovala česká charita Člověk v tísni.

„V druhé fázi pak už pracujeme v městečku Petit Goaf, které je asi 60 kilometrů od Port au Prince a kde bylo druhé epicentrum. Tam se věnujeme téměř exkluzivně dětem,“ říká Šimon Pánek.

Nejprve Člověk v tísni zbudoval v oblasti psychosociální centra, kde děti uprostřed paranormální skutečnosti zdevastované země našli prostor pro vyžití. Dochází tam také lékař a psycholog.

Také se podařilo postavit a otevřít už 16 škol. Další dvě se dokončují a zbývají peníze ještě na několik, které by se měly být hotové do půl roku. Pak Člověk v tísni svou misi na Haiti ukončí, ale obnova bude pokračovat dál ještě několik let.

Obnova je běh na dlouhou trat'

Podle odhadu Šimona Pánka bude hrubá obnova země po zemětřesení trvat tak 4 – 5 let. „Velké katastrofy vyžadují dlouhou dobu, než se to dá do pořádku,“ dodává Šimon Pánek.

Vše je tedy v rámci možností zatím na dobré cestě. A není tak divu, že na Haiti vládne celkem dobrá nálada.

„Lidé jsou v zásadě spíše radostní. Je to Karibik, to v tom hraje taky určitou roli. Takže ten pocit z Haiti není nijak tísnivý navzdory tomu, kolik se toho ještě nepovedlo. Řekl bych, že na Haiti je možná lepší nálada než v české společnosti,“ uzavírá Šimon Pánek.

Zda se ale nejchudší země západní polokoule odlepí ode dna bude záležet především na Haťanech samotných. Dosud byla země špatně spravovaná. A tak si musí zvolit politiky, kteří budou opravdu pracovat pro dobro celé země a nejen pro vlastní kapsu.

Radiožurnál

12. 01. 2012

Stanovisko synodní rady ČCE ke sjednocování Evropy

Návrh stanoviska vypracoval poradní odbor synodní rady ČCE pro společenské a mezinárodní záležitosti (POSM) v průběhu roku 2011, na přípravě se podíleli Miloš Calda, Jan Čapek, Miloš Hübner, Ladislav Pokorný, Gerhard Reininghaus, Tomáš Růžička, Zdeněk Susa, Hana Volná, Daniel Ženatý. Tento text schválila synodní rada ČCE a měl by být podkladem pro širší diskuzi v církvi a prohlášení synodu ČCE.

Sjednocování Evropy v podobu Unie je bezesporu jedním z nejvýznamnějších procesů celosvětového významu od poloviny 20. století. Srovnávat s tím lze snad jenom vlnu osamostatňování kolonií v Africe a Asii, mocenský vzestup a pád někdejšího Sovětského svazu, ke konci století pak rostoucí význam Číny a zásahy do světových událostí vycházející z islámského světa.

Byla to Francie, stojící na straně vítězů, která po dosud nejstrašnější válce nahlédla jedinečnou příležitost prolomit letité nepřátelství. Úmysl skoncovat s rivalitou vůči Německu, konkrétní spoluprací položit základ ekonomického rozvoje, přizvat ostatní evropské země, vytvořit skutečnou solidaritu v rámci společenství a směřovat k federativní Evropě, přednesla francouzská vláda ústy svého ministra zahraničí Roberta Schumana při pátém výročí ukončení války 9. května 1950. Tento den je považován za zrod Evropské unie.

K procesu sjednocování se postupně připojily další evropské státy, včetně těch, které se teprve probouzely z nedemokratických režimů, další o připojení usilují.

S odstupem šedesáti let není již Unie vnímána jako projekt v prvé řadě mírový, směřující k vytvoření hlubšího solidárního společenství. Stále větší význam na sebe strhává ekonomická prosperita; přitom právě ta je oslabována finanční krizí, která nejenom narušila stabilitu společné měny, ale také vyostřila pochyby o udržitelnosti sociálního státu – výsledku dlouhodobého evropského vývoje – v jeho dosavadní podobě. To vše rozkolísalo u členských států a jejich občanů vůli po dalším prohlubování integrace. V různých zemích včetně naší sílí euroskeptické názory.

Považujeme proto za potřebné vyslovit z hlediska českých evangelických křesťanů zásadní ocenění a podporu sjednocování Evropy, opírající se zejména o ideje, jež stály u jeho zrodu a jež jsou nám blízké ve světle české humanitní tradice.

Humanita zdrojem EU

Jsme přesvědčeni, že Schumanův projev byl vzácným okamžikem ve světových dějinách, kdy rozhodující státníci usoudili, že i krok považovaný v politice za absurdní, motivovaný v prvé řadě eticky, má šanci na úspěch.

Vítězný stát se obrátil na poraženého nepřitele, dopustivšího se navíc nejohavnějších zločinů, s velkorysou nabídkou rovnocenné spolupráce. Vyžadovalo to politickou moudrost, prozíravost a odvahu předních státníků, kterou lze ocenit zejména v kontrastu s versailleským systémem po první světové válce, kdy tvrdé sankce uložené poraženému nepřinesly trvalý mír; posloužily naopak posílení nacionalismu a demagogické argumentaci při přípravě ještě hroznější války.

Oceňujeme jako křesťané důvěru, že žádný člověk ani národ není jednou provždy determinován ke zlu, stejně jako žádný národ není od přirozenosti dobrý, a že je možné i věky trvající nepřátelství překonat. A to nikoliv probíráním historie, na čí straně byla kdy větší vina, ani pouhými deklaracemi, ale reálnou politickou úvahou, konkrétní hospodářskou spoluprací, počínaje oblastí, kterou dosud každý stát hájil jako strategickou základnu pro své vyzbrojování.

První architekti spojené Evropy věřili také v pragmatický užitek, hospodářskou prosperitu. Přesto zdůrazňujeme, že vlastním motivem pro počátek sjednocovacího procesu nebyla sama hospodářská spolupráce, ale zajištění trvalého míru a důvěry v Evropě. Hospodářskou a společenskou integrací se má dospět k jednotě v rozdílnosti, k občanskému povědomí evropské sounáležitosti.

Pokrok, kterého společenství dosáhlo, by bez Unie nebyl možný. Svědčí o tom situace na jiných kontinentech, kde jsme svědky četných nepřátelství, vedoucích někdy až k válečným konfliktům.

Od nejstarších motivů

Nechceme přehlížet všechny stíny středověké Evropy – války, náboženské spory, pogromy a vyhánění Židů, boje proti muslimům jako vnějšímu nepříteli. Navzdory tomu všemu byla Evropa již od středověku provázána. Kombinace antické a židovsko-křesťanské tradice založila společný duchovně-kulturní evropský prostor. Kláštery, církevní komunity a univerzity pomáhaly vytvářet obecně sdílený duchovní etos, latina sloužila jako univerzální dorozumívací jazyk. To vše vytvářelo půdu pro integraci Evropy.

Touha po světě bez nenávisti, bez válek, po životě beze strachu, je nedostížně vyjádřena ve starozákonní vizi Izajášově. Ti, kteří si jsou jako by již „sudbou“ předurčeni ke strachu a nenávisti – vlk s beránkem, levhart s kůzletem, tele a lvíče – budou společně odpočívat a malé dítě je povede. Tento fascinující obraz zaujal četné evropské umělce, filosofy a někdy i politiky.

Úvahy o mírové spolupracující Evropě se objevovaly vícekrát v průběhu staletí. Utopické projekty překonává odvážná diplomatická aktivita českého krále Jiřího z Poděbrad z let 1462-1464. Některé prvky „Smlouvy o nastolení míru v celém křesťanstvu“, předložené evropským panovníkům, nápadně připomínají dnešní cíle Evropské unie. Smlouva obsahovala detailně vypracovaný návrh zřízení evropské nadstátní organizace (unio), jež měla vydávat obecně závazné právní normy. Jiříkův návrh předběhl svou dobu o půl tisíciletí.

Zmiňme v této souvislosti také úvahy Jana Amosa Komenského, svědka třicetileté války, o mírovém soužití. V 19. století snil o mírumilovných evropských státech Victor Hugo. Albert Einstein vystupoval proti válce od roku 1915, kdy navrhl vznik společného evropského státu. Po hrůzách první světové války psal o nové Evropě T. G. Masaryk. V této souvislosti nelze přehlédnout osobnost Richarda Mikuláše Coudenhove-Kalergiho, zakladatele Panevropského hnutí.

Robert Schuman a další jeho současníci, uvažující ještě v troskách druhé světové války o tom, že je třeba vytvořit v Evropě nový řád a vstoupit do nové éry, navázali tak na řadu mimořádných osobností Evropy a odvážili se učinit první krok k uskutečnění jejich snu.

Směřování a současné problémy Unie

Za šedesát let míru se Evropa změnila více, než si uvědomujeme. Od strategicky vymezené spolupráce a vzájemné kontroly v oblasti uhlí a oceli dospěla k jednotnému trhu, společné měně a volnému pohybu osob, zboží, kapitálu i služeb. Od integrace ekonomické přistoupily členské země na těsnou součinnost

v oblasti zahraniční politiky, bezpečnosti a ochrany hranic. Přijetím tradičních demokracií i zemí se zkušeností diktátorů a totalitních režimů se EU rozrostla z šesti zakládajících členů na současné společenství 27 zemí s 500 miliony obyvatel.

Jednou ze základních hodnot EU je solidarita, jak uvnitř Unie, tak i navenek. Ve světě je EU známa jako štědrý dárce humanitární i rozvojové pomoci. Právě solidarita však již několik let prochází zkouškou v souvislosti s ekonomickou krizí a se současnými finančními problémy celé řady unijních států.

Evropská spolupráce vyrostla ze vzájemné důvěry mezi Francií a Německem. Na důvěre je založeno zejména fungování Schengenského prostoru. V současnosti jsme však svědky „kolísání důvěry“ zejména z obav před zvýšeným náporem migrantů. Konec studené války a zvýšená migrace vyvolaly v řadě evropských států návrat k nacionalismu. V některých zemích jsme svědky dokonce oživení antisemitismu, rasismu a neofašismu, které jsou jak projevem absence smyslu života a základních hodnot, tak strachu z prohlubujících se problémů s integrací cizinců.

K základním problémům EU dnes patří rozdělení kompetencí mezi členskými státy a unijními institucemi a způsob rozhodování. Neinformovanost v této věci vede nezřídka k výtkám o "diktátu z Bruselu". Lisabonská smlouva přiznala EU právní subjektivitu, dodala jí nové tváře – stálého předsedu Evropské rady a vysokého představitele Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku neboli "prezidenta" a "ministra zahraničí" – a posílila pravomoci Evropského parlamentu. Tvůrci Lisabonské smlouvy si od těchto kroků slibovali povzbuzení zájmu evropské veřejnosti o dění v EU i zvýšení legitimity unijního rozhodování. U veřejnosti však nadále převládá představa, že Unie je záležitostí "těch nahoře"; je to jistě i vlivem médií, která věnují pozornost pouze jednáním vrcholných představitelů členských zemí.

Připojení států ze střední a východní Evropy bylo významným předělem v historii EU a současně impulzem k dalšímu rozširování a prohlubování integrace. Vize evropské stability a prosperity je lákavá pro další země, především na Balkáně a ve východní Evropě, v případě Turecka i s přesahem do Asie. Jakkoliv zásadně vítáme, že ČR vystupuje vstřícně vůči dalším státům usilujícím o členství, problémy, jež každé rozšíření přináší, vnímáme jako závažné, stejně jako otázku, kde vlastně "Evropa končí".

Také nalézání společného postoje k otázkám zahraniční politickým a bezpečnostním záštavá nesnadným úkolem. Jde například o trvalý problém blízkovýchodní, o vztah EU k islámským zemím a k současným změnám v nich, o postoj k totalitním režimům a k terorismu (včetně otázky přímé vojenské angažovanosti EU), k problémům rozvojových zemí i ke klimatickým změnám. Jedině pohotovou společnou politikou stane se EU významným globálním aktérem.

Evropská Unie a křesťané

V samotné ideji Evropské unie spatřujeme naplňování duchovních hodnot, které historicky spojují národy Evropy a které jsou nám blízké. Je to myšlenka mírové spolupráce navzájem sobě rovných evropských národů, svoboda, úcta k lidské důstojnosti, demokracie, právní stát, lidská práva a tolerance, sociální spravedlnost, solidarita bohatších s chudšími, vůle k otevřenosti i vůči těm zemím, které mohou znamenat ekonomickou zátež pro celé společenství. Právě křesťané jsou Pánem voláni k tomu, aby překonávali neporozumění, až i nepřátelství mezi národy, přijímalí jako své bližní přátele stejně jako nepřátele a se všemi žili v míru. Za svůj úkol považujeme jednak podporovat tyto motivy na všech místech, jež jsou nám přístupná, jednak upozorňovat, kde se od nich odkládáme.

Nejde nám o Evropu deklarativně křesťanskou; chápeme ty, kdo odmítli začlenit „křesťanskost“ Evropy do preambule reformní smlouvy. Původní motivy integrace Evropy vnímáme jako ovoce „lepších tradic“ evropské křesťanské civilizace a na tom máme dost.

Jsme pro Evropskou Unii

Jistě nikdo neočekává, že Evropská unie odstraní jednou provždy všecky problémy a nastane dokonalý čas. Vytvořit ze stále ještě rozdrobené Evropy, zatížené vzájemně protichůdnými výklady dějin, rozdílnou ekonomickou výkonností a různým stupněm demokratického vývoje, civilizovanou, mírovou,

sociálně spravedlivou, konkurenceschopnou a politicky významnou občanskou komunitu, to je cíl, který bude ještě dlouho před námi. Nicméně chceme jako občané Unie napomáhat tomu, aby EU svými demokraticky volenými institucemi prováděla poctivou, racionální politiku, byla pro svět věrohodná a ekonomicky prosperující.

Integrace Evropy je unikátní proces v historii lidstva, kdy nadstátní útvar vznikl a rozšiřuje se vlastní přitažlivostí na základě svobodného rozhodnutí jednotlivých států a nikoliv násilnou anexí či rozhodnutím panovníků. Spojující se Evropa se přitom vyznačuje velkou rozmanitostí, danou růzností jazyků, historie jednotlivých národů, jejich kultury včetně náboženství, a z toho plynoucím jistým mentálním napětím. Vědomí občanské sounáležitosti se musí teprve zrodit. Integrovaná Evropa se může stát příkladem toho, jak překonávat předsudky a žít s rozdílnostmi v jednotě. Původní motivy integračního procesu, smíření a míru, nejsou dnes o nic méně aktuální než při prvních krocích a neměly by být odsouvány do pozadí vlivem aktuálních, zejména ekonomických problémů.

Přáli bychom si, aby Česká republika ve všech oblastech aktivně podporovala užší spolupráci všech států v rámci Unie, byla s Unií solidární a základní myšlenky evropské integrace propagovala s porozuměním a sympatií.

Na projektu Evropské Unie bychom se měli podílet všichni, nejen politici, ale všichni občané ve svých rodinách i obcích, učitelé a vychovatelé ve školách, členové spolků i církví. Robert Schuman si byl vědom, že sjednocená Evropa je úkolem pro generace. To, co jeho generace připravila, bude smysluplné jen tehdy, když to bude naplněno a rozvíjeno další generací. K tomu je potřebí našeho rozumu, našeho úsilí, našich peněz, ale především našich srdcí.

www.e-cirkev.cz

18. 1. 2012

Rozhovor s ředitelem kanceláře Jihočeského kraje v Bruselu

Strašně malý výběr piv. Zatímco tady čepují jen několik druhů Budvaru, v belgických restauracích či barech se základní nabídka pohybuje kolem dvaceti značek. Ale setkal jsem se i se sedmdesáti. To byla první reakce Petra Soukupa – ředitele kanceláře Jihočeského kraje v Bruselu, při pohledu do jídelního lístku v českobudějovických Masných krámech. Jedním dechem ale dodává, že v srdci Evropské unie se v hospodách konzumují hlavně piva lahvová. Akváli jejich obsahu alkoholu, zhruba dvakrát vyššímu než u české klasiky, se podávají ve třetinkách. „I proto se v Belgii pivo pije spíše jako víno. U nás jsou někteří lidé zvyklí si dát za večer třeba šest kousků, což je tam nemyslitelné. Jedno vydrží cuvat i tři čtvrtě hodiny. I když výjimky se najdou i tady,“ uvedl s úsměvem Soukup nad půllitrem kroužkovaného ležáku s tím, že na česká piva nedá dopustit. A ve srovnávání naší republiky s Belgií pokračuje. „Zapomeňte na nedělní nákupy, nic takového tam neexistuje. Zato je tam větší bezpečnost na ulicích, a především tolerance v politických názorech. Jste radikální komunista, či konzervativec? Nikdo se na vás nebude dívat skrz prsty,“ vyjmenoval Soukup z jeho pohledu to nejzásadnější. Když se v ulicích města, kde se setkávají národnosti nejen z celé Evropy, ale i světa, zmíní o tom, že je Čech, nejčastěji slyší na naši adresu dvě věty. Hrajete skvělý hokej a známe kritické názory Václava Klause na adresu k EU. Do Bruselu, kde tráví dva až tři týdny v měsíci, cestuje Soukup letadlem. Z Ruzyně je tam za hodinu a čtvrt. „Je to tak nejrychlejší a nejlevnější. Paradoxem je, že dostat se z Budějovic do Prahy mi trvá někdy i třikrát déle než samotný let. Příjemnější by bylo létat z budějovického letiště, ale přímá linka tu není a letenka za aerotaxi by vyšla mnohem dráž,“ vysvětluje. Kraj má v Bruselu kancelář zhruba osm let a Soukup jí šéfuje dva roky. Náplň jeho práce se dá shrnout ve třech bodech. Zaprvé dohled a lobbování za projekty, které jsou pro jih Čech důležité. Zadruhé propagace regionu z hlediska běžné i komerční turistiky, v poslední době například kongresových pobytů. A zatřetí například asistence pro hejtmana Jiřího Zimolu, který je v Bruselu členem Výboru regionů, či aby kancelář využívalo co nejvíce Jihočechů. Ať už jde o podnikatele, akademickou obec, krajské úředníky, zástupce nemocnic, hospodářské i agrární komory a nebo stážisty z řad studentů jihočeských univerzit. Prioritou je momentálně

zakládání společného euroregionu Dunaj - Vltava s bavorskými a rakouskými kolegy. Takovéto sdružení bude totiž mít v budoucnu větší šance na příděl evropských dotací. „Spousta lidí si myslí, že z Bruselu vozíme jih Čech v aktovce eura v hotovosti, což samozřejmě není pravda. Spíš bych naši kancelář charakterizoval jako přímou informační linku mezi Jihočeským krajem a Bruselem. To znamená, že se snažíme maximálně vyjít vstříc lidem, kteří mají co do činění s EU. Mimo jiné jim na místě pomáháme s programem, sjednáváme schůzky, případně i poskytujeme zázemí včetně techniky. Mohou tu také přenocovat,“ uvedl Soukup. Provoz kanceláře vyjde na dva až tři miliony korun ročně. Podle typu amnožství akcí či mezinárodních konferencí, které se zde konají. Za dobu Soukupova působení ji navštívilo kolem 200 Jihočechů. „Místnost, kde úřadujeme, vznikla v rámci razantních úspor z bývalého služebního bytu, který měli předchozí zástupci jihočeské kanceláře v Bruselu k dispozici. Dále jsou zde i třímístnosti, které lze využít k jednoduchému ubytování – já bydlím v jedné z nich. Díky tomu šetříme peníze za hotel. Za poslední dva roky jsme takhle uspořili téměř 250 tisíc korun,“ dodal. Soukup je v kanceláři jediným zaměstnancem Jihočeského kraje. Jsou tu s nímale i již zmínění stážisté, každý čtvrtrok se zde vystřídají dva až tři studenti. A když pobývá Soukup v Budějovicích, zajišťuje mimo jiné běžný chod úřadu. To, že by byla bruselská kancelář pro Jihočechy zbytečný luxus, odmítá. „Zastoupení tam mají všechny naše kraje. A zahraničí nevyjímaje. Třeba zájmy Bavorska tam hájí 35 lidí a Dolního Rakouska sedm. Pokud bychom ji neměli, stala by se prostředníkem mezi EU a naším krajem česká vláda, což není dost dobře možné. Navíc, Brusel raději komunikuje přímo s regiony,“ tvrdí Soukup. Pracovní dobu má od devíti do 17 hodin. Cesta do Evropského parlamentu mu z kanceláře trvá pěšky dvě minuty. Chodí tam ale jen nárazově, podle potřeby. Pokud jde o samotnou EU, není jejím odpůrcem, ale spíš pragmatickým zastáncem. „Mnoho Čechů Unii kritizuje, aniž si uvědomuje, že my jsme její součástí. Vstoupili jsme do ní po referendu dobrovolně. A místo toho, abychom říkali, jak to oni v tom Bruselu dělají špatně, bychom se měli snažit, aby vše fungovalo nám i pro nás,“ míní Soukup. Na druhou stranu přiznává, že ani EU není bez škraloupů. „To, co se nyní v Unii děje, vidí asi každý. Pokud si náš prozíravý stát myslí, že se bez ní obejde, tak ať z ní klidně vystoupí. S tím nemám problém. Ale předtímař vrátíme všechny peníze, které nám dala. A je si třeba uvědomit, že z EU dostáváme sedmkrát více, než tam posíláme. Pokud vím, tak ale názor, vystupme, z ní zatím nezazněl ani z úst Václava Klause,“ zdůraznil. Co se Soukupovi na Bruselu hodně líbí, je schopnost diskuse. „Pokud tam někdo řekne, že je radikální komunista, či naopak tvrdý konzervativce, není za své názory okolím okamžitě kamenován, jako to bývá u nás. Ale naopak se všichni zajímají o to, proč takové stanovisko zastává, a je to zajímavé téma k začátku diskuse,“ popisuje. Čeští europoslanci v Bruselu mají podle Soukupa poměrně dobrou pověst. Hodně známý je například Vladimír Remek (KSCM). „Samozřejmě i kvůli tomu, že to byl zástupce prvního národa, který se po Rusech a Američanech dostal do vesmíru,“ vysvětlil. O vikendech, kdy nepracuje, už stihl Soukup projít či projet Brusel i okolí. Kromě jiného si cení tamní bezpečnosti. „I v černošské čtvrti mám v noci menší strach než třeba v budějovickém parku Na Sadech. Což leccos vypovídá o tamní kultuře soužití,“ naznačil. Nedělní nákupy? Zapomeňte. Do restaurací se v Belgii moc často nepodívá, a to hlavně kvůli cenám. Průměrně tam totiž stojí jídlo kolem 20 a pivo tři až čtyři eura. „Je to také jeden z důvodů, proč si tam sám vařím. Problém s tím nemám, a navíc je tomuž koníček,“ dodává. Potraviny si Soukup chodí nakupovat. I tady je ale mezi naší republikou a Belgií rozdíl. „Měli jsme tu návštěvu z Čech, která se chtěla v neděli vydat po obchodech. Včas jsem je zastavil s tím, že tu v ten den jsou všechny velké prodejny, ať s jídlem či konfekcí, zavřené. Neděli mají místní vyhrazenu na výlety, návštěvy památek či pro rodinu. Hodně Čechů by si z nich mělo vzít příklad. Připadá mi totiž, že náš národ dostal pár let po sametové revoluci nákupní horečku, která ho doposud neopustila ani v neděli či ve svátek,“ konstatouje. Ve svém volnu se v Bruselu Soukup rovněž venuje i svým velkým koníčkům, a to četbě a sledování filmů. Tedy luxusu, na který doma nemá obvykle čas. Na druhou stranu Petr Soukup dělá už dva roky ředitele kanceláře Jihočeského kraje v Bruselu. Tráví tam až tři týdny v měsíci. Naši republiku si lidé, které tam potkává, spojují hlavně s hokejem a výroky Václava Klause.

Článek kardinála G. Copyy o V. Havlovi

Ve vatikánském deníku *Osservatore Romano* vyšel zajímavý článek kardinála Giovannihho Copyy, bývalého apoštolského nuncia v České republice, o nedávno zesnulém bývalém českém prezidentovi Václavu Havlovi. Přinášíme vám český překlad tohoto článku.

Měsíc od smrti prvního prezidenta České republiky

Velká lekce Václava Havla

Byl mistrem reflexe o transcedenci, o bytí, o lidském „já“ a lidském osudu

Měsíc po smrti Václava Havla (18. prosince) se jeví jako stále obtížnější napsat o něm něco hodnotného, i přestože byl v minulém století jedním ze světových protagonistů v dobrodružství lidského ducha a politické činnosti. Jeho dílem však byl celý jeho život. On sám to poznamenal na konci dopisu číslo 136, který 10. července 1982 poslal z vězení své manželce Olze: „Psaní mi chybí stále více a v hloubi duše jsem přesvědčen, že píši výhradně dílo svého života“ (*Bologna, Centro Studi Europa orientale, 1983*); citace je bohužel opomenuta jak v originálním vydání (Praha 1992), tak i v italském (*Treviso, Santi Quaranta, 2010*).

Havel byl velkým mistrem v reflexi moderního člověka o velkých problémech transcedence, bytí, lidského „já“ a lidského osudu. Jeho myšlení bylo nepřetržitě přitahováno odpověďmi na takové otázky; odpověďmi, které v posledku vedou ke konfrontaci s Bohem. Jeho Dopisy Olze, ale i všechna další díla, jako jsou jeho divadelní hry, spisy *Moc bezmocných*, *Dálkový výslech*, *Člověk na hradě* jsou studnicí filosofických a existenciálních úvah, které

vyúsťují do poslední otázky o Bohu, o křesťanství a náboženství. Všechno možná prochází nepokojem, často brázděným aporiemi a protiklady, ale s upřímností vlastního urputného a neukojitelného hledání.

Bylo by zde nekonečné množství citátů a je těžké vybírat. Uvádíme jen některé nejvýznamnější: „Východisko z marasu světa neznáme a bylo by projevem neodpustitelné pýchy, kdybychom se domnívali v tom málu, co děláme, nějaké zásadní východisko spatřovat a kdybychom dokonce sami sebe, svá společenství a svá životní řešení nabízeli komukoliv jako příklad toho, co jedině má smysl dělat“ (*Moc bezmocných*, 22, 1978). „Perspektiva ‚existenciální revoluce‘ je ... především perspektivou mravní rekonstituce společnosti, to znamená radikální obnovy autentického vztahu člověka k tomu, co jsem nazval ‚lidským rádem‘ (a co nemůže být suplováno žádným rádem politickým). Nová zkušenosť bytí; obnovené zakotvení v univerzu; nově uchopená ‚vyšší odpovědnost‘; znova nalezený vnitřní vztah k druhému člověku a k lidské pospolitosti – to je zřejmě směr, o který půjde“ (*Tamtéž*, 21).

„Lidstvím vzniká ovšem něco bytostně nového a na nic jiného v posledku nepřevoditelného, ... ; něco, co je, ale jaksi ‚jinak‘, proti všemu a proti sobě samému. Bytí kladoucí si bytí jako otázku, bytí v otázce, bytí mimo

bytí, postavené tváří v tvář sobě samému. Vzniká zázrak subjektu. Tajemství já. Vědomí sebe sama. Vědomí světa. Záhada svobody a odpovědnosti. Člověk tázající se, kým je a odkud a kam jde. Člověk jako ten, kdo je a zároveň ví, že je, aniž přitom ovšem své bytí plně chápe a aniž ho na druhé straně nemůže nechít chápout. Subjekt jako ohnisko proměny bytí ve svět“ (Dopisy Olze, 129, 22. května 1982). „Propadnutí pobytu je porušením rovnováhy bytostních intencí existence. ...Svět tohoto propadnutí roste tedy z krize lidské integrity, z krize vnitřního světa, z krize subjektu jako subjektu; je výrazem krize lidské odpovědnosti, kterou zároveň dál prohlubuje. Propadnutí pobytu je tedy pádem do bludného kruhu.... Jak tento bludný kruh protrhnout? Zdá se, že existuje jediný způsob: revoluční obrat k bytí“ (*Tamtéž*, 136, 10. července 1982).

Na úzkostlivé a neúprosné hledání ztraceného smyslu bytí a na potřebu znova jej získat vidí Havel jedinou odpověď. Občas se říkalo, že nebyl věřícím křesťanem, ale agnostikem. To je interpretace velmi omezená,

ne-li přímo falešná. Ten, kdo zná Havlovy spisy, ví, že jeho jediná nostalgická odpověď spočívá v hledání vyššího smyslu, v touze po Bohu a po Kristu: „Historická zkušenost nás učí, že skutečně smysluplné životní východisko pro

člověka je obvykle to, které má v sobě prvek určité univerzality, které tedy není východiskem jen parciálním, přístupným jen tak či onak ohraničené komunitě a nepřenosným na jiné, ale které je naopak způsobilé být východiskem pro kohokoliv, předobrazem obecného řešení, a které tedy není výrazem jen do sebe uzavřené

odpovědnosti člověka k sobě a za sebe, ale kterému je tato odpovědnost vždycky ze své podstaty odpovědností ke světu a za svět. ... Patočka [československý katolický filosof, který zemřel na následky týrání ze strany režimu]

říkal, že na odpovědnosti je nejzajímavější to, že ji s sebou nosíme všude. To znamená, že ji máme a musíme přijmout a pochopit tady, teď, v tomto místě prostoru a času, na něž nás Pánbůh postavil, a nemůžeme se z ní vylhat jakýmkoliv přesunem jinam“ (Moc bezmocných, 18). „Člověk je vlastně přibit – jako Kristus ke kříži – do průsečíku paradoxů: rozpjat mezi horizontálou světa a vertikálou bytí, strháván beznadějí pobývání z jedné strany

a nedosažitelností absolutna z druhé, balancuje mezi trýzní z neznámosti svého poslání a radostí z jeho naplňování, mezi nicotou a smysluplností. A jako Kristus také vítězí vlastně především svými prohrami: nazřením absurdity nalézá opět smysl, svým selháním objevuje nově svou odpovědnost, prohrou několikaletého uvěznění vítězí – přinejmenším – sám nad sebou (jako objektem pobytových svodů), smrtí – svou poslední a největší prohrou –definitivně vítězí nad svou rozlomeností: uzavíráje navěky svůj obrys v ‚paměti bytí‘ vrací se tak totiž teprve – aniž se zřekl čehokoli ze své ‚jinakosti‘ – do lůna integrálního bytí“ (Dopisy Olze, 144, 4. září 1982).

Bylo by třeba citovat dlouhý text z doslovu k Dálkovému výslechu s projevem předneseným při Mírové ceně, kterou mu v roce 1989 udělili němečtí knihkupci. V závěru připomíná Prolog Janova evangelia „na začátku všeho je slovo“, aby si postěžoval, že totéž jediné slovo, protože může být jednou pokorné a jindy pyšné, bylo pýchou člověka „coby majitele rozumu“, ve své hodnotě poníženo. O takovém přečinu vyslovuje Havel mistrovskou syntézu a napomenutí, že „bychom všichni a společně měli bojovat proti pyšným slovům“. Zakončuje

takto: „To není, jak zřejmo, úkol zdaleka jen lingvistický. Jako výzva k odpovědnosti za slovo a ke slovu je to úkol bytostně mravní. Jako takový není ovšem zakotven před horizontem námi dohlédnutelného světa, ale až někde tam, kde přebývá ono Slovo, jež bylo na počátku všeho a jež není slovem člověka“ (Slovo o slovu; v orig. cit. podle Milano, Garzanti, 1990 str. 220).

Tyto citáty vybrané z jeho nejdůležitějších filosofických děl by nás mohly přivést k domněnce, že Havlova osobnost byla uzavřena do určitého abstraktního solipsismu, který se nezajímá o aktivní stránku života. On však byl pravým opakem toho: pokojný, otevřený, srdečný, ironický, s jemnou citlivostí a se širokými zájmy o všechno okolo něho. V Člověku na hradě z roku 2006 se s ním setkáváme v jeho každodenní aktivitě, i při rychlých cestách

do USA, při změti praktických věcí, jak věnuje pozornost potřebám svého života jako prezidenta – od setkání s hlavami států, přes termíny jeho diplomatické práce, přípravy na konference v různých zemích, kam byl zván, až po péči o dům, o zahradu a o jeho letní prezidentské sídlo.

Mám osobní nezapomenutelné vzpomínky na setkání s ním i na jeho projevy, počínaje tím prvním při oficiálním zahájení mojí mise v září 1990. Tehdy se spokojeným úsměvem zdůraznil, že tentýž den odejel můj předchůdce v roli doyena diplomatického sboru, zástupce komunistického Německa. Ve čtyřicetiletém období komunistického režimu bylo totiž střídání doyenů prováděno tím způsobem, že jimi byli pouze zástupci evropských a asijských komunistických zemí, což ostatním velvyslancům značně vadilo. Mé vztahy s Havlem se posílily, když podal demisi na úřad československého prezidenta, jak chtěl slovenský premiér.

Protokolárním rozhodnutím příslušelo doyenovi diplomatického sboru, aby 20. července 1992 v zahradách Pražského hradu odpověděl na Havlův projev. Při této příležitosti jsem mu nejprve jménem všech poděkoval a pak jsem zdůraznil, že se obrací velká stránka v dějinách

země: kardinál Tomášek umírá, president odchází, skončily časy, kdy hlavní hrdina jeho hry Largo desolato při každém zazvonění ustrašeně upírá pohled na domovní dveře; minula hrdinská doba odvahy, boje i trpělivého snášení a začínají nové časy, které pro řešení nových

problémů ve společnosti budou vyžadovat nemenší odvahu. President sledoval má slova s rostoucí pozorností a od té doby mezi námi přeskočila jiskra sympatie, která pak už neuhasla. Když jsem měl možnost se s ním setkávat, hovořil s velkým obdivem o Janu Pavlu II. (papež se zase vždy velmi živě zajímal o zdraví prezidenta Havla); vždycky byl velmi otevřený a srdečný, až po jeho poslední návštěvu Italské republiky a Vatikánu, kdy jsem s ním dlouze hovořil na letišti. Jsou to osobní vzpomínky, které ale mohou přispět k lepšímu pochopení bohaté a živoucí osobnosti prezidenta Havla. Ano, jeho smrt byla závěrečným vrcholným dílem celého jeho života. Bylo to poslední zazáření života cele dávaného pro dobro země při stálé a náročné reflexi o morální zodpovědnosti jeho úkolu státníka, politika, básníka a literáta, člověka vysoké duchovní i lidské úrovně. Toto světlo zůstane. Havel nějak tušil, že jeho odchod ze světa bude přinášet světlo i nadále za hranicemi smrti. „Bytí zakleté ve mně a bytí zakleté ve světě – píše v Dopisech Olze (133, 19. června 1982) – si mohou podat ruce kdykoli, kdekoli a jakkoli.... Ojedinělost a nevypočitatelnost takových chvílí spolutvoří přece jejich význam: je to význam, ostrově smysluplnosti“ v oceánu našeho pachtění, význam luceren, jejichž světlo padá do temnoty naší životní pouti a osvětuje ji – v celé mnohoznačnosti jejího směřování.“

www.cirkev.cz

únor 2012

8. 2. 2012

Komentář místopředsedy TOP 09 Marka Ženíška

Ženíšek: Čechohujerství aneb kontrolovat sousedy nebo ne?

V posledních dnech jsme si mohli přečíst, že jsme se na summitu EU nepřipojili podpisem ke smlouvě o rozpočtové kázni. Problém je v tom, že nikdo moc nevysvětluje, proč bychom vlastně měli.

Fiskální pakt není proti nám, jak říká pan premiér, ani nejde o novou regulaci systému, o které hovoří pan prezident, ale dává lepší vymahatelnost stávající regulace. Tu mnohé členské státy (jako např. Francie) flagrantně porušovaly. Svým chováním pak poškozovaly ty rozpočtově odpovědné, tedy i nás. Musíme si uvědomit, že pakt dává, nám Čechům, lepší možnost hříšníky kontrolovat. Před touto možností jsme ale dali přednost typicky českému nejasnému postoji, tedy vyčkávání. Jestli si však někdo myslí, že tak chrání zájmy České republiky, pak se plete a žije asi v jiné realitě.

Samocenzura se někdy projevuje tak, že debata o problému je tak plochá a hloupá, že odrazuje všechny od jakýchkoli reakcí. Všechny ty rádoby dobré komentáře k našemu postoji totiž postrádaly spolehlivého partnera, respektive další partnery, s pomocí kterých bychom svůj postoj prosadili. Bud' umím přesvědčit ostatní, že mám jít tímto směrem, nebo neumím. Jestliže však hledám jen záminku, proč do toho jít nemohu, pak je jakákoli argumentace nevěrohodná a jedná se o pouhé čechohujerství.

Uvedu příklad. Polákům stačil kompromis, protože cílem bylo získat maximum. Nám kompromis, dobrý pro Poláky, nestačil, neb do toho od začátku pan premiér jít nechtěl. Nahlas se to ale bál říci. Dokáži pochopit mnohé, i to, že se někteří politici snaží být světoví tím, že všem ukážou svou statečnost a tvrdost. Nepochopím ale to, že některým politikům a komentátorům nedochází ona realita, že právě v tomto momentě potřebuje naše země Evropskou unii, ne ona nás.

Kverulantský postoj, jako v případě Lisabonské smlouvy, nám nic dobrého nepřinese. Nenandali jsme to Evropě, ale naopak. Ještě dlouho budeme získávat image spolehlivého partnera, který jsme velmi rychle ztratili.

idnes.cz - blog,

29. 2. 2012

Rozhovor s B. Jochumem z organizace Lékaři bez hranic

Lékaři bez hranic rozšiřují pomoc pro násilím otřesené uprchlíky v Libanonu

Lékaři bez hranic poslední tři roky zajišťují ve dvou uprchlických táborech v Libanonu psychologickou péčí pro palestinské uprchlíky i pro Libanonce. Teď otevřeli nový projekt v severní části země, kde budou poskytovat pomoc 4 500 Syřanů, kteří uprchli před násilím ve své zemi. O své zkušenosti se podělil Bruno Jochum, ředitel ženevské sekce Lékařů bez hranic, který se z regionu nedávno vrátil.

Jaký byl váš hlavní důvod pro návštěvu Libanonu?

V Libanonu Lékaři bez hranic zahájili v roce 1976 svou první misi ve válečném prostředí a stali se profesionální zdravotnickou organizací. Má návštěva Libanonu byla příležitostí potvrdit místním úřadům i lidem, že Lékaři bez hranic jsou připraveni a odhodlání pokračovat v poskytování nezávislé zdravotní péče všude tam, kde je to zapotřebí.

Proč Lékaři bez hranic v současnosti v Libanonu působí?

Když jsme poskytli akutní pomoc po válce mezi Izraelem a Hizbaláhem v roce 2006, vyšla najevo znepokojivá pravda. V zemi neexistovala žádná nebo jen malá nabídka mentální péče.

Lékaři bez hranic zahájili několik programů péče o duševní zdraví Palestinců a Libanonců žijících uvnitř a v okolí dvou největších uprchlických táborů v zemi, Burj el-Barajneh v Bejrútu a Ein el-Hilweh v Saidě. Za poslední tři roky zde byla poskytnuta psychologická péče, zajišťovaná s multidisciplinárním, komunitním přístupem, více než 2 200 pacientů. Celkem bylo provedeno více než 15 500 bezplatných psychologických a psychiatrických konzultací.

Proč se Lékaři bez hranic rozhodli začít působit i v severním Libanonu?

Když se tisíce Syřanů, mnoho z nich fyzicky raněných, rozhodly uprchnout před násilím v jejich zemi a najít útočiště v Libanonu, vypravili jsme zdravotnický tým, aby vyhodnotil jejich situaci a zdravotní stav. Výsledkem bylo v listopadu 2011 otevření nového zdravotnického programu ve Wadi Khaled na severu země.

Péče, kterou tu poskytujeme, je omezená. Naším prvním krokem bylo poskytnutí zásob nouzového vybavení do zdravotnických center u hranic se Sýrií. Kromě psychologických služeb Lékaři bez hranic v oblasti také rozšířili své kapacity, aby mohli pružně reagovat na další značný nárůst počtu syrských uprchlíků. Posíleno bylo epidemiologické pozorování, očkování, léčba chronických nemocí a nouzové zdravotnické vybavení. Pokusili jsme se také odhadnout budoucí nároky na zdravotní péči.

Přítomnost nezávislé mezinárodní zdravotní organizace, jako jsou Lékaři bez hranic, také všem uprchlíkům ze Sýrie poskytuje záruku neutrality.

Jaká je současná humanitární situace v severním Libanonu?

Většina syrských uprchlíků potřebujících zdravotní péči za sebou musela nechat všechn svůj majetek. Ačkoliv je situace v Libanonu relativně klidná, je těžké odhadnout, co se stane v Sýrii. Jako krizová

zdravotnická organizace musíme být připraveni na masivní příliv dalších lidí do regionu. Našim úkolem je zajistit zdravotní péči i v případě, že dorazí velké množství Syřanů prchajících před násilím. Jaká je humanitární situace přímo v Sýrii?

Je pro nás velmi složité udělat si přesný obrázek o aktuální humanitární a zdravotnické situaci v Sýrii a o množství potřeb, které bychom měli zajistit. Pokud můžu odhadovat na základě naší zkušenosti z Libye a Bahrajnu i ze svědectví pacientů a lékařů v Sýrii, pravděpodobný stav je takový, že zranění tam kvůli možnému nebezpečí nemohou být ošetřováni ve veřejných nemocnicích kontrolovaných státními úřady.

Obyvatelé Sýrie jsou nyní vystaveni extrémním potížím v přístupu k základní zdravotní péči. Je zásadní, aby všechny strany respektovaly lékařskou etiku, nestrannost zdravotnických zařízení, lékařů či sester, stejně jako bezpečí pacientů.

Lékaři bez hranic jsou stále odhodláni odpovědět na humanitární požadavky v Sýrii a poskytovat nutnou péči pro tamní populaci, pokud nám bude konečně umožněn přístup do země.

Jsme stále velmi znepokojeni, že oběti konfliktu se nemusí dostat ke zdravotní péči, a zdůrazňujeme právo Syřanů uprchnout před násilím a hledat útočiště a zdravotnickou pomoc jinde.

www.lekari-bez-hranic.cz

březen 2012

5. 3. 2012

Rozhovor s místopředsedou TOP 09 Markem Ženíškem

Vláda včetně ministrů za TOP 09 hlasovala pro to, aby se Česko na summitu minulý týden nepřipojilo k nové evropské smlouvě. Vaše strana přitom dlouhodobě tvrdí, že ji podepsat máme. Proč nyní ten souhlas?

Byl to souhlas s mandátem, kde byla pouze informace, že se fiskální smlouva bude v Bruselu podepisovat, ale náš podpis se tam teď vůbec neřešil. O naší neúčasti v téhle první vlně rozhodl premiér už v lednu, když řekl, že se nepřipojíme. Procedurálně a technicky bychom se do minulého pátku už nestihli přidat, byť by třeba Petr Nečas změnil názor.

TOP 09 pořád tvrdí, že máme být součástí toho paktu. Jak budete teď postupovat?

Budeme se snažit přesvědčit ODS a Věci veřejné, aby změnily názor a Česko se ke smlouvě připojilo. Naším cílem je, aby se tak stalo za této vlády.

Přesvědčit zbytek koalice se vám zatím nepodařilo. Jak toho chcete dosáhnout?

Svolat koalici a znova jednat.

To dosud evidentně nefungovalo. Co chcete dělat jinak?

Nemáme jiné nástroje, než co jsem říkal. Nemáme většinu ve vládě, naopak jsme s tímhle postojem ve výrazné menšině, tak nezbývá než jednat, přesvědčovat. Svolat nejvyšší vedení koalice k Evropě bude teď naší prioritou.

Váš předseda Karel Schwarzenberg řekl, že nebude sedět ve vládě, která Česko povede do izolace v Evropě. A izolaci definoval jako moment, kdy by stranou smlouvy zůstali jen Britové a my. Ta situace nyní nastala a on ve vládě zůstává. Jak tomu rozumět?

Karel Schwarzenberg řekl svůj výrok o odchodu v době, kdy detaily smlouvy nebyly známy. Teď víme, že je možné se připojit později, a tudíž zabránit naší - započaté -izolaci. Z mého pohledu proto není důvod, aby ministr zahraničí a s ním celá strana odcházeli z vlády. Už proto ne, že právě Karel Schwarzenberg je ve vládě jediný, kdo naše připojení ke smlouvě naopak ještě drží při životě.

Nebylo by ale právě oním „nástrojem“ pro TOP 09 říct, že buď ke smlouvě do nějaké doby vláda přistoupí, nebo odejdete z vlády?

Je to možné a nevylučuju, že to tak nakonec dopadne. Naši členové a voliči se nás teď často ptají, co hodláme dělat, protože řada z nich nás volila kvůli našemu proevropskému názoru a jsou naštvaní kvůli tomu, co se děje. Stanovisko strany bude známo teď v úterý. Poslanecký klub, který to už řešil, se shodl, že naše neúčast je špatně, ale nemáme odcházet z vlády, a místo toho se máme do posledního momentu snažit zvrátit názor koaličních partnerů.

Co je tím posledním momentem? Nebo chcete ještě dva roky „jednat“?

Stále to ve straně zvažujeme, co je lepší. Když totiž odejdeme z vlády, skončí všechny reformy, protože žádná jiná vládní konstelace nutné reformy neudělá. To je prostě fakt, když člověk poslouchá ČSSD. Když zůstaneme ve vládě a nezvrátíme názor ODS k fiskální smlouvě, bude Česku ujízdět vlak, a čím déle budeme čekat, tím bude naše naskočení pro nás obtížnější. Já fakt nevím, co je tím posledním momentem, ale možná nastane chvíle, kdy si řekneme, že naše plnohodnotné členství v EU teď a tady je důležitější než ekonomické reformy, a odejdeme. Zatím však tenhle názor nepřevážil. I já jsem pro to, abychom ještě vydrželi a zkusili se dohodnout.

Petr Nečas stanovil jako cestu dohody souhlas TOP 09 s referendem k euru. Ani s referendem TOP 09 nesouhlasí. Kde tady vidíte možný kompromis?

Referendum k euru je druhotné téma, manévr ODS, který teď nemá cenu řešit. Prvotní je vůbec dosáhnout toho, aby se vedení koalice sešlo k debatě o Evropě.

S vlastní koalicí, jak tvrdíte, Petr Nečas nekonzultuje svoji evropskou politiku, zatímco s britským premiérem ano. Ztratila TOP 09 veškerý vliv na šéfa vlády, jejímž je členem?

To, že se Petr Nečas baví s Davidem Cameronem, mi nevadí. Českému postoji rozumějí v Evropě jen Britové, a tak si premiér rád popovídá s někým, kdo ho chápe. To, že premiér odmítl svolat vedení koalice a zahraniční politiku nechává dělat svými lidmi na Úřadu vlády, je zásadní nerespektování dohodnutých pravidel. Co s tím ale máme dělat? Máme nad ním klečet a bušit do něj, aby se s námi bavil?

Respekt

9. 3. 2012

Prohlášení hejtmana Karlovarského kraje k ministru zdravotnictví

Hejtman žádá ministry o dořešení problematiky přeshraniční spolupráce zdravotnických záchranných služeb

Řadu let se na různých úrovních diskutuje problematika spolupráci naší země se sousedním Německem v oblasti přeshraničních zásahů zdravotnických záchranných služeb. Považujeme to za věc pro náš kraj vzhledem k jeho poloze a potřebám zcela zásadní.

Bohužel jednání, která jsme s německou stranou v tomto směru vedli, vždy uvízla na mrtvém bodě z jediného důvodu – neexistuje zákonná úprava, která by efektivní spolupráci zdravotních záchrannářů umožňovala.

Stále ještě není uzavřena rámcová smlouva v oblasti zdravotnické záchranné služby mezi Českou republikou a Německem (ač jednání a připomínkování probíhají od roku 2008), která by vymezila základní právní rámec pro přeshraniční spolupráci. Jde především o poskytování přednemocniční

neodkladné péče s cílem zajistit nepřetržitou dostupnost této péče v lokalitách poblíž bývalých hranic. Taková smlouva by nejen Karlovarskému kraji, ale i všem ostatním regionům sousedícím s Německem, umožnila stanovit konkrétní podmínky a pravidla pro samostatné dohody o přeshraniční spolupráci.

Obrátil jsem se proto na ministra zdravotnictví Leoše Hegera, aby ministerstvo v co nejkratším čase ukončilo přípravu zmiňované rámcové smlouvy a mohl být spuštěn schvalovací proces na úrovni obou států. Požádal jsem také o podporu a urychlené řešení záležitosti ministra vnitra Jana Kubiceho.

Josef Novotný, hejtman Karlovarského kraje

www.kr-karlovarsky.cz